

Arkæologiske udgravninger i Danmark

Katalog 2000

Elektronisk udgave
Kulturarvsstyrelsen 2006

Frederiksborg Amt

1. Hovgårds Eng

01.01.01 Annisse

Befæstet gård/voldsted/kulturlag

Dyrkning

Middelalder

sb. 72. Udgravning af det overpløjede voldsted på et næs i Arresø. Der er påvist sporadisk bevarede fundamentsrester på anlæggets højeste punkt. Adgangsvejen fra Annisse landsby har været en 1 km lang dæmning gennem det vådområde, som omgiver voldstedet på tre sider. Det undersøgte areal ligger på voldstedets sydside ned til vådområdet. En fladeudgravning af 450 m² afslørede et noget uklart billede af kulturlag (ler-, smuds- og udjævningslag og mindst to ildsteder) mod øst og vest, mens der i midten var en oprindeligt stensat mødding med høj koncentration af knogler. Til begge grupper af kulturlag hører en rende, den ene startende ved en højereliggende brønd. Den anden er ikke undersøgt. Ved den afsluttende afrømning af kulturlagene dukkede rester af nedrammede egestolper fra en godt 6 m bred bygning op. Sammen med kulturlag, ildsted, vandrende og mødding tegner sig nu et billede af et grovkøkken eller kan det være en badstue? Sandsynligvis er der tale om to parallelle anlæg med en mødding imellem, dog er de ikke nødvendigvis samtidige. Forhåbentlig lykkes det at få foretaget dendrokronologiske dateringer af de hjemtagne egestolper. Specielt for denne udgravning er de mange fund af metal, hvilket skyldes flittig brug af metaldetektor i årene forud og under selve udgravningen. Der er således fra hele voldstedet ca. 50 mønter, 60 spænder og lige så mange beslag. Desuden skår fra malmgryder, meget støbeaffald af bly og kobber samt meget jern, hvoraf det meste desværre er uidentificerbart. Keramikken er karakteristisk ved at det oxideret-brændte oftest er gult, ikke rødt. Af særlige genstande kan nævnes en hypocaust-gulvsten og en forgyldt sølvbjælde med vedhæng. Genstandene daterer voldstedet til 13-1400-tallet. Hovgården nævnes i 1292, 1366 og 1399. Siden overgik den til kongeligt len

GIM 3406

Henriette Rensbro

Dorte Veien Christiansen

Bebyggelse - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

2. Bryggergården

01.01.06 Helsingø

Gruber

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 43. Prøveundersøgelse hvorved der i den østlige del af området fremkom et mindre antal anlæg (gruber, kogestensgruber og stolpehuller), hvorfra stammer enkelte stykker dårligt bevaret oldtidskeramik. De fremkomne anlæg antages at udgøre yderkanten af et bopladsområde, som kan tænkes at have været placeret på toppen og sydskråningen af den bakke, som findes umiddelbart øst for det udgravede område

GIM 3448

Dorte Veien Christiansen

Grube - Oldtid

3. Fengers Have

01.01.10 Søborg

Gruber og løsfund

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 115. Undersøgelse umiddelbart vest for ældre registrering af middelalderlige bebyggelsesspor i Fengers Have (1986-88), hvorved fandtes enkelte anlæg og fund

GIM 3445

Hanne Dahlerup Koch

Grube - Middelalder

4. Glædehøjgård

01.01.10 Søborg

Gruber

Skovrejsning

Oldtid

sb. 114. Prøveundersøgelse på et 9,2 ha stort område. Inden for et begrænset område omkring en mindre bakketop fremkom ti gruber, to ildsteder samt en kogestensgrube. Anlæggene, der virkede meget sterile og ingen fund indeholdt, udgør sandsynligvis del af yderområde af boplads

GIM 3447

Dorte Veien Christiansen

Grube - Oldtid

5. Hjortegårdene

01.02.01 Dråby

Jættestue

Restaurering

Yngre stenalder

sb. 27. I den fredede jættestue skulle en hældende bæresten i gangen samt en karmsten rettes op. I en ca. 1 m² stor nedgravning i højen bag de to sten kunne højopbygningen med en kompliceret stenpakning iagttages. Der sås bl.a. tegn på, at kammerets inderste del har været bygget i samme arbejdsgang som andre dele af kammeret. I bunden af højen registreredes en muldbunke oven på et muldlag, hvorunder der fandtes ardspor

SNS 613-0135

Torben Dehn
Svend I. Hansen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

6. Jægerspris Slot

01.02.01 Dråby

Voldsted

Restaurering

Middelalder

sb. 355. I forbindelse med en restaurering af Jægerspris Slot, hvor murene skulle understøbes, og gulvet i kælderens skulle forsænkes, blev der foretaget en arkæologisk overvågning. Resultatet heraf blev en dokumentation af en del af det gamle middelalderlige voldgravsforløb, dertil en træsat brønd, samt to parallelle rækker pæle som muligvis stammer fra et broforløb over voldgraven

MFG 169/00

Hans Mikkelsen
Uffe Mühlendorff

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

7. Slotshegnet

01.02.01 Dråby

Jættestue

Restaurering

Yngre stenalder

sb. 155. Denne fredede jættestue ved Jægerspris blev fundet og åbnet i 1744 ved en planering af højtoppen; undersøgelsen er beskrevet af E. Pontoppidan. I 2000 blev der over gangen fundet en delvis ødelagt urnegrav, mens der i gangen viste sig en karm/tærskelkonstruktion ud over den allerede kendte. En magnetometerundersøgelse ved T. Smekalova og O. Voss viste, at der i højen findes en intakt randstenskæde og yderligere et kammer med gang. Anlægget er således en dobbeltjættestue. En søgegrøft ved indgangspartiet til det udgravede kammer indeholdt ikke noget regulært offerlag, men indicerede en terrænregulering efterfulgt af et forfald af højen. I en nyere stenlægning i gangen indgik brudstykker af den oprindelige mindsten med Pontoppidans tekst, der i dag som ny kopi står på toppen af højen

SNS 613-0107

Torben Dehn
Svend I. Hansen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

8. Eskilsø NØ

01.02.06 Selsø

Køkkenmødding

Dyrkning

Ertebøllekultur og Neolitikum

sb. 79. Undersøgelsen blev foretaget som led i en registrering af de mange dyrkningstruede køkkenmøddinger langs Roskilde Fjord. Køkkenmøddingen var bl.a. udvalgt fordi den var af beskeden udstrækning, og fordi den bedømt ud fra overfladefund tilhørte den seneste del af Ertebøllekulturen. Ved muldafrømningen viste det sig, at der ikke blot var tale om en enkelt plads, men om to tætliggende skaldynger, hvoraf den ene var neolitisk. Den ældste køkkenmødding bestod af en stratificeret sekvens med et neolitisk kulturlag øverst, hvori der var en moderat mængde skaller, herunder et kompakt lag af østersskaller og oldsager fra yngste Ertebøllekultur. Nederst et tykt sandlag med spredte forekomster af skaller og oldsager fra mellemste og ældste Ertebøllekultur. Kulturlagets tykkelse voksede fra vest imod øst, fra 0 cm længst oppe af skråningen til 180 cm 15 m længere imod øst, hvor profilgrøften stoppede. Det neolitiske lag var også her stærkt forstyrret af grubning, og der blev kun fundet enkelte primære anlæg i form af stensatte ildsteder og en stenforet kogestensgrube. Det var ikke muligt at iagttage nogen form for stratigrafi i det neolitiske lag, men oldsagerne dokumenterede flere forskellige kulturer i laget, dels tidlignende neolitisk tragtbægerkultur, dels grubekeramisk kultur og endelig enkeltgravskultur. I Ertebøllelaget blev der fundet stensatte ildsteder som den eneste anlegstype. På grund af den meget tykke lagserie blev der kun udgravet en beskeden del af køkkenmøddingen. Den yngste og neolitiske skaldynges kan bedre betegnes som et kulturlag med skaller i. Denne del blev totaludgravet, men på grund af tidligere tiders grubning af marken var der tale om store forstyrrelser af kulturlaget. Under kulturlaget fandtes et par gruber

MFG 158/99

Søren A. Sørensen

Skaldynges - Ældre stenalders

Skaldynges - Yngre stenalders

9. Løngangsgade

01.03.01 Frederiksborg Slots

Brønd

Andet anlægsarbejde

1700-årene

sb. 60. Undersøgelse af en plankebygget, kvadratisk ca. 1,3 x 1,5 m stor brønd med en dybde på ca. 3 m. Brønden, der var bygget af bøgetræ, indeholdt ingen væsentlige fund

NFH A846

Flemming Beyer

Bebyggelse - Nyere tid

10. Novo Vest

01.03.01 Frederiksborg Slots

Bebyggelse, grave, udsmidslag og herregårdsdige

Vejanlæg

Ældre jernalder/middelalder/nyere tid

sb. 61. Ved prøvegravninger på et ca. 40 ha stort område blev der registreret spredte gruber, kogestensgruber, stolpehuller med lidt keramik. På bakketoppen dokumenteredes et treskibet langhus med spor efter fire sæt tagbærende stolper samt vægstolpehuller. Huset skal formodentlig dateres typologisk til romersk jernalder. Samme sted fandtes endvidere store nedgravninger med stenlægninger, muligvis grave fra overpløjede høje, samt yderligere stolpehuller og kogestensgruber. Desuden fandtes ved foden af en bakketop et ca. 7 x 7 m stort og i øvrigt fundtomt udsmidslag i form af brændte sten og sodsværtet jord. Andet steds på arealet er fremkommet store nedgravninger med mægtige sten på toppen. I fylden er indtil nu kun fundet brændt flint. Derudover registreredes en vangegrøft med sporadisk bevaret stendige, der har hørt til herregården Faurholm og som er fra før 1776. Undersøgelsen fortsætter

NFH A848

Iben Skibsted Klæsø

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Ældre jernalder

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

11. Peder Oxé Allé

01.03.01 Frederiksborg Slots

Stenpakning

Andet anlægsarbejde

Jernalder

sb. 46. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 7). Ved prøvegravning fremkom en stenpakning af hovedstøreb og på undersiden sortbrændte sten. Anlægget målte 2,55 x 1,55 m med dybde op til 0,18 m og var orienteret N-S. Øverst lå en meget korroderet jerngenstand, formentlig en kniv

NFH A802 (NFH A848)

Iben Skibsted Klæsø

Finn Erik Kramer

Andre anlæg/diverse - Jernalder

12. Rønnehus

01.03.01 Frederiksborg Slots

Gruber, kogegruber, miler(?)

Skovrejsning

Oldtid/historisk tid (?)

sb. 38. Prøvegravninger resulterede kun i fund af få spredte gruber og kogestensgruber, som ikke kunne dateres nærmere end til oldtid. Efter reolpløjning kunne der ligeledes spredt i området iagttages en del opløjede kogestensgruber og gruber. Desuden fandtes tre ca. 10 x 20 m store koncentrationer af store trækulstykker og sodfarvet jord. Disse kan muligvis tolkes som trækulsmiler (kulsterringe) fra historisk tid

NFH A834

Finn Erik Kramer

Grube - Oldtid

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

13. Skovbakken

01.03.03 Græse

Overpløjet gravhøj

Andet anlægsarbejde

Ældre Bronzealder

sb. 13. Prøveundersøgelse og delvis udgravning af overpløjet gravhøj beliggende på toppen af den markante bakke, Skovbakken. Gravhøjen var meget nedpløjet og ikke synlig i terrænet. Kun den nordvestlige del blev frilagt, idet alene den del lå inden for anlægsarbejdet. Der registreredes en centralgrav, samt en tydelig tørveopbygget højfyld bevaret i 0,20 m tykkelse og en dobbelt fodkrans i højens yderkant. Fodkransen var konstrueret af en ydre krans bestående af tætliggende, ca. 0,25 m store sten, og 3,25 m længere ind mod centrum af højen en indre krans af 0,75 m store sten, placeret med større mellemrum. Graven lå i centrum af højen, orienteret NØ-SV, og var delvist forstyrret. Den bestod af en fuldstændig sammensunken og næsten formuldet trækiste, formodentlig en bulkiste, placeret direkte på undergrunden, støttet af en ramme af større sten. Oven på kisten lå et lag tæt sammenpresset plantefibre og herover en dyng af større sten. Langs den sydvestlige del af kistens sydlige side blev fundet et noget nedbrudt, men bevaret fuldgrebssværd med rester af en træsværdske. Længere inde mod centrum, 15-20 cm fra sværdet, i kistens sydvestlige ende, lå yderligere to genstande; en fladehugget ildsten af flint og en lille stridsøkseformet amulet af sten. Det fremgik ikke ud fra højfylden, hvorvidt gravhøjen har været genanvendt til begravelse på et senere tidspunkt. Der var ingen spor efter flere grave på det udgravede areal

MFG 167/00

Søren A. Sørensen

Lotte Lai Sørensen

Gravhøj - Ældre bronzealder

14. Borupovergangen

01.03.04 Gørløse

Gruber og stolpehuller, vangeskel

Andet anlægsarbejde

Oldtid, Historisk tid

sb. 38. Prøvegravning i det smalle tracé ved jernbaneovergangsstedet. Herved fremkom på en lav højning en del fundtomme gruber og stolpehuller. Mod øst er bopladsen ødelagt af det gamle banelegeme, mens der fortsat kan være bevaret en del af den mod vest. Vejforlægningen fulgte på en del af strækningen en af landsbyen Borups tidligere tre vangediger. Grøften fra dette vangedige blev afdækket i søgegrøften, men ikke undersøgt

NFH A863

Mette Palm Hemmingsen

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Oldtid

Grube - Oldtid

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

15. Højtvedgaard

01.03.04 Gørløse

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Mellemneolitikum periode I

sb. 36. Prøvegravninger og udgravning hvorved der ned mod vådområdet ved Stokkebrorende fremkom et ca. 25 x 6 m stort kulturlag. Dette indeholdt smukt ornamenterede keramikskår, som kan dateres til MN I, samt et større antal flintafslag og -redskaber. Desuden var der i beskedent omfang bevaret knogler. Disse er bestemt til kvæg, svin og får. Trods intensiv eftersøgning fandtes der ikke anlægsspor under kulturlaget, der kun blev delvist udgravet, idet Nesa indgik en frivillig aftale om at friholde kulturlaget for byggeri

NFH A842

Finn Erik Kramer

Kulturlag - Yngre stenalder

16. Øllingegaard

01.03.04 Gørløse

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid, antageligt neolitikum

sb. 37. Prøvegravning forud for anlæggelse af tre vindmøller. Ved den ene fandtes bopladsspor i form af et kulturlag samt enkelte gruber og stolpehuller. I kulturlaget fandtes skiveskrabere og blokke samt et større antal afslag og ildskørnet flint. Bopladsen ligger på kanten af et mindre vådområde, en tidligere sø

NFH A852

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Yngre stenalder

17. Kærhøjgaardsvej

01.03.08 Lyngø

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 50. Ved udlægning af søgegrøfter er der fremkommet flere store gruber med bl.a. skubbekværn og keramik fra yngre bronzealder, samt stolpehuller og kogestensgruber. Undersøgelsen fortsætter

NFH A887-plads I

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Yngre bronzealder

18. Kærhøjgaardsvej

01.03.08 Lyngø

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid, muligvis neolitikum

sb. 49. Ved prøvegravning fremkom dele af boplads med 35 gruber, kogestensgruber og stolpehuller. I et fossilt vådområde ved bopladsen fandtes endvidere nedsat et stærkt opløst lerkar. Undersøgelsen fortsætter

NFH A864 - Plads II

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Yngre stenalder

19. Uvelse kirke

01.03.14 Uvelse

Kirke

Restaurering

Middelalder

I den lille teglstenskirke fra begyndelsen af 1200-årene blev der flere steder både i skibet og i det jævngamle tårn påvist oprindelige gulve, der bestod af teglstenssmuld og små teglstumper kittet sammen med ler til et tykt og hårdt gulvlag. Overfladen havde været overpudset med et tyndt mørtellag. Hvor dette var afslidt fremstod gulvet som en jævn teglrød flade. Samtidig blev forholdene omkring de helt og delvist tilmurede sidealternicher afklaret, og der blev påvist en usædvanlig 26 cm bred muret plint foran hver niche

NM II 576/00

Birgit Als Hansen

Kirke/Kirkegård - Middelalder

20. Luserød

01.04.03 Blovstrød

Jættestue

Restaurering

Yngre stenalder

sb. 15. Fund af knust flint og fliser i gulvniveau viste, at kammeret i den fredede jættestue uden dæksten har været næsten jordfrit, da et forfald satte ind. Inderst i gangen sad en tærskelsten mellem hjørnesteinene, og yderst i gangen viste en tærskelsten og en tørmur, at gangen har haft mindst et sæt sidesten mere. Ved opretning af en sidesten sås muldrag under højen samt ardspejler i undergrunden

SNS 6113-0113

Torben Dehn

Svend I. Hansen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

21. Tvillinggård

01.04.03 Blovstrød

Boplads

Selvvalgt forskning

Ertebøllekultur

sb. 63. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 23) af indlandsboplads på nordbredden af Sjælsø. Der undersøgte et 18 m² stort udsnit af et tyndt bopladslag, som er forsejlet af 1/2 m tykke gytje- og tørveaflejringer. Omkring et ildsted blev der registreret en flinthuggeplads og tre afgrænsede fundområder karakteriseret af hhv. skrabere, skiveøkser og knogler af kronhjort. Flintmaterialet daterer bopladslaget til yngre Ertebøllekultur (Stationsvejfasen). Det undersøgte areal udgør en del af et større bopladsområde langs søbredden, som har været anvendt i yngre Kongemosekultur og alle faser af Ertebøllekulturen. Sjælsø er via Usserød Å forbundet med den fossile stenalderfjord ved Nivå, og bopladsen skal måske opfattes som en jagtstation knyttet til boplads ved fjorden. Undersøgelsen forventes genoptaget

HØM 246

Ole Lass Jensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

22. Ladegaard

01.04.05 Grønholt

Boplads

Skovrejsning

Yngre romersk jernalder

sb. 16. Ved prøvegravning ved Langstrup Å fandtes gruber, kogestensgruber og stolpehuller, som ud fra fund af keramik og drejekværn i anlæggene kan dateres til yngre romersk jernalder. Bopladsen var noget nedpløjet, så hustomter lod sig ikke med sikkerhed udskille

NFH A804

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Romersk jernalder

23. Rungstedgård

01.04.10 Hørsholm

Depotfund

Andet anlægsarbejde

Ældre bronzealder

sb. 69. Prøvegravning på areal, hvor der tidligere er fundet et depot med en bronzespydspids og to flintsegl. Der blev ikke konstateret anlægsspor eller gjort yderligere fund

HØM 270

Ole Lass Jensen

Depotfund/skattefund/offerfund - Ældre bro

24. Gl. Ullerødgård

01.04.11 Karlebo

Boplads

Diverse

Stenalder

sb. 79. Under gravearbejdet i forbindelse med nye slyngninger af Usserød Å blev en bopladsaflejring på nordsiden af en lille holm gennemskåret. Det fremkomne profil blev efterfølgende opmålt og et udsnit af bopladsen undersøgt. Bopladslaget er velafgrænset med en maksimal udstrækning på 15 m og dækker over nedgravninger i form af gruber og stolpehuller. Det sparsomme fundmateriale kan foreløbig kun dateres til stenalder generelt. Undersøgelsen fortsættes

HØM 268

Ole Lass Jensen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

25. Jellebro II

01.04.11 Karlebo

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre Kongemosekultur

sb. 39. Prøvegravning på sydsiden af et stort næs, der har skudt sig ud i den fossile stenalderfjord ved Nivå. Der blev ikke registreret intakte bopladslag. I det dækkende muldlag fandtes flintredskaber fra yngre Kongemosekultur

HØM 267

Ole Lass Jensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

26. Nivå 10

01.04.11 Karlebo

Boplads

Dyrkning

Ældre stenalder

sb. 73. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 29) af boplads på en lille holm i munden af den fossile stenalderfjord ved Nivå. Bopladsen rummer horisontalt adskilte aflejringer fra yngre Kongemose- og ældre Ertebøllekultur. Årets undersøgelse koncentrerer sig om det velbevarede bopladslag fra Kongemosekulturen, der tidligere er afgrænset til et ca. 200 m² stort areal. Der blev udgravet et godt 60 m² stort udsnit af bopladslaget, hvor der bl.a. blev registreret en velafgrænset huggeplads i tilknytning til en meget stor sten. Under kulturlaget fremkom flere gruber. En mindst 3,5 x 3,5 m stor sænkning eller grube, der er omgivet af pælehuller, er muligvis spor af en hyttetomt. Anlægget blev kun delvist udgravet og forventes færdigundersøgt i 2001. Desuden blev der udgravet et mindre felt i tilknytning til det gravanlæg fra ældre Ertebøllekultur, som undersøgtes i 1998, men der fremkom ikke yderligere grave her. Derimod afdækkedes blot 2 m fra graven en del af en stor, 0,6 m dyb grube, med spor efter nedbankede pæle langs kanten. Gruben udgraves først i sin helhed i forbindelse med den planlagte undersøgelse i 2001, men boreprøver viser, at gruben er opfyldt med et lyst sandlag, og at der umiddelbart over bunden optræder et mørkt fundlag. Antagelig repræsenterer anlægget en forsænket hyttetomt i lighed med den hyttetomt fra ældre Ertebøllekultur, der tidligere er udgravet på bopladsen (AUD 1996, 25). Undersøgelsen fortsættes

HØM 106

Ole Lass Jensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

27. Stejlepladsen

01.04.11 Karlebo

Diverse

Andet anlægsarbejde

Ældre stenalder

sb. 80. Prøvegravning i kystnære marine aflejringer ved munden af den fossile stenalderfjord ved Nivå. I et indtil 6 m tykt sandlag blev der fundet spredte, omlejlrede flintgenstande, der antagelig stammer fra en nærliggende boplads fra ældre stenalder

HØM 266

Ole Lass Jensen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

28. Gurre

01.04.12 Tikøb

Vejanlæg

Andet anlægsarbejde

Middelalder/renæssance

sb. 40. Undersøgelse af brolagt vejstrækning, der strakte sig over mere end 300 m øst for Gurre Slotsruin. De vestligste 200 m nærmest slotsruinen lå på en lav jorddæmning. Det svagt buede vejprofil havde en bredde på omtrent 3 m og var bygget op med 30-40 cm store randsten, hvorimellem der var udfyldt med mindre sten. I Gurre landsby fremkom også del af et lavereliggende vejforløb antageligt ned til kirkeruinen syd for landsbyen. Vejstykkerne blev efter fritlægningen fredet og tracéet omlagt

NFH A886

Flemming Beyer

Lone Hvass

Vej/bro - Middelalder

Vej/bro - Nyere tid

29. Gurre

01.04.12 Tikøb

Bro

Andet anlægsarbejde

1365 og ca. 1077

sb. 40. I et 1 m bredt tracé til fjernvarmeledning fremkom i vådområde lige vest for Gurre Slotsruin tre store egetræsstolper. De ca. 35 x 35 cm store stolper var blevet presset omkring 2 m ned i tørvelaget til fast bund. Alle tre stolper, som tolkes som tilhørende en bro, havde samme kompasretning. De to stod parvis med 1,2 m afstand, den tredje mere end 8 m derfra. Ved den ene af stolperne sad bunden af en lædersko fast, desuden fandtes bl.a. et læderfutral til en økse i et fyldlag. Omtrent 20-40 cm fra stolperne og omkring disse var nedbanket 10 cm tykke bøgetræspæle. Tæt ved de to stolper lå en "plankebro" på tørvelaget, hvorimellem lå tegl og gulvfliser. Plankerne, som var af egetræ, var genbrugstømmer. Brostolperne er dendrodateret til 1365, mens plankerne fra plankebroen overraskende gav en datering til ca. 1077. Undersøgelser af NNU viste, at brostolperne har stået i en ellesump og ikke i en sø, som man tidligere har antaget, der har været på stedet. Den nyfundne bro giver en helt ny viden om adgangsforholdene til Valdemar Atterdags og dronning Margretes slot

NFH A582

Flemming Beyer

Lone Hvass

Vej/bro - Middelalder

30. Gurrevej

01.04.12 Tikøb

Brolagt vej

Andet anlægsarbejde

1500-tal

sb. 57. Undersøgelse over en ca. 50 m lang strækning fragmentariske rester af en brolagt vej under den nuværende Gurrevej. Bredden af den brolagte vej kunne på grund af anlægsarbejdets karakter ikke afgøres. Der er muligvis tale om et stykke af Frederik II's Kongevej, som mod syd i Nyrup Hegn er partielt bevaret og fredet

NFH A850

Lars Madsen

Finn Erik Kramer

Vej/bro - Nyere tid

31. Brogaardsvvej 2

01.05.04 Lille Lyngby

Boplads(er)

Dyrkning

Oldtid

sb. 92. Efter reolpløjning kunne iagttages et halvt hundrede opløjede kogestensgruber og enkelte gruber. Løsfundne skår og flintafslag muliggør ikke en nærmere datering end oldtid

NFH A839

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Oldtid

32. Sømærkevej

01.05.05 Melby

Køkkenmødding

Andet anlægsarbejde

Ældre stenalder/Ertebølle

sb. 51. Prøvegravning på en køkkenmødding/skaldyngeregistreret i 1943-46. Det kunne konstateres, at den gamle strandvold, som køkkenmøddingen er aflejret på, er intakt, og at den strækker sig over ca. 170 m. Den nyere bebyggelse ligger på køkkenmøddingen, og ved boringer i haverne kunne der konstateres velbevarede lag af skaldyngen. Fund herfra viser, at møddingen blandt andet har været etableret i yngre Ertebølletid

FRM s146

Pernille Foss

Skaldyngeregistreret - Ældre stenalder

33. Lille Lindebjerggaard

01.05.06 Skævinge

Boplads

Skovrejsning

Yngre bronzealder

sb. 30. Efter reolpløjning (se lb.nr. 34) kunne i et stærkt kuperet terræn mod syd iagttages op mod 100 opløjede kogestensgruber og gruber. Efterfølgende afsøgning af den opløjede fyld fra anlæggene gav fund af flintafslag, brændt flint, lerklining samt skår som kan dateres til yngre bronzealder

NFH A836

Finn Erik Kramer

Bebyggelse - Yngre bronzealder

34. Nordpladsen, Lille Lindebjerggaard

01.05.06 Skævinge

Kulturlag, kogegruber

Skovrejsning

Oldtid/neolitikum?

sb. 30,31. Prøvegravning forud for reolpløjning. Ned mod et vådområde frilagdes et ca. 10 x 15 m stort kulturlag. Kulturlaget indeholdt flintforarbejder, skiveskrabere og andet og skal sikkert dateres til neolitikum. Der var ikke bevaret knogler eller keramik i laget. Langs med vådområdets bred lå endvidere rækker af kogestensgruber

NFH A883

Finn Erik Kramer

Grube - Yngre stenalder

Kulturlag - Oldtid

35. Æbelholt Kloster

01.05.08 Tjæreby

Afløb, kulturlag, møntskatte

Dyrkning

Middelalder

sb. 1. Fortsat undersøgelse (AUD 1997, 34). Efter fund af opløjede møntskat(te) nær den fredede del af klosteret iværksattes en undersøgelse. Møntkoncentrationen bestod af korshvider, heraf var flere sammenkittede. Undersøgelsen viste, at der antageligt var tale om to møntskatte, hvoraf den vestlige var helt opløjet. Den østlige var muligvis blevet splittet allerede i middelalderen, idet der fandtes mønter i såvel pløjelaget samt koncentreret i den øverste del af et underliggende kulturlag. Da midlerne ikke rakte til udgravning af kulturlaget blev undersøgelsen indstillet. Umiddelbart under pløjelaget i overfladen af kulturlaget fremkom endvidere et ca. 50 cm bredt bælte af marksten, som blev fulgt over 8 m, men som fortsatte uden for udgravningsfeltet i begge retninger. Stenbæltet dækkede over en nedgravet rende og anlægget tolkes som et kloakafløb fra klosteret. Ved undersøgelsen fandtes 41 mønter, keramik, en stylos, malmgrydeskår, diverse metalbeslag og afklip samt andet fra middelalderen

NFH A674

Hanne Dahlerup Koch

Finn Erik Kramer

Depotfund/skattefund/offerfund - Middelald

Kulturlag - Middelalder

36. Skovgården

01.05.09 Torup

Kulturlag/boplads

Skovrejsning

Sen mesolitikum

sb. 81. Ved en udvidet prøvegravning på et plateau i Torup (AUD 1999, 30) dokumenteredes på den sydlige side af bakkeøen to faser med kulturlagsaflejninger fra mellemste og sen Ertebøllealder. Det nederste af lagene, der var forsejlet af det øvre lag, var uforstyrret, mens det øvre var delvis forstyrret af pløjning. Derudover blev der konstateret forskellige vind- og vandaflejrede lag, vekslende med tynde væksthorisonter i søgegrøfter ned ad den sydlige skråning

FRM s56

Pernille Foss

Bebyggelse - Ældre stenalder

Kulturlag - Ældre stenalder

37. Skuldevig/Lynæs

01.05.09 Torup

Ladeplads

Andet anlægsarbejde

Vikingetid/middelalder

sb. 101. På ladepladsen, hvor der er foretaget flere udgravninger, senest i 1994 (AUD 1994, 29), blev der foretaget en kort undersøgelse i forbindelse med opførelsen af et sommerhus. Det undersøgte område omfattede en grund på 1.216 m², hvoraf der udgravedes 11 m², og derudover en knap 100 m lang smal grøft i forbindelse med tilslutning til vand og el. Det kunne dermed konstateres, at kulturlaget, som blev registreret i 1994, havde en udbredelse på mindst 53 m længere mod nord end dengang antaget. Ved en senere planering af grunden fremkom desuden et større ildsted af samme type som registreret i 1994. Der blev ikke fundet daterende materiale ved selve udgravningen, men derimod løsfund af metal på stranden nede foran pladsen fra sen vikingetid/middelalder

FRM s64

Pernille Foss

Anløbsplads/handelsplads - Vikingetid

Anløbsplads/handelsplads - Middelalder

38. Hagelsegård

01.05.11 Ølsted

Kulturlag/boplads

Råstof

Vikingetid/historisk tid

sb. 87. I forbindelse med udvidelsen af sandgraven i Lille Havelse blev der undersøgt et 2.500 m² stort område og to mindre områder på henholdsvis ca. 360 m² og ca. 334 m². Der blev registreret et kulturlag med kogestensgruber, et ildsted og to anlæg af ukendt funktion. Kulturlaget var en fortsættelse af et allerede registreret kulturlag (AUD 1999, 33), der dateres til 9. årh. og senere

FRM s5

Pernille Foss

Kulturlag - Vikingetid

Kulturlag - Middelalder

39. St. Rørbæk

01.06.04 Snostrup

Megalitanlæg, boplads, gruber

Skovrejsning

Neolitikum

sb. 15. Forud for dybdepløjning blev der foretaget en prøvegravning på to sb numre, dels sb. 15 i Snostrup sogn, der skulle være en overpløjet megalit, dels sb. 42 i Oppe Sundby sogn, der skulle være bopladsgruber. Ved museets prøvegravning kunne der ikke konstateres spor efter jordfaste anlæg

MFG 157/99

Mille Gabriel

Søren A. Sørensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Grube - Yngre stenalder

Megalitanlæg - Yngre stenalder

Københavns Amt

40. Borup Vandmølle

02.01.01 Borup

Vandmølle

Selvvalgt forskning

Midd./nyere tid

sb. 18. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 48) af mølleanlæggets østligste del, hvor der i kulturlaget fandtes mønter fra 1300-tallet, samt redskaber og keramik hovedsagelig fra 1200-1400-tallet. Ved udgravningen frilagde desuden mølleanlæggets østligste hus, som forventes endeligt undersøgt i det kommende år

KØM 1506

Svend Åge Tornbjerg

Vandmølle - Middelalder

Vandmølle - Nyere tid

41. Birkely

02.01.05 Højelse

Boplads/høj

Andet anlægsarbejde

Br./j./udateret

sb. 33. Ved prøvegravning fandtes en overpløjet gravhøj samt bopladsspor i form af flere huse med bevarede vægstolper samt et større antal gruber i et område på ca. 12.000 m². Enkelte af gruberne blev udgravet ved prøvegravningen og indeholdt en del keramik, knogler og flintsager især fra yngre bronzealder

KØM 1672

Svend Åge Tornbjerg

Bebyggelse - Bronzealder

Gravhøj - Udateret

42. Langbjergård 4

02.02.03 Brøndbyvester

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br/jernalder

sb. 30. Efter prøvegravning af 3 ha nær ved Øresundskysten blev 1.500 m² udgravet. Herved fremkom tomten af et mindre hus med to sæt tagbærende stolper samt tomten af et forrådshus med hævet gulv. I nærheden lå en brønd med bevaret knoglemateriale, heriblandt fiskeben. Lerkarskår fra brønden skal sandsynligvis dateres til yngre bronzealder. Desuden forekom to fundtomme aflange anlæg med flad bund. Anlæggene har sandsynligvis været grave. Der blev udtaget prøver til makrofossilanalyse fra brønden og en grube

SØL 1045

Tom Giersing

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

43. Hvissinge Vest

02.02.04 Glostrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Germansk jernalder

sb. 9. Efter fortsat udgravning (AUD1999, 47) af et ca. 25.000 m² stort område kan der udskilles 91 huse og en del hegnsførløb, der dateres ud fra typologiske kriterier til hovedsagligt ældre germansk jernalder. Landsbyen har sandsynligvis fungeret ind i yngre germanertid. De 91 huse tilhører minimum 10 gårde, der kan have eksisteret på samme tid og fungeret i 2-3 faser. Den enkelte gård i Hvissinge har hovedsagelig bestået af et langhus på ca. 20 m og en økonomibygning, der er bygget op ad et hegn. Ud over gårdene er der udgravet 19 brønde, der betragtes som samtidige med bebyggelsen, idet de oftest er placeret meget karakteristisk for enden af et hegn. Der skal foretages makrofossilanalyser og pollenanalyser af en del af brøndene. I bunden af den ene brønd fandtes en tveje, som vil blive AMS-dateret. Tvejen er ikke den eneste trægenstand, der er fundet i de fugtige brønde, idet der bl.a. også blev fundet en stige af tildannet bøgestamme, der var ca. 1,20 m lang samt et stykke tosnoet snor

SØL 1020

Anne B. Hansen

Bebyggelse - Germansk jernalder

44. Hakkemosen 2

02.02.07 Høje Tåstrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.st./førrom./æ.rom/jernalder

sb. 102. Efter prøvegravning af 4,3 ha blev tre områder på i alt 2.800 m² undersøgt. Herved fremkom en grube med keramik fra TN B. Desuden dokumenteredes ni hustomter, hvoraf tre var mindre økonomibygninger. Seks huse udgør formentlig forskellige faser af en gård, som har ligget på arealet i førromersk og ældre romersk jernalder. De sidste tre huse må dateres bredt til jernalder. I øvrigt forekom der gruber og kulturlag med keramik, der kan dateres til førromersk og ældre romersk jernalder. Der blev udtaget prøver til makrofossilanalyse fra diverse anlæg

SØL 1034

Tom Giersing

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Jernalder

45. HCA-arena

02.02.07 Høje Tåstrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br, førrom.j, æ.rom, y.rom, æ.germ.

sb. 103. Inden for et ca. 450.000 m² stort område blev ca. 215.000 m² prøveundersøgt. Heraf udvalgte 36.000 m² til videre undersøgelse (område 1-5). I prøveundersøgelsen blev der fundet dele af 39 huse og måske nogle hegn/hegnsgrofter. Desuden fandtes mindst tre brønde og mange gruber. Dateringen af bebyggelsen menes for område 1-4 overvejende at være yngre bronzealder og førromersk/ældre romersk jernalder. Der er dog også nogle få huse fra yngre romersk/ældre germansk jernalder. I direkte forlængelse af prøveundersøgelsen blev område 5 udgravet. I det 2.850 m² store areal fandtes tre gårde, der typologisk kan dateres til sen førromersk jernalder (to gårde) og yngre romersk /ældre germansk jernalder (en gård). Jernalderbebyggelsen i område 5 afgrænses mod nord af et vådområde og mod øst af en grøft. Bebyggelsen er ikke afgrænset mod syd. Der blev udgravet flere brønde, hvoraf der i den ene blev fundet insekter og makrofossiler

SØL 1046

Eliza Fønnesbech-Sandberg

Anne B. Hansen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

46. Litauen Alle Nord 2

02.02.07 Høje Tåstrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.sten, y.rom, oldtid

sb. 106. Arkæologisk overvågning af vandledningstracé, der var 6-11 m bredt og ca. 850 m langt. I alt undersøgte 7.150 m². Derved erkendtes to gruber med keramik fra MNI, samt nogle krumme udaterede grøfter og en mængde gruber og stolpehuller. På en lille bakketop dokumenteredes et udsnit af et hus fra yngre romersk jernalder og to mulige brandpletter, udaterede

SØL 1044

Tim Grønnegaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Oldtid

47. Gl. Tranegildegård

02.02.08 Ishøj

Gård

Andet anlægsarbejde

Middelalder, renæssance, nyere tid

sb. 28. Undersøgelse i tre etaper, der var tilpasset nedrivningsforløbet for en firlænget gård. Der fandtes næsten ingen kulturlag, og kun to steder var der udjævningslag over udaterede gruber. Et af disse lag indeholdt skår af grønglaserede renæssancekakler. På hele gårdtoften fandtes udaterede grøfter i undergrunden. Disse giver et indtryk af, at tofteudnyttelsen og orienteringen tidligere var anderledes end den seneste gård. På toftens østside og under den yngste østlænge var en koncentration på ca. 100 stolpehuller i varierende udformning. Flere indeholdt skår af glaserede kander fra middelalder, men der kunne ikke udskilles bygninger. I et sideløbende projekt v. Søren Møller Christensen er gårdens bygninger opmålt og beskrevet samt enkelte genbrugte egebjælker hjemtaget til dendrodatering

SØL 1028

Henriette Rensbro

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

48. Lille Vejlebro

02.02.08 Ishøj

Diverse

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 6. Prøvegravning af 1,8 ha tæt ved Lille Vejleås tidligere udløb i Øresund. Der fremkom kun et ikke nærmere daterbart anlæg samt et par løsfundne flintflækker

SØL 997

Tom Giersing

Andre anlæg/diverse - Udateret

49. Pilemark

02.02.08 Ishøj

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br, førrom.j., æ.rom, y.rom, germ.

sb. 29. Efter prøveundersøgelse af et ca. 203.000 m² stort område blev 33.200 m² udvalgt til videre undersøgelse. I år 2000 blev der undersøgt ca. 14.000 m² (fire felter). Detektorafsøgninger på arealet resulterede bl.a. i en denar, en jern- og en bronzefibel, en jernkniv, et beslag fra germansk jernalder samt flere forskellige mindre stykker jern. I alt undersøgte spor af 32 huse samt flere brønde og gruber. Dateringen af bebyggelsen strækker sig indtil videre fra yngre bronzealder til og med yngre romersk jernalder, men der forventes også bebyggelse fra germansk jernalder. Flere gårde kan udskilles. En enkelt gård fra yngre romersk jernalder dominerer det ene felt. Gården består af et meget velbevaret langhus og et mindre udhus samt en brønd. Langhuset er 41 m langt og 6 m bredt og kan typologisk dateres til yngre romersk jernalder. Undersøgelsen fortsætter

SØL 1042

Anne B. Hansen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

50. Søndergård 2

02.02.10 Måløv

Boplads

Andet anlægsarbejde

Rom.-æ.germ.

sb. 42. Inden for et areal på ca. 21 ha prøvegravedes 14 ha. Heraf undersøgtes 4.000 m², som lå på en højning. Der fandtes otte hustomter af treskibede huse, der sandsynligvis udgør forskellige bebyggelsesfaser i en gård fra ældre og yngre romersk jernalder og ældre germansk jernalder. I tilknytning til bebyggelsen fandtes gruber med keramik og enstensat brønd. På samme bakke er der tidligere (AUD 1998, 76) fundet en del faser af to gårde, hvoraf den ene tidsmæssigt kan være fortsættelsen af gården på Søndergård 2

SØL 982

Tom Giersing

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

51. Søndergård 3

02.02.10 Måløv

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 24. Inden for et areal på ca. 9 ha prøvegravedes ca. 5 ha. Der afdækkedes et mindre kulturlag med flintafslag og keramik, heriblandt et helt lerkar, der formodentlig skal dateres til yngre bronzealder

SØL 1039

Tom Giersing

Kulturlag - Yngre bronzealder

52. Helgeshøjområdet

02.02.11 Sengeløse

Megalitanlæg/palisadeanlæg

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 71. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 56), hvor der blev udgravet tre områder på i alt 3.500 m² inden for palisaden på den vestvendte bakkeskråning. Herved fremkom der bl.a. flere gruber med et indhold af flint og keramik, der kan dateres til MN AII og overgangen MN AV/MN BI. Heriblandt var der grubekeramisk materiale. Desuden fremkom der endnu et stolpesat hegn, der kunne følges over en strækning på 44 m ved bækkens udspring. Mod syd på den her ret stejle bakkeskråning fremkom 12 m af et grøftforløb, der var forstyrret af moderne anlægsarbejder i begge ender. På bunden af grøften lå en ubestemmelig flintøkse og en tyknakket flintøkse. Det blev ikke afklaret, om der har stået stolper i grøften. Et 600 m² stort felt ved den formodede megalittomt på den modsatte bakkeskråning afslørede fyldskifter og større nedgravede sten samt ofrede flintgenstande, som de eneste spor fra et meget ødelagt megalitanlæg

SØL 1024

Tom Giersing

Megalitanlæg - Yngre stenalder

53. Solager

02.02.11 Sengeløse

Landsbyundersøgelse

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 87. Prøvegravning af to grunde centralt i landsbyen. Ingen spor efter ældre byggeaktivitet og alle fund er fra nyere tid. Heller ikke et arkivalisk dokumenteret gadehus på Havelandgårdens grund kunne genfindes ved undersøgelsen

SØL 1030

Ditlev L. Mahler

Henriette Rensbro

Bebyggelse - Nyere tid

54. Kong Svends Park

02.02.12 Smørum

Boplads, gravplads

Andet anlægsarbejde

TNC, ældre bronzealder, yngre bronzealder, ældre og yngre jernalder, vikingetid

sb. 89. Systematisk prøveundersøgelse af areal, som resulterede i udvælgelse af i alt syv områder til egentlig udgravning, heraf 6 områder med bebyggelseslevn fra yngre stenalder TNB (gruber) samt hustomter fra yngre bronzealder og ældre og yngre jernalder. På det højeste punkt fremkom en gravplads fra yngre romersk jernalder, C1A-C3. På felt 5 fremkom seks hustomter, der hører til to gårde; den ene gård er dateret til yngre bronzealder og den yngre gård til yngre romersk jernalder. Der hører en brønd til hver af gårdene, og der er udtaget jordprøver til henholdsvis makro- og pollenanalyse fra begge brønde. I to små og ikke særlig dybe gruber blev der fundet fragmenter af støbeforme til bronzeklinger, dateret til yngre bronzealder. På felt 7 afdækkedes en mindre hustomt fra førromersk jernalder og tomten af en gård med to huse fra ældre germanertid. Efterfølgende foretoges udgravning af ca. 17.000 m² fordelt på fem områder. Udgravningerne blotlagde bebyggelseslevn fra flere perioder, men mest bemærkelsesværdigt er otte hustomter med en sætbredde på 3-4 m dateret til yngre bronzealder per. IV-V. Sammen med husene lå en hesteskoformet konstruktion på 6 x 5 m formodentlig fra samme periode. Desuden afdækkedes et hus fra ældre romersk jernalder og seks huse og tre økonomibygninger fra overgangen ældre-/yngre germanertid. Sidstnævnte huse repræsenterer formodentlig en gård i to faser. I sidste fase ligger gården på et 4.000 m² stort areal, der er afgrænset af stolpesatte hegn mod øst og vest, hvoraf det sidstnævnte har halvtag. Mod syd har der været en grøft, og mod nord er der en naturlig stejl skrænt

SØL 1037

Anne B. Hansen

Tom Giersing

Linda Boye

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Bebyggelse - Yngre jernalder

55. Nørregård

02.02.12 Smørum

Gruber

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 21. Efter besigtigelser af Smørum Golfcenters arealer i området omkring Lemminghøj, kunne der konstateres flere forhistoriske anlæg bl.a. otte gruber. Ingen af anlæggene kunne dog dateres nærmere end til oldtid

SØL 1041

Anne B. Hansen

Grube - Oldtid

56. Svine Agre

02.02.12 Smørum

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.st, y.br, germ.

sb. 69. Efter prøvegravning af 5 ha blev tre områder på i alt 4.500 m² udvalgt til en egentlig udgravning. En grube indeholdt bl.a. en grønstensøkse og keramik, der kan dateres til MN AII. På en bakketop fremkom tomten af et 8 m bredt og mindst 14 m langt treskibet hus med bevarede vægstolpehuller. Bredden mellem de store sæt stolpespor var 4 m. Huset kan formodentlig dateres typologisk til begyndelsen af yngre bronzealder. I nærheden lå en hesteskoformet konstruktion på 6 x 5 m samt et 12 m langt hegnsforløb, der sandsynligvis hører til huset. På samme felt fremkom tomten af et mindre hus fra germansk jernalder. På de andre felter var der tre hustomter. De kan typologisk dateres til ældre germansk jernalder, og de repræsenterer sandsynligvis to gårde

SØL 1038

Tom Giersing

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Germansk jernalder

57. Bredebjerggård 2

02.02.13 Torslunde

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y. sten, y. br, æ. rom, æ. germ.

sb. 32. Efter prøvegravning af et ca. 40.400 m² stort område blev ca. 7.300 m² udvalgt til videre undersøgelse. Området ligger umiddelbart øst for en tidligere udgravning (AUD 1997, 110). Den sydlige del af undersøgelsesområdet er en del af lb.nr. 58. En grube indeholdt rester af et tragt bægerkar fra stenalderen, mens en anden grube indeholdt halvdelen af et stort forrådskar fra sen førromersk jernalder/ældre romersk jernalder. En af gruberne var helt speciel, idet der foruden keramik fra yngre bronzealder fandtes fragmenter fra en støbeform eller en digel. Sammenlagt er der udgravet 15 huse, tre hegn (formentlig kun resterne af de oprindelige hegn), tre brønde, et større kulturlagsområde samt en del fundrige gruber. Bebyggelsen dateres overvejende til 5.-6. årh., men et enkelt hus kan dateres til yngre bronzealder

SØL 1033

Anne B. Hansen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

58. Bredebjerggård 3

02.02.13 Torslunde

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y. br./førrom., æ.germ.

sb. 39. Efter prøvegravning af et ca. 41.280 m² stort område syd og vest for tidligere udgravninger (bl.a. AUD 1997, 110) blev to mindre felter udvalgt til egentlig udgravning. Den nordligste del af undersøgelsesområdet ligger op af lb.nr.57 og bliver behandlet sammen med denne. I det sydligste felt fremkom et treskibet hus på seks fag tagbærende stolper samt en staklade. Hovedhuset kan typologisk dateres til sen bronzealder/tidlig jernalder og skal tydeligvis ses i sammenhæng med de tidligere udgravninger i området (AUD 1991, 34 og AUD 1994, 43). I det nordligste felt fandtes en del gruber, der ikke kunne dateres nærmere

SØL 1035

Anne B. Hansen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

59. Vallensbæk Nordmark 2

02.02.15 Vallensbæk

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder, ældre jernalder,
yngre jernalder

sb. 25. I august 1999 blev et 5.000 m² stort areal udgravet (AUD 1997, 71). Der fremkom mange treskibede huse fra flere perioder bl.a. yngre bronzealder, ældre og yngre jernalder; desuden fremkom en særdeles velbevaret brønd med træ og knogler, heriblandt fiskeknogler. Der blev taget prøver til vedbestemmelse, makro- og pollenanalyse. Prøvegrøfterne blev dækket til og de egentlige udgravninger må afvente yderligere arkæologisk undersøgelse

SØL 466

Linda Boye

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Bebyggelse - Yngre jernalder

60. Ryget Skovby

02.02.16 Værløse

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder/Tragtbægerkultur

sb. 111. Prøvegravning af et ca. 25.000 m² stort område, der ligger umiddelbart syd og vest for tidligere udgravninger (bl.a. AUD 1998, 131). Prøveundersøgelsen resulterede i spredtliggende gruber, enkelte stolpehuller samt nyere forstyrrelser. En af gruberne indeholdt keramik fra yngre bronzealder samt en stærkt opskærpet spidsnakket økse

SØL 1031

Anne B. Hansen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

61. Gyngemosegård

02.03.03 Gladsaxe

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br./førrom./germ./vik./nyere tid

sb. 53. Efter prøvegravning (AUD 1999, 53) blev 7.500 m² undersøgt. Herved afdækkedes 20 hustomter, hvoraf syv var mindre økonomibygninger med to sæt tagbærende stolper. Et treskibet hus var 32 m langt med ni sæt tagbærende stolper, dørstolper og vægstøttestolper. Huset, der var delvis omgivet af et hegn, kan formodentlig typologisk dateres til sen germanertid eller tidlig vikingetid. Bortset fra et hus fra førromersk jernalder er de øvrige huse fra germansk jernalder, og de udgør formodentlig et par faser af to til tre gårde, der tidsmæssigt kan være fortsættelsen af gårdene, der tidligere er udgravet (AUD 1991, 44) på naboarealet mod syd. Desuden fremkom en brønd samt en grube med keramik fra yngre bronzealder og en "møntskat" med ca. 600 spille- og vaskemønter fra 1950'erne

SØL 1016

Tom Giersing

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Nyere tid

62. Kildegården

02.03.04 Herlev

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 9. På moræneplateauet og den jævne nordskråning ned mod Smørmosen på Kildegårdens marker blev der registreret fire koncentrationer efter aktivitet i oldtiden i et eltracé. Dertil to strækninger med kogestensgruber og affaldsgruber, samt en formodet middelalderlig nedgravning med tegl og endelig et tykt lag af brændte dyreknogler i en naturlig sækning. Sidstnævnte helt uden datering

SØL 1040

Ditlev L. Mahler

Bebyggelse - Oldtid

63. Bremerholm/ Dybensgade

02.03.06 København

Diverse

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

Under fjernvarmearbejder fremkom kulturlag fra 1400-tallet i Bremerholm. I Dybensgade er der fundet trækonstruktioner, som kan dateres til slutningen af 1500-tallet og begyndelsen af 1600 tallet. Disse trækonstruktioner har været anvendt i forbindelse med opfyldning af området. Undersøgelsen fortsætter i 2001

KBM 2246

Søren Kjems

Andre anlæg/diverse - Middelalder

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

64. Faste Batteri

02.03.06 København

Fredet Militært Batteri

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 72. Ved undersøgelsen registreredes dele af i alt fire bygninger, som har været placeret på det militære batteri. Bygningerne kendes fra skriftlige kilder. Det drejer sig om: en kaponiere i beton opført i 1891/92, sydмур repareret i 1905, et recepteurhus i gule teglsten opført 1847, et kanonpendulhus i gule teglsten opført 1847 og en magasinbygning opført i gule teglsten 1828/1882. Derudover blev det nordøstlige voldforløb fastlagt

KBM 2163

Lene Høst-Madsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

65. Fiolstræde 8

02.03.06 København

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 213. Ved udgravning i kælderens til Vor Frues provstebolig umiddelbart nordøst for kirken fandtes bebyggelseslag og gulvlag fra 1200-årene og frem

KBM 2203

Liselotte Uhrenholdt

Bebyggelse - Middelalder

66. Frederiksborggade 48

02.03.06 København

Kirkegård

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 212. Langs husfundamentet i baggård fremkom adskillige menmneskeknogler, der stammer fra grave, som forstyrredes i forbindelse med byggeri sidst i 1800-tallet. I selve gården blev seks grave blotlagt, alle skeletter lå in situ og orienteret NØ-SV med hovedet mod SV. Gravpladsen er formodentlig identisk med den anden assistenskirkegård uden for voldene, der anlagdes i 1660 og nedlagdes omkring 1800

KBM 2159

Claus Nybo

Kirke/Kirkegård - Nyere tid

67. Nørreport

02.03.06 København

Bybefæstning

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 188. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 64). Der er foretaget tre undersøgelser i årets løb, hvorved der bl.a. blev afdækket adskillige trævandrør, to af tamburens murpiller, hvorigennem Nørreports Pumpevandsrende har løbet, samt et fundament, muligvis til selve Nørreport. Desuden blev der gravet i Nørreports ravelin, som viste sig at være opbygget af tørv ned til 8 m under gadeplan

KBM 2026

Rikke Simonsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

68. Helligåndskirken

02.03.06 København

Bebyggelse, vejanlæg, produktion

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 210. Fund af rester af senmiddelalderlig kirkemur i munkesten. Muren var indrettet med boder mod gade, der sås ved mindre skillevægge langs murværket. Skillevæggene var sekundære til hovedmuren. Under murværket konstateredes i feltets sydlige del ældre bygningsrester i kampesten og tykke højmiddelalderlige kulturlag, dateret ud fra skårmaterialet. I feltets nordlige del under niveau for en eftermiddelalderlig del af kirkegårdsmuren blev rester af senmiddelalderlig vejbelægning påtruffet. Vejen eller trædestien var ca. 1,5 m bred lagt i træplanker på tværs af gangretning. Disse var fastholdt af kraftigere bjælker placeret langs siderne i gangretningen. Endvidere fandtes i kulturlagene under vejens niveau et kar i egetræsplanker sammenholdt af pilevidjer. Karret er dendrokronologisk dateret til ca. 1400. Det har en diameter på ca. 1,5 m og er bevaret i en højde af ca. 0,5 m. Karret er under konservering. Det er sandsynligt at karret er blevet benyttet ved garvning at dømme efter de meget hårfyldte kulturlag omkring det og de kalkholdige aflejringer i bunden af karret. Der afventes resultater af jordprøver, som kan belyse karrets funktion

KBM 2138

Ida Elisabeth Lauridsen

Bebyggelse - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

69. Badstuestræde, Brolæggerstæde

02.03.06 København

Bebyggelse og vejlag

Andet anlægsarbejde

Middelalder/nyere tid

sb. 209. I Badstuestræde registreredes facadelinier fra fem bygninger, som følger de eksisterende matrikelskel med den forskel, at der tilsyneladende kun ligger hus på hver anden matrikel. Facaderne ligger ca. 2,5 m længere ude i strædet end den eksisterende facadelinie. I Brolæggerstræde er registreret dele af facadelinien på en hjørneejendom. I begge stræder registreredes vejlag, som enkelte steder kan følges fra den moderne asfalt og tilbage til 1400-tallet. I Badstuestræde blev der fundet et pilgrimsmærke i bunden af vejlagene. Dette stammer fra Hellig Blodskirken i Wilschnack i Tyskland og dateres til perioden 1400-1500

KBM 2244

Lene Høst-Madsen

Bebyggelse - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Vej/bro - Nyere tid

70. Kvarteret omkring Vor Frue

02.03.06 København

Bebyggelse/voldgrav

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

Under renovation af vandsystemet i indre by er der bl.a. fremkommet husfundamenter fra bebyggelsen før brandene i 1728, 1795 og 1807 samt brandlag fra sidstnævnte brand. Endvidere fremkom Ø-V-vendte grave syd for Vor Frue kirke og en del af kirkegårdsmuren fra 1300-tallet SV for kirken. Ligeledes registreredes vejlag, der kan dateres tilbage til 1300-tallet, herunder den gamle kirkesti syd for Vor Frue kirke. Desuden er vandaflejrede lag samt voldfyldt iagttaget i Clemensstadens østlige voldgravsforløb. Undersøgelsen fortsætter i 2001

KBM 2224

Claus Nybo

Bebyggelse - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

71. Sjøleboderne

02.03.06 København

Bebyggelse og bybefæstning

Andet anlægsarbejde

Middelalder og renaissance

sb. 177. Besigtigelse af bybefæstning og Sjøleboderne fra 1500-1700 (AUD 1998,99)

KBM 2174

Henriette Rensbro

Martin Pavón

Bebyggelse - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

72. Studiestræde 6

02.03.06 København

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 214. I en gård fremkom fundamentsten af granit i to lag. Under begge stenrækker fremkom flere jernnagler antagelig fra vognfadinger, som er blevet anvendt som syldplanker. Det ældste hus har formodentlig haft et gulv af træ, medens det yngre hus havde et brolagt gulv. Mellem de to lag fundamentsten fremkom keramik, der kan dateres til 1200-tallet

KBM 2247

Claus Nybo

Bebyggelse - Middelalder

73. Wildersgade 7

02.03.06 København

bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 211. Fund af rester af en 1700-tals bygning. Der fremkom ved gravning af kulturlag en del keramik. Der blev fundet en svær træfundering, som er yngre end ovennævnte bygning

KBM 2148

Søren Kjems

Bebyggelse - Nyere tid

74. Morbrors Minde

02.03.09 Store Magleby

Landsbyundersøgelse

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 37. På en af de nordligste grunde i St. Magleby, for enden af den langstrakte Bygade afslørede en prøvegravning, at hertil har landsbyen ikke nået før nyere tid. Sandsynligvis lå landsbyen i middelalderen omkring kirken i det der nu er landsbyens sydlige del

SØL 1053

Ditlev L. Mahler

Henriette Rensbro

Bebyggelse - Nyere tid

75. Søllerød Golfbane

02.03.10 Søllerød

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 354. Registrering af gruber og kogestensgruber i en kabelgrøft. Ved muldafrømningen langs golfbanen var der arkæologisk overvågning. Udover flere gruber erkendtes nogle få stolpehuller. To af disse på en lille bakke må formodes at være rester af en hustomt, hvoraf størstedelen har ligget uden for det afrømmede tracé

SØL 1043

Eliza Fonnesbech-Sandberg

Bebyggelse - Oldtid

76. Stationsvej

02.03.10 Søllerød

Omløjret kulturlag

Andet anlægsarbejde

Ældre stenalder

sb. 136. Prøveundersøgelse af to områder umiddelbart syd for Vedbæk Station. I udlagte søgegrøfter påvistes omløjrede flintoldsager i vandafsatte sandlag fra den tidligere Vedbæk Fjord, men ingen egentlige bopladslag

SØL 1022

Benny Staal

Kulturlag - Ældre stenalder

77. Wesselsminde

02.03.10 Søllerød

Gravplads

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 353. På et plateauet nord for Mølleåen fandtes skeletdele fra menneske. Ved udgravning af et ca. 4 x 2 m stor felt registreredes i alt syv tætliggende grave, alle Ø-V vendte. Gravene er formentlig blot en lille del af en væsentlig større gravplads, som dog ikke er afgrænset. To af gravene var voldsomt forstyrret af kabelnedlægningen. En tredje grav var ved anlægsarbejdet beskadiget så kraniet, dele af rygsøjlen samt den ene arm var fjernet. Den gravlagte lå på ryggen med armene ned langs siden. Der var ikke udstyr udover nogle få og små rustne jerngenstande, hvoraf den ene ud fra placeringen kan være et spænde. I denne grav lå desuden enkelte skeletdele fra en forstyrret grav. De tre øvrige grave var ikke truet af anlægsarbejderne og blev derfor ikke undersøgt. Umiddelbart nord for gravpladsen kendes marknavnet Bye Tofterne

SØL 1050

Tove Woller

Gravplads/grav - Middelalder

78. Danske Mælkehuse

02.03.11 Tårnby (Kastrup)

Huse/sæterbrug

Diverse

Renæssance, Nyere tid

sb. 40. Besigtigelse og summarisk sondering af en enkelt tomt i et større kompleks af bygningstomter beliggende på relativt højt terræn på østsiden af Saltholm. Tomterne er synlige på jordoverfladen som lave volde, der tegner vægforløb i enkle såvel som mere sammensatte bygninger. I nogle små sonderingshuller kunne erkendes et tyndt kulturlag. Stedet er på kortmateriale fra 1700-årene anført som "Danske Melke huuse" til forskel fra "Hollænderbyes Melke huuse", som skal findes længere inde på øen og noget sydligere. Der synes at være tale om sporene efter et græsnings- og mejeribrug med mælkehuse, hvor man i sæsonen har videreforarbejdet mælken på stedet - med andre ord sæterbrug

SØL 1059

Jens Henrik Jønsson

Bebyggelse - Nyere tid

79. Lusebro

02.03.11 Tårnby (Kastrup)

Skærvebunke

Diverse

Nyere tid

sb. 41. Sondering af 35 m lang, 14 m bred og 0,5 m mægtig, græsklædt højning tæt ved Lusebro på vestsiden af Saltholm. Ved hjælp af et antal sonderingshuller blev det klart, at der er tale om stenhuggerens skærvebunke, som i tidens løb er overvokset og dækket af græstørv

SØL 1058

Jens Henrik Jønsson

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

80. Bognæs-Skyttehus

02.04.04 Herslev

Møntfund

Dyrkning

11. årh.

sb. 55. Undersøgelse af findested for seks sølvmonter fra 1000-årene, alle fundet med metaldetektor inden for et 5 x 8 m stort område. Det 20-30 cm tykke muldrag fjernedes i tynde lag med rendegraver, og jorden afsøgt med metaldetektor. I alt afbrømedes 300 m² til undergrund. Ved undersøgelsen fremkom hverken fyldskifter eller yderligere mønter

ROM 1801

Jens Ulriksen

Depotfund/skattefund/offerfund - Nyere tid

81. Herslev Kirke

02.04.04 Herslev

Gruber

Selvvalgt forskning

Yngre stenalder/bronzealder

sb. 63. Nord og øst for Herslev Kirke blev trukket søgegrøfter for at konstatere, hvorvidt arealet omfattede spor efter vikingetidig eller tidlig middelalderlig bebyggelse. Nord for kirken fandtes en stor affaldsgrube med uornamenteret, groft magret og blødt brændt keramik, og i kort afstand herfra lå en mindre kogestensgrube

ROM 2110

Jens Ulriksen

Grube - Yngre stenalder

Grube - Bronzealder

82. Risagergård

02.04.04 Herslev

Boplads

Selvvalgt forskning

Oldtid

sb. 64. I sommeren 2000 kunne i det modne korn iagttages flere tuer, der kunne indikere bopladsrester på en strandnær mark ved Roskilde Fjord. To søgegrøfter viste, at der på en strandvoldsdannelse fandtes stolpehuller og et 10-20 cm tykt kulturlag, der var præget af varmesprængte sten. I sidstnævnte soldedes 2 m², der indeholdt groft magret og blødt brændt keramik. Desuden fandtes en lille klump ler, der med sin forglassede overflade viser, at der har været et ildsted eller en esse med meget høje varmegrader i området

ROM 2104

Jens Ulriksen

Bebyggelse - Oldtid

83. Trællerup-Bye Agre

02.04.04 Herslev

Diverse

Selvvalgt forskning

Udateret

Eftersøgning af middelaldergård, der ifølge en skriftlig kilde skulle ligge i Trællerup. Omtrent 500 m nord for den eksisterende landsby er en mark på udskiftningskortet angivet som 'Bye Agre'. På denne baggrund gennemførtes en prøvegravning ved at trække søgegrøfter på det aktuelle område, dog uden at der fremkom anlægsspor

ROM 2117

Jens Ulriksen

Andre anlæg/diverse - Udateret

84. RUC-søbassin

02.04.05 Himmelev

Drænet vådområde

Andet anlægsarbejde

Kongemosekultur, Ertebøllekultur, senneolitikum.

sb. 84. Omkring et drænet vådområde har en amatørarkæolog gennem en årrække opsamlet flintredskaber fra mesolitikum og neolitikum, og forud for etableringen af et kunstigt søbassin undersøgte de destruerede tørvelag. Ved soldning fremkom en skævpil, en tværpil og en fladehugget pilespids. Derudover var flintmængden overraskende beskedent og forekom kun som afslag. Undersøgelsen fortsætter i 2001

ROM 2100

Jens Ulriksen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

85. Trekroner Allé

02.04.05 Himmelev

Gruber

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 83. Undersøgelse af stolpehuller, gruber og en grøft. En brønd indeholdt keramik og teglsten fra nyere tid

ROM 1971

Jens Ulriksen

Grube - Nyere tid

86. Flængholm NV

02.04.07 Jyllinge

Submarin boplads

Diverse

Mellemste Kongemosekultur

sb. 35. Igennem en årrække har der været foretaget opsamlinger af oldsager og knogler fra den mellemste del af Kongemosekulturen ud for den lille ø Flængholm. Det blev derfor besluttet at foretage en prøveundersøgelse for at fastslå, hvorvidt der fandtes bevarede kulturlag på stedet og i givet fald dettes mægtighed og udstrækning. I samarbejde med en gruppe sportsdykkere blev der i sommeren foretaget en systematisk undersøgelse af 25 m². Undersøgelsen resulterede i et stort antal flintredskaber fra Kongemosekulturens Villingebækfase, enkelte knogler og benredskaber men ingen trægenstande. Oldsagerne fandtes i et gruset lag, som sandsynligvis er omlejret, skønt oldsagerne ikke viste nogen tegn på vandrulning og patinering. Sommerens udgravning besvarede ikke de spørgsmål, som ønskedes belyst, det er derfor planen at vende tilbage til stedet ved en senere lejlighed

MFG 123/98

Søren A. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

87. Hedegade

02.04.10 Roskilde

Gruber

Andet anlægsarbejde

1000-1100-tallet.

sb. 86. I middelalderbyens nordvestlige hjørne undersøgte flere affaldsgruber med Østersøkeramik og dyreknogeter

ROM 2103

Katrine Kølle Hansen

Jens Ulriksen

Grube - Nyere tid

88. Dømmeshøj

02.04.12 Sankt Jørgensbjerg

Gruber

Selvvalgt forskning

Bronzealder

sb. 61. I forbindelse med en prøvegravning på et større areal fandtes enkelte gruber med bronzealderkeramik og knogler tæt på gravhøjen Dømmeshøj

ROM 2106

Jens Ulriksen

Grube - Bronzealder

89. Kongemarken

02.04.12 Sankt Jørgensbjerg

Kirke/kirkegård

Dyrkning

Vikingetid/middelalder

sb. 60. Afsluttende undersøgelser af kirkegård og kirke (AUD 1999, 89). Udgravningen af den nordlige del af kirkegården omfattede ca. 250 grave (i alt undersøgt ca. 350 grave). En oprindelig struktur bestående af N-S vendte række af grave synes at kunne iagttages. Skeletmaterialet var yderst velbevaret, mens spor af kister eller andre trækonstruktioner i forbindelse med gravlæggelserne kun sjældent lod sig konstatere. Egentlige gravgaver fandtes kun i ganske få grave (jernknive og glasperle). Kirkegården har haft en udstrækning på ca. 30 x 40 m, markering bevaret mod nord (grøft) og øst (stolper). Midt på kirkegården sås tre stolpesæt (ca. 2 x 8 m) tolket som yngste fase af kirke eller kapel

ROM 1830

Tom Christensen

Kirke/Kirkegård - Vikingetid

Kirke/Kirkegård - Middelalder

90. Margrethehåbsvej

02.04.12 Sankt Jørgensbjerg

Boplads, grav

Andet anlægsarbejde

Neolitikum, bronzealder, romersk jernalder, vikingetid

sb. 62. Bopladsområde på bakke omgivet af flere vådområder. Området har været i anvendelse gennem flere perioder. Ældst er affaldsgruber fra slutningen af tidlig neolitikum og begyndelsen af mellemneolitik tid. Fra yngre bronzealder en del affaldsgruber, fra førromersk jernalder var et treskibet langhus og fra yngre romertid er to velbevarede langhuse og en mindre, treskibet bygning. Desuden er der fundet en Ø-V orienteret jordfæstegrav uden gravgods. I kort afstand vest herfor fandtes et 17 m langt krumvægshus med tre sæt tagbærende stolper og endnu et sæt i hver gavl. Væggene var ikke bevarede, men det var til gengæld de udvendige, skråtstillede støttestolper. Huset er typologisk hjemmehørende i 9.-10. årh

ROM 2109

Lisbeth Gernager

Niels Nielsen

Grube - Yngre stenalder

Grube - Bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

91. Flengemarken

02.04.13 Svogerslev

Boplads

Skovrejsning

Bronzealder, vikingetid

sb. 17, 30 m.fl.. I det område, hvor 'Hyrdehøj Skov' skulle plantes, fandtes opløjede trækulspletter og keramik. Søgegrøfter viste, at der under det 30-40 cm tykke pløjelag var spredte stolpehuller og gruber, der var noget medtaget af pløjning. Stolpehullerne var generelt lyse i fylden, og stod usystematisk og spredt. En større grube blev snittet, og i fylden fremkom en del keramik og dyreknogler. Keramikken kan dateres til bronzealder. Desuden undersøgte hvad der i sognebeskrivelsen er angivet som en formodet megalittomt (sb. 30), men det kunne konstateres, at der var tale om en naturlig lerknold i terrænet. En detektorafsøgning resulterede i fundet af et forgyldt bronzebeslag fra vikingetid, men der fandtes ingen anlægsspor fra denne periode (sb. 17)

ROM 1995

Jens Ulriksen

Bebyggelse - Bronzealder

Andre anlæg/diverse - Vikingetid

92. Tingstedet

02.05.12 Vindinge

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Romersk jernalder

sb. 1. Undersøgelse af del af gårdtomt fra romersk jernalder. Der fandtes et mindre treskibet Ø-V orienteret hus, en brønd og en del store affaldsgruber med ganske meget keramik fra ældre romertid, og i mindre omfang fra yngre romertid

ROM 1997

Katrine Kølle Hansen

Jens Ulriksen

Bebyggelse - Romersk jernalder

93. Overdrevsgård

02.06.01 Allerslev

Løsfund

Dyrkning

Mellem neolitisk tragtbægerkultur

sb. 140. Efter indlevering af en intakt, tyknakket flintøkse eftergravedes på findestedet for at søge et evt. depot. Der fremkom dog ikke yderligere fund i den forbindelse

ROM 2107

Jens Ulriksen

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

94. Gevninge Bygade 50

02.06.03 Gevninge

Bebyggelse

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 84. I en have midt i Gevninge gennemførtes en prøvegravning, der skulle klarlægge, hvorvidt der var spor efter bebyggelse fra yngre germanertid og vikingetid nær ålejet og det fra historisk tid kendte vadested i landsbyen. Der fandtes en del gruber og stolpehuller, men genstandsmaterialet var udelukkende højmiddelalderligt eller senere

ROM 2111

Jens Ulriksen

Bebyggelse - Middelalder

95. Nødager

02.06.03 Gevninge

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Vikingetid

sb. 83. I Gevninge skulle opføres ældreboliger på et omtrent 1 ha stort areal, der mod øst afgrænsedes af den gamle landsbykerne, mens der på de øvrige sider er opført parcelhuse i 1960'erne og 1970'erne. I parcelhuskvarteret mod nord og nordvest er der to gange inden for de sidste 50 år fundet menneskeskeletter, der blev undersøgt af Nationalmuseet og vurderet som hørende til vikingetid (sb. 52 og sb. 66). Omtrent 100 m vest for det aktuelle undersøgelsesområde er der opsamlet et remseslag fra yngre germanertid (sb. 68). Der blev påvist rester af to treskibede langhuse, fem grubehuse og en lille del af et hegn. Bygningsresterne hører hjemme i vikingetid. Fundmaterialet fra grubehusene var overraskende sparsomt, og det samme gælder for et større kulturlag, i hvis top dog fremkom en del af en pragthjelm af bronze og en unik guldarmring fra samme periode

ROM 1994

Jens Ulriksen

Gravplads/grav - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

96. Kr. Hyllinge Kirke

02.06.05 Kirke Hyllinge

Gravplads

Selvvalgt forskning

Bronzealder, vikingetid

sb. 34, 51. Nord og vest for Kirke Hyllinge Kirke er undersøgt 25 jordfæstegrave fra vikingetid (AUD 1999, 94). Gravene var generelt sparsomt udstyrede. I tre grave fandtes daterende genstande i form af bronzegenstande, og med metaldetektor er fundet hele eller fragmenterede smykker fra sen yngre germanertid og vikingetid. Gravpladsen knytter sig til en gravhøj, der ligger umiddelbart uden for kirkegården. Højen har øjensynlig været bygget i to omgange bedømt ud fra rester af to randstenskæder, hvoraf den ene var sat af ganske store sten. I en kreds uden om højfoden fandtes en del kogestensgruber

ROM 1876

Jens Ulriksen

Gravplads/grav - Germansk jernalder

Gravplads/grav - Vikingetid

Holbæk Amt

97. Brandsbjerg

03.01.03 Raklev

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 387. Prøvegravning hvor der ved forudgående rekognoscering var registreret adskilte koncentrationer af potteskår, som kunne angive separate bebyggelser på isolerede småhøjninger. Prøvegravningen blev gennemført i første udstykningsetape, som ud fra rekognosceringsresultaterne ikke ligger i det mest interessante område. Som ventet fandtes kun spredte fund af gruber, kogestensgruber og stolpehuller

KAM 8/99

Niels Hartmann

Bebyggelse - Oldtid

98. Ulvejerge 3

03.01.03 Raklev

Kulturlag

Dyrkning

Ældre romersk jernalder

sb. 389. Ved en mindre prøvegravning i område med pletter af opløjet kulturlag påvistes sparsomme rester af et kulturlag med keramik. Der er antagelig tale om udsnid i den forhistoriske kant af Tranemose. Keramikken dateres til ældre romersk jernalder

KAM 2000 011

Jens Nielsen

Kulturlag - Romersk jernalder

99. Fasanstien

03.01.04 Rørby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder/Romertid

sb. 203. Diverse prøvegravninger i kommunalt udstykningsområde med fund af forholdsvis markante bebyggelsesspor i et mindre delområde, primært i form af større keramikholdige affaldsgruber, suppleret med stolpehuller. Videre undersøgelser må afvente frasalg af byggegrunde

KAM 2000 028

Niels Hartmann

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Romersk jernalder

100. Kalmergården

03.01.06 Store Fuglede

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre germanertid/Vikingetid

sb. 95. Undersøgelsen afdækkede et grubehus omgivet af en række forholdsvis ensartede store fyldskifter, hvoraf det ene ud fra fund af helt opløste spidser af lodret nedrammede stager, samt et større fragment af en tilspidset, ligeledes lodret nedrammet egeplanke tolkes som en brønd. Der er fra grubehus og brønd(e)? hjemtaget en ganske stor mængde oldsager primært et omfattende og velbevaret knoglemateriale. Detektorafsøgning i forbindelse med udgravningen gav fund af en række metalgenstande

KAM 2000 024

Niels Hartmann

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

101. Kalmergården

03.01.06 Store Fuglede

Boplads

Dyrkning

Yngre stenalder/germ./vik.

sb. 94. Undersøgelse af bopladsspor fra tragtbægerkultur MN A III, gravanlæg fra enkeltgravskultur MN B II og bopladsspor fra yngre germansk jernalder/vikingetid (AUD 1999, 103). Bopladssporene fra MN A III omfattede flere gruber med deponerede lerkar, lerskiver, økser, mejsler og andre flintredskaber. Gruberne var af rituel karakter. I tilknytning til gruberne fandtes bopladsspor i form af mange stolpehuller og gruber fra samme periode. Gravanlægget fra enkeltgravskulturen (MN B II) bestod af en Ø-V orienteret stenkiste med spor efter mindst en person. Kisten bestod af en stenramme og kantstillede heller. Gravudstyret omfattede to slebne tværokser, en ildslagningssten af flint, et svajet bæger og skår af et tilsvarende. Bebyggelsessporene fra yngre jernalder og vikingetid omfattede et markeds- og værkstedsområde med håndværksaktiviteter i form af især bronzestøbning og jernsmedning. I alt blev undersøgt ca. 10.000 m². Anlæggene bestod blandt andet af to mindre langhuse, ca. ti grubehuse, tre brønde og talrige stolpehuller fra mindre bygningstyper. Blandt fundene var en sølvskat med tre armringer og en sølvkæde med dyrehovedafslutninger, i alt 700 g, smykker, remspænder, amuletter, våbendele, sporer, diverse værktøj til metalhåndværk, vægtlodder, arabiske mønter, brudsølv, esseslagger, smelteklumper af bronze og bly, støbeformsfragmenter m.m.

NMI 1423/75

Lars Jørgensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

102. Kåstrupgården

03.01.08 Tømmerup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.st./ y.br./æ.j /middelalder/nyere tid

sb. 155. Rekognoscering, prøvegravning og efterfølgende mindre, afsluttende undersøgelse på anlægsområde hvorfra museet har modtaget en større privatsamling af oldsager fra overvejende yngre stenalder. Museets undersøgelser påviste gamle vådområder med udsnid fra yngre stenalder, usystematiske boplads-/aktivitetsspor i form af stolpehuller og gruber fra yngre bronzealder/ældre jernalder samt et stort antal systematisk anlagte gruber af middelalder/nyere tids karakter, hvor der formodes at være tale om organiseret lertagning

KAM 2000 001

Niels Hartmann

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

103. Troldbjerger

03.01.09 Uby

Befæstet anlæg

Diverse

Bronze-/Jernalder

sb. 224. Ved prøvegravninger i et jorddeponeringsområde påvistes afslutningen på et voldgravsforløb bestående af to parallelt forløbende grøfter af godt 1 m dybde. Voldgravsforløbet forsvinder ud i et gammelt vådområde mod nord. Ved undersøgelser i 1977 foretaget af Nationalmuseet blev der i en afstand af små 100 m mod sydøst påvist tilsvarende grøftforløb, og der tegner sig således et længere voldgravsforløb ved den sydlige fod af en markant højning. Fra denne højning er der gjort fund af en del keramik fra ældre jernalder. Der kan være tale om befæstet jernalderbebyggelse

KAM 2000 012

Niels Hartmann

Forsvarsanlæg/voldsted - Ældre jernalder

104. Hovvejen

03.01.10 Årby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Stenalder

sb. 403. Prøvegravning på baggrund af rekognosceringsfund af keramik (middelalder?) samt stenalderflint. Prøvegravningen gav fund af lidt bearbejdet flint aflejret i forbindelse med en mulig ældre strandzone

KAM 2000 029

Niels Hartmann

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

105. Buerup syd

03.02.02 Buerup

Grube

Naturgas

Mellemneolitikum

sb. 194. Grube påvist ved kontrol af muldafrømmet naturgastracé. Gruben rummede bl.a. en stor mængde keramik, som grundet en meget dårlig bevaringstilstand, kun kunne hjembringes i mindre mængde

KAM 2000 030

Niels Hartmann

Grube - Yngre stenalder

106. Fælledvej

03.02.02 Buerup

Kogegruber

Naturgas

Oldtid

sb. 180. Koncentration af kogestensgruber påvist ved kontrol af muldafrømmet naturgastracé

KAM 2000 030

Niels Hartmann

Grube - Oldtid

107. Fælledvej

03.02.02 Buerup

Bopladsgruber

Naturgas

Yngre bronzealder

sb. 195. Koncentration af bopladsgruber påvist ved kontrol af muldafrømmet naturgastracé. Delvis udgravning af to gruber med henblik på at fremskaffe dateringsmateriale

KAM 2000 030

Niels Hartmann

Bebyggelse - Oldtid

108. Tissø - Jyderup

03.02.02 Buerup

Diverse

Naturgas

Udateret

sb. 180. Museet foretog på denne strækning til linjekontrol efter muldafrømning og i forbindelse med rørdækningsarbejde. Der var ikke anledning til at udskille egentlige lokaliteter

KAM 2000 030

Niels Hartmann

Andre anlæg/diverse - Udateret

109. Nyvang

03.02.02 Buerup

Gruber, stolpehuller

Naturgas

Oldtid

sb. 192. Ved kontrol af muldafrømmet på naturgastracé samt efterfølgende kontrol af rørgrøft, kunne der over en lidt længere sammenhængende strækning påvises gruber, kogestensgruber og enkelte mulige stolpehuller. Ud fra topografiske overvejelser skal den primære del af bebyggelsen måske søges på de mere sydlige strøg af samme marker

KAM 2000 030

Niels Hartmann

Grube - Oldtid

110. Præsteskovvej

03.02.02 Buerup

Bopladsgruber

Naturgas

Romersk jernalder

sb. 193. Bopladsgruber påvist ved kontrol af muldafrømmet naturgastracé. Partiel undersøgelse foretaget i en grube, som imidlertid viste sig meget fundfattig. Der synes at kunne være tale om randzone til en bebyggelse, som ud fra en topografisk vurdering kunne ligge længere mod syd

KAM 2000 030

Niels Hartmann

Bebyggelse - Romersk jernalder

111. Tranevejlegård

03.02.04 Finderup

Boplads?

Skovrejsning

Oldtid

sb. 11-13. Rekognoscering gav spredte og spinkle fund af mulige bopladsindikatorer i form af oldtidskeramik, fragment af sleben økse samt fæste til fladehugget flintdolk. Tre sb-registrerede nu sløjfede gravanlæg kunne ikke verificeres. Skovrejsning forventes foretaget uden dybdepløjning

KAM 2000 013

Niels Hartmann

Bebyggelse - Oldtid

112. Hallenslevlund

03.02.14 Sæby

Stormandssæde

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 189. Detektorfund af en brudt seglstampe med Hvidevåben og et unikt forgyldt sølvsmykke var årsag til fosfatkarteringer, rekognosceringer og prøvegravning ved Tissøs sydvestlige bred. Prøvegravningen blev gennemført på et mindre areal, som skilte sig ud ved en koncentration af munkestensstykker. Undersøgelsen afslørede det Hallenslevlund ved Tissø, hvor Absalon Andersen, barnebarn af Esbern Snare, underskrev arvedokumenter i 1282. Heraldiker Ernst Verwohlt har påpeget, at ovennævnte seglstampe kan have tilhørt Peder Pedersen, der var Absalons svoger. Prøvegravningen ved Hallenslevlund afdækkede fundamentene til et stenhus, der målte 30 x 10 m i ydre mål. Det var godt beskyttet af ca. 2 m brede og 1,5 m dybe grøfter, som kunne følges over mere end 600 m. De indrammede en vej op til huset, en større forplads og afsnørede tillige den yderste del af næsset. Her har der muligvis stået et forsvarstårn. Stenhuset blev tilsyneladende ryddet for alt, før det blev revet ned i slutningen af 1200-årene. Undersøgelsen fortsætter

KAM 2000 009

Lisbeth Pedersen

Bebyggelse - Middelalder

113. Lunden

03.02.14 Sæby

Kulturlag

Selvvalgt forskning

Yngre stenalder

sb. 179. I tilknytning til prøvegravning på det middelalderlige Hallenslevlund blev der prøvegravet ved fundsted for en løsfunden spydspids af jern fra vikingetid. Der blev påvist et delvist omdannet gytjelag med betragtelige mængder flintaffald. Der er antagelig tale om udsimid i den forhistoriske kant af Tissø. Det totale fravær af trækul, knogler og andet organisk materiale tyder på, at laget kan være omlejret. Et fragment af en tyndnakket sleben økse dateres til TN

KAM 2000 031

Jens Nielsen

Kulturlag - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Vikingetid

114. Nybro

03.03.01 Butterup

Løsfund

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 50. Ved restaurering af Nybro fandtes i åbrinken en lårbensknogle af menneske. Den efterfølgende besigtigelse gav ingen resultater

MHO 1999005

Niels Wickman

Andre anlæg/diverse - Oldtid

115. Frejasvej

03.03.03 Holbæk

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrømersk jernalder per. I

sb. 163. Ved undersøgelse af bopladsrester på nyudstykket parcelhusområde registreredes en større stenfyldt bopladsgrube, der indeholdt en del keramik og en mulig digel til bronzestøbning. Keramikskårene fra gruben stammer fra større, grove forrådskar såvel som mindre og finere forarbejdet lerkar. Endvidere undersøgte flere brandpletter, en enkelt kogestensgrube og et par enkeltliggende stolpehuller

MHO 1999012

Anne Preisler

Niels Wickman

Bebyggelse - Førrømersk jernalder

116. Kikhøjen

03.03.03 Holbæk

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder, per. 6

sb. 167. På et ca. 11.000 m² stort område fandtes 70 stolpehuller, 17 bopladsgruber og 22 kogestensgruber. I bopladsgruberne og en del af kogestensgruberne fandtes en del velbevaret keramik, der kan henføres til slutningen af bronzealderen. Hovedparten af stolpehullerne lå koncentreret i feltets nordvestlige del, der havde en gruset/stenet undergrund

MHO 2000001

Anne Preisler

Niels Wickman

Bebyggelse - Yngre bronzealder

117. Kirkestræde

03.03.03 Holbæk

Grav

Andet anlægsarbejde

Senmidd./renæssance

sb. 164. Fund af skeletter ved reovering af fortovet på hjørnet af Kirkestræde og Klosterstræde. Anledning til undersøgelsen var fund af et kranium. Ved gennemgravning af mulden i grøften, hvor kraniet var fundet, dokumenteredes skeletrester af tre individer, samt kridtpibefragmenter, teglsten og keramik

MHO 2000014

Niels Wickman

Gravplads/grav - Middelalder

Gravplads/grav - Nyere tid

118. Hellestrup

03.03.11 Sønder Asmindrup

Boplads

Vejanlæg

Førrom./æ.rom.

sb. 57. Ved anlæggelsen af en vej fandtes et ca. 250 m² stort og op til 0,5 m tykt kulturlag fra ældre romersk jernalder. Under kulturlaget lå spredte rester af ardsfor fra førromersk jernalder. I ardsforerne samt lige oven på fandtes keramik fra per. II. Med metaldetektor blev der fundet to svajede jernfibler fra førromersk jernalder i tilknytning til ardsforerne. Ligeledes i tilknytning til disse fandtes bunker af marksten der må opfattes som rydningsbunker. Kulturlaget fra ældre romersk jernalder indeholdt store mængder velbevaret keramik, hvoraf der kan samles flere næsten hele kar. Der blev ved undersøgelsen ikke fundet bebyggelsesspor, men disse må givetvis kunne findes umiddelbart vest for undersøgelsesområdet, hvor der findes et større plateau

MHO 2000002

Anne Preisler

Niels Wickman

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

119. Eriksholm

03.03.19 Ågerup

Køkkenmødding

Diverse

Stenalder

sb. 114. Lokalisering af køkkenmødding

MHO 2000065

Søren H. Andersen

Niels Wickman

Andre anlæg/diverse - Stenalder

Andre anlæg/diverse - Stenalder

120. Stubberup

03.04.03 Fårevejle

Anløbsplads

Dyrkning

Y. jernalder/tidlig middelalder

sb. 492, 517. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 116). Fra yngre germansk jernalder fremkom endnu et langovalt Ø-V vendt grubehus 2,75 x 2,10 m ca. 25 cm dybt (nu i alt 10 grubehuse, (sb. 492). Keramik i fylden og løsfund omkring huset daterer det til yngre germansk jernalder. Ligeledes i det middelalderlige grubekomplekt (se nedenfor) fandtes yngre germansk jernalder grubehus svarende til ovennævnte. Et stort grubekompleks fra tidlig middelalder, som fremkom under kulturlaget i 1999, blev færdigundersøgt. Dette aktivitetsområde (sb. 517) er beliggende 300 m øst for grubehusområdet. Grubekomplekset har en udstrækning på 6,75 m Ø-V og mellem 2,75 og 6 m N-S. Største dybde er 50-75 cm under kulturlaget. Fyldet var særdeles rigt på dyreknogler, desuden er der mange fiskeknogler. Der er mange fine bengenstande, bl.a. nåle, prene, vævepinde, tvinderedskab, benskaft, trådruller, dobbeltkamme, langtandskamme, flere kamfragmenter. Der er desuden fremkommet to såkaldte fiskepinde - et lille tyndt ca. 4-5 cm langt fiskeredskab, spids i begge ender og med indhak i midten til fastgørelse af snøren. Der er mange jerngenstande i form af knive, nøgler samt flere nagler. Der er også bronzegenstande, bl.a. en synål, en dragtnål og bæltespænder samt meget keramik, dels Østersøkeramik, dels glaseret keramik. Desuden en glasperle og skår af glas. Der er flere mønter samt enkelte hvæssesten. Der er også lidt takaffald og flere dyrehorn. Desuden fremkom flere vævevægte og en del af en tenvægt. Keramikken daterer grubekomplekset til omkring 1200. Fundene viser, at der må have foregået tekstilfremstilling og sandsynligvis også været et benværksted. Nord for grubekomplekset fremkom et større bebyggelsesområde med ildgruber, gruber, stolpehuller og huse, som ser ud til at være samtidig med grubekomplekset, dvs. omkring 1200

OHM 1164

Arne Hedegaard Andersen

Anløbsplads/handelsplads - Germansk jern

Anløbsplads/handelsplads - Middelalder

121. Bogøvej

03.04.07 Nykøbing S

Boplads/skaldyng

Andet anlægsarbejde

Ældre stenalder

sb. 28. Fortsat undersøgelse af skaldyng fra Ertebøllekultur (AUD 1997, 111). Der blev i alt udgravet 54 m ved årets undersøgelse. Skaldyngen betragtes som næsten totaludgravet. Skallaget lå oven på den daværende overflade. Dyngen har haft en størrelse på ca. 20 x 6 m og en tykkelse på ca. 5-20 cm. Enkelte steder var der nedgravninger, hvor skallaget dog var en del tykkere. Skallaget bestod af østers, hjertemusling, blåmusling og strandsnegle. De forskellige skaller lå ofte i koncentrationer, hvor der næsten udelukkende var en slags repræsenteret. I skallaget var bevaret mange knogler, især fra fisk. Der blev også fundet enkelte benredskaber, en lille fiskekrog, en pren og en trykstok af tak. Desuden en del bearbejdet flint, herimellem tværpile af typer dateret til Stationsvej- og Ålekistebrofase, skiveøkser, nogle kerneøkser, heraf enkelte med specialiseret æg. Desuden en stor mængde flintafslag, heraf en del store og grove, der kan tyde på flintbearbejdning på stedet. Tæt op til skaldyngen fremkom et rundt ildsted med en diameter på 70 cm opbygget af ildskørnede sten. I forlængelse af det fremkom et mere sporadisk bevaret ildsted ca. 100 x 80 cm

OHM 1063

Arne Hedegaard Andersen

Bebyggelse - Ældre stenalder

Skaldyng - Ældre stenalder

122. Annebjerg Huse

03.04.08 Nørre Asmindrup

Stensat brønd

Diverse

Nyere tid

sb. 124. Halvdelen af brønden var gravet væk inden undersøgelsen. Brønden var ca. 2,5 m i diameter og 1,3 m i synlig dybde. Den var bygget af 40-50 cm store kampesten. Der var ingen daterende fund, men den er formentlig fra nyere tid. Brønden lå midt på bar mark, forholdsvis langt fra nuværende bebyggelse

OHM 1723

Lise Holm

Bebyggelse - Nyere tid

123. Annebjergvej

03.04.08 Nørre Asmindrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre jernalder

sb. 150. Undersøgelse af to gruber, beliggende på lille plateau ovenfor en mose. Begge var righoldige på keramik, som ikke kan dateres nærmere end ældre jernalder

OHM 1725

Arne Hedegaard Andersen

Bebyggelse - Ældre jernalder

124. Bollegården Mølle I

03.05.02 Kolby

Affaldsgrube

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 59. Udgravning af en affaldsgrube uden daterende materiale

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Grube - Udateret

125. Bollegården Mølle II

03.05.02 Kolby

Stolpehul

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 59. Udgravning af et stolpehul uden daterende materiale

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Andre anlæg/diverse - Udateret

126. Bollegården Mølle III

03.05.02 Kolby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Neolitikum

sb. 59. Udgravning af en grube med enkelte oldsager, der kan henføres til neolitikum

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Bebyggelse - Yngre stenalder

127. Brundby Hovedgade

03.05.05 Tranebjerg

Stenkiste

Dyrkning

Historisk

sb. 104. Ved fjernelse af store sten under markarbejde fandt man et hulrum og museet blev kontaktet. Ved nærmere undersøgelse kunne det konstateres, at der var tale om en stenliste under en nu nedlagt markvej

SMT 355

Jeppe Gejr Korup

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

128. Løkkebjerggård

03.05.05 Tranebjerg

Boplads

Vejanlæg

Jernalder

sb. 99. Prøvegravning hvor der tidligere er udgravet en brandgrav. Der blev fundet en affaldsgrube med dyreknogler og keramik

SMT 91

Jeppe Gejr Korup

Bebyggelse - Jernalder

129. Løkkebjerggård

03.05.05 Tranebjerg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Neolitikum

sb. 99. Fortsat udgravning hvor der blev udlagt syv søgegrøfter og åbnet et felt på 450 m², hvor der fremkom stolpehuller og gruber samt en op til 1,5 m bred grøft, som kunne følges over 33 m. Der blev fundet en del bearbejdet flint, som antyder en datering til neolitikum

SMT 91

Jeppe Gejr Korup

Bebyggelse - Yngre stenalder

130. Møgelmoose Renden

03.05.05 Tranebjerg

Grube

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 101. Udgravning af en affaldsgrube uden daterende materiale

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Grube - Udateret

131. Møgelmosen

03.05.05 Tranebjerg

Gruber

Andet anlægsarbejde

Stenalder og jernalder

sb. 102. Udgravning af flere affaldsgruber med oldsager fra sten- og jernalderen

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Grube - Stenalder

Grube - Stenalder

Grube - Jernalder

132. Samsø Farmen

03.05.05 Tranebjerg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Neolitikum

sb. 59. Udgravning af materiale fra en neolitisk boplads. Der blev undersøgt et antal gruber og stolpehuller samt et muligt kulturlag

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Bebyggelse - Yngre stenalder

133. Tyregård

03.05.05 Tranebjerg

Grube

Andet anlægsarbejde

Bronzealder

sb. 100. Udgravning af en affaldsgrube med brændte sten og affaldsflint, som formentlig skal dateres til bronzealderen

SMT 356

Jeppe Gejr Korup

Grube - Bronzealder

134. Halleby Å Nord

03.06.06 Jorløse

Boplads, grave

Naturgas

Maglemosekultur, kongemosekultur, ertebøllekultur, senneolitikum

sb. 187. Afsluttende udgravning (AUD 1999, 123) af et mindre område med stolpehuller. Der kunne udskilles et ikke dateret palisadeforløb, der dog næppe er fra oldtid. Der kunne ikke udskilles strukturer i de øvrige anlæg. Der fremkom i samme felt en senneolitisk jordfæstegrav med et dårligt bevaret skelet, der var gravlagt liggende på højre side med hovedet i nord. Eneste gravgave var et fladehugget flintsegl placeret oven for hovedet. I et andet felt undersøgtes 15 m² af et lag med mesolitisk bopladsflint. Langt størstedelen af materialet kan dateres til Ertebøllekulturens Stationsvejfase, men det omfatter også enkelte fund fra Maglemosekultur, Kongemosekultur og senneolitikum. Undersøgelsen bekræftede antagelsen af, at bopladsmaterialet er blandet og omlejret men ikke voldsomt. En geologisk undersøgelse kunne ikke afgøre om aflejringerne var dannet i ferskvand eller afspejler en marin fase af Tissø. Derudover undersøgtes en formodet, fundtom jordfæstegrav

KAM 2000 010

Henrik Schilling

Bebyggelse - Ældre stenalder

Gravplads/grav - Ældre stenalder

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

135. Kilsås

03.06.07 Sejerø

Boplads

Skovrejsning

Stenalder

sb. 134. Prøvegravning, hvor der efter sb-registreringer kunne være al mulig grund til at forvente spor efter en Ertebølleskaldyng. Der blev under prøvegravningen iagttaget lidt spredt, bearbejdet flint i området, men dette kunne ikke underbygges i prøvegrøften. Der blev således ikke påtruffet skaller eller skalsmuld af nogen art, og i prøvegrøften blev i øvrigt kun afdækket et enkelt fyldskifte i form af en noget diffus grube. En mulig forklaring på prøveundersøgelens magre resultat bekræftes i flg. David Liversage, der udtrykker at formodningen om en skaldyng på Kiils Ås må bero på en misforståelse (Sejerøs forhistorie, Fra Holbæk Amt, 1973, s. 89 & 99)

KAM 2000 003

Niels Hartmann

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

136. Bognæs

03.07.14 Udby

Køkkenmødding

Diverse

Ældre stenalder

sb. 120. Lokalisering af køkkenmødding. Udstrækning ca. 15 x 35 m

MHO 2000063

Søren H. Andersen

Niels Wickman

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

137. Bognæs A

03.07.14 Udby

Køkkenmødding

Diverse

Ældre stenalder

sb. 119. Lokalisering af køkkenmødding. Udstrækning ca. 10 x 10 m. Svært lokalisérbar, men udpeget af den tidligere ejer

MHO 2000064

Søren H. Andersen

Niels Wickman

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

138. Høsehals

03.07.14 Udby

Køkkenmødding

Diverse

Ældre stenalder

sb. 122. Lokalisering af køkkenmødding

MHO 2000061

Søren H. Andersen

Niels Wickman

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

139. Tørnehage

03.07.14 Udby

Køkkenmødding

Diverse

Ældre stenalder

sb. 114. Lokalisering af køkkenmødding

MHO 2000065

Søren H. Andersen

Niels Wickman

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

Sorø Amt

140. Sorø Kloster

04.01.11 Sorø

Kloster/bebyggelse/produktionsvirksomhed

Andet anlægsarbejde

Midd. / nyere tid.

sb. 5. Udgravning af 1.530 m² stort område vest for klosterkirken (AUD 1999, 127). Området i vest var meget afgravet, men bar præg af formodet håndværksaktivitet med bl.a. teglovn. Området i øst indeholdt anlæg fra middelalderen af bebyggelsesmæssig karakter, og grundet et naturligt terrænfald mod øst var der enkelte steder bevaret 1,5-2 m kulturlag. Her blev afdækket anlæg såsom stenbrolagt vej, fundamenter fra flere bygninger, bl.a. hvad formodes at være grovkøkken / bryggers, hvor der har fundet rensning af fisk sted, der fandtes en kampestensbrønd, flere ovne (kan være til bronzehåndværk?, bageovne mv.) samt et unikt fund af den tidligste type kakler fra kakkelovne - uglaserede, cylindriske pottkakler, som kunne dateres til 1200-tallet. Desuden indeholdt de ældste aktivitetsflader Østersøkeramik

AMK 1998 017

Susanne Nissen Gram

Bebyggelse - Middelalder

Kloster - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Kloster - Nyere tid

141. Rennebjergvej

04.03.01 Boeslunde

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 121. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 131) af bopladsområde med stolpehuller, to brønde og fundrige affaldsgruber med velbrændt keramik (keglehalskar, kopper, spandformet forrådskar, skarpvinklet dobbeltkonisk kar, hvælvet låg), bronzegenstande samt flint-, ben- og takredskaber, bl.a. ornamenteret hjortetaksøkse. Hovedparten af bebyggelsen dateres til per. IV ud fra keramik med tydelige fingeraftøringer i beklaskningen og knopper lige under randen. Fund af en skivehovednål og keramik med vandrette tapører viser, at bosættelsen fortsætter i per. V. Bopladsen er samtidig med de seks guldskele fra Borgbjerg Banke og er den første udgravede bronzealderboplads i Boeslunde

AMK 1998036

Kirsten Christensen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

142. Stenbæksholm

04.04.01 Agersø

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 321. Ved prøveundersøgelsen på arealet nordvest for den middelalderlige landsby fremkom rester af et bopladsområde med spredte stolpehuller og gruber. Det var ikke muligt at erkende overordnede strukturer blandt anlæggene, ligesom en nærmere datering af disse ikke lod sig gøre

NÆM 1999:124

Jette Rostock

Bebyggelse - Oldtid

143. Gimlinge kirke

04.04.05 Gimlinge

Kirke

Restaurering

Middelalder

Ved gulvfornyelse og varmeinstallation blev der foretaget nogle små sonderende udgravninger i kor, skib og tårn. Udover det oprindelige mørtelgulv i de ældste dele af kirken, blev der påvist et senmiddelalderligt munkestensgulv - formentlig lagt samtidig med tårnbyggeriet, samt rester af et gulv fra 15-1600-årene af grøn- og brunglaserede teglfliser i skaktavlmønster

NM II 688/00

Birgit Als Hansen

Kirke/Kirkegård - Middelalder

144. Tudse Hage

04.04.11 Magleby

Boplads

Selvvalgt forskning

Ertebøllekultur

sb. 58 A+B. På 1-3 m vanddybde ud for Skælskør Fjords munding findes omfattende bosættelsesspor fra Ertebøllekultur og sen Kongemosekultur, der besigtigedes grundet erosion. Ved besigtigelsen viste det sig, at flere hundrede kvadratmeter med udsmidslag var blotlagt og under nedbrydning. Der blev bl.a. iagttaget faststående rester af fiskegærder, bundfaste træstubbe og en del løstliggende redskaber af træ. Et udvalg af oldsagerne blev taget op og overdraget til Nationalmuseet

NMU u.nr.

Anders Fischer

Bebyggelse - Ældre stenalder

145. Vesterhave-Næstved

04.05.01 Fodby

Diverse

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 36. Ved anlæggelse af trykledning langs Karrebæk Fjord registreredes spredte stolpehuller og gruber af oldtidskarakter

NÆM 1999:114

Jette Rostock

Grube - Oldtid

146. Kirkebakken 6

04.05.09 Karrebæk

Bebyggelse og kulturlag

Andet anlægsarbejde

Middelalder og nyere tid

sb. 56. Ved prøvegravning på grunden umiddelbart vest for Karrebæk Kirke fremkom blandt flere nyere tids anlæg m.m. bl.a. udaterede kulturlag (op til 1 m) og stolpehuller. Det er sandsynligt, at uforstyrrede lag og anlæg vil kunne findes under de endnu stående bygninger. I grøfterne fremkom endelig en række gruber og kulturlag tilhørende 17-1800-tallet. Disse blev dog ikke nøjere undersøgt. Undersøgelsen fortsættes

NÆM 2000:117

Thomas Roland

Bebyggelse - Middelalder

Kulturlag - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Kulturlag - Nyere tid

Præstø Amt

147. Vordingborg Slotsruin

05.02.13 Vordingborg

Borganlæg

Selvvalgt forskning

Middelalder/nyere tid

sb. 168. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 156). På den nordre forborg åbnedes en 2 m bred grøft på ca. 40 m længde fra vestgavlen af Skt. Andreas kirkeruin til den i 1999 genåbnede udgravningsgrøft fra 1941. Ud for kirkens vestgavl registreredes et større antal begravelser med flere successive gravlæggelser i hvert gravområde. Kirkegårdens formodede brugstid dækker perioden 1200-tallets begyndelse til 1400-tallet. Der kunne ikke påvises nogen afgrænsning af begravelsesarealet. Gruber, formodentlig til et klokkestøberi afsluttede kirkegårdsområdet mod vest. En småstenet brolægning, påtruffet i 1999 kunne følges til en bredde af 10 m. Brolægningens samlede kendte udstrækning er 40 x 10 m. Brolægningen er møntdateret til sidste halvdel af 1300-tallet. Den tolkes som en aflæsningsplads for tilførte materialer til Valdemar Atterdags borgbyggeri i 1360'erne

SMV 7473

Dorthe Wille-Jørgensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

148. Bøgebjerggård

05.02.16 Øster Egesborg

gravplads

Dyrkning

Romersk jernalder

sb. 128. På en markant bakke udgravedes otte jordfæstegrave. I alle grave fandtes velbevarede skeletter. Kun en enkel grav indeholdt gravgaver i form af et lerkar og syv glasperler. Skeletterne i gravene lå i nogle tilfælde i højst besynderlige stillinger, som om de nærmest var smidt ned i gravene

SMV 7273

Henrik Høier

Gravplads/grav - Romersk jernalder

149. Dalby

05.03.08 Sønder Dalby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Germansk jernalder

sb. 6. På en mindre højning fritlagdes en klynge på fire treskibede, Ø-V orienterede langhuse. Ud fra hustypen dateres de til germansk jernalder

SMV 7702

Jonas Christensen

Bebyggelse - Germansk jernalder

150. Holme-Olstrup

05.04.02 Holme-Olstrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 22. Prøvegravning på et areal øst for Holme-Olstrup. Matriklen var gennemskåret af store og små grøfter, men der fremkom intet daterende materiale

NÆM 2000:106

Rasmus Bagge

Andre anlæg/diverse - Udateret

151. Råskov

05.04.03 Kastrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ertebøllekultur

sb. 40. På et mindre næs i en fossil fjord udgravedes 60 m² af en i forvejen nedslidningstruet boplads. Flere gruber registreredes. Flintinventaret daterer bopladsen til mellemste Ertebøllekultur

SMV 7711

Hoda El-Sharnouby

Bebyggelse - Ældre stenalder

152. Lundby Mose

05.04.05 Lundby

Offerfund

Selvvalgt forskning

Maglemosekultur

sb. 56. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 152). I den nordvestlige del af et ca. 6.000 m² stort dødishul udgravedes to koncentrationer med elgknogler. Knoglerne er fyldt med snitmærker efter skindlægning og partering og mange er marvspaltede. Den ene koncentration består af knogler af mindst fem elge, som lå spredt ud over 6 m². Blandt knoglerne fandtes flere flækkeknive. Den anden koncentration fyldte under 1 m² og minder om de tre bunker, som blev udgravet i 1999. En foreløbig pollenanalyse placerer fundene i præboreal, og stratigrafisk er de jævngamle med 1999 bunkerne. Ud over elgknoglerne fandtes også andre, men yngre deponeringer af knogler af vildsvin, kronhjort og rådyr

SMV 7669

Keld Møller Hansen

Depotfund/skattefund/offerfund - Ældre ste

153. Vester Egesborg

05.04.12 Vester Egesborg

Anløbsplads

Dyrkning

Y.germ/vik.

sb. 17, 35. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 155). Ved årets udgang fandtes flere grubehuse med rigt fundmateriale af keramik, ligesom der fremkom smykker o.lign. i fylden. Desuden fandtes et lille treskibet hus i to faser. Undersøgelsen fortsættes

NÆM 1997:120

Jens Ulriksen

Anløbsplads/handelsplads - Germansk jern

Anløbsplads/handelsplads - Vikingetid

154. Møns Bank

05.05.09 Stege

Bylag

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 104. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 155). På hjørnegrunden mellem Stege Storetorv og kirken afdækkedes to træsatte bybrønde samt 24 smalle bylag, der tolkes som torveafretninger mellem 11-1200-tallet og begyndelsen af 1400-tallet, hvor grunden iflg. Stege Bys Bog udskilles til bebyggelse. I profilet ca. midt på grunden sad en affaldstønde, der ved optagningen konstateredes at være nedsat i et kridtstensgulv. Dertil flere senmiddelalderlige latringruber

SMV 7703

Dorthe Wille-Jørgensen

Bebyggelse - Middelalder

Kulturlag - Middelalder

155. Stegeborg II

05.05.09 Stege

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ertebøllekultur

sb. 92. Under Stegeborg fandtes kulturlag med usædvanlig gode bevaringsforhold fra Ertebøllekulturen. 20 m² af to stratigrafisk adskilte lag blev udgravet. Lagene dateres ud fra flintinventaret til ældre- og mellemste Ertebøllekultur, og det er nu muligt for første gang at karakterisere de to perioder af Ertebøllekulturen nærmere på Møn. Et meget stort faunamateriale blev udgravet og heriblandt mange ben- og takredskaber. Nævnes skal specielt en hjortetakøkse med rester af et træskaft

SMV 7712

Keld Møller Hansen

Bebyggelse - Ældre stenalder

156. Stegeborg

05.05.09 Stege

Borg

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 92. Delvist undersøgt i 1977 og 1978. Borgen er anlagt på en lille ø ud for den sydvendte halvø ud for Stege by. I 1200-tallet er øen kunstigt udvidet, men der er kun få spor af dette anlæg. En ny udvidelse med blåler, der er fastholdt med en kraftig bulvæg, sker ca. 1313. Samtidig er vanddybden ud for borgøen uddybet til kote -3,5. Den gravede yderkant er fastholdt med en skråtstillet stavvæg bestående af 50-70 cm brede egeplanker, som ved bunden er sikret med en kraftig rem af bøgebjælker forankret med træpløkke. Af dette bolværk er fremgravet over 15 brede egeplanker mod nord og 40 mod vest. Nordsiden vender ind mod land og bag dette er en kun 4 m bred voldgrav. Bolværket mod vest har sandsynligvis haft vand på begge sider: mod øst er der tale om den uddybede voldgrav og mod vest det naturlige lavvand. Alt træværk er bevaret op til kote 0. På grund af afgravning er ingen bygningsfundamenter bevaret på borgøen. Det formodes at borg og bygninger har været opført som trækonstruktioner, men teglopfyldninger i voldgraven vidner om, at dele af borgen, sandsynligvis tårn og porte, har været opført i tegl. Et stort genstandsmateriale af træ og læder er opsamlet i voldgravens nordre del ved broen ind til land. Undersøgelsen afdækkede kun det nordvestre hjørne af anlægget, hvorfor der ved evt. kommende anlægsarbejder nord, øst og syd for den udgravede grund kan forventes vigtige nye oplysninger

SMV 7704

Henriette Rensbro

Dorthe Wille-Jørgensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

157. St. Heddinge

05.06.10 Store Heddinge

Boplads

Andet anlægsarbejde

Germansk jernalder

sb. 59. På en mindre højning fritlagdes to Ø-V orienterede, treskibede langhuse med hegn. Husene overlapper hinanden. Begge har haft en enkelt række vægstolper. Ud fra hustypen dateres husene til germansk jernalder

SMV 7706

Jonas Christensen

Bebyggelse - Germansk jernalder

158. Dalgaard I

05.06.11 Store Heddinge Ls

Boplads

Skovrejsning

Rom./germ.

sb. 64. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 160). Opmåling af boplads og anlæg. Lokaliteten er udtaget af skovrejsning

SMV 7685

Jonas Christensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

159. Dalgaard II

05.06.11 Store Heddinge Ls

Boplads

Skovrejsning

Rom./germ.

sb. 65. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 161). opmåling af boplads og anlæg. Lokaliteten er udtaget af skovrejsning

SMV 7686

Jonas Christensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

160. Flædemosegaard I

05.06.11 Store Heddinge Ls

Boplads

Skovrejsning

Br./midd.

sb. 45. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 164). opmåling af boplads og anlæg. Lokalt er udtaget af skovrejsning

SMV 7684

Jonas Christensen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Middelalder

161. Flædemosegaard II

05.06.11 Store Heddinge Ls

Boplads

Skovrejsning

Rom./germ.

sb. 55. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 165). På en markant højning udgravedes fire Ø-V orienterede, treskibede langhuse repræsenterende en gårdsenhed i to faser. Sporene efter et hegn kan tilknyttes et af langhusene. Ud fra hustypen dateres disse til romersk/ældre germansk jernalder

SMV 7683

Henrik Høier

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

162. Østerlund

05.06.11 Store Heddinge Ls

Boplads

Skovrejsning

Jernalder

sb. 56. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 174). Udgravning af bopladsområde med formodet hustomt. Ved undersøgelsen fremkom spredte gruber, koncentrationer af stolpehuller og opfyldte lavninger. Der fandtes ingen hustomt

SMV 7682

Henrik Høier

Bebyggelse - Jernalder

163. Kastanjehøj

05.06.12 Strøby

Boplads/høj

Selvvalgt forskning

Br./vik

sb. 79. På stedet er der gennem flere år fremkommet mange detektorfund særligt fra vikingetid. Ved prøvegravningen fremkom der stolpehuller og gruber fra både vikingetid og yngre bronzealder, desuden en næsten nedpløjet gravhøj, hvorunder der fandtes stolpehuller fra et hus samt gruber med keramik fra ældre bronzealder. En af gruberne var tætpakket med keramik, hvor det øverste lag med keramik tydeligvis var pløjet i stykker under dyrkning, inden gravhøjen var anlagt. I en lavning syd for bebyggelsen fremkom en brønd af en udhulet træstamme

KØM 2040

Anne C. Sørensen

Svend Åge Tornbjerg

Bebyggelse - Bronzealder

Gravhøj - Bronzealder

Bebyggelse - Vikingetid

164. Toftegård

05.06.12 Strøby

Bebyggelse

Dyrkning

Germ./vik

sb. 74. Der blev foretaget udgravninger tre steder på lokaliteten (AUD 1999, 176). Den østlige del af bebyggelsen med en del gruber og enkelte mindre huse blev færdigundersøgt. I området syd for de store hovedhuse blev der undersøgt 2.500 m², hvor der foruden enkelte mindre huse fremkom rester af en brolægning af vandrullet flint, ganske som ved et af de fem store huse (AUD 1996, 127). Det var desuden tydeligt, at koncentrationen af genstande i muldlaget og anlægssporene (bl.a. glasskår af frankiske drikkeglas fundet ved soldning) aftog kraftigt mod syd. Det sidste udgravningsfelt blev lagt i bebyggelsens vestlige del, hvor der fremkom flere efter hinanden følgende småhuse, der alle kunne dateres til sen jernalder eller vikingetid. Årets undersøgelser har afgrænset den mod øst og har samtidigt tydeliggjort, at bebyggelsen dels består af et afgrænset område i sydøsthjørnet med fem store langhuse med talrige fund, dels af et stort område mod nordvest med en samtidig bebyggelse bestående af mindst 2-3 mere "almindelige" gårde med 30 m lange hovedhuse samt mindre udhuse og grubehuse. Her var genstandsmængden betydelig mere begrænset, eksempelvis findes glasskårene næsten udelukkende ved de fem langhuse

KØM 1699

Tove Woller

Anne C. Sørensen

Svend Åge Tornbjerg

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

165. Trollesgave Øst

05.07.03 Fensmark

Diverse

Læhegn

Stenalder

sb. 9. Prøvegravning ved Holmegårds Moses sydlige bred omkring kote 30 o.h., over en ca. 350 m lang strækning langs den lille "vig" umiddelbart vest for Holmegård Glasværk. Læbæltets vestlige del ville således berøre den tidligere udgravede, fundrige senglaciale boplads "Trollesgave" (sb. 9), ligesom bæltet generelt lå på samme kote som denne og den ligeledes senglaciale lokalitet "Fensmark Skydebane" (sb. 8) få hundrede meter mod nordvest. Der var dog kun ganske få kulturlevn i form af et mindre antal flintafslag og en enkelt blok, men ingen egentlige anlæg eller kulturlag

NÆM 2000:100

Kristoffer Buch Pedersen

Andre anlæg/diverse - Stenalder

Andre anlæg/diverse - Stenalder

166. Bag Dommerkontoret

05.07.07 Næstved

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Middelalder ?

sb. 72. Arkæologisk overvågning hvorved der registreredes et kulturlag fra 16-1700-tallet samt et ældre tørvelag, sandsynligvis tilhørende den opfyldte Munkesø

NÆM 2000:114

Birgitte Fløe Jensen

Kulturlag - Middelalder

167. Gl. Rådhus

05.07.07 Næstved

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Sen midd./nyere tid

sb. 73. I forbindelse med renovering af førstesalen i Næstveds middelalderlige rådhus (den tidligere rådssal), afdækkedes store rester af et astraggulv. Fliserne var lagt i et massivt lag sandet ler, der var bredt ud over de rå egeplanker. Flere af fliserne viste svage spor af glasur, men kun i et enkelt tilfælde sås egentlig, indridset ornamentik. Gulvet udgør muligvis den oprindelige belægning i stenhuset, der formentlig stammer fra 1500-tallet. Endvidere afslørede en oprindelig dør i vest samt et malet kongemonogram fra starten af 1800-tallet, der blev aftrukket og konserveret

NÆM 2000:110

Birgitte Fløe Jensen

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

168. Susåen

05.07.07 Næstved

Kulturlag/bolværk

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

sb. 70. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 185) forud for frilæggelsen af Susåen. Undersøgelsen koncentrerede sig om den fortsatte blotlægning og registrering af det tidligere fremkomne 1466-bolværk, der var bevaret over 60 m, samt de yderligere tre til fire middelalderlige bolværker, der fremkom bag dette. Bolværkernes hovedfaser tilhørte tiden omkring 1220, 1270, 1320 og 1466. Ved det ældste var der ved en reparation benyttet en større mængde planker fra et ophugget, klinkbygget skib, der dendrokronologisk kan dateres til 1253-1268. Et enkelt sted var det muligt at få et fuldt snit gennem åens komplekse aflejrings- og opfyldslag, der bl.a. blev forseglet af et mægtigt 15-1600-tals brokkelag, der kunne spores i stort set hele udgravningens udbredelse. Endvidere blotlagdes andre senmiddelalderlige og nyere tids anlæg, herunder en trædestensrække, kajfront og et husfundament. Hovedparten af skårmaterialet tilhører 15-1600-tallet, mens den egentlige middelalder er mere sparsomt repræsenteret. Hertil kommer forholdsvis store mængder middelalderligt læderaffald især skodele samt et mindre indslag af mesolitisk flint

NÆM 1998:113

Birgitte B. Hansen

Birgitte Fløe Jensen

Thomas Roland

Kulturlag - Middelalder

Kulturlag - Nyere tid

169. Vridsløse Huse

05.07.07 Næstved

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br/æ.ja

sb. 74. Prøvegravning af et ca. 44 ha stort område. Den dominerende anlægstype i søgegrøfter såvel som feltudvidelser bestod af kraftigt nedpløjede kogestensgruber hertil kom to affaldsgruber indeholdende keramik, der sandsynligvis skal dateres til yngre bronzealder eller tidlig førromersk jernalder. Endvidere fandtes enkelte markante stolpehuller

NÆM 2000:103

Kasper H. Søsted

Lea Meistrup-Larsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Bornholms Amt

170. Ålyst

06.01.04 Klemensker

Boplads/ardspor

Råstof

Æ.st./y.st./y.br./udateret

sb. 207. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 191) af grusudvindingsområde med et stort felt med mindst fire nye flintkoncentrationer fra Maglemosetid. En af de nye flintpladser blev totalundersøgt og undersøgelsen af fire af flintkoncentrationerne fra sidste år blev afsluttet, således at i alt seks pladser er totaludgravede. De er velafgrænsede og små, med op til 4.000 stykker flint heraf 10 til 95 mikrolitter. Da der primært er blevet fremstillet pilespidser tolkes pladserne som tidsbegrænsede jagtstationer. Bedømt ud fra de forskellige typer pilespidser, lancet, ligebenet trekant og to typer skævtrekant mikrolitter, har der tidsmæssigt været stor afstand mellem pladserne og kun et par af dem må formodes at være samtidige. Det er ikke lykkedes at finde bevarede bopladsstrukturer som f.eks. ildsteder og hyttegrundrids. Desuden er der fundet enkelte spor fra yngre stenalder (TN og stridsøksetid), mange gruber og rester af langhuse fra yngre bronzealder samt ardspor af uvis datering. Grusgravningen og undersøgelserne vil fortsætte i de kommende år

BMR 2092

Lasse Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Ager/mark - Udateret

171. Brogård

06.02.03 Pedersker

Boplads/diverse

Dyrkning

Yngre stenalder

sb. 167. Forsat undersøgelse af neolitisk centralplads med palisadehegn og woodhengeliggende stolpekrede fra sen tragtbægerkultur (AUD 1999, 193). Stratigrafien imellem de yderste palisadehegn blev afklaret og der blev registreret bevarede anlæg under ringborgens yderste ringjordvold. Den resterende udgravningsflade forventes at kunne afsluttes i 2001

BMR 2329

Michael Straunbjerg Thorsen

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre stenalder

172. Smørengård

06.03.05 Vestermarie

Skattefund/boplads

Dyrkning

Rom./germ./vik..

sb. 144. Undersøgelse af fundstedet omkring en møntkoncentration med romerske sølvdenarer. Inden for et 375 m² stort udgravningsfelt fandtes yderligere 27 denarer, som løsfund fandtes 73 denarer. Samtlige mønter fandtes i pløjelaget og et oprindeligt deponeringssted kunne ikke placeres. På stedet fandtes omfattende bebyggelseslag, enkelte hele lerkar samt skårlag fra romersk jernalder, men ingen sikre anlæg fra ældre germansk jernalder, hvor mønterne må formodes at være blevet deponerede. I udgravningsfeltet fandtes dog enkelte fibler og spænder fra ældre og yngre germansk jernalder samt vikingetid. De 100 denarer kan udgøre resterne af den store skat, der fandtes i 1983, med 500 denarer og en solidus, ca. 50 m nordøst herfor. Nærmere analyser af mønterne vil muligvis kunne afklare om der er tale om to eller kun et enkelt skattefund

BMR 766

Michael Vennersdorf

Bebyggelse - Romersk jernalder

Depotfund/skattefund/offerfund - Romersk j

Depotfund/skattefund/offerfund - Germansk

Andre anlæg/diverse - Vikingetid

173. Alverdens Vid

06.04.03 Ibsker

Gravplads

Dyrkning

Romersk jernalder

sb. 198. Prøvegravning på et brandgravfelt hvor der i vinterpløjningen registreredes 240 brandgravpletter. I en af gravene fandtes dele af en forbrændt skjoldbule fra ældre romersk jernalder. Efterundersøgelsen viste at de fleste brandgrave var stærkt nedpløjede og overraskende fundfattige, når man betænker at de gravlagte må have boet på Sorte Muld

BMR 2558

Hanne Wagnkilde

Gravplads/grav - Romersk jernalder

174. Rytterbakken

06.04.05 Østerlarsker

Skattefund/boplads

Dyrkning

Germansk jernalder

sb. 178. Undersøgelse af fundstedet for et opløjet skattefund med små stykker guldclip. Inden for et kun 16 m² stort område var der med metaldetektor fundet 11 guldstykker. 12 m² undersøgte minutiøst dels ved vandsoldning, dels ved fladeskovling og detektorafsøgning, hvorved der fremkom yderligere fire klippede guldstykker. Under pløjelaget fandtes bopladslag, men det lykkedes ikke at påvise et muligt deponeringssted. Efterfølgende fandtes endnu fire små guldclip hvilket bringer det samlede antal op på 19 med en samlet vægt på knap 40 g. De fleste stykker var afklip af spiralformede ringe, som må formodes at have ligget samlede i et værdidepot, nedlagt engang i germansk jernalder i eller nær et hus

BMR 750

Hanne Wagnkilde

Bebyggelse - Germansk jernalder

Depotfund/skattefund/offerfund - Germansk

175. Englyst

06.04.06 Østermarie

Boplads/skattefund

Dyrkning

Vik./midd.

sb. 208. Undersøgelse af fundstedet for et opløjet skattefund med brudsølv og mønter. Inden for et 230 m² stort udgravningsfelt fandtes yderligere 27 mønter og tre stykker brudsølv - hvilket bringer det samlede antal sølv op på i alt 56 mønter (23 tyske, 17 engelske og 16 dirhemer) samt 11 stykker brudsølv (34 g). Det lykkedes ikke at påvise skattens oprindelige deponeringssted da fundstedet var helt nedpløjet. En enkelt dirhem fandtes under pløjelagsniveau, men sekundært placeret øverst i en skelgrøft formentlig fra 17-1800-tallet. Englystfundet underbygger billedet af at skattefundene af og til kan findes i udkanten af et bopladsområde, ved Englyst ca. 75 m øst for bebyggelsen

BMR 2320

Michael Vennersdorf

Depotfund/skattefund/offerfund - Vikingetid

Ager/mark - Middelalder

Maribo Amt

176. Fribrødre Å

07.01.06 Maglebrænde

Havne og værftslokalitet

Andet anlægsarbejde

1000/1100-tallet

I et område hvor der tidligere er fundet skibsaktiviteter fulgtes anlægsarbejdet over 1 km. Under anlægsarbejdet var det muligt at registrere de gamle åslygninger, der tegnede sig som mørke aftegninger i den afgravede flade og indeholdt bearbejdet træ og knogler

FMN 1221

Jan Skamby Madsen

Andre anlæg/diverse - Middelalder

177. Ravnse Gammelby

07.01.07 Nørre Alslev

Landsbytomt

Andet anlægsarbejde

Højmiddelalder

sb. 36. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 203) mod øst hvor midtsulehuse blev påvist. I det righoldige genstandsmateriale var der bl.a. fragmenter af glaseret kande med fremstilling af dansepige

FMN 1205

Jens-Aage Pedersen

Bebyggelse - Middelalder

178. Fejøgade, Netto-grunden

07.02.07 Nykøbing F

Spunskasser

Andet anlægsarbejde

1800-tallet

sb. 46. Ved afrømning fremkom svære pæle, der enten hidrører fra et bolværk fra begyndelsen af 1800-tallet eller fra en trækonstruktion der stammer fra opfyldningen af havneanlægget og byens 1600-tals voldgrav i slutningen af 1800-tallet

FMN 1211

Anna-Elisabeth Jensen

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

179. Nykøbing Slot, Aldi-grunden

07.02.07 Nykøbing F

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Tidlig middelalder

sb. 29. Fortsat registrering (AUD 1998, 177) af massive middelalderlige affaldslag i 3-4 m dybde, med bl.a. munketegle, keramik, dyreknogeter, træ, halm og dyregødning. Sortgodsokeramik daterer lagene til ca. 12-1300-tallet. Affaldet kan stamme fra Nykøbing Slot og er deponeret umiddelbart uden for slottets nordvestlige mur, måske i en voldgrav

FMN 1170

Birgitte B. Hansen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Kulturlag - Middelalder

180. Pandbjergvej Øst

07.02.07 Nykøbing F

Boplads

Diverse

Ældre jernalder

sb. 43. Undersøgelse af område med to langhuse, hvoraf det ene havde bevarede vægstolper i et let buet forløb. Desuden blev der fundet rester af et vandreservoir, en brønd, fire ildsteder og 32 gruber og kogestensgruber. Den centrale del af området var forsænket og heri var der aflejret et 50 cm tykt kulturlag med en del skår, som sammen med keramikken fra gruberne kan dateres til sen førromersk jernalder og ældre romersk jernalder, mens husene typologisk sandsynligvis skal placeres i det 4. årh.

FMN 1216

Pernille Foss

Bebyggelse - Ældre jernalder

181. Bjørup grusgrav

07.02.10 Systofte

Dyrkningslag/muldlag

Råstof

St./br.

sb. 94. Registrering af 60-80 cm tykke muldlag, sandsynligvis dyrkningshorisonter fra sten- og/eller bronzealder samt opfyldte sænkninger i et oprindeligt ujævnt terræn, der nu fremstår mere fladt. Lagene havde sporadisk indhold af trækul, brændt ler og få stykker flintafslag og oldtidsskår. Der er tidligere registreret overpløjede høje samt de fredede høje sb. 13 og 14

FMN 1219

Birgitte B. Hansen

Ager/mark - Stenalder

Ager/mark - Stenalder

Ager/mark - Bronzealder

182. Halsted Dyrehave

07.04.03 Halsted

Formodet folkevold

Selvvalgt forskning

Udatereret; dog formodet yngre jernalder

sb. 35. Prøveundersøgelse af en nyfundet formodet folkevold ved Halsted Dyrehave, som er bevaret i en længde af godt 200 m og formodentlig har indgået i et større forsvarsanlæg. Der blev lagt et snit gennem den dobbelte vold og voldgrav. Den indre vold er bevaret i en højde af 80 cm, mens den indre grav er 1 m dyb. Den ydre vold er bevaret i en højde af 40 cm men er meget lav på det pågældende sted, men fremstår tydeligere andre steder, ligesom voldanlægget fremstår bedre bevaret andre steder. Der fremkom ingen daterende fund, men ud fra størrelsen, placeringen og de nære paralleller til Hejrede Vold ved Maribo dateres anlægget til yngre jernalder

LFS 30

Henrik Schilling
Sven Thorsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Udateret

183. Hoby

07.05.04 Gloslunde

Boplads

Selvvalgt forskning

Ældre romersk jernalder og vikingetid

sb. 15. Prøvegravning med fund af keramik og knogler på en del af et større bopladsområde fra ældre romersk jernalder godt 400 m vest for Hobygravens findested. Der fandtes velbevarede lergulve på godt 10 cm tykkelse anlagt oven på en gammel muldhorisont. Der fremkom desuden uforstyrrede kulturlag på godt 40 cm med velbevarede knogler og keramik fra ældre romersk jernalder. Søgegrøfter mod syd afslørede på trods af forstyrrelser bl.a. højryggede agre, enkelte romertidsskår og rester af kulturlag fra vikingetid. Udgravningen forventes fortsat.

LFS 25

Per Poulsen
Henrik Schilling

Ager/mark - Bronzealder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Kulturlag - Vikingetid

Ager/mark - Middelalder

184. Hoby Skov I

07.05.04 Gloslunde

Boplads

Selvvalgt forskning

Vikingetid

sb. 13. Prøveundersøgelse af bopladsområde, hvor der tidligere er fremkommet mange metaldetektorfund fra yngre germanertid og vikingetid. Bortset fra stærkt opblandet kulturjord fandtes blot en større, næsten cirkulær grube på 4 x 5 m og 24 cm dyb. Det var desværre ikke muligt at bekræfte, hvorvidt der var tale om et grubehus. I gruben fremkom bl.a. et enkelt Østersøskår, en flad vævevægt af sandsten ornamenteret med riller og et fragment af en jernkniv. Fundene daterer lokaliteten til vikingetid

LFS 32

Henrik Schilling

Bebyggelse - Vikingetid

185. Ålevadsgård

07.06.05 Godsted

Boplads

Andet anlægsarbejde

Neolitikum / Ældre bronzealder

sb. 124. Prøveundersøgelse tæt ved Ålevad Voldsted. Rester af dårligt bevaret kulturlag med et par skiveøkser af den "tarvelige" type, der kan henføres til neolitikum men også ældre bronzealder

LFS 24

Henrik Schilling

Kulturlag - Yngre stenalder

Kulturlag - Ældre bronzealder

186. Guldborgsundcentret

07.06.19 Toreby

Kulturlag/muldlag

Andet anlægsarbejde

Neolitikum/ældre bronzealder

sb. 272. Undersøgelse af forhistorisk muldlag/kulturlag samt en muldsækning/grube under dette. Der blev fundet et groftmagret lerkarskår samt enkelte flintafslag og -flækker. Der er sandsynligvis tale om udkanten af en boplads dateret til neolitikum eller ældre bronzealder. Området kan have forbindelse til den mellemneolitiske boplads sb. 243, Sundtoftgaard

FMN 1213

Birgitte B. Hansen

Kulturlag - Yngre stenalder

Kulturlag - Ældre bronzealder

Odense Amt

187. Vendelhavegård

08.01.08 Mesinge

Boplads, kogegrube og kulturjord

Læhegn

Jernalder

sb. 77. Ved dybdepløjning fremkom en kogestensgrube og en affaldsgrube. I kogestensgruben blev der fundet afslag og tegl, mens der i affaldsgruben fremkom cardium- og blåmuslingeskaller, sneglehuse samt skår af jernalderkarakter, brændt flint og knoglefragmenter

KTM 147

Bodil Holm Sørensen

Bebyggelse - Jernalder

Grube - Jernalder

188. Gallehusmarken

08.01.09 Munkebo

Landsby, brønd og smedje

Dyrkning

Renæssance

sb. 98. På en forhøjning i terrænet påtraf lodsejeren 5-6 store sten, lerklining og sort trækulsblandet jord med oldsager, bl.a. stjertpotteben, fynsk sortgods, glaseret keramik og et jernfragment. Et snit viste, at der sandsynligvis var tale om en brønd med en øvre diameter på ca. 2,5 m og en dybde på godt 2 m. Brøndens nederste del var fundtom - sandsynligvis er den skredet sammen kort tid efter den er gravet og senere brugt som affaldshul. Ved siden af brønden blev der åbnet et felt på 20 x 18 m, hvorved der fremkom 2-3 huse samt en stenlægning på ca. 5 x 5 m bestående af spidse uregelmæssige sten. De fleste fund blev gjort i forbindelse med stenlægningen bl.a. 10 slagge og ca. en halv snes håndmedede søm, hvilket gør, at lokaliteten tolkes som resterne af en smedje. Fundmaterialet i øvrigt består af knogler af kvæg samt renæssancekeramik. Skriftlige kilder nævner en landsby på stedet, der har flere faser af nedlæggelse og genopbygning i senmiddelalderen og efterreformatorisk tid

KTM 134

Bodil Holm Sørensen

Bebyggelse - Nyere tid

189. Østergård

08.01.12 Stubberup

Boplads

Dyrkning

Ældre romertid

sb. 156. På et område med aktivitetsspor fra ældre romertid blev der trukket en 82 m lang og 1,80 m bred grøft, hvorved der fremkom 15 fyldskifter. Interessen samlede sig om to affaldsgruber og en brønd, der var 3,5 m bred i overfladen og ca. 2 m dyb. Der var megen keramik og mange dyrekogler i de tre anlæg. Et af skårene var ornamenteret med et øje udformet som en rund bukkel, hvorom der er en rund vulst, ca. 4 cm i diameter. Under jernalderfladen er der et 30-40 cm tykt sandflugtslag, hvorunder der blev registreret et anlæg, som bør undersøges nærmere

KTM 154

Bodil Holm Sørensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

190. Østergård

08.01.12 Stubberup

Dysse

Dyrkning

Neolitikum

sb. 155. Ved en prøvegravning af en næsten bortpløjet dyssetomt blev der trukket to grøfter på hhv. 55 m og 30 m, hvorved fremkom i alt 15 fyldskifter. Undersøgelsen koncentreredes om dyssetomtens centrale del, hvor der fremkom en væltet og sønderhugget bæresten samt et uregelmæssigt gulvlag på 4,5 x 3 m med en tykkelse på fra et par til 6 cm. Overalt var der tydelige pløjeskader og i gulvområdet, men ikke in situ, blev der fundet rester af tømursheller, brændt flint og to menneskekogler

KTM 158

Bodil Holm Sørensen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

191. Sneglebjerg

08.02.09 Hårby

Boplads

Dyrkning

Yngre stenalder

sb. 145. Fortsat undersøgelse af velbevaret boplads med bl.a. ornamenteret keramik fra tragtæggekulturens Troldebjergfase (MN AI) (AUD1999, 232). Udgravningen omfatter et 30 m² stort areal, hvor det 15 cm tykke kulturlag blev gennemgravet, anlæggene tegnet og oldsagerne indsamlet i 50 x 50 cm felter. Der blev taget 120 jordprøver med henblik på slemning for at udskille trækul, korn og frø, hvilket har været meget givtigt. Oldsagsmaterialet, der er meget varieret, er velbevaret, flinten er frisk og slidsporsanalyser har givet positivt resultat. Der er ikke registreret større strukturer, men oldsagsmaterialet giver gode muligheder for sammenligninger med fund fra Sarup og megalitgrave i området, ligesom undersøgelser af jordprøver har givet vigtige informationer om periodens husdyrhold og agerbrug

FHM 4241, OBM 9137

Niels H. Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

192. Strandby Mark II

08.02.09 Hårby

Megalittomt, boplads?

Dyrkning

Yngre stenalder

sb. 47. På højning omgivet af vådområder undersøgtes en meget ødelagt megalitgrav i en rundhøj med indlejrede bopladsrester. I højningens nord-, vest- og sydlige yderkant var bevaret anlægsspør med delvist bevaret gammel muld indeholdende 223 neolitiske fund heraf syv tragtæggerskår samt 12 redskaber. I højens sydvestlige del fremkom 5 m lang og 2 m bred halvmåneformet struktur, der var 90 cm dyb, med mange store sten og lag af ildskørnet og hvidbrændt flint. Strukturen tolkes som en vindfælde, men på grund af de store sten og den ildskørnede flint er denne tolkning usikker

FHM 4242, OBM 4076 B

Niels H. Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Megalitanlæg - Yngre stenalder

193. Tjørnehøj I og II

08.02.09 Hårby

Boplads

Dyrkning

Kongemosekultur/senneolitikum/yngrer
germansk jernalder/vikingetid

sb. 146. Prøvegravning på et areal umiddelbart vest for Hårby Kirke, hvor der ved detektorafsøgning var fremkommet ca. 300 genstande af jern, bronze, sølv og guld fra især yngre germansk jernalder og vikingetid. Ved prøvegravningen blev der påvist et indtil 50 cm tykt, fundfattigt kulturlag med et stort indhold af ildskørnet granit, få spredte stolpehuller og et muligt enskibet, men udateret hus samt enkelte grubehuse. I toppen af et af disse fandtes, udover skår af halvkuglekar, et forgyldt bronzehængesmykke med glasindlægning. Stykket, der var omarbejdet til et beslag, dateres til 900-tallet. Som løsfund fremkom - udover fibler, beslag, nøgler og redskaber fra yngre germansk jernalder og vikingetid - en skævpil af Villingebæktype fra Kongemosekultur og et fragment af en fladehugget dolk fra senneolitikum

OBM 9867, OBM 9868

Mogens Bo Henriksen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

194. Galgedil

08.03.06 Otterup

Dyrkning

Boplads/gravplads

Yngre stenalder/yngre
bronzealder/førromersk jernalder/ældre
romersk jernalder/vikingetid

sb. 8. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 234) af jordfæstegrave fra ældre vikingetid. Yderligere 18 jordfæstegrave blev udgravet, så der nu er afdækket i alt 28. Gravene indeholdt velbevarede skeletter og gravgaver som madofre, en økse, skålspænder, et trefliget spænde, nøgler, perler og knive. To hustomter fra ældre romersk jernalder med tilhørende hegnsgrøft er afdækket mellem gravene. Endelig er der fundet senneolitiske og førromerske gruber i området. Det fritlagte, men endnu ikke afgrænsede gravfelt omfatter yderligere mindst 10 jordfæstegrave. Udgravningen fortsætter i 2001

OBM 4520

Susanne Klitgaard

Grube - Yngre stenalder

Grube - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Vikingetid

195. Blangstedgård

08.04.07 Odense

Vejanlæg

Boplads

Jernalder?/middelalder?

sb. 146. Ved prøvegravning fandtes få spredtliggende stolpehuller, et formodet ildsted samt en rektangulær kogestensgrube af ældre jernalders karakter. Derudover blev der afdækket to parallelle grøfter, antagelig (tofte)skel fra middelalderen. Ingen af anlæggene indeholdt genstande

OBM 7498

Mogens Bo Henriksen

Bebyggelse - Jernalder

Bebyggelse - Middelalder

196. Gåseholmen

08.04.07 Odense

Selvvalgt forskning

Voldsted

Middelalder

sb. 87. Prøvegravning på voldsted med bolværk af flækkede egestammer foran en 3 m bred lerbanke i en lavvandet del af Næsbyhoved Sø. På lerbanken har der på en underlag af risflet stået en tørvevold bag hvilken opkastet fyld er stabiliseret med skråtstillede stolper. Yderligere undersøgelse af en tidligere udgravet brandtomt af et 7,5 x 7,5 m sulehus viste, at det har været opdelt på langs af sulerne i et forrum og et bagrum, og har haft et forsænket ildsted placeret op ad gavlen i bagrummet men med indfyring fra forrummet

OBM 9797

Jakob Tue Christensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

197. Klingenberg

08.04.07 Odense

Kulturlag/hus

Vejanlæg

Vikingetid/middelalder/nyere tid

sb. 109. Ved udgravningen blev der fundet rester af en bygning, der før vejudvidelsen mod syd i 1927 var en del af bygningen Klingenberg 14 fra 1887. Midt i gadeforløbet var der rester af en kælder til endnu en bygning formodentlig fra 1600-tallet, hvis placering indikerer, at gaden må have forløbet syd om bygningen og lidt skråt mod Skt. Knuds Kirkestræde nr. 11 og først senere rettet ud så den forløb langs den nuværende gades nordside. Endvidere påvistes en åben, brolagt plads fra 1600-tallet med en afgrænsning formentlig svarende til de nuværende forhold. Den forudgående planering havde fjernet alle ældre kulturlag, men under konstruktionen fremkom en række anlæg fra middelalder og tidlig middelalder eller vikingetid. Området må i denne periode antages at ligge i den sydlige udkant af et aktivitetsområde, der indbefatter kammageri og jernhåndtering. I forbindelse med ombygningen af parkeringskælderens fandtes en plankebrønd fra nyere tid

OBM 9791

Jakob Tue Christensen

Kulturlag - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

198. Klosterbakken

08.04.07 Odense

Kulturlag/boplads/grav/kirkegård/hus

Vejanlæg

Yngre bronzealder/middelalder/nyere tid

sb. 109. Fortsat udgravning på Skt. Knuds Kirkegård (AUD 1998, 200). På arealet foran domkirken fandtes knap 500 begravelser spændende over perioden fra slutningen af 1000-tallet til begyndelsen af 1800-tallet. Bortset fra en gruppe 1000-tals grave var en stor del af disse begravelser gravet ned gennem et 2-10 cm tykt lag af smuldret frådsten, der synes udlagt som et fladedækkende lag over et ganske stort område. Da der ikke fandtes tegl i frådstenslaget, formodes udlægningen at have fundet sted i forbindelse med opførelsen af den gamle frådstensdomkirke i slutningen af 1000-tallet og begyndelsen af 1100-tallet. Frådstenslaget overlejrede de ældste begravelser, hvilket kunne tyde på, at hvis det tilhører byggefasen af den gamle domkirke, er der enten foretaget begravelser til den meget tidligt, eller også fandtes der en anden kirke på stedet forinden. Ned gennem frådstenslaget var anlagt en stor grube, der i bunden havde store mængder af trækul og brændt frådsten. Der formodes at være tale om en grube til brænding af mørtel. Gruben indeholdt tegl, og den har sandsynligvis forbindelse til byggerierne på teglstensdomkirken. Der blev registreret fundamenter af en N-S gående bygning, der har ligget op ad domkirkens sydlige del af vestfacaden, muligvis vestfløjen i Skt. Knuds Kloster. Op til klostrets bygninger fandtes en middelalderlig bageovn med to faser samt en eftermiddelalderlig brolægning, en eftermiddelalderlig færirst, der afgrænsede kirkegårdsarealet mod syd, og diverse grøfter, der kan have haft med den vestlige afgrænsning af kirkegården at gøre. Under gravlaget fandtes spredt flint og keramik fra boplads fra yngre bronzealder. En forstyrret urnegrav med en bronzearmring kan dateres til samme tid

OBM 9397

Jakob Tue Christensen

Marianne Goral Krogh

Erik Bjerre Fisker

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

Kirke/Kirkegård - Middelalder

Kulturlag - Middelalder

Kirke/Kirkegård - Nyere tid

Kulturlag - Nyere tid

199. Næsbyhoved Slot

08.04.07 Odense

Voldsted

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 75. Fortsat udgravning på voldsted i forbindelse med amatørarkæologisk gravelejr (AUD 1999, 236). Et felt fra 1999-sæsonen blev færdigudgravet, og det indeholdt tre 1,2-1,6 m store affaldsgruber med meget trækul og dyrekogler. Et ældre anlæg med teglsten og trækulslag skal muligvis tolkes som rester af et hus langs bankens vestside. Møntdateringerne viser, at slotsbankens funktionstid strækker sig fra slutningen af 1300-tallet frem til Grevefejden

OBM 9783

Jakob Tue Christensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

200. Nonnebakken

08.04.07 Odense

Voldsted

Andet anlægsarbejde

Vikingetid

sb. 27. Forsat undersøgelse af ringborgsanlægget (AUD 1998, 195), hvor det oprindelig muldlag blev påtruffet to steder på borgbanken. Undersøgelsen fortsætter i 2001 med en fladeafdækning

OBM 9782

Jørgen Nielsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Vikingetid

201. Stenløse Kirke Øst

08.04.10 Stenløse

Grave/boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder/førromersk
jernalder/middelalder

sb. 32. Ved udgravning forud for udvidelse af Stenløse Kirkegård fandtes en gravplads fra senneolitikum eller tidlig bronzealder med syv Ø-V liggende grave, heriblandt en barnegrav. Flere af gravene var markerede med hoved- og fodsten og i bunden af gravene lå vandrette rækker af mindre sten på tværs i hoved- og fodende. Stenene har antagelig fungeret som støtte for kiste eller planker. Der var kun bevaret tandemalje og enkelte gravgaver i form af en fladehugget dolk (type 2 eller 6), en tværpil samt en ravperle. Nær gravpladsen fandtes en grube med keramik fra førromersk jernalder per. II. Umiddelbart øst for kirken lå en bebyggelse med fem hustomter, ildsteder og gruber. Husene tilhører mindst to faser af en gård fra tidlig middelalder; fire af husene var stolpebyggede enskibede huse, mens det femte var et ligeledes enskibet hus med nedgravet væggrøft. Huse og gruber indeholdt keramik af bl.a. sen Østersøtype, en manperle af bly, remspænder af bronze, søm og beslag af jern samt flere sølvmonter fra 1000- og 1100-tallet. Der er udtaget prøver til flotering og fosfatkartering af bebyggelsen

OBM 7492

Susanne Klitgaard

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Middelalder

202. Verninge

08.04.14 Verninge

Boplads

Vejanlæg

Yngre bronzealder

sb. 25. Ved en mindre udgravning fandtes spredtliggende stolpehuller og gruber dateret på grundlag af keramik til bronzealderens per. V-VI

OBM 6745

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Yngre bronzealder

203. Gyngstruplund NV

08.05.04 Krogsbølle

Kult anlæg/grav

Råstof

Førromersk jernalder/ældre romersk jernalder

sb. 49. Fortsat undersøgelse af lokalitet fra førromersk jernalder med stort antal kogestensgruber (AUD 1999, 240). Ved fundet af yderligere 14 kogestensgruber og ildsteder mod vest regnes pladsen for at være afgrænset i denne retning. Mellem kogestensgruberne stod en afløjet urnegrav, som indeholdt bikar, miniaturebikar, to forstenede søpindsvin, glittesten, ca. 10 glasperler, guldbærløkke og bronzebeslag til to drikkehorn. Endebeslagene var udformet som naturalistiske tyrefigurer. Graven dateres til ældre romersk jernalder, hvorimod kogestensgruberne overvejende dateres til midten af førromersk jernalder (AUD 1995, 179). Udgravningen fortsætter i takt med grusgravens udvidelse

OBM 9339

Mogens Bo Henriksen

Grube - Førromersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

204. Jomfrumarken

08.07.06 Føns

Grav

Diverse

Ældre romersk jernalder

sb. 47. I en kystskrænt, hvor der efter en storm i 1958 fremkom en våbegrav fra ældre romersk jernalder, afslørede et skred i vinteren 1999/2000 en kogestensgrube og en jordfæstegrav med dække af omtrent nævestore sten. Fra graven udtoges et halvt lerkar fra ældre romersk jernalder, og ved en efterfølgende undersøgelse blev den tilbageværende del af graven afdækket. Her fandtes kraniet og skulder/halspartiet af et dårligt bevaret skelet. Der fremkom ikke yderligere gravgaver

OBM 9407

Mogens Bo Henriksen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

205. Kræmmerled

08.07.08 Gelsted

Boplads

Råstof

Yngre bronzealder/ældre jernalder

sb. 75. Ved en prøvegravning fandtes spredte bebyggelsesspor i form af stolpehuller, gruber og kogestensgruber. Der fandtes intet daterbart materiale i anlæggene, men på baggrund af kogestensgrubernes form kan bopladssporene dateres til yngre bronzealder eller ældre jernalder

OBM 7499

Lone Bach Adamsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

206. Tårup Udlod

08.07.08 Gelsted

Grave

Råstof

Førromersk jernalder

sb. 10. Prøvegravning nær fundsted for brandgrave fra førromersk jernalder. Ved prøvegravningen fremkom hverken grave eller andre anlæg

OBM 9414

Lone Bach Adamsen

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

207. Skrillinge Øst

08.07.12 Kavslunde

Boplads

Vejanlæg

Ældre romersk jernalder/ynge
germansk jernalder/middelalder

sb. 19. Øst for landsbyen Skrillinge blev der over et større område afdækket i alt fem felter med bebyggelsesspor. Nærmest Skrillinge frilagdes seks etskibede hustomter af varierende udformning og dimensioner. Af iagttagne konstruktionstræk kan nævnes åbne vestgavle, plankesatte vægge, stolpesatte væggrofter og udskud. Husene må opfattes som tilhørende forskellige faser af samme gårdsanlæg. Gården har været omgivet af en smal, lav hegnsgrøft med to mulige åbninger. Uden om heget forløb en dybere grøft, der tolkes som et tofteskel. Et tilsvarende skel, forløbende henholdsvis vinkelret og parallelt med fladens øvrige hegn og strukturer, synes identisk med et tofteskel på udskiftningskortet fra 1794, hvor det omgiver Skrillinges østligste gård. I et felt ca. 175 m nordøst herfor blev der frilagte dele af et N-S orienteret hus. En grube indeholdt keramik, der antagelig dateres til yngre germansk jernalder. Umiddelbart nordvest for dette felt fandtes i 1969 keramikholdige gruber fra vikingetid. Omkring 125 m sydøst for vikingetidsbebyggelsen undersøgtes et felt med fire etskibede langhuse. To af disse havde udskud i dele af langsiderne, og i et påvistes rumadskillelser. Husene med udskud udgjorde en succession, og et andet viste tegn på stolpeudskiftning. I omkringliggende gruber fremkom mængder af brændt lerklining, herunder stykker med vægflade i form af afglattet lerpuds. Tværs over feltet forløb en 1 m dyb skelgrøft. Samlet set blev der ved undersøgelserne påvist dele af Skrillinges vikingetidige forgænger og af et oprindeligt mere østligt beliggende afsnit af middelalderlandsbyen Skrillinge, og endelig blev der mellem de to bebyggelser frilagte en formodet torpbebyggelse af forholdsvis kort varighed. Afstanden på ca. 250 m mellem adelby og torpbebyggelse er bemærkelsesværdig kort, men skyldes muligvis, at der mellem de to bebyggelser har været et langstrakt, nu bortdrænet vådbundsområde. Fundmaterialet omfatter keramik, lerklining, enkelte munkesten, nogle få vævevægte samt enkelte smågenstande af jern og bronze, herunder en remtorn af form som et dyrehoved, en spore af jern samt en borgerkrigsmønt. I udskuddet på et af husene i torpen fandtes et lille kors af bly. Endvidere fandtes dyreknogler spredt i anlæggene samt enkelte forekomster af blåmuslingeskaller. Materialet giver en datering til 12-1300-årene for torpen og for dele af bebyggelsen nærmest Skrillinge. Midt i torpbebyggelsen keramikholdige affaldsgruber fra ældre romersk jernalder. I en af disse fandtes en drejekværn af granit, men det kunne ikke afgøres med sikkerhed, om den udgjorde et indslag fra den middelalderlige bebyggelse

OBM 8540

Jørgen A. Jacobsen
Mogens Bo Henriksen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

208. Gammel Vestergade

08.07.13 Middelfart

Vej

Andet anlægsarbejde

Middelalder/nyere tid

sb. 62. Ved registrering af profiler i grøft til vandledning fandtes bevarede vejlag i form af sandunderlag for brolægninger, men selve brolægningen var forsvundet - formodentlig plyndret. To profilafsnit registreredes, men der fremkom ingen daterende genstande

OBM 7491

Lars Christian Bentsen

Vej/bro - Middelalder

Vej/bro - Nyere tid

209. Nyhave

08.08.02 Davinde

Boplads/dige

Råstof

Bronzealder

sb. 35. Ved prøvegravning fandtes få spredtliggende og fundtomme sydegruber, der med største forbehold dateres til bronzealder på baggrund af formen. Muldlaget var indtil ca. 75 cm tykt, og dette må, på trods af at marken er den yderste i Davinde ejerlav, tolkes som et resultat af intensiv gødskning. Marken afgrænses mod øst af et 137 m langt, ca. 1 m bredt og 0,6 m højt stendige, der i hvert fald har eksisteret siden udskiftningen. Stendiget, der dannede sogneskel, blev fjernet, og herunder kunne iagttages en indtil 90 cm dyb og 135 cm bred grøft

OBM 9355

Mogens Bo Henriksen

Bebyggelse - Bronzealder

210. Frydenlund

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Yngre bronzealder/førromersk jernalder

sb. 82. Ved fladeafdækning og udstrakt prøvegravning over et ca. 130.000 m² stort areal fandtes to koncentrationer af anlæg samt spredtliggende anlæg. Begge anlægskoncentrationer bestod af få kogestensgruber og stolpehuller samt en del store materialegruber med sparsomt oldsagsmateriale bestående af lerkarskår, knusesten og dyreknogler. Den ene anlægskoncentration dateres til yngre bronzealder per. V-VI, den anden til førromersk jernalder per. II. På trods af at der undersøgtes ca. 10.000 m², blev der ikke påvist sikre konstruktioner ud over korte, mulige hegnsforløb

OBM 8416

Mogens Bo Henriksen

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

211. Frydenlund øst

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Oldtid

sb. 95. Ved prøvegravning fandtes få spredte gruber og stolpehuller uden sammenhæng

OBM 8417

Susanne Klitgaard

Grube - Udateret

212. Harelunden II

08.08.03 Fraugde

Boplads/brandplet/grøfter

Vejanlæg

Ældre jernalder/nyere tid

sb. 96. Ved en mindre udgravning fandtes enkelte ikke daterbare gruber og stolpehuller samt en brandpletgrav, der indeholdt enkelte skår af ældre jernalders karakter. Endvidere fandtes skelgrøfter under og vinkelret på nuværende skel

OBM 8420

Susanne Klitgaard

Gravplads/grav - Ældre jernalder

Ager/mark - Nyere tid

Bebyggelse - Udateret

213. Harelunden Nord

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Førromersk jernalder

sb. 81. Ved udgravning fremkom kogestensgruber og affaldsgruber samt spredtliggende stolpehuller. Enkelte gruber kunne på grundlag af keramik dateres til førromersk jernalder per. II.

OBM 8421

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Førromersk jernalder

214. Kildehuse II

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Yngre bronzealder/nyere tid

sb. 93. Under udgravning fandtes to grupper af anlæg indeholdende enkelte stolpehuller samt gruber med keramik og flint fra yngre bronzealder. I tracéet sås desuden gruber med materiale fra nyere tid

OBM 8414

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Grube - Nyere tid

215. Kildehuse III

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Bronzealder?/middelalder/nyere tid

sb. 94. Ved prøvegravning fandtes bl.a. en kogestensgrube, antagelig fra bronzealderen, få spredte stolpehuller samt skelgrøfter. Sidstnævnte er antagelig fra middelalder/nyere tid

OBM 8415

Susanne Klitgaard

Grube - Bronzealder

Ager/mark - Middelalder

Ager/mark - Nyere tid

216. Lykkeshåb

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Oldtid

sb. 92. Ved prøvegravning fandtes få spredte gruber og stolpehuller, som ikke kunne dateres

OBM 8412

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Udateret

217. Nørrebjergskolen

08.08.03 Fraugde

Boplads/ager

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder/nyere tid

sb. 98. Ved prøvegravning fandtes spredte gruber, kogestensgruber og stolpehuller. Anlæggene skal antagelig ses i sammenhæng med gruber fra yngre bronzealder, som er fundet umiddelbart syd herfor (Ib.nr. 218). Agerrener viste, at området havde været under dyrkning i middelalder/nyere tid

OBM 8442

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Ager/mark - Middelalder

Ager/mark - Nyere tid

218. Odense Sydøst

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Yngre bronzealder

sb. 91. Ved omfattende prøvegravning fandtes få spredte gruber og stolpehuller, der antagelig udgør den sydlige udkant af et større bopladsområde (lb.nr. 217). En enkelt grube indeholdt keramik fra yngre bronzealder

OBM 8410

Susanne Klitgaard
Mogens Bo Henriksen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

219. Østre Boulevard I

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Bronze-/jernalder

sb. 91. Under prøvegravning fandtes enkelte spredte stolpehuller og gruber med en smule bronze- eller jernalderkeramik

OBM 8411

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

220. Østre Boulevard II

08.08.03 Fraugde

Høj/grav?

Andet anlægsarbejde

Bronzealder?/romersk jernalder

sb. 97. Ved undersøgelse af en overpløjet gravhøj i et markskel fandtes i alt 14 randsten, heraf 12 i en svagt krum bue nord for den forventede centrale del af graven, mens de resterende to lå mod syd. Der sås desuden et standspor efter en randsten umiddelbart vest for den nordlige randstenskæde samt et fyldskifte af ikke nærmere identificerbar art, der lå inden for randstenskæden. Afstanden mellem de fritlagte dele af randstenskæden var godt 15 m. Der kunne ikke konstateres gravanlæg eller rester af sådanne, og det må derfor konkluderes at i hvert fald den vestligste del af højen er totalt nedbrudt. I det tykkere muldlag over den overpløjede høj i skellet fremkom en samling skår fra yngre romersk jernalder - evt. stammende fra en sekundær begravelse

OBM 8440

Karsten Kjer Michaelsen

Gravhøj - Bronzealder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

221. Trellebjergrvej I

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Førromersk jernalder/nyere tid

sb. 80. Ved udgravning og omfattende prøvegravning over et ca. 125.000 m² stort område fandtes gruber, en brønd, et ildsted og spredtliggende stolpehuller. Nogle anlæg indeholdt en smule keramik fra førromersk jernalder per. II. I området sås desuden udaterbare skelgrøfter samt gruber fra nyere tid

OBM 8425

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Ager/mark - Udateret

222. Trellebjergvej II

08.08.03 Fraugde

Boplads

Vejanlæg

Bronzealder/nyere tid

sb. 80. Ved en mindre udgravning fandtes gruber og få spredte stolpehuller samt skelgrøfter under og parallelt med eksisterende skel. En af gruberne dateres på grundlag af en smule keramik til bronzealderen

OBM 8424

Susanne Klitgaard

Ager/mark - Bronzealder

Bebyggelse - Bronzealder

223. Trellebjergvej IV

08.08.03 Fraugde

Boplads/grøfter

Vejanlæg

Yngre bronzealder/ældre
jernalder/nyere tid

sb. 79. I forbindelse med en mindre udgravning fandtes enkelte kogestensgruber og stolpehuller. På grundlag af skårfund og af anlæggenes form formodes disse at tilhøre yngre bronzealder/ældre jernalder. Endvidere skar skelgrøfter fra nyere tid gennem området

OBM 8422

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Ager/mark - Nyere tid

224. Kærsagerhaven

08.08.04 Højby

Boplads

Vejanlæg

Enkeltgravskultur/førromersk jernalder

sb. 29. Under prøvegravning fandtes spredte og generelt dårligt bevarede bebyggelsesspor i form af affalds- og kogestensgruber, få stolpehuller og kulturlag i naturlige lavninger. Fire stolpehuller danner en mulig staklade, men ellers fandtes der ikke konstruktioner. Lerkarskår daterer anlæggene til førromersk jernalder per. II. Som løsfund fremkom en flintmejsel fra enkeltgravskulturen

OBM 9287

Lars Ewald Jensen

Allan B. Andersen

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

225. Tarup Syd

08.08.07 Rolsted

Høj/ardspor

Dyrkning

Enkeltgravskultur/bronzealder

sb. 43. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 249) af overpløjet gravhøj med bl.a. en flintdolk og fragmenteret bronzesværd med bevaret træskede. I centralgraven fremkom endnu et stykke bronze. Endnu en grav - desværre fundtom - fremkom tæt ved den centrale del af anlægget og to delvist bevarede randstenskæder kunne relateres til de to grave. Desuden fandtes to andre grave - den ene fra enkeltgravskultur (slebne flintøkser) og den anden fra bronzealder (bronzestykke med bevaret lerkerner). Under den ældste af bronzealderfaserne kunne dokumenteres ardsponsor. Efter endt udgravning blev anlægget på opfordring af lodsejeren delvist rekonstrueret og formidlet via informationstavle

OBM 9167

Karsten Kjer Michaelsen

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Ager/mark - Bronzealder

Gravhøj - Bronzealder

Gravplads/grav - Bronzealder

226. Tarup Syd

08.08.07 Rolsted

Høj

Dyrkning

Bronzealder?

sb. 44. Ved prøvegravning af højtomt fandtes 12 anlæg, men det var ikke muligt at nå frem til hverken en vurdering af gravhøjens karakter eller datering

OBM 9166

Karsten Kjer Michaelsen

Gravhøj - Oldtid

227. Mariesminde Øst

08.08.08 Rønninge

Boplads, gruber

Andet anlægsarbejde

Bronze- og jernalder

sb. 66. Museet fulgte afrømningen af et vejtracé på 470 m længde og 10 m bredde. Der blev fundet 10 fyldskifter, heraf en recent og fire fundtomme. De fem resterende indeholdt keramik fra bronze- og jernalderen

KTM 149

Bodil Holm Sørensen

Andre anlæg/diverse - Bronzealder

Andre anlæg/diverse - Jernalder

228. Øksnebjerg Nord

08.08.08 Rønninge

Boplads

Andet anlægsarbejde

Bronzealder

sb. 67. Ved prøvegravning fremkom der to kogestensgruber med keramik fra bronzealderen. Mellem det nutidige pløjelag og bronzealderhorisonten er der et ca. 25 cm tykt sandflugtslag

KTM 146

Bodil Holm Sørensen

Grube - Bronzealder

229. Rønninge Præstegård

08.08.08 Rønninge

Boplads/landsby

Diverse

Middelalder og især nyere tid.

sb. 54. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 251) af et ca. 30 x 60 m stort areal med 67 fyldskifter. Fundmaterialet bestod hovedsageligt af fynsk sortgods, tegl samt knogler af ged og får. Som løsfund fandtes desuden et lille metalbeslag og en svensk mønt fra nyere tid. Der blev tillige registreret fire agerrener samt tre aflange gruber indeholdende trækulsnister. Disse anlæg er tidligere tolket som skelgrøfter, men på grund af placeringen af de nye anlæg må denne tolkning opgives. Anlæggene kan være gruber til at tørre hør over, men indeholder ikke sten, hvilket er normalt i disse tørregruber

KTM 87

Bodil Holm Sørensen

Bebyggelse - Nyere tid

230. Bjerggårds Allé

08.08.09 Seden

Hegn?

Vejanlæg

Middelalder/nyere tid

sb. 27. Ved udgravning fandtes stolpehuller, enkelte gruber samt fem næsten parallelle hegnsforløb bestående af tre grøfter med og uden tætliggende stolper samt af to rækker af tætliggende stolper. Anlæggene indeholdt ikke daterbare genstande, men formodes at være fra middelalder/nyere tid. De skønnes at høre til en eventuel bebyggelse umiddelbart øst herfor

OBM 7493

Susanne Klitgaard

Ager/mark - Middelalder

Ager/mark - Nyere tid

231. Bjerggårds Allé

08.08.09 Seden

Boplads/hus

Andet anlægsarbejde

Romersk jernalder

sb. 28. Ved udgravning af et udstrakt bopladsområde fra ældre jernalder blev der afdækket få gruber, stolpehuller samt dele af en treskibet hustomt, som typologisk dateres til ældre romersk jernalder. Der blev udtaget prøver til fosfatkartering i og omkring huset

OBM 7494

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Romersk jernalder

232. Pilegården

08.08.09 Seden

Boplads/hus

Vejanlæg

Ældre romersk jernalder

sb. 16. Fortsat undesøgelse på et udstrakt bopladsområde (AUD 1998, 222) hvor der blev afdækket to parallelt liggende Ø-V vendte treskibede langhuse, samt et N-S gående hegnsforløb af dobbeltstolper, som muligvis kan relateres til huskonstruktionerne. Omkring hustomterne blev der afdækket en brønd, kogestens- og affaldsgruber samt et fundtomt kulturlag med store mængder ildskørnet granit. Lerkarskår fra gruber og stolpehuller samt husenes form daterer lokaliteten til ældre romersk jernalder. Fra hustomterne blev der udtaget prøver til fosfatkartering. Udgravningen fortsætter i 2001

OBM 8539

Mogens Bo Henriksen
Stina Troldtoft Jensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Svendborg Amt

233. Gryagervej

09.01.04 Gudme

Boplads

Andet anlægsarbejde

FRJA

sb. 146. Ved fortsat udgravning (AUD 1999, 253) fandtes lidt uventet ingen huse på stedet, men derimod en lang række store affaldsgruber med mængder af keramik og lerklining. I en af gruberne var mængderne af brændt lerklining og trækul så påfaldende, at der må være tale om udrømmet materiale fra en brandtomt. Flere af lerkliningsstykkerne havde spor efter grenfletning på den ene side og en jævn anstrøget flade på den anden side. Det betydelige keramiske materiale viste en stor formvariation og dateringen ligger i tidlig førromersk jernalder, per. I og II. Dermed bliver det den ældste boplads fra jernalderen, som kendes i Gudmeområdet og undersøgelsen af den bliver en vigtig brik i forståelsen af bebyggelsen i Gudme før blomstringsperioden i yngre romersk og germansk jernalder

SOM 00.98.726

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

234. Rønnevænget

09.01.07 Oure

Boplads

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 139. Ved besigtigelse blev der konstateret en mængde velbevarede anlæg, som stammer fra en tofte med mange fundrige affaldsgruber og stolpeforløb fra bygninger, som ud fra fundene kan dateres til middelalder og renæssance, hvor den ældste keramik stammer fra tidligt i 1200-årene og den yngste kan dateres til renæssancen

SOM 01.027

Per O. Thomsen

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

235. Maden N

09.02.01 Bøstrup

Grube

Selvvalgt forskning

Yngre stenalder

sb. 87. Ved besigtigelse af fyldskifte i kystskrænt under erosion udtoges lidt genstandsmateriale og knogler. Fundene har muligvis sammenhæng med flintopsamling fra 1966, sb.61

LMR 13805

Hugo H. Sørensen

Grube - Yngre stenalder

236. Strandø NV

09.02.01 Bøstrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 61. Prøvegravning hvorved der i "sammenbrændt" tørv fremkom store mængder bearbejdet flint, brændte og ubrændte knogler samt lidt tragtbægerkeramik

LMR 13823

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

237. Pottemarken

09.02.02 Hov

Keramikovn

Dyrkning

Renæssancen

sb. 49. På den østlige del af morænelersplateau registreredes spor efter omfattende pottemageri. I kanten af fugtig lavning mod syd påvistes et stort antal lertagningsgruber, mens der mod nord undersøgte tre affaldsgruber, en askegrube og en cirkelsegmentformet grøft, hvori der var nedsat en hel kande og dele af flere fejlbrændte skåle. Affaldsgruberne indeholdt i alt mere end 100 kg keramik og store mængder forbrændte ovnkappedele fra en bortpløjet ovnplads. Produktionen har bestået af uglaseret rød- og især sortbrændt lertøj i form af kander, grove stjertpotter og flere forskellige skålformer. Desuden fandtes skår af glaserede stjertpotter, fade og et karvsnitornamenteret lerlæg samt en stump af en ornamenteret ovnkakkel, som alle er produceret andetsteds

LMR 13774

Jørgen Skaarup

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

238. Blandebjerg 20

09.03.03 Humble

Grav

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 147. Efterundersøgelse omkring fundstedet for menneskeknogler fundet i delvis anatomisk orden i havemuld ved gravearbejde på lokalt højdepunkt

LMR 13875

Hugo H. Sørensen

Gravplads/grav - Udateret

239. Ristinge Strand

09.03.03 Humble

Grav

Diverse

Yngre bronzealder/jernalder

sb. 146. Undersøgelse af udateret,stensat og stenpakket brandgravsanlæg beliggende i klitkant på strandsand, indeholdende trækul og brændte knogler af voksen person, desuden fandtes store mængder grove flintafslag i og omkring anlægget, der er indstillet til fredning men er kraftigt erosionstruet. Anmelderen har tidligere set lignende anlæg i klitkanten

LMR 13849

Hugo H. Sørensen

Gravplads/grav - Oldtid

240. Havgård S

09.03.05 Longelse

Boplads

Læhegn

Y. bronzealder/æ. jernalder, ældre stenalder

sb. 35. Undersøgelse af opløjede, affaldsfyldte gruber og andre fyldskifter i dybdepløjet tracé. Formentlig er der tale om spor efter en eller flere mindre bopladser fra sen bronzealder eller tidlig ældre jernalder, da mindst et område også rummer små, grå fyldskifter, der kan være opløjede stolpehuller. Desuden var der et enkeltfund af kerneøkser

LMR 13873

Hugo H. Sørensen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

241. Østerskov Å

09.03.07 Tryggelev

Hustomt

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 50. Fortsat undersøgelse af boplads fra mellemneolitisk tragtbægerkultur per. I med såkaldt D-formede Troldebjerghuse beliggende side ved side indgravet i sydvendt skråning. (AUD 1999, 267). Der blev udgravet en af disse sektioner på omkring 5 x 7,5 m, hvori bundlaget under en indvæltet, brændt lerklining, der tolket som væg, blev udgravet i m2 felter og vandsoldet, ligesom der systematisk blev udtaget og vasket makrofossilprøver. Den foreløbige bearbejdning viser en markant fordeling af bearbejdet flint, brændte knogler og forkullede aksled mv. Mens husets/sektionens "inderste" del er næsten fri for fund, er den yderste, sydlige halvdel særdeles fundrig med trækul, brændte og ubrændte knogler, enkelte større skårflager og et flinthugningsområde nær den sydlige afgrænsning (indgangen?). I boligsektionens bund kunne konstateres flere lag af udlagte kæppe/ris, der må have tjent som gulv eller underlag for gulvbelægning i boligen. Risdækningen kan også forklare at der har kunnet ophobes 10 til 15 cm tykke "uforstyrrede" aktivitetslag i boligenhedens bund. En række stenpakkede, stolpehuller i boligenhedens bund giver ikke noget klart billede af tagkonstruktion, ligesom de lerklinede vægges lodrette pæle kun har efterladt svage spor. Umiddelbart syd for den undersøgte boligenhed blev 1/3 af en affaldsfyldt grube undersøgt, ligeledes med systematisk vandsoldning og udtagning af makrofossilprøver. I gruben fandtes aftryk af pinde/ris, evt. fra en oprydning af boligenhedens gulvlag, samt en større mængde brændte og ubrændte knogler, keramik, bearbejdet flint m.m.

LMR 13718

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

242. Pipstorn skov

09.04.04 Diernæs

Dysse

Restaurering

Yngre stenalder

sb. 26. Under orkanen i december 1999 forårsagede væltede træer en del skade på fire af kamrene i dette unikke anlæg, der traditionelt opfattes som tre sammenbyggede langdysser. En undersøgelse af hullerne efter trærodderne gav en række informationer om højopbygningen omkring dyssekamrene. Bag et polygonalt kammer sås bl.a. kraftige ler- og flintpakninger, dækket af sand med en stenkappe inde i højen. Det ene af to rektangulære kamre ved siden af hinanden i den ene høj syntes omgivet af en kreds af store sten, mens det andet kammer var føjet til anlægget senere. Der sås bl.a. fine tømursopbygninger mellem vægstenene, og bag disse lå en flintpakning fastholdt med en stenopbygning

SNS 6113-0118

Torben Dehn

Svend I. Hansen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

243. Havelund Syd

09.04.10 Herringe

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre jernalder

sb. 24. Fortsatte undersøgelser på bopladsområde (AUD 1999, 269) hvor der påvistes gruber og et ildsted med skår fra ældre jernalder

OBM 8561

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Ældre jernalder

244. Lygten Sydvest I

09.04.11 Hillerslev

Boplads

Råstof

Bronze- eller jernalder

sb. 73. Ved prøvegravning nær en stor jernaldergravplads fandtes få spredte stolpehuller og et par gruber, hvoraf en må tolkes som en sydegrube. Der fremkom ikke genstande i anlæggene, der på baggrund af formen formodentlig kan dateres til bronze- eller jernalder

OBM 9415

Mogens Bo Henriksen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

245. Blommerløkke Nord

09.04.12 Horne

Gravplads/boplads

Vejanlæg

Førromersk jernalder/oldtid

sb. 153. Ved undersøgelse af en 865 m² stor flade fandtes en brandpletgrav med skår fra førromersk jernalder per. II. Omkring den enkeltliggende grav fandtes få spredte og udaterede fyldskifter

OBM 7480

Mogens Bo Henriksen

Karsten Kjer Michaelsen

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Oldtid

246. Valmuemarken Vest/Fjordblink

09.04.12 Horne

Boplads

Vejanlæg

Ertebøllekultur/ynge
stenalder/bronzealder/jernalder/middelalder/nyere tid

sb. 150-152. Under prøvegravning over en ca. 1 km lang strækning fremkom tre lokaliteter med mindre koncentrationer af gruber og kogestensgruber fra bronze- eller jernalder samt grøfter fra middelalder/nyere tid. Som løsfund fremkom en kerneøkse, antagelig fra Ertebøllekultur, samt nogle formodentlig neolitiske afslag

OBM 7477-7479

Mogens Bo Henriksen

Karsten Kjer Michaelsen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

Ager/mark - Middelalder

Ager/mark - Nyere tid

247. Bezyslyst Vest

09.04.20 Svanninge

Boplads

Vejanlæg

Bronze/jernalder

sb. 121. Ved prøvegravning fandtes gruber og kogestensgruber, der ud fra formen antages at være fra yngre bronzealder eller ældre jernalder

OBM 7476

Mogens Bo Henriksen

Karsten Kjer Michaelsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

248. Drejø

09.05.03 Drejø

Anlægstype: boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 23. Ved en række mindre undersøgelser omkring Drejø By blev der bl.a. fundet en grube med store mængder trækul fra eg samt kæben fra et rådyr. Andetsteds blev der fundet en kogestensgrube med et enkelt stykke grønt glas i toppen. Der blev fundet flere andre gruber, der ligeledes kun kunne dateres til oldtid

SOM 00.980

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Oldtid

249. Åbyskov

09.05.10 Skårup

Boplads

Andet anlægsarbejde

jernalder/vikingetid

sb. 100. Ved undersøgelsen af et område grænsende op til en kystbunden ladeplads fra tidlig vikingetid fremkom mange bopladslevn inden for udgravningsfeltene. I det ene felt fremkom et formodet grubehus, der grundet årstiden kun blev registreret i overfladen og ikke undersøgt yderligere. Keramik fundet i det formodede grubehus giver ikke nogen entydig datering udover jernalder/vikingetid. Udgravningen forventes fortsat i 2001

SOM 01.023

Per O. Thomsen

Bebyggelse - Jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

250. Åbyskov

09.05.10 Skårup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Jernalder

sb. 100. Tæt ved en tidlig vikingetids ladeplads undersøgtes et areal, som viste sig at rumme en betydelig mængde bopladsspor i form af stolpehuller og gruber, men størstedelen var dog ikke særlig godt bevaret. Ingen af anlæggene kunne dateres til vikingetid, men keramik fra gruberne daterer bopladsen til jernalder

SOM 01.023/1

Per O. Thomsen

Bebyggelse - Jernalder

251. DAB Fyns Sportscollege

09.05.13 Svendborg

Boplads

Andet anlægsarbejde

YBA

sb. 136. Efter at dele af området var blevet ødelagte ved anlægsarbejde undersøgtes en del gruber og stolpehuller. Fra fem af de ødelagte anlæg kunne opsamles keramik fra per. V/VI af yngre bronzealder. Stolpehullerne afslørede et lille treskibet hus med tre sæt tagbærende stolper. Bopladsen var som forventet og varslet værd at undersøge, og den led betydelig og uoprettelig skade ved de fortsatte anlægsarbejder

SOM 00.933/1

Per O. Thomsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

252. Gl. Skårupvej

09.05.13 Svendborg

Grav

Andet anlægsarbejde

neolitikum

sb. 144, 145. Udgravning hvorved der fremkom spredte boplads spor i form af gruber og stolpehuller fra yngre bronzealder samt en neolitisk fladmarksgrav. Graven lå placeret i og under et cirkulært stentæppe, der målte 7 m i diameter. Selve graven målte 2,5 m x 1 m og var opbygget af hånd- til hovedstore sten. Den var orienteret N-S og ikke centralt placeret, men forskudt mod øst i stenlægningen, og var 75 cm dyb. Eneste fund fra anlægget er en lille tyndbladet flintøkse og meget lidt keramik, der antyder en datering i enkeltgravskultur. Anlægget afventer færdigundersøgelse i foråret 2001

SOM 00.937/2

Per O. Thomsen

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

253. Gl. Skårupvej

09.05.13 Svendborg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Bronzealder

sb. 135. Mindre udgravning af en boplads, hvor der ikke kunne dokumenteres nogen huskonstruktioner, selvom udgravningsfladen rummede mange stolpehuller og gruber. Derimod udgravedes en værkstedsgrube med bl.a. en intakt smeltedigel og fragmenter af støbeforme. Bopladsen og værkstedsgruben hører sammen med de mere end 20 gravhøje, som ligger i Gl. Hestehave og depotfundet fra yngre bronzealder, som blev gjort ved Hallindskovvej i 1935

SOM 00.937/1

Per O. Thomsen

Bebyggelse - Bronzealder

254. Gl. Skårupvej/Linkensvænget

09.05.13 Svendborg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Bronzealder

sb. 135. Udgravning af velbevarede bopladslevn bestående af større mængde stolpehuller og affaldsgruber, som kunne have en sammenhæng med en tidligere erkendt bronzealderplads i området. Til trods for de mange stolper var det ikke muligt at udskille sikre hustomter, selvom enkelte stolpeforløb kan tolkes sådan. Fundmængden var begrænset og omfatter flint og keramik

SOM 00.937

Per O. Thomsen

Bebyggelse - Bronzealder

255. Ida Holsts Skole

09.05.13 Svendborg

Fortifikation

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 137. På grund af flydende undergrund var det ikke muligt at foretage en almindelig udgravning ved undersøgelsen af rester af middelalderlig vold og voldgrav, hvorfor man valgte at kortlægge området ved hjælp af et net af boreprøver. Der blev i alt foretaget ni borer og indsamlet 28 prøver med henblik på videre analyse. Boreprøverne havde en diameter på 20 cm og blev udført af Geotek, registreringen og efterbehandlingen blev foretaget i samarbejde med NNU. Dybden på borerne varierede fra 1,50 m og ned til 4,75 m under terræn. Der foreligger i skrivende stund kun resultat fra analyse af en boreprøve og den viser, at det er tvivlsomt om voldgraven ligger på dette sted. Det sætter nye spekulationer i gang om forløbet af vold og voldgrav her. For at kunne afgøre forholdet med sikkerhed, skal de andre analyser dog først gennemføres. Det sker forhåbentlig i efteråret 2001

SOM 00.923

Per O. Thomsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

256. Ørkild

09.05.13 Svendborg

Voldsted

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 108. Fortsat markering af ringmurens forløb med en græstørvsmur (AUD 1997, 211). Da der var nogen uklarhed om ringmurens præcise placering blev der anlagt en række grøfter. Muren viste sig i grøfterne som to parallelløbende rækker af gennemsnitligt 40 x 50 cm store marksten med en indbyrdes afstand mellem stenrækkerne på 2,5 m i indvendige mål. Mellemrummet mellem rækkerne var fyldt ud med hånd- og barnehovedstore sten, munkestensbrokker og mørtel. Murens nederste niveau kan således dokumenteres at være opbygget som kassemur med en gennemsnitlig tykkelse på omkring 3 - 3,5 m i udvendigt mål. Samtidig blev der udarbejdet en digital oversigtsplan for udgravningsarbejderne på Ørkild anno 1885-87, 1940, 1978-80, 1993, 1996 og 2000

SOM A 230

Per O. Thomsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

257. Skovsbovej

09.05.13 Svendborg

Boplads

Andet anlægsarbejde

neolitikum

sb. 136. Undersøgelse af en række bopladsgruber og enkelte ildsteder fra neolitikum. I bopladsgruberne fremkom foruden flint en del keramik, der kan dateres til TNC/MNI

SOM 00.933/3

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

258. Wiggers Park

09.05.13 Svendborg

Grav

Andet anlægsarbejde

Neolitikum

sb. 146. Udgravning af et gravanlæg fra TNC/MNI. Graven var markeret af en stenramme og omgivet af et stort stentæppe, bestående af 30 x 30 cm og 40 x 40 cm store sten. Yderligere fandtes i tilknytning til gravanlægget nogle markante stolpehuller, som udgjorde resterne af en kraftig palisade. I anlægget blev fundet to tyndnakkede økser og en halv dolkstav foruden en mindre mængde keramik

SOM 00.933/2

Aase Gyldion Andersen

Gravplads/grav - Yngre stenalder

259. Avnslev Kirkegård

09.06.01 Avnslev

Boplads

Andet anlægsarbejde

Germansk jernalder

sb. 76. På trods af at der ved detektorafsøgning på de tilstødende arealer er fundet en del bronzegenstande fra yngre germansk jernalder, vikingetid og tidlig middelalder, blev der ikke afdækket forhistoriske eller middelalderlige anlæg. Muldlaget havde et påfaldende ringe indhold af kulturspor; eneste væsentlige fund var en sværdfæsteknap af bronze fra yngre germansk jernalder

OBM 9413

Mogens Bo Henriksen

Bebyggelse - Germansk jernalder

260. Toften

09.06.08 Herrested

Boplads

Vejanlæg

Middelalder/nyere tid

sb. 37. Fortsat udgravning på bopladsområde (AUD 1999, 273). Der fandtes kun enkelte gruber fra middelalder/nyere tid

OBM 8519

Susanne Klitgaard

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

261. Vindinge Kirkegård

09.06.17 Vindinge

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder/middelalder/nyere tid

sb. 97. Ved prøvegravning forud for kirkegårdsudvidelse fandtes enstenssamling eller grøft med skår fra MN I. Enkelte afslag og skraber kan være fra samme tid. Forskellige andre grøfter og gruber dateres til middelalder/nyere tid

OBM 8612

Marianne Goral Krogh

Jakob Tue Christensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

262. Ørbæklunde

09.06.18 Ørbæk

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 31. Ved en mindre udgravning undersøgte 52 stolpehuller, gruber og kogestensgruber, der alle må antages at tilhøre et bopladsområde fra førromersk jernalder per. IIIa. Det var ikke muligt at udskille huse eller andre konstruktioner af stolpehullerne, hvilket sandsynligvis skyldes dårlig bevaringstilstand på stedet

OBM 8799

Karsten Kjer Michaelsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

263. Bregninge

09.07.01 Bregninge

Megalittomt

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 6. Besigtigelse af megalittomt og prøvegravning i kloaktracé nord for tomten, som er nogenlunde identificeret syd for det aktuelle tracé og placeret som afsat i sognebeskrivelsen. Oppløjede pletter med trækul syd for megalittomt kan tolkes som brandgrave fra jernalderen

LMR 13787

Hugo H. Sørensen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Jernalder

264. Østergårds jord, Stokkeby Nor

09.07.04 Rise

Boplads, grube

Diverse

Yngre stenalder

sb. 151. På et lavt næs afdækkedes adskillige fyldskifter og stolpespor fra en større MN A V bosættelse. Snit i flere af anlæggene resulterede i et stort materiale af flintredskaber og -affald og en del keramik i form af tragt bægre, skåle og lerskiver samt talrige faunalevn fra tamdyr og vildt

LMR 13855

Jørgen Skaarup

Bebyggelse - Yngre stenalder

Grube - Yngre stenalder

265. Søbygård Hovedgård

09.07.05 Søby

Voldsted

Restaurering

Nyere tid (ca. 1582 -)

sb. 24. Fortsat undersøgelse af øst- og nordøstsiderne af hovedbankens stensætning og disses fundering (AUD 1999, 275). Den kendte, regelmæssige konstruktion med spor af fodrem under muren og under den let trapezformede basis af stræbepillerne blev også konstateret her. Undersøgelserne blev koncentreret omkring funderingens karakter, da østsiden er anlagt på blød bund, hvor der fandtes kraftige funderingslag under det regelmæssige anlæg. Ved ladegårdsbankens stensætnings sydside er funderingen uden rem af træ, men med store sten i bred fod. Såvel ved hovedbankens nordside som ved sydsiden af ladegårdsbanken kunne konstateres flere dybe nedgravninger med forholdsvis løs fyld. Senere blev den meget brøstfældige vejdæmning mellem ladegårds- og hovedbanke fjernet og to brofaser derunder dokumenteret. En tidlig, meget regelmæssigt bygget bro med fag på omkring 2 m mellem fag og 2,5 m i bredden. Den yngre bro var slået noget bredere med omkring 3,5 m mellem de ydre stolper. Fagene står med en afstand af omkring 3 m og der er slået en eller flere stolper i midten af hvert fag

LMR 12769

Hugo H. Sørensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

266. Tranderup

09.07.06 Tranderup

Megalittomt

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 12. Prøvegravning i kloaktracé nær og sandsynligvis over megalittomt, der da er placeret lidt vest for den angivne placering i sognebeskrivelsen. Et område på 6-8 m bredde i den 4 m brede søgegrøft rummede et tyndt aktivitetslag med bearbejdet flint og en mindre grube med neolitisk keramik og bearbejdet flint, sandsynligvis rester af boplads lag bevaret under helt ryddet højtomt

LMR 13788

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Megalitanlæg - Yngre stenalder

Hjørring Amt

267. Slottet

10.01.01 Brønderslev

Voldsted

Læhegn

Middelalder

sb. 26.

Etablering af en søgegrøft på tværs af de ydre og indre grøftforløb omkring voldstedets gårdbanke viste, at grøfterne blot var bevarede i ca. 50 cm dybde. Udgravning på voldstedet iværksættes i sommeren 2001

VHM 89/1969

Torben Nilsson

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

268. Vrejlev Kloster

10.01.16 Vrejlev

Gravhøj/Gravplads

Vejanlæg

Bronzealder/Vikingetid

sb. 95. Undersøgelse af høj med tre faser. Fase 1: firkantet, 9 x 9 m stor jordhøj, dækket af stenkappe. Fase 2: jordhøj med stenkappe, 18 m i diameter. Langs stenkappens fod fandtes små pælespor hele vejen rundt. I tilknytning til disse to faser fandtes 10 brandgrave. Fase 3: cirkulær jordhøj, 24 m i diameter, omgivet af randsten. Ved højen fandtes jordfæstegrave fra vikingetid, og sydvest for højen undersøgte otte jordfæstegrave med indhold af perler af rav og glas, hvæssesten samt spandhanke, økse og knive af jern

VHM 39

Lone Andersen

Torben Nilsson

Gravhøj - Bronzealder

Gravplads/grav - Vikingetid

269. Vrejlev Kloster

10.01.16 Vrejlev

Boplads

Vejanlæg

Neo./y.br./æ.j./y.germ./vik./midd.

sb. 155. Umiddelbart nord for klosterkirken fandtes stolpehuller, grøfter, kogestensgruber, brønde og udefinerbare fyldskifter; desuden en 5 x 24 m stor Ø-V orienteret, treskibet hustomt fra ældre jernalder. Fra yngre germansk jernalder stammer en 4 x 8 m stor N-S orienteret hustomt med væggrøfter og en 7 x 21 m stor Ø-V orienteret, treskibet hustomt. Til vikingetid henføres en 8 x 36 m stor Ø-V orienteret hustomt, medens otte grubehuse dateres til yngre germansk jernalder eller vikingetid. Dateringen af et 8 m bredt ringformet grøftanlæg er usikker

VHM 236/1992

Torben Nilsson

Lone Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

270. Vrejlev Kloster

10.01.16 Vrejlev

Gravhøj

Vejanlæg

Bronzealder

sb. 94. Undersøgelse af 5 x 8 m stor N-S orienteret høj med rette og parallelle langsider samt afrundede smalsider. Højen indeholdt spor efter en eller to fundtomme jordfæstegrave og var dækket af en stenkappe. I denne fandtes en sten med 14 skåltegn. Over denne høj var der anlagt en cirkulær jordhøj, 20 m i diameter, omkranset af randsten. Under hele højanlægget fandtes ardspor

VHM 38

Lone Andersen

Torben Nilsson

Gravhøj - Bronzealder

Ager/mark - Udateret

271. Vrejlev Mark

10.01.16 Vrejlev

Gravhøj

Vejanlæg

Oldtid

sb. 102. Undersøgelse af formodet høj i skov, hvor sikre spor efter en høj dog ikke kunne påvises. På stedet fandtes et større fyldskifte hvori trækul, flintafslag og lerkarskår

VHM 35

Lone Andersen

Torben Nilsson

Gravhøj - Oldtid

272. Munkholt

10.01.17 Vrensted

Gravhøj

Råstof

Oldtid

sb. 19, 20. Prøvegravning for at lokalisere to overpløjede høje, hvilket ikke lykkedes

VHM 53 og 54.

Torben Nilsson

Gravhøj - Oldtid

273. Øksenhede

10.02.14 Volstrup

Boplads

Råstof

Ældre romersk jernalder

sb. 181. Undersøgelse af en stor boplads fra ældre romersk jernalder med indhegnede gårde, hvor der ud over treskibede huse også fandtes store langhuse med forsænket gulv, "neddybede huse". I et af disse var der en stor stenbygget kælder. Bevaringsforholdene var ekstremt gode, og i den centrale del lå hustomterne over hinanden, fase på fase, i byhøjslignende kulturlag, ligesom diverse bro/stenlægninger var velbevarede. I neddybede huse var der intakte lergulve med arner og kværnsten in situ. Helt unik var en gårdtomt, hvor den ydre afgrænsning og den indre opdeling af gårdspladsen bestod af ca. en meter brede stenbræmmer, gennembrudt af passager, bræmmer, der kan have udgjort underlag for tørvediger

VHM36

Torben Nilsson

Lone Andersen

Bebyggelse - Romersk jernalder

274. Øksenhede

10.02.14 Volstrup

Gravplads

Råstof

Ældre romersk jernalder

sb. 180. Undersøgelse af jordfæstegrav hvor kun nordsiden af den ca. 2 m lange Ø-V orienterede stenbyggede grav, bestående af ca. 50 cm høje kantstillede flade sten, var bevaret ved grusgravens rand. Det lykkedes at sikre en jernkniv og dele af et lerkar fra graven. Der udgravedes desuden en NØ-SV orienteret, fladbundet grav, 1,1 x 2 m og 0,6 m dyb, som indeholdt to lerkar og fragmenter af en jernkniv

VHM 41/1999

Torben Nilsson

Lone Andersen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

275. Øksenhede

10.02.14 Volstrup

Gravhøj

Råstof

Oldtid

sb. 71. Den sb.-registrerede, overpløjede høj kunne ikke lokaliseres

VHM 37

Torben Nilsson

Gravhøj - Oldtid

276. Højen

10.03.09 Mosbjerg

Gravplads

Diverse

Ældre romersk jernalder

sb. 41. Fortsat udgravning (AUD 1999, 288), nu af en 1,6 x 2 m stor og 0,5 m dyb, Ø-V orienteret jordfæstegrav med flad bund og let udfaldende sider. Tandemalje fandtes midt i gravens vestende, og i gravens nordvesthjørne stod fire lerkar

VHM 11/1991

Torben Nilsson

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Thisted Amt

277. Kjellinghøj IV

11.01.11 Stagstrup

Høj, gravfund

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 55. Undersøgelse af stenspor fra formodet yngre bronzealders stenkiste i den sydøstlige del af en helt nedpløjet høj. I dennes sydlige del fandtes desuden i en større med småsten fyldt grube to urner, ompakket med sten af kalk og flint. Den ene var en lille, rigt ornamenteret ansigtsurne med låg, hvor et af motiverne var et stiliseret skib. I urnen lå fem tandperler, et lille stykke rørformet bronze og en lille spiralsnoet bronzetråd, måske fra en hals(?)kæde; endvidere brændte ben fra et barn. Urnen har været placeret på organisk materiale af ukendt art. Den anden dårligt bevarede urne, også med låg og ornamentet med to omløbende streger, stod på en flad kalksten. Urnen indeholdt brændte ben fra en voksen person. Datering til per. IV eller V

THY 3873

Martin Mikkelsen

Gravhøj - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

278. Sundby

11.01.11 Stagstrup

Høj, urnegrav, kult anlæg

Andet anlægsarbejde

Bronzealder

sb. 54. Undersøgelse af overpløjet høj hvorfra der i 1958 af private i en mandslang stenkiste optoges et sværd og et lerkar fra per. III. Der fandtes tydelige stenspor fra kisten i højens centrum, og det kunne ses, at højen havde været omgivet af en randstenskæde, 14,5 - 16 m i diameter, sat i en lav grøft. 3 m øst for stenkisten fandtes en urnegrav fra per. IV indeholdende ragekniv, pincet og en lancet, alt af bronze. Direkte øst for denne grav sås i tilknytning til randstenskædens yderside to stenlægninger af håndstore sten med en indbyrdes afstand af 6 m, uden tvivl rester af et kult anlæg med forbindelse til urnegraven

THY 3886

Anne-Louise Haack Olsen

Andre anlæg/diverse - Bronzealder

Gravhøj - Bronzealder

Gravplads/grav - Bronzealder

279. Bakkegård

11.02.03 Hjardemål

Bebyggelse

Råstof

Førromersk jernalder

sb. 13. Undersøgelse af boplads fra ældre førromersk jernalder i sandflugtsområde på den nordlige kant af Hjardemålkuden, hvor der iagttoges flyvesand også under nogle af anlæggene. Der fandtes to hustomter, som antagelig har haft tørvevægge, med grebning i øst. Den ene grebning målte 7 x 3,5 m og var 0,6 m dyb; den indeholdt udsnit: tørveasker, brændte knogler, keramik, flintafslag og en del mortersten. Der fandtes rester af yderligere to huse, en brolægning af kalksten samt adskillige gruber med knogler, skaller og brændt flint

THY 3895

Anne-Louise Haack Olsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

280. Vendbjerggård

11.02.06 Nors

Høj

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 8. Undersøgelse af overpløjet høj, ca. 20 m i diameter, med stenspor efter en NØ-SV orienteret, acentralt placeret, ødelagt stenkiste, med indre mål på 0,5 x 2,2 m og en bundbrolægning af småsten og skærver. Ud fra kistens størrelse og fravær af brændte ben er der antagelig tale om en jordfæstegrav fra ældre bronzealder

THY 3864

Anne-Louise Haack Olsen

Gravhøj - Ældre bronzealder

281. Hov

11.02.08 Sennels

Flintmine skakter

Diverse

y.st.

sb. 94. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 300) af 3.200 m² på nordsiden af de gamle kridtgrave viste, at der også her var flere mineskakter

THY 3866

Tatyana Smekalova

Olfert Voss

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

282. Fårtoft

11.03.09 Thisted Ls

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 71. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 261) på et stort bopladsområde, hvor der i den sydligste del af området undersøgtes en hustomt med spor efter fem sæt tagbærende stolper og en bevaret længde på 14,5 m, oprindelig længde ca. 16 m. Spor af vægstolper med en indbyrdes afstand på 0,5 m var delvist bevarede i den sydlige langside og viser, at huset har haft en bredde på 5,8 m. Sydvest for tomten fandtes et firestolpeanlæg

THY 3887/ 3750

Anne-Louise Haack Olsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

283. Vilhelmsborg

11.03.09 Thisted Ls

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 73-75. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 304), hvor der inden for et område på ca. 55.000 m² undersøgtes tre bopladser fra ældre førromersk jernalder, der lå 150-200 m fra hinanden. Hver plads omfattede to-fire huse, der havde haft op til fem sæt tagbærende stolper, grebning i østenden og antagelig græstørsvægge. Der blev fundet en del keramik og ved et af husene endvidere jernslugger

THY 3878-3880.

Anne-Louise Haack Olsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Jernudvinding - Førromersk jernalder

284. Høgshøj II

11.03.10 Tilsted

Høj, kult anlæg, boplads

Dyrkning

Y.br., SN/æ.br. pr. I

sb. 70. Uden for en ikke tidligere registreret høj på ca. 25 m i diameter afdækkedes diverse uregelmæssige stenlægninger op til den vestlige højfod, antagelig rester af et dårligt bevaret kult anlæg fra yngre bronzealder. Den vestlige del af stenlægningerne lå over den opfyldte østende af et midtsulehus, antagelig fra per. I. Østenden fremstod som en stor grube, 6,75 x 5 m og var op til 30 cm dyb. Bundbrolægningen bestod af småsten, og her og i fylden fandtes mange ildskørnede sten, et par vævevægte samt enkelte flintredskaber, bl.a. et par forarbejdede til okser og fragmenter af fladehuggede dolke. Undersøgelsen fortsætter

THY 3881 (1417)

Jens-Henrik Bech

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Gravhøj - Yngre bronzealder

285. Klostergård

11.03.13 Vang

Boplads/ stendige

Råstof

Æ.br.

sb. 125. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 263), hvor der i udkanten af et større bopladsområde blev afdækket et 32 m langt grøftforløb, i hvis mørke, gråbrune, humøse fyld der fandtes varierende mængder af sten, op til 50 cm i diameter samt lerkarskår og flint fra ældre bronzealder. Ud fra sydnorske paralleller tolkes anlægget som en rest af et sten- og tørvebygget dige

THY 2578

Anne-Louise Haack Olsen

Andre anlæg/diverse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

286. Bjergby Sparekasse

11.04.02 Bjergby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Vikingetid

sb. 91. Under et 2 m tykt muldlag udgravedes enkelte gruber, dele af et grubehus (?) og en 0,5 m dyb ringgrøft. Der blev fundet skår fra halvkuglekar og fra kar med udadsvunget mundingsrand, ornamenteret med hjulkors, koncentriske cirkler og streger

MHM 2839x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Vikingetid

287. Dragstrup

11.04.03 Dragstrup

Diverse

Diverse

Nyere tid?

sb. 33. Ved lavvande i Lyngbro Bæk sås i brinken ca. 100 m nord for Dragstrup Kirke en række kraftige, firkantede egetræspæle. Ved en mindre prøvegravning fandtes adskillige større og mindre, tilhuggede pæle, der kan være spor efter den forsvundne Dragstrup Mølle, der nævnes i skriftlige kilder fra 1500-tallet

MHM 2848x

Poul Mikkelsen

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

288. Jølbyholm

11.04.03 Dragstrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid / udateret

sb. 34. Fund af stolpehuler, kogestensgruber og grøftforløb

MHM 2849x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Oldtid

289. Efterskolevej

11.04.07 Galtrup

Høj/grav

Diverse

Enkeltgravskultur

sb. 4. Midt på en lille højning uden spor efter højfyld fandtes en 2,2 m lang, Ø-V orienteret grav hvori en stridsøkse fra bundgravstid

HMH 2844x

Poul Mikkelsen

Gravplads/grav - Yngre stenalder

290. Tøving

11.04.07 Galtrup

Boplads

Dyrkning

Ældre Jernalder

sb. 29. Ved en mindre prøvegravning fandtes dele af en velbevaret hustomt med lergulv og stenlægninger af forskellig art. Tomten dateres ud fra keramik til sen førromersk jernalder

MHM 2851x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

291. Lynghøj

11.04.09 Sejerslev

Boplads

Råstof

TRB./SN/æ.br.

sb. 131, 174. På et større bopladsområde udgravedes to treskibede langhuse, hvor det bedst bevarede målte 17 x 7 m, med velbevarede spor af vægførløb af tætstillede stolper og to modstillede indgange i husets østlige del. I huset fandtes to kogestensgruber og to gruber med keramik fra ældre bronzealder, sandsynligvis per. II. Desuden udgravedes to buede grøfter, den ene med keramik fra ældre bronzealder, samt spor af dobbeltstolper fra en halvcirkelformet indhegning. I enkelte gruber var der senneolitisk keramik. Sydligst i feltet undersøgte dele af den overpløjede høj, sb. 131, hvor centralgraven udgravedes af Nationalmuseet i 1972. Under højen, der havde været omgivet af en stenfyldt grøft, udgravedes to gruber med skår fra tragtbægerkultur; den ene indeholdt desuden en lille rund slagsten og et meget stort antal flintafslag

MHM 2756x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Gravhøj - Oldtid

292. Skrandrup

11.04.09 Sejerslev

Boplads

Dyrkning

Ældre Jernalder

sb. 175. Ved en mindre prøvegravning fandtes dele af en Ø-V vendt stensætning, sandsynligvis fra stald delen af et hus. De fundne lerkarskår daterer fundet til sen førromersk /ældre romersk jernalder

MHM 2850x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Ældre jernalder

293. Lyngvej

11.04.15 Øster Jølby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre Jernalder

sb. 76. Fund af en meget velbevaret hustomt med indgangsbrolægninger, lergulv, ildsted og stensat grebning i staldenden. Nogle få lerkarskår daterer hustomten til sen førromersk jernalder. Efter registrering blev huset dækket til

MHM 2764x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

294. Nørregaard

11.04.15 Øster Jølby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre Jernalder

sb. 20. Delundersøgelse af velbevarede hustomter med lergulve og stenlægninger samt enkelte, mindre gruber. Lerkarskår daterer bebyggelsen til sen førromersk jernalder

MHM 2763x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

295. Kildevej

11.05.02 Elso

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 8. Færdigundersøgelse af 4 x 3 m stor hustomt (AUD 1999, 316), der var fuldstændigt brolagt med knytnævestore sten i bunden og langs siderne. Ved vestenden, hvor der fandtes en badekarformet fordybning, stod stenpakningen i op til 40 cm højde. Det er ikke lykkedes at finde paralleller til denne hustomt

MHM 2757x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

296. Ørndrup Mark

11.05.05 Karby

Grav

Dyrkning

SN/æ.br.

sb. 71. Udgravning af fundtom, Ø-V orienteret, stenbygget grav, 1,5 x 0,6 m, anlagt under flad mark, syd for en højderyg med flere overpløjede gravhøje

MHM 2847x

Poul Mikkelsen

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Oldtid

297. Torp

11.05.05 Karby

Høj

Dyrkning

Enkeltgravskultur

sb. 22. Ved en prøvegravning fandtes en særdeles velbevaret, hesteskoformet grøft, fyldt med store sten, hvor anlæggets åbning vendte mod øst. Langs stenenes kant fandtes store stykker trækul fra en brændt overbygning, medens "gravrummet" var brolagt med knytnævestore sten. Der er foreløbig kun fundet trækul og to ravperler ved udgravningen, der forventes fortsat i 2001

MHM 2846x

Poul Mikkelsen

Gravhøj - Yngre stenalder

298. Fredsø II

11.05.06 Lødderup

Bebyggelse

Dyrkning

Vik./ma.

sb. 195. Mindre prøvegravning, hvor der tidligere er foretaget undersøgelse (AUD 1996, 222). Der fandtes rester af en Ø-V gående række af mindre sten samt et lergulv

MHM 1600x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

299. Overgård

11.05.07 Ljørslev

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y.st./Bronzealder

sb. 97. Registrering af kulturlag og udgravning af to mindre gruber med enkelte lerkarskår og lidt flint

MHM 2837x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

300. Havnegade

11.05.09 Nykøbing M

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Sen MA./nyere tid

sb. 65. Ved to prøvegravninger fandtes op til 1,6 m tykke kulturlag, hvor de øvre lag fremstod meget forstyrrede; ved den ene gravning sås dog spor af et lergulv. I de nedre lag fandtes kun enkelte skår, der ikke tillader en mere præcis datering

MHM 2826x

Poul Mikkelsen

Kulturlag - Middelalder

Kulturlag - Nyere tid

301. Sdr. Herreds Plantage

11.05.10 Ovtrup

Gruber

Skovrejsning

Senneolitikum

sb. 57. Ved prøvegravning fandtes med 50 m afstand to gruber, af hvilke den ene var rig på senneolitiske lerkarskår, bl.a. fra svajede bægre med vandret stregornamentik og åbne skåle. Skønt grøfterne flere steder blev udvidet, fremkom der ikke yderligere boplads spor. Derimod fandtes områder med ards por, der dog ikke lader sig nærmere datere

MHM 2841x

Poul Mikkelsen

Grube - Yngre stenalder

Ager/mark - Oldtid

302. Mikkelsbakke

11.05.13 Tæbring

Boplads

Dyrkning

Vikingetid

sb. 26. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 326), hvor der nu er afdækket ca. 1.000 m² af en boplads fra sen vikingetid. En 10 x 4 m lang hustomt havde klare spor efter tørvevægge og har muligvis været inddelt i tre rum, med spor efter lergulv i det midterste og ildsted/ovn i det østlige. Øst for huset fandtes et affaldslag med mange fund, og mod syd lå en ca. 150 m² stor gårdsplads, omgivet af rester af tørvediger, hvor det længste digeforløb var 20 m. Syd herfor sås endnu en velbevaret hustomt med spor efter tørv og stenlægninger samt en med store dele af et intakt lergulv og mange sten, som må høre til konstruktionen. Ved alle huse er der fundet store mængder af forkullet korn og frø, jernfragmenter, slagge mv. Endvidere er der fundet ten- og vævevægte af brændt ler, adskillige klæberstensskår, slibesten og en enkelt glasperle. Metalgenstandene er mange i antal og især af jern: søm, klinknagler, knivblade, hammerhoved, lystertand, fiskekrog og skebor, men også en lille fint forarbejdet tørshammer; fem sølvmonter er foreløbig bestemt som engelske og tyske fra 1000-1040, medens en firkantet broche og dele af keramikken antyder, at bopladsen med tørvevægshuse fortsætter ind i middelalderen. Mod nord findes en serie meget velbevarede tørvevægshustomter, der afgrænses brat af et Ø-V gående dige, og bebyggelsen er nu velafgrænset til alle sider. Keramikmaterialet udgøres af skår fra halvkuglekar og kuglepotter, hvor sidstnævnte er talrigst

MHM 1335x

Poul Mikkelsen

Bebyggelse - Vikingetid

303. Sillerslev

11.05.17 Øster Assels

Høj

Diverse

Egk?/Bronzealder

sb. 3. Udgravning af høj med tre faser, hvor den ældste høj havde været 6 m i diameter, med sten i op til fire skifter langs foden; centralgraven var plyndret. I højens sydvestside fandtes en grav i undergrunden, hvor der var tydelige spor af den gravlagte i rygleje, en person, der må have været mindst 1,8 m høj. Ca. 50 cm over gravens fodende lå et dårligt bevaret menneskekranium under en flad lersten. Ved en udvidelse forøgedes højens diameter til 9 m med mindre randsten, og til denne fase hører en grav anlagt på randsten og tilhørende den ældste højfase. På et lege af flade strandsten fandtes lidt brændte ben, en ornamenteret bøjlenål, en kniv og en dobbeltknap med guldindlægning, der kan dateres til per. III. Fra den sene fase med en diameter på 12 m og omgivet af meget store randsten var en urnegrav i en lille stenkiste fyldt med grus i højens sydøstside. I urnen lå store mængder brændte knogler, en ragekniv og en syl

MHM 2719x

Poul Mikkelsen

Gravhøj - Yngre stenalder

Gravhøj - Bronzealder

304. Gadegård II

11.06.04 Helligsø

Boplads

Råstof

Oldtid, ant. bronzealder

sb. 28. Ved prøvegravning frilagdes et mindre antal gruber og tre sæt spor efter tagbærende stolper fra et højst 9 x 5 m stort hus; datering antagelig bronzealder

THY 3885

Bjarne Henning Nielsen

Bebyggelse - Bronzealder

305. Ø. Helligsøgård

11.06.04 Helligsø

Byhøj, landsby

Råstof

Førromersk jernalder, bronzealder

sb. 27. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 329), nu af dele af 6-8 tomter efter langhuse i en lagserie med op til 70 cm bevaret kulturlag. Formentlig er der tale om gårdfaser, hvor fire hører per. IIIa til, men antagelig rækker ind i ældre romersk jernalder, medens de yngste faser ikke kan dateres sikkert. To tomter havde bl.a. rektangulære, forhøjede ildsteder og den yngste stensat grebning i øst. Ved søgegrøfter i bopladsens østlige udkant fandtes dele af ca. 25 hustomter, der ikke blev nærmere undersøgt. Uden for kulturlaget færdigundersøgt en 22,5 x 5,5 m stor, ikke nærmere daterbar hustomt fra bronzealderen med spor efter ni sæt tagbærende stolper og to indgange i sydvæggen og en eller to i nordvæggen

THY 1041

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

306. Gramstrup I

11.06.12 Vestervig

Gravhøj, kulthus

Dyrkning

EGK, æ.br., y.br.

sb. 58. Udvidet prøvegravning i høj, der i en neolitiske fase var opført af ler/lertørv. Højen, der har været op til 26 m i diameter, indeholdt flere stencirkler, og mellem to af disse undersøgte en grav med ravperler, antagelig fra enkeltgravskultur. I den østlige kant af den formodede storhøj fra ældre bronzealder, anlagdes i yngre bronzealder et kulthus med smalle stenbrølægninger. Lige bag huset afventer en formodet grav fra yngre bronzealder undersøgelse. Fra højen er der udsigt til Grydehøj, 900 m mod sydøst, der havde et lignende kulthus

THY 3474

Bjarne Henning Nielsen

Gravhøj - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Ældre bronzealder

Andre anlæg/diverse - Yngre bronzealder

307. Gramstrup II

11.06.12 Vestervig

Boplads

Dyrkning

Tidlig middelalder, y.br.

sb. 418. Ved udvidet prøvegravning undersøgte grøfter, gruber, stolpehuller og kulturlag, vel fra 1100-tallet. Dateringen er baseret på keramik og et fragment af en drejekværn af granatglimmerskifer. Et par steder fandtes næsten bortpløjede brandgrave, antagelig fra yngre bronzealder

THY 3876

Bjarne Henning Nielsen

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Middelalder

308. Grydehøj

11.06.12 Vestervig

Gravhøj og kulthus

Dyrkning

EGK, æ.br., y.br.

sb. 322. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 332), hvor der udgravedes et større antal kogestensgruber, som næsten alle var væsentlig større end de, der findes på bopladser. I disse gruber fandtes af og til keramik af samme type som i det tidligere undersøgte kulthus, f.eks. mindre lerkar, antagelig anvendt som drikkekar. Efter alt at dømme er der da en sammenhæng mellem kogestensgruber og kulthus, og at begge fungerede i forbindelse med en gravritus. Udgravningen viste også, at aktiviteterne omfattede et areal af betydelig størrelse uden for højen

THY 3759

Bjarne Henning Nielsen

Gravhøj - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Ældre bronzealder

Andre anlæg/diverse - Yngre bronzealder

309. Brøndlund

11.06.13 Ydby

Boplads

Dyrkning

Romersk jernalder

sb. 236. Prøvegravning af brandtomt, hvor der først var kortlagt opløjede koncentrationer af keramik og brændte dyreknogler mv. En del af dette materiale stammer fra vestenden af et hus, hvor gavlen blev lokaliseret. Der er i tomten stadig bevaret 15-22 cm urørt brandlag oven på lergulvet

THY 3845

Jens-Henrik Bech

Bebyggelse - Romersk jernalder

310. Grønbjerg

11.07.08 Tømmerby

Høj, ant. kult anlæg

Læhegn

Bronzealder

sb. 159. Undersøgelse i den østlige del af en overpløjet høj med to faser og tilhørende randstenskæder med en største diameter på 12 m. I midten rester af en ødelagt stenliste, formentlig fra ældre bronzealder. På ydersiden af den største randstenskæde sås en stenlægning, der var dækket af flyvesand, hvori mindre sten samt spredte stenfliser, afslag og keramik fra middelalder og nyere tid. Førstnævnte stammer antagelig fra stenlægningen, der muligvis kan parallelliseres med andre, lignende anlæg ved foden af høje i Thy

THY 3869

Anne-Louise Haack Olsen

Andre anlæg/diverse - Bronzealder

Gravhøj - Bronzealder

Andre anlæg/diverse - Middelalder

Ålborg Amt

311. Gudumholm

12.01.03 Gudum

Gruber

Dyrkning

Oldtid

sb. 20. Undersøgelse af opløjede, sorte pletter med spor af trækul og aske viste sig at være gruber, der indeholdt brændte sten

ÅHM 4521

Lise Frost

Grube - Oldtid

312. Langagervej

12.01.08 Nørre Tranders

Gruber

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 48. Ved prøvegravning fandtes i en søgegrøft to større gruber med skaller af blåmusling, litorinasnegle og brændte sten. Keramik daterer gruberne til tidlig førromersk jernalder

ÅHM 4597

Lise Frost

Grube - Førromersk jernalder

313. Nr. Tranders

12.01.08 Nørre Tranders

Boplads m.m.

Andet anlægsarbejde

Jernalder

sb. 25. Undersøgelse på byhøj med op til 2 m tykke kulturlag med brolægninger, kridtgulve, ildsteder og affaldslag mv. fra tidlig førromersk jernalder til tidlig yngre romersk jernalder. Der er påvist 50 langhuse, som regel orienteret Ø-V, ofte med buede langvægge og forskellige vægkonstruktioner, desuden er både sten- og træbyggede kældre påvist i husene. Blandt fundene er store nedgravede forrådskar, relativt mange metalgenstande, store mængder keramik, knogler, herunder fra fisk, samt muslingeskaller og sneglehuse, hvortil kommer makrofossiler af forskellig art. Flere steder sås hustomter, der var overpløjet med ard og mod syd en større mængde kridttagningsgruber, der var fyldt op med affald. Endelig fandtes et kulturlag og seks jordfæstegrave fra yngre stenalder, enkeltgravskultur(?)

ÅHM 4473

Jens N. Nielsen

Niels Haue

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Ager/mark - Jernalder

Bebyggelse - Jernalder

314. Hadsundvej

12.01.13 Sønder Tranders

Bebyggelse og grav (?)

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 40. Prøvegravning og undersøgelse af mindre boplads, bl.a. med en hustomt med afrundede gavle samt store gruber og muligvis en jordfæstegrav

ÅHM 4467

Jens N. Nielsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

315. Postgården

12.01.13 Sønder Tranders

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre jernalder

sb. 34. Op til et område med en del detektorfund blev der fundet langhuse, grubehuse med ten- og vævævægte, kogestensgruber, spor af hegn mv.

ÅHM 4519

Jens N. Nielsen

Torben Trier Christiansen

Bebyggelse - Yngre jernalder

316. Kaldalgård I

12.02.01 Alstrup

Møntfund

Skovrejsning

Romersk jernalder

sb. 68. Ved detektorrekognoscering på dybdepløjet område fandtes en denar slået under Hadrian. Prøvegravning og yderligere detektorafsøgning har foreløbig ikke givet yderligere fund eller anlægsspor

VMÅ 2253

Frank Wassermeier

Depotfund/skattefund/offerfund - Romersk j

317. Kaldalgård II

12.02.01 Alstrup

Boplads

Skovrejsning

Yngre bronzealder

sb. 69. Prøvegravning på det dybdepløjede bopladsområde viste, at alle kulturlag, stolpehuler og kogestensgruber var blevet endevendt/oppløjet

VMÅ 2254

Frank Wassermeier

Bo Madsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

318. Ved Illerknoppen

12.02.01 Alstrup

Boplads

Skovrejsning

Yngre stenalder

sb. 286. Efter dybdepløjning af et mindre bopladsområde skønnedes alle anlægsspor ødelagt

VMÅ 2256

Bo Madsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

319. Fredbjerg

12.02.04 Farsø

Kirke

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 128. I forbindelse med projekt "Ødekirker i Himmerland" blev den nedlagte kirke ved Fredbjerg endelig fundet. Det drejer sig om sporene efter en stavbygget kirke, ca. 14 x 6 m, måske med indsnævret kor. I vestenden viser gravfrie områder indgange til bygningen både i nord- og sydsiden. Kirken er omgivet af 800 Ø-V orienterede jordfæstegrave, hvor skeletterne er dårligt bevarede. Nord for kirkegården er der spor efter en Ø-V orienteret bygning, ca. 11 x 4,5 m, måske tiendeladen. Kirken omtales i et pavebrev fra 1216, men der er ikke fundet spor efter en stenkirke i området

ÅHM 3860.

Jens N. Nielsen

Michael Nielsen

Kirke/Kirkegård - Middelalder

320. Sparregård I -II

12.02.04 Farsø

Boplads

Læhegn

Ældre jernalder.

sb. 180. Stort bopladsområde fundet ved prøvegravning. Området strækker sig over 80-100 m og har op til 1 m tykke kulturlag, hvori husgulve og andre anlægsspor

VMÅ 2241

Frank Wassermeier

Bo Madsen

Bebyggelse - Ældre jernalder

321. Sparregård III

12.02.04 Farsø

Boplads

Læhegn

Yngre stenalder

sb. 181. Ved prøvegravning fandtes gruber, kulturlag og bearbejdet flint, der var dækket af flyvesand

VMÅ 2249

Frank Wassermeier

Bebyggelse - Yngre stenalder

322. Lovns Kirkebjerg

12.02.09 Lovns

Boplads

Dyrkning

Y. germ.

sb. 66. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 335) hvor et grubehus i to faser blev færdigudgravet

VMÅ 2171

Bjarne Henning Nielsen

Bebyggelse - Germansk jernalder

323. Frejlev kirke

12.05.04 Frejlev

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 22. Uden for kirkegårdens sydvesthjørne registreredes to rækker kampesten fra 17- eller 1800-tallet, antagelig fra en mindre bygning, samt enkelte spor af et hus opført omkring 1913

ÅHM 4588

Bente Springborg

Bebyggelse - Nyere tid

324. Bejsebakken

12.05.06 Hasseris (Budolfi Ls)

Boplads

Andet anlægsarbejde

Senneolitikum/yngre jernalder

sb. 51. Fortsat udgravning (AUD 1999, 339), hvor der undersøgte 19 toskibede langhuse, heraf 14 med forsænket østende, enkelte småhuse, gruber, kulturlag og ardsfor mv., alt fra senneolitikum; husene ligger tilsyneladende i små klynger. Der fandtes store mængder af flint, det meste affald fra redskabsfremstilling, samt fragmenterede/kasserede redskaber. Desuden betydelige mængder af keramik og en del forkullede frø og korn. Jernalderbebyggelsen med et stort fundtomt område i midten omfatter 40 langhuse og 350 grubehuse, generelt fra ældre og yngre germansk jernalder, gruber, brønde, kulturlag mv. I mange grubehuse er der fundet væve- og tenvægte, men ét med en speciel konstruktion viste spor efter metalbearbejdning. I grubehusenes opfyldningslag er der fundet en lille ansigtsmaske af sølv, bjergkrystal og granat med arbejdsspor, samt håndværksredskaber og vægtlodder. Endelig fandtes enkelte spredtliggende, fundfattige jordfæstegrave, heraf en anlagt i et jordfaldshul

ÅHM 3984

Jens N. Nielsen

Torben Sarauw

Ager/mark - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre jernalder

325. Boulevarden

12.05.16 Aalborg

Bebyggelse, veje m.m.

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 33. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 287) hvor der mod nord fandtes flere stensatte kældre med murværk i munkesten. På et kældergulv fandtes en korshvid fra Kristian I. Sydøst herfor fremkom en tømret latrinkasse med en tredelt, plankesat afløbsrende, der løb ud i Østerå. I disse anlæg lå 32 hele og fragmenterede stavbægre. Syd for latrinen lå rester af en bindingsværksbygning med en bageovn af munkesten. 66 mønter fra bygningens gulve daterer denne til 1300-tallet. Udgravningens sydlige del var stærkt præget af garveri og store mængder affald. Spor af to lettere bygninger og et garvekar synes at indgå i et enkelt værksted, som foreløbig dateres til 13-1400-tallet. Læderaffald synes at vise, at området også var beboet af skomagere, hvilket kan forklare navnet Skomagergade. Sydligst, overvejende garverivirksomheden, fandtes fodremme til et stav- eller bulbygget hus, foreløbigt dateret til 15-1600-tallet, medens to gyder vel er fra omkring 1300. Under metertykke affaldslag fandtes en grøft, nedgravet i undergrunden, der muligvis angiver byens grænse omkring 1200, og først fra dette tidspunkt synes området at blive bebygget. Der er udtaget mange prøver til dendrokronologi hos NNU

ÅHM 4439

Stig Bergmann Møller

Bente Springborg

Bebyggelse - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

326. Tiendeladen

12.05.16 Aalborg

Kirkegård og kirkegårdsdige

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 39. Ved gravning fra syd til nord i Tiendeladen fandtes flere løsfundne menneskeknogler og mod nord et Ø-V orienteret kampestensfundament, antagelig fra et kirkegårdsdige/mur, der er ældre end gaden. Denne kan således først være anlagt efter nedlæggelsen af Skt. Peder kirke og kirkegård

ÅHM 4683

Bente Springborg

Kirke/Kirkegård - Middelalder

327. Vesterå 3

12.05.16 Aalborg

Huse og opfyld

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 40. Ved Vesterå udgravedes tre mindre felter, der viste sig at rumme opfyldningslag fra anden halvdel af 1500-tallet og frem

ÅHM 4431

Stig Bergmann Møller
Bente Springborg

Bebyggelse - Nyere tid

328. Malle Langhøj (Piletoftegård II)

12.07.07 Malle

Langhøj, Langdysse, grøftanlæg,
boplads

Dyrkning

Yngre stenalder, sen ÆRJ/YRJ

sb. 15. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 349) der viste, at den omtalte jordgrav og lerkar var en offerhensættelse, ikke en grav. Et ildsted, flint og keramik opfattes som spor efter ritualer. Endvidere blev en række detaljer i langhøjen belyst og flere dyssekamre undersøgt. Foran to af disse var der rige fund af keramikofre fra MN A I. Der fremkom desuden et system af meget dybe grøfter, anlagt kort tid efter brugen af dysserne. Ved langhøjen fandtes også udkanten af en boplads fra sen ældre/ynge romersk jernalder, vel en fortsættelse af Malle Degnegård-bebyggelsen. Endelig fandtes med detektor inden for et ganske lille område romerske mønter og et par ringfibler

VMÅ 2148

Bjarne Henning Nielsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Gravhøj - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Romersk jernalder

329. Næsby

12.07.07 Malle

Gravplads

Dyrkning

Vikingetid

sb. 37. Prøvegravning nær findestedet for en rig ryttergrav. Der fandtes halvdelen af en mindre, stenomkranset høj og fyldskifter, der kan være jordfæstegrave. 25 m syd herfor undersøgte en kvindegrav fra vikingetid med kambeslag(?), jernkniv og et trefliget, forgyldt, dyreornamenteret bronzespænde; ved dette optoges tekstilrester. Graven lå kun 10-20 cm under pløjedybde, hvorfor den formodede gravplads på stedet er truet af dyrkning. Undersøgelsen fortsætter i 2001

VMÅ 867

Bo Madsen
Sine Toft Jensen

Gravplads/grav - Vikingetid

330. Næsby Trehøje

12.07.10 Ranum

Boplads

Skovrejsning

Yngre stenalder

sb. 87. Ved prøvegravning, hvor der tidligere er foretaget opsamling, fandtes et udstrakt kompleks af gruber og fund, især keramik fra tidlig jættestuetid. Bopladsområdet ligger nær en stor samling megalittomter, og udgravning vil kunne afklare om der er tale om et Sarupanlæg

VMÅ 2235 m.fl.

Frank Wassermeier
Bo Madsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

331. Valgård

12.08.13 Vester Hornum

Boplads

Læhegn

Jernalder

sb. 61. Ved prøvegravning fandtes en boplads med brønd, gruber og stolpehuller

VMÅ 2240

Frank Wassermeier

Bebyggelse - Jernalder

332. Vester Oustrupgård

12.08.14 Aars

Boplads

Råstof

Yngre Bronzealder

sb. 284. Partiel undersøgelse af et 3.000 m² stort bopladsområde med spredte stenlægninger og gruber med keramik fra yngre bronzealder, samt udgravning af en plyndret, stensat jordfæstegrav fra ældre romersk jernalder

VMÅ 2233

Michael Bech

Sine Toft Jensen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Viborg Amt

333. Skovrejsning 1999/2000

13.01.00

Diverse

Skovrejsning

Y.st./æ.br./y.br.

Prøvegravning på et ca. 70 ha stort område hvor der fremkom syv lokaliteter med fund fra MN A I og II, senneolitikum samt ældre og yngre bronzealder

SMS 705A

Agner Nordby Jensen

Ole I. Jensen

Kurt Glintborg Overgaard

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Ældre bronzealder

Andre anlæg/diverse - Yngre bronzealder

334. Stårup Hovedgård

13.01.06 Højslev

Voldgrave

Restaurering

Middelalder/nyere tid

sb. MB 1807:20. Mindre undersøgelse for at dokumentere den ydre voldgravs profil. Snit i nord og vest viste en 5-7 m bred grav, 0,5-1 m dyb, mens den i syd var blot 2 m bred og ca. 0,75 m dyb

SMS 708A

Ann Bodilsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

335. Koustrupgårde

13.01.10 Mønsted

Boplads

Skovrejsning

Ældre bronzealder / yngre bronzealder

sb. 110. Undersøgelse af fire treskibede hustomter, hvor to foreløbig typologisk dateres til ældre bronzealder, et til yngre bronzealder og et til bronzealder i almindelighed

SMS 742A

Niels Terkildsen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

336. Koustrupgårde II

13.01.10 Mønsted

Boplads

Skovrejsning

Bronzealder

sb. 110. Undersøgelse af hustomt med spor efter to sæt tagbærende stolper, tre kogestensgruber og en brandplet

SMS 744A

Niels Terkildsen

Bebyggelse - Bronzealder

337. Rosgårde

13.01.10 Mønsted

Boplads

Skovrejsning

MN I/II/senneolitikum/Bronzealder

sb. 111. Undersøgelse af boplads fra mellemneolitikum, senneolitikum, ældre og yngre bronzealder. Der fandtes fire treskibede langhuse med spor efter svære, tagbærende stolper og kogestensgruber i vestenden. I en af disse kogestensgruber lå rester af en form til støbning af segl. I en anden hustomt lå en asymmetrisk flintsegl og lidt fra denne fire kanthuggede skræbere. Desuden fandtes en hustomt med forsænkning i øst og en uden forsænkning; begge dateres foreløbig til senneolitikum. I området var der også en del større gruber med keramik fra senneolitikum, ældre og yngre bronzealder. I et felt var der gruber og stolpehuller med keramik, flint og forkullede hasselnøddeskaller. En grube indeholdt et knust hængekar, kværnsten og løbere. Disse gruber dateres til MN A I/II. Udgravningen forventes fortsat

SMS 731A

Ole I. Jensen

Kurt Glintborg Overgaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

338. Nygaard

13.01.12 Resen

Boplads

Skovrejsning

Neo/tidlig jernalder

sb. 146. Efter prøvegravning undersøgte spredte stolpehuller og kogestensgruber. Enkelte neolitiske kogestensgruber var nedgravet langs skrænten til Karup Å. Der udgravedes også fire langhuse fra tidlig jernalder. Et 6 x 20 m stort hus afslørede ved snitning af væggrøften spor efter indvendige planker i vestenden af huset

SMS 730A

Agner Nordby Jensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Jernalder

339. Benhøje

13.01.18 Ørum

Bopladsgrube med skaller

Skovrejsning

Yngre bronzealder

sb. 95. Efter gennempløjning undersøgtes en grube fra yngre bronzealder, der indeholdt strandskaller, især blåmusling og keramik

SMS 734A

Agner Nordby Jensen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

340. Benhøje II

13.01.18 Ørum

Gravhøj/boplads spor

Skovrejsning

Tidlig Førromersk Jernalder

sb. 54. Undersøgelsen viste, at intet var bevaret af den overpløjede høj. Der fandtes enkelte gruber med keramik og sten, gennempløjede bopladsgruber og spor af to hustomter

SMS 737A

Agner Nordby Jensen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Gravhøj - Oldtid

341. Nygård

13.01.18 Ørum

Høj

Diverse

Oldtid

sb. 42. Der har sandsynligvis aldrig været en høj på stedet, hvor der blot fandtes enkelte boplads spor

SMS709A

Agner Nordby Jensen

Gravhøj - Oldtid

342. Smede Ager

13.02.02 Fur

Bebyggelse/vej

Andet anlægsarbejde

7.-13. årh.

sb. 204. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 362), hvor der fandtes skelgrøfter, to langhuse fra omkring 1000 og syv grubehuse fra germansk jernalder. Desuden frilagdes et indtil 14 m bredt vejforløb, der bestod af mange sæt hjulspor ved siden af og oven i hinanden. Langhusene overlejres af ards por, der atter overlejres af hjulspor. Det fremgår, at omkring 1200 er bebyggelsen reduceret, og arealet opdyrkes

FUM 184/99

John Brinch Bertelsen

Bebyggelse - Yngre jernalder

Vej/bro - Oldtid

Ager/mark - Udateret

343. Harrevig

13.02.04 Harre

Bådhus

Selvvalgt forskning

Vikingetid/tidlig middelalder

sb. 89. Efterundersøgelse af to nauster, som Thorkild Ramskou i 1958 udgravede. Begge blev afsøgt med detektor, detaljeret opmålt med totalstation, og der blev gravet tre snit og en mindre flade i den bedst bevarede, nordlige naust. Der blev fundet spor af vægge og en udvendig grøft, der havde leveret materiale til vægvoldene. Fundene bestod af mesolitisk flint, enkelte klink- og spidsnagler samt lerkarskår, der forsøgsvis dateres til vikingetid/tidlig middelalder. I naustens endevæg fandtes lerkarskår og rester af et bål, og trækul herfra, bestemt som eg og skovfyr af Claus Malmros, vil blive 14C dateret

SMS 728A, NMU 462

Jan Bill

Oliver Grimm

Andre anlæg/diverse - Vikingetid

Andre anlæg/diverse - Middelalder

344. Østergård

13.02.11 Åsted

Borg

Restaurering

Middelalder

sb. 99. Bygningsarkæologisk prøveundersøgelse for at forsøge at få klarhed over etageinddelingen og rumudnyttelsen i det nordøstlige hjørne af bygningen. Det kunne vises, at gulvniveauet i det nederste rum aldrig har været væsentligt lavere end i dag og videre, at rummet oprindeligt har været halvanden etage højt. Det betyder, at etageinddelingen fra første sals højde har været gennemgående i hele nordfløjen. Rummet har kun haft én indgang, nemlig en dør i nordmuren, og dets funktion har ikke kunnet fastslås; men bryggers er en mulighed, en funktion, som da er opretholdt i tidens løb og repræsenteret ved to yngre gruekedler

SMS 732A

Ann Bodilsen

Jesper Hjermin

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

345. Østergård

13.02.11 Åsted

Borg

Andet anlægsarbejde

Middelalder?

sb. 99. Sydøst for hovedbygningen registreredes syldsten og et muret hjørne af munkesten, der var bevaret i en højde af 85 og en bredde af 44 cm. Ca. 2 m længere mod nordøst fandtes en anden syldstensrække, der antagelig forløb N-S

SMS 725A

Ole I. Jensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

346. Hvinningdal

13.03.01 Balle

Høj/grube

Andet anlægsarbejde

Bronzealder

sb. 144. Udgravning af overpløjet høj, oprindelig en lav høj af græstørv med et spinkelt randstengærde og en diameter på ca. 12 m, opført over en ca. 2 x 1,2 m stor grav, der rummede de brændte knogler fra den gravlagte. Fundene udgjordes af et lille stykke af en dragtnål og et lille beslag af tyndt blik, begge af bronze; datering til per. III. Rester af yderligere to randstengærder viser udvidelser ved senere gravlæggelser, og i højens østside fremkom en velbevaret urnegrav med brændte knogler og en dobbeltknap fra midten af yngre bronzealder. I nordsiden fandtes en ca. 9 x 7 m stor og 0,5 m dyb affaldsgrube med meget flint, kværn- og knusesten og rødbrændte lerklumper. Endvidere lerkarskår fra per. V, fra såvel små fine skåle som store grove forrådskar. Endelig iagttoges arspor under højen

SIM 1/2000

Knud Bjerring Jensen

Gravhøj - Bronzealder

Grube - Bronzealder

Ager/mark - Oldtid

347. Sinding Kirke

13.03.09 Sinding

Gruber

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 17. Ved en mindre prøvegravning undersøgtes tre 0,5-0,7 m store og indtil 0,4 m dybe gruber med grålig, trækulsholdig fyld

SIM 7/2000

Knud Bjerring Jensen

Grube - Udateret

348. Krabbesholm

13.04.09 Skive

Skaldyng

Selvvalgt forskning

Æ.st./y.st.

sb. 121. Mindre undersøgelse af den fredede køkkenmødding for at udtage lagprøver til en række naturvidenskabelige undersøgelser, først og fremmest datering, men også til sammenligning med to andre nyudgravede, stratificerede dynger, Norsminde og Bjørnsholm. Der lagdes et tværgående snit, grøft, gennem den vestlige, uforstyrrede del, der ikke har været undersøgt siden 1800-tallet af A.P. Madsen. Herved nåedes halvvejs gennem den 1-1,5 m tykke, komplicerede lagserie, der på dette sted overvejende var tidligneolitisk med Vollingkeramik. Ud over fund af flint, dyrekogler og et betydeligt antal lerkarskår foretoges opmåling og fotografering af profil samt udtagning af mængder af skal- og sedimentprøver. Disse er siden floteret og analyseres pt. på Nationalmuseet. Endvidere blev der udarbejdet en koteplan for hele dyngen. Undersøgelsen er ikke afsluttet

SMS A729

Søren H. Andersen

Skaldyng - Ældre stenalder

Skaldyng - Yngre stenalder

349. Kluborg II

13.04.10 Skive Ls

Boplads

Råstof

y.st./ æ.br./y.br.

sb. 146. Undersøgelse af omfattende bopladsrester på et plateau ud mod Karup Ådal. Bl.a. udgravedes en hustomt fra ældre bronzealder med forsænket østende, hvori fandtes tre stykker smeltet bronze. Endvidere udgravedes en 6 x 16 m stor, treskibet hustomt med bevarede vægstolpehuller og kogestensgruber i vestenden. Desuden udskiltes spor efter tagbærende stolper fra fire eller fem treskibede tomter, der foreløbig dateres til yngre bronzealder. Spredt fandtes også nogle firestolpeanlæg, og i tre af disse var der kogestensgruber og i et anlæg også forkullet korn/frø i et stolpehul. En hesteskoformet grøft længst mod øst bestående af kogestensgruber dateres også til bronzealderen. Endelig fandtes gruber indeholdende flint og keramik fra MN A I

SMS 722A

Ole I. Jensen

Kurt Glintborg Overgaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

350. Søndergård

13.04.10 Skive Ls

Boplads

Plantning

Førromersk IIIA/æ.rom

sb. 140. Registrering af opløjede hustomter mv. på et ca. 8.000 m² stort reolpløjet areal. Der blev registreret 17 hustomter, hvoraf ni var med forsænkning i øst, og tre var brandtomter. Ud over keramik fandtes jernslagge, brændt ler, enkelte dyretænder og forkullede stolperester. Ved nogle tomter sås også opløjede indgangsbrølægninger, rester af formodet grebning og opløjede lergulve. Størstedelen af husene kunne ud fra keramikken dateres til sen førromersk jernalder

SMS 559A

Ole I. Jensen

Kurt Glintborg Overgaard

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

351. Løgstrup Dambrug

13.05.06 Houlbjerg

Bro

Diverse

Udateret

sb. 69. Opmåling af tre parallelle rækker af kanthuggede og tilspidsede egestolper, 25-35 cm tykke og indtil 3 m lange, placerede i sæt á tre. Disse brorester lå ved en indsnævring af Lilleåen og var bevaret under et nyere tids stemmeværk. Dendrokronologisk datering var ikke mulig, da åringene var ødelagte af oldenborreangreb

KHM 1603

Claus Kjeld Jensen

Vej/bro - Udateret

352. Vindelsbæk

13.06.02 Elsborg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Klokkebægerkultur

sb. 31. Udgravning af toskibet hus fra klokkebægerkultur, 20-21 x mindst 5 m og i to faser. I vestdelen var der kun spor efter fire tagbærende stolper til hvert hus, men øst herfor fandtes en grøft, hvori yderligere tagbærende stolper kan have stået. Østdelen har været forsænket, formodentlig med ildsted i den østligste del. Datering og bestemmelse af kulturelt tilhørsforhold skyldes lerkarskår fra den forsænkede del af tomten samt et næsten helt lerkar nedsat på hovedet i et af husenes centrale dele. Fund i øvrigt udgjordes af flint, bl.a. blokke og skrabere, hvoraf nogle var frostsprængte. I søgegrøfter nord og vest for hustomterne fandtes tre kogestensgruber og ca. 100 m vest for tomterne et kulturlag med enkelte fund, tilsyneladende også fra klokkebægerkultur

VSM 64G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

353. Mammen Porsbjerg

13.07.09 Mammen

Boplads/Grubekompleks

Skovrejsning

Br.

sb. 43. På et ret jævnt område på sydsiden af en bakke fandtes spor efter mindst fire formodede hustomter med forsænkning. Mindst et synes at have været treskibet, med centralt placeret ildsted i vestdelen og forsænket midt- og østdel. Blandt de få fund var en karside, der kan dateres til ældre bronzealder. Ved prøvegravning nord for hustomterne fremkom ca. 20 kogestensgruber inden for et 1,5 ha stort område, men det formodes, at der kan have været ca. 300 eller flere, der antagelig skal dateres til bronzealder

VSM 110G

Martin Mikkelsen

Mads Ravn

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Grube - Bronzealder

354. Vinkel Vestermark I

13.07.16 Vinkel

Hustomt

Dyrkning

Æ.br./y.br

sb. 45 eller 47. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 378), hvor der under og uden for højen fandtes en velbevaret hustomt fra ældre bronzealder, ca. 18 x 6,25 m, med en del kogestensgruber i vestenden. Desuden undersøgtes en meget fundrig grube fra yngre bronzealder

VSM 900F

Mette Iversen

Inge Kjær Kristensen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

355. Vinkel Vestermark II

13.07.16 Vinkel

Høj

Dyrkning

ENK

sb. 50 eller 51. I den helt nedpløjede høj fandtes kun en SV-NØ vendt grav, 2,7 x 1 m. I midten af denne lå ca. 300 ravperler, og i fylden fremkom et lille skår fra enkeltgravskeramik

VSM 68G

Mette Iversen

Gravhøj - Yngre stenalder

356. Bruunshåb

13.08.01 Asmild

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Neolit/y.br.

sb. 106. Udlægning af et stort antal søgegrøfter på ca. 4,5 ha. Der fandtes stolpehuller og kulturlag med rigt ornamenterede tragt bægerskår. En 10,3 x 5,5 m Ø-V orienteret sænkning med ildsted på det dybeste sted blev opfattet som en senneolitisk hustomt. Den indeholdt i fyld og bund fladehuggede genstande og dårligt bevaret keramik. Højest i området lå en 19,5 x 5,25 m Ø-V orienteret hustomt, der havde haft indgang i øst. Den skal formodentlig dateres til yngre bronzealder

VSM 916F

Inge Kjær Kristensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

357. Spangsbjerg og Kjeldgård

13.08.01 Asmild

Boplads/grav

Andet anlægsarbejde

Ger./vik./y.br.

sb. 104, 107. Delundersøgelse af et større bopladsområde fra germansk jernalder og vikingetid. Der fandtes spor efter mindst 10 langhuse, 8-9 grubehuse, 5-6 brønde/vandhuller og flere aflange fyldskifter med ildskornede sten. Forholdene kan minde om dem, der fandtes på Næs (AUD 1999, 151), hvorfor der kan have foregået hørbehandling på pladsen, hvis udstrækning ikke kendes. I området fandtes også en grube fra yngre bronzealder

VSM 100G; 869F

Martin Mikkelsen

Grube - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

358. Agerskov

13.08.04 Finderup

Boplads/råstofgruber

Skovrejsning

Br/oldtid?

sb. 104. Fund af bronzealderboplads på to højninger med knap 300 m afstand, hvor der på den ene fandtes to faser af et treskibet langhus med kogestensgrube centralt i vestenden. Spor efter vægge sås ikke, men husenes længde formodes at have været ca. 20 m. På den anden højning fandtes i en søgegrøft enkelte kogestensgruber og stolpehuller, bl.a. spor efter en væg. I et lidt lavereliggende område sås større, uregelmæssige gruber, antagelig lertagningsgruber

VSM 114G

Martin Mikkelsen

Mads Ravn

Bebyggelse - Bronzealder

Grube - Udateret

359. Finderup Søgård

13.08.04 Finderup

Bebyggelse

Skovrejsning

Germ/vik

sb. 102. På et 5,5 ha stort område fandtes bopladsrester, og to områder undersøgte nærmere. På det ene fandtes spor efter to langhuse, en staklade og et hegn, og på det andet rester efter to langhuse og tre hegn. Der er tale om to faser, hvor hus og hegn hører sammen. Bopladsen fortsætter mod syd

VSM 10G

Inge Kjær Kristensen

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

360. Lindhøjgård

13.08.04 Finderup

Bebyggelse

Skovrejsning

Y.j.

sb. 103. Ved prøvegravning på et 8 ha stort område fandtes der i den sydligste del spor af huse, hegn og gruber, evt. grubehuse. Herefter blev ca. 10.000 m² indstillet til friholdelse for plantning

VSM 8G

Inge Kjær Kristensen

Bebyggelse - Yngre jernalder

361. Egetoft

13.08.06 Gråbrødre Ls

Bopladser

Skovrejsning

Br./j.

sb. 192. Ved prøvegravning fandtes lige nord for en overpløjet høj enkelte stolpehuller, en kogestensgrube og andre fyldskifter, og ca. 100 m mod vest et stolpehul og en kogestensgrube. Længere mod nordvest fremkom enkelte stolpehuller, eventuelt også efter tagbærende stolper til to langhuse. Disse bopladrester formodes at være fra bronzealderen. Endelig fandtes en udateret, retvinklet grøft

VSM 95G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Bronzealder

362. Tapdrup V

13.08.13 Tapdrup

Høj/boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br./førrom.

sb. 11. Udgravningen viste, at der intet var tilbage af højen, men let nedgravet i undergrunden fandtes rester af en lille, stensat kiste, evt. fra yngre stenalder samt bunden af en urne fra yngre bronzealder og lidt brændte ben, der ikke kan stamme fra urnen. I området var der enkelte gruber, og skår herfra kan dateres til sen yngre bronzealder eller tidlig førromersk jernalder

VSM 841F

Martin Mikkelsen

Gravhøj - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

363. Christiansminde SV, Ø og NV

13.08.15 Viborg

Bopladser

Skovrejsning

Neolit./førrom./oldtid

sb. 256. Ved prøvegravning ved et engdrag fandtes enkelte anlægsspor og mange løsfund, hvor keramik daterer bopladsområdet til MN A. Nogle løsfund på en højning 100 m mod øst kan være fra samme tid eller yngre. På et næs 700 m mod nord, ved samme engdrag, fremkom adskillige hustomter fra førromersk jernalder, af hvilke en frilagdes. Huset havde haft vægggrøft både mod øst og vest, to modstillede indgange omtrent midt i huset og båseskillerum mod øst. Mindst et af de øvrige huse havde haft båseskillerum, men tilsyneladende ingen vægggrøft. På den modsatte side af engdraget lidt længere mod syd er der fundet en tilsvarende bebyggelse

VSM 94G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Oldtid

364. Gyldenbjergård

13.08.15 Viborg

Boplads

Skovrejsning

Br. og førrom.

sb. 257, 258. Ved prøvegravning på kanten af et bakkedrag fandtes enkelte stolpehuller, ardspon og et kulturlag, der formodes at være fra bronzealderen. I et lavtliggende område 300 m mod nordvest lå en grube hvori store mængder skår fra tidlig førromersk jernalder samt lidt bearbejdet flint og knusesten mv.

VSM 90G

Martin Mikkelsen

Ager/mark - Bronzealder

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

365. Petrinesminde

13.08.15 Viborg

'Palisade'

Andet anlægsarbejde

Førrom?

sb. 247. Undersøgelse af et 240 x 3,5-3,6 m, næsten lige forløb af 7-9 rækker af stolpehuller, der generelt blot var 30 cm dybe. Bortset fra en vej og moderne bebyggelse på en mindre strækning kunne anlægget følges over hele forløbet. På et ca. 10 m langt stykke sås tydelige spor af stolper, der havde været 16-18 cm i diameter. Søgegrøfter udlagt nord for anlægget afslørede ikke andre anlægsspor eller fund, og dateringen til førromersk jernalder skyldes sammenligning med "palisaden" fra Grøntoft

VSM 41G

Martin Mikkelsen

Andre anlæg/diverse - Førromersk jernalde

366. Navntoft Østergård I-III og Navntoft

13.08.16 Vorde

Boplads

Skovrejsning

Neolit./br./y.ja/hist.

sb. 135-138. Ved prøvegravning på en skråning ned mod en sø fandtes en grube med keramik fra tidlige neolitikum. På tre højninger fandtes stolpehuller, gruber og andre fyldskifter, hvor enkelte fund og anlægssporene tyder på, at de fleste, eller alle disse, skal dateres til bronzealder. Ned til søbredden fandtes flere grubehuse og andre anlægsspor, som ud fra enkelte lerkarskår foreløbig dateres til yngre jernalder/vikingetid. Endelig fandtes i et relativt lavtliggende område spor efter en mulig hustomt, der ud fra enkelte lerkarskår dateres til historisk tid. Antagelig drejer det sig om den nordøstligste bebyggelse i den nedlagte landsby Navntoft. Undersøgelsen fortsætter muligvis i 2001

VSM 92G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Yngre jernalder

Bebyggelse - Nyere tid

367. Mosegården

13.09.05 Hvilsum

Bolads

Skovrejsning

ENK

sb. 94. Ved prøvegravning fandtes enkelte mindre og et større fyldskifte, måske forsænkningen i et hus. Nogle ornamenterede skår daterer anlægssporene til enkeltgravskultur. Undersøgelsen forventes fortsat i 2001

VSM 77G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

368. Ulbjerg Plantage

13.09.13 Ulbjerg

Boplads

Skovrejsning

Br./neolit?

sb. 176-177. Prøvegravning af enkelte anlægsspor, herunder eventuelt nogle fra den østlige del af en hustomt, på den østligste del af et bopladsområde, som ud fra overfladefund synes at strække sig mindst 300 m mod sydvest. Fundene består især af bearbejdet flint, i mindre grad af keramik, Pladsen antages at være fra bronzealderen. Ca. 500 m længere mod nordøst fandtes en grube med ildskørnede sten og et formodet stolpehul, begge udaterede

VSM 79G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Udateret

369. Hekkenfeldt I og II

13.09.15 Vester Bølle

Boplads

Skovrejsning

Æ.br./y.br./førrom.

sb. 191-192. Ved prøvegravning lokaliseredes i et relativt højtliggende område, tæt ved en fredet høj, spor af mindst syv hustomter, formodentlig fra ældre bronzealder. Lige syd herfor i et lavtliggende område fandtes spor af mindst tre formodede hustomter, hvor en kan være fra yngre bronzealder og to måske er fra tidlig førromersk jernalder. Lidt øst for disse fandtes to førromerske brandgrave.

Undersøgelserne fortsætter i 2001

VSM 84G

Martin Mikkelsen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

370. Hedelund

13.09.17 Øster Bølle

Grave

Læhegn

Førrom.

sb. 117. I en søgegrøft langs nordkanten af en overpløjet høj fandtes en med sten omsat urne og ved denne en dyngede brændte ben. Mindre end en meter fra urnen fremkom bunden af en brandgrav med spredte ben, keramik og lidt vest for forkullet træ, rester af ligbål(?). En flad sten i et fyldskifte kan være "bundstenen" fra endnu en urnegrav

VSM 121G

Martin Mikkelsen

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

371. Ginnerupvej

13.10.03 Krejbjerg

Boplads

Skovrejsning

Oldtid

sb. 211. Ved prøvegravning fandtes ganske få stolpehuller og en stærkt nedpløjet kogestensgrube

SMS 271A642

Ole I. Jensen

Bebyggelse - Oldtid

372. Hvilshøj

13.10.04 Lem

Bopladsspor

Læhegn

Yngre Bronzealder

sb. 112. Registrering af opløjede stolpehuller og gruber samt undersøgelse af en større grube med keramik fra yngre bronzealder

SMS 735A

Agner Nordby Jensen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

373. Gryshøje

13.10.08 Vejby

Overpløjet gravhøj

Læhegn

Bronzealder

sb. 10. Undersøgelse af den vestlige del af overpløjet høj med en del store sten og mørke fyldskifter, som viste sig at være en delvist ødelagt grav. Undersøgelsen forventes fortsat

SMS 738A

Agner Nordby Jensen

Gravhøj - Bronzealder

374. Gryshøje II

13.10.08 Vejby

Bopladsspor

Læhegn

Tidlig Førromersk jernalder

sb. 31. Registrering af udbredte bopladsspor syd for sb. 10: opløjede stolpehuller, kogestensgruber og en brandtomt med forsænket østende og tilhørende stenbrolægning. Datering til tidlig førromersk jernalder

SMS 740A

Agner Nordby Jensen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

375. Tromgade

13.11.08 Thise

Bopladsspor

Skovrejsning

SN/æ.br.

sb. 65. Ved prøvegravning fandtes udbredte bopladsrester i form af gruber, kogestensgruber, stolpehuller og fire eller fem formodede hustomter med forsænket østende. Desuden var der visse steder bevaret op til 15 cm kulturlag. Ud fra flint og keramik dateres pladsen til senneolitikum og ældre bronzealder

SMS 746A

Ole I. Jensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

376. Ved Ålehøj

13.12.05 Nørbæk

Gravplads

Råstof

Jernalder

sb. 27. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 393) hvor der frilagdes en 4 x 17 m stor stenlægning/stenramme, i mellem hvilke er en sten med syv skålgruber. Stenene antages at dække over et antal grave. Undersøgelsen fortsættes i 2001

KHM 0807

Ernst Stidsing

Gravplads/grav - Jernalder

377. Rejstrup

13.12.07 Sønderbæk

Boplads

Skovrejsning

Oldtid

sb. 52. Ved prøvegravning af 10,9 ha fremkom spredte, forhistoriske bopladsspor. Ud fra topografien og anlæggenes placering er der antagelig tale om den vestlige udkant af en boplads, hvis centrale del skal findes på et lidt højereliggende område straks øst for det undersøgte

KHM 1585

Merete Jensen

Bebyggelse - Oldtid

378. Blikshøj

13.12.12 Vorning

Høj

Vejanlæg

Y.rom./neolit

sb. 7. Snit i høj hvor der ved delvis sløjfning og ødelæggelse af et stenkammer i 1882 bl.a. fandtes et glasbæger ved højfoden med græsk indskrift: "Drik og må du leve vel". Ved undersøgelsen fjernedes en cementvandbeholder, der kan have stået på stenkammerets plads. Snittet viste, at højen lå på oprindeligt muldlag, der var ca. 10 cm tykt, hvorover højrester med brændt flint og knust, ubrændt flint. På højfylden lå mange sten, men ikke in situ og på disse en lille samling lerkarskår fra yngre romersk jernalder

VSM 6G

Inge Kjær Kristensen

Gravhøj - Yngre stenalder

Gravhøj - Romersk jernalder

379. Ålum

13.12.15 Ålum

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre og yngre bronzealder

sb. 103. Prøvegravning af 20.000 m² og undersøgelse af 2.000 m² med rester af to treskibede huse fra midten af bronzealderen. Den bedst bevarede hustomt målte 24 x 8 m, med vægstolpespor hele vejen rundt. Endvidere undersøgte et antal keramikholdige gruber og et par kogestensgruber. Ved undersøgelsen er den sydvestlige del af bopladsen, der ligger på et sandet plateau på nordsiden af Nørreåen, frilagt

KHM 1569

Mette Bjerrum

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Randers Amt

380. Godthåb

14.01.05 Ginnerup

boplads

Andet anlægsarbejde

Y.br.

sb. 161. I en grøft blev der over 200 m undersøgt og registreret 10 kogestensgruber, tre gruber med spor efter ild og et par stolpehuller med lerklining. I to gruber med ubrændte og brændte sten var der skår fra yngre bronzealder samt fragmenter af kværnsten

DJM 2851

Niels Axel Boas

Bebyggelse - Yngre bronzealder

381. Burildgård

14.01.06 Gjerrild

Langdysse

Dyrkning

Y.st./TRB/EGK

sb. 117. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 400) af resterne af to polygonale kamre, hvor kun stenspor og dele af bundbelægning sås. I det sydlige kammer fandtes seks perler og et mellemstykke af rav fra tragt bægerkulturen, medens et lille lerkar og to D-pile hører yngre enkeltgravstid til. I gangen lå nogle få tragt bægerskår og i området ved facaden, der kun blev overfladisk undersøgt, var der flere ansamlinger af offerkeramik fra MN A I/II. Det meget ødelagte nordkammer synes at have været næsten identisk med sydkammeret. I gangen og foran denne var der skårsamlinger fra MN I/II. I højfylden fandtes flint, der tyder på tilstedeværelse af en nærliggende neolitisk boplads, ligesom der fremkom en lille håndfuld Maglemoseflint

DJM 2743

Lisbeth Wincentz

Bebyggelse - Ældre stenald

Megalitanlæg - Yngre stenald

382. Dyrbakke

14.01.06 Gjerrild

Gravplads/boplads

Dyrkning

Førrøm. jerna./æ1. rom./SN/æ1.bz.

sb. 109. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 369), hvor der blev frilagt 1.000 m². Der fandtes fem brandgrave, hvoraf kun to var velbevarede, med lerkar og enkelte jerngenstande. Desuden frilagdes en 5 x 15 m stor hustomt fra tidlig førromersk jernalder og en lignende, der ikke blev helt frilagt. Desuden sås to små firstolpehuse. 17 m af den vestlige del af et 7,7 m bredt, toskibet hus blev registreret, med spor af solide, tætstillede vægstolper og rundet gav1. Enkelte fund i og ved huset antyder en datering til senneolitikum eller tidlig bronzealder

DJM 2550

Lisbeth Wincentz

Niels Axel Boas

Bebyggelse - Yngre stenald

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

383. Dolmer

14.01.08 Grenå

Boplads

Andet anlægsarbejde

Jernalder

sb. 23. Ved udlægning af søgegrøfter fandtes bopladsrester fra ældre jernalder: en brøndformet grube med lerkar, lave gruber og enkelte stopehuller

DJM 2822

Lisbeth Wincentz

Bebyggelse - Ældre jernalder

384. Flintbakken Vest

14.01.08 Grenå

Gruber

Andet anlægsarbejde

Førrøm.

sb. 31. I en grøft undersøgtes to gruber i stenet, kalkrig undergrund. Den største, 2 m i diameter og mindst 2,5 m dyb, indeholdt humøs fyld og en mængde lerkarskår, lerklining, skaller, dyre- og fiskeben, glitte- og knusesten

DJM 2833

Niels Axel Boas

Lisbeth Wincentz

Grube - Førromersk jernalder

385. Nørrekær I

14.01.12 Kastbjerg

Agre

Dyrkning

Oldtid

sb. 65. Prøvegravning på et 30 ha stort areal, hvor der ved nordbredden af et kær blev indkredset et 0,5 ha stort område med ardspor og klovspor fra kvæg, dækket af op til 0,4 m tykt, gult eller gråt lag af flyvesand. Sparsomme fund af keramik tyder på, at sandflugten fandt sted i sen bronzealder eller tidlig jernalder, måske samtidig med at et mere end en kvadratkilometer stort område ved Glesbjerg grusgrav dækkedes af sandflugt. Størstedelen af dette fossile oldtidslandskab er nu bortgravet ved grustagning

DJM 2813

Niels Axel Boas

Ager/mark - Oldtid

386. Nørrekær II

14.01.12 Kastbjerg

Kulturlag

Dyrkning

Y. st./TBK/EGK

sb. 66. Ved efterrekgnoscering af dybdepløjet areal sås en tæt koncentration af flintredskaber og keramik fra tidligneo-litikum C: tragt- og øskenbægre, dysseflaske, bageplade. Der undersøgte seks felter, men den 0,9 m dybe pløjning havde ødelagt et 0,2 m tykt kulturlag. Der sås blot partier med rødbrændt sand, brændte knogler og ansamlinger af glittesten muligvis fra pottemageri. 30 m herfra er i et noget sammenbrændt tørvelag nær bredden af kæret fundet en hvidbrændt, tyndnakket økse i 0,4 m dybde

DJM 2829

Niels Axel Boas

Kulturlag - Yngre stenalder

387. Selkær III

14.01.12 Kastbjerg

Kulturlag

Dyrkning

Y.st./EGK

sb. 64. Undersøgelse af et ca. 4 x 5 m stort, svagt sodholdigt fyldskifte hvori en del kogesten, skår og flintafslag, beliggende på en lav sandbanke ved Nørrekær. Desværre ophørte muldpletten straks under det 0,55 m dybe pløjelag, men det kan dreje sig om den forsænkede del af et enkeltgravshus. I sænkningen lå en del skår, heraf enkelte med tandstok eller cardium

DJM 2791

Niels Axel Boas

Kulturlag - Yngre stenalder

388. Selkær Møllevej

14.01.12 Kastbjerg

Anlæg med kogsten, sten og træ

Dyrkning

Y. jernalder

sb. 55. Frilægning af ca. 300 m² ved Nørrekær. Der afdækkedes syv eller otte kogestensgruber, en trugformet træstruktur og en brolægning af flade sten, 1 m² stor. Desuden fandtes spredte forekomster af keramik. Området friholdes for skovrejsning

DJM 1994

Niels Axel Boas

Bebyggelse - Yngre jernalder

389. Emmelev Mark III

14.01.14 Rimsø

Kulturlag

Dyrkning

Y. stenalder, TBK

sb. 82. Ved efterrekgognoscering fandtes dybdepløjet boplads med keramik og bearbejdet flint på et 25 x 15 m stort område. Et 11 m langt snit viste 15 cm bevaret kulturlag, præget af gråt flyvesand. Bopladsen synes anlagt på et gult, senglacialt lag af flyvesand. I en meterbred søgegrøft fandtes mange flintafslag, brændt lerklining, lidt trækul og to kilo keramik, herunder fra tragt- og øskenbægre. Der er ornamentik på ca. 100 skår, bl.a i Fuchsbergstil

DJM 2826

Niels Axel Boas

Lisbeth Wincentz

Kulturlag - Yngre stenalder

390. Gammel Landevej

14.01.19 Ørum

Grave

Andet anlægsarbejde

æ.l. bronzealder

sb. 250. Efter fund af opløjede sten på en bakketop undersøgte en 3,3 x 2,7 m stor, firesidet nedgravning med diverse stenkonstruktioner og gravlejer. Der fremkom to parallelle, Ø-V orienterede skeletspor, udstrakt rygleje med tandemalje i vest. Ved det sydlige skelets højre hofte lå en flække og svovlkis. Under det nordlige skelet lå dele af mindst et skelet til, men også under det sydlige skelet var der en grav. Denne havde spor af skelet i rygleje med hoved i øst. Under rygsøjlen lå et skiferhængesmykke, og ved underbenene sås svovlkis. Gravgaverne daterer alle fire grave til per. I

DJM 2850

Lisbeth Wincentz

Gravplads/grav - Ældre bronzealder

391. Ørbæk

14.01.19 Ørum

Grav

Andet anlægsarbejde

æ.l. bronzealder/ EGK

sb. 143. Undersøgelse af overpløjet høj, 13-14 m i diameter, med ca. 0,2 m bevaret højfyld og spor efter randsten; under højen tydelige ardsfor. Centralt i højen lå et stensat gravleje, orienteret NNV-SSØ, men graven havde tidligere været udsat for udgravning, og kun mulige spor af lidt knogle var tilbage. I to gruber under højen og i højfylden var der keramik og flintaffald fra sen enkeltgravskultur

DJM 2853

Lisbeth Wincentz

Niels Axel Boas

Bebyggelse - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Ældre bronzealder

Ager/mark - Oldtid

392. Galten Kirke

14.03.01 Galten (Nørre)

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Tidlig middelalder

sb. 51. Undersøgelse af et ca. 19 x 30 m stort felt umiddelbart vest for kirkegården. Der fandtes spor af et stolpebygget hus, 4 x mindst 8 m og stolpespor fra et mindst 8 m langt hus, to brønde, et hegn og en grøft. Fra bebyggelsen, der repræsenterer flere faser, stammer nogle få lerkarskår fra tidlig middelalder

KHM 1464

Ernst Stidsing

Bebyggelse - Middelalder

393. Kastanievej

14.03.05 Laurbjerg

Gravhøj

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 12. Søgegrøftundersøgelse ret tæt på kirken samt hvor gravhøjen sb. 12 har ligget. Af sidstnævnte, undersøgt i 1800-tallet, sås ingen spor

KHM 1581

Ernst Stidsing

Gravhøj - Yngre stenalder

394. Dalsbro

14.03.09 Voldum

Grav og bopladsgruber

Andet anlægsarbejde

Ældre romersk jernalder

sb. 59. Undersøgelse af en jordfæstegrav og to bopladsgruber. Graven var stærkt medtaget af dyrkning og kun bunden og skårrester fra fire lerkar var tilbage

KHM 1622

Claus Kjeld Jensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

395. Højvang 1

14.04.11 Øster Tørslev

Boplads

Dyrkning

Grubekeramisk kultur, MN TRB, SN

sb. 89. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 407) af et op til 1,8 m tykt kulturlag med fund fra grubekeramisk kultur. Efter at have fået styr på stratifikationen opgravedes dele af laget maskinelt, lagvis og i kvadratmeterfelter, hvorefter fylden blev maskinsoldet i et til formålet fremstillet, stort sold. De store fundmængder blev usorteret kørt på magasin til senere undersøgelse. Af senneolitiske kister indeholdt en skeletrester af to børn, henholdsvis fire og syv år gamle, det ene med kranium og dele af overkroppen intakt. Ved undersøgelsen, der fortsætter, indledtes også udgravning af en høj

KHM 1053

Reno Fiedel

Bebyggelse - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Yngre stenalder

396. Boeslum

14.05.04 Ebeltoft Ls

Voldsted

Selvvalgt forskning

Middelalder/renæssance

Undersøgelse på voldsted, der fremstår som en velafgrænset højning, 75 m i tværmål og delvis omgivet af lavtliggende, fugtige områder. I 1980'erne er der gjort betydelige detektorfund, herunder signeter, og registreret opløjet tegl og meget keramik. I tre søgegrøfter tværs over borgbanken sås en tæt koncentration af stolpehuller, gruber og grøfter, bl.a. indeholdende tegl og keramik. Ved bankens nordlige afgrænsning registreredes en kunstigt anlagt grav

EBM 763

Pauline Asingh

Connie Jantzen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

397. Hjelm

14.05.04 Ebeltoft Ls

Voldsted/møntsmedie/hustomt

Selvvalgt forskning

Middelalder

Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 408). På Kastelsbakken blev kulturlagene inden for et godt 100 m² stort areal afgraved i tynde lag med maskine. Efter hver afgravning foretoges systematisk detektorafsøgning, hvorved der fremkom utallige metalgenstande, bl.a. mønter, ørneformet hængesmykke, knapper, beslag, ornamenteret, cylindrisk beholder, to jernhakker, armbrøstbolte, spydspids, kniv, klinknagler mv. samt spor efter jernbearbejdning. Hertil keramik, terning af ben, benfløjte og enorme mængder af velbevarede knogler fra pattedyr, fisk og fugle - de fredløses måltidsrester. Desuden påvistes resterne af et træbygget tårn, 6,75 x 6,75 m, med stolpehuller efter 12 svære stolper, omgivet af en mindst 3 m høj og 6-8 m bred vold. Tårnet har sammen med mindst to andre fungeret som flankeringstårne på voldanlægget. Bag volden påvistes markante stolpespor, antagelig efter et hus, men det meste af dette lå uden for det undersøgte område. Efter undersøgelsen af tårnet er det, ud fra spor af en lignende konstruktion fundet ved en ældre udgravning, muligt at påvise, at der også har været et trætårn på et andet af øens voldsteder, Skaadebakken. Nedenfor Kastelsbakken lykkedes det i et 30 m² stort felt for første gang at afdække spor af en middelalderlig, dansk møntsmedje, nemlig vægggrøft, stolpehuller, ildsted og gruber. Disse indeholdt kobberslagger, smelterester, diverse kobberstykker fra de forskellige stadier af møntproduktion og tre karakteristiske nedgravninger til tønder. Anlægget har klare lighedspunkter med de, som er udgravet i ærkebispegårdens møntmesterværksted i Trondheim. Nord for Kastelsbakken deludgravedes en brandtomt, der lå mellem to højeddrag. I en 30 x 2 m stor søgegrøft påvistes bl.a. rester af tegl- og kampestensfundamenter samt stolpehuller og ildsted. Over 1.000 mønter, blanketter, barrer samt kobberskrot fandtes i brandtomtens stærkt trækulsfyldte kulturlag; desuden et møntstempel af jern hvis præg er let forvitret, men dog kan identificeres. Stemplet har været anvendt til fremstilling af en mønttype, der er særdeles velrepræsenteret på Hjelm. Foruden diverse jerngenstande indeholdt kulturlaget også en del keramik, en fundgruppe der var påfaldende svagt repræsenteret i voldstedernes kulturlag. Ved undersøgelser i 1999 og 2000 er der i området mellem Kastelsbakken og Fyrbakken fundet omkring 3.000 genstande af kobber: råemner, barrer, blanketter og færdige mønter. Det anses for sandsynligt, at der er fremstillet millioner af falske mønter, og at produktionen er foregået i mønthytter eller -boder, placeret mellem de to voldsteder. Ved at snitte tre små, formodede volde langs morænebakkens kant mod øst, syd og vest blev deres funktion som forsvarsanlæg delvist aflivet, idet de mod øst og syd er dannet ved landbrugsdrift i 1800- og 1900-tallet. Mod vest derimod, var volden godt 2 m høj og tydeligvis kunstigt opbygget, hvorfor den kan have haft en forsvarsfunktion; i så fald sandsynligvis i de fredløses tid

EBM 756, 758, 761

Pauline Asingh

Nils Engberg

Hans Skov

Andre anlæg/diverse - Middelalder

Bebyggelse - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

398. Dangårdsvej

14.06.02 Fårup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre førromersk jernalder

sb. 36. Prøvegravning på et ca. 20.000 m² stort område og partiel undersøgelse af boplads fra yngre førromersk jernalder med to langhuse og tre gruber; en af disse indeholdt en større mængde keramik

KHM 1255

Mette Bjerrum

Merete Jensen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

399. Purhus

14.06.02 Fårup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Bronze- eller jernalder

sb. 38. Undersøgelse af et 1.500 m² stort område med få fund og dårligt bevarede spor efter et enkelt treskibet langhus, fire gruber og et lille stykke af en grøft

KHM 1570

Mette Bjerrum

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

400. Nyvej

14.06.03 Gassum

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder

sb. 173. Prøvegravning af et 10.000 m² stort område; heraf undersøgtes 3.000 m², udkanten af en boplads fra yngre bronzealder med tre treskibede langhuse. Desuden undersøgtes en nu udtørret sø, fremkommet ved at anlægge i hundredevis af lertagningsgruber i et lavtliggende område. Ved søbredden var en del udsmid: keramik, flint og lidt forkullet, organisk materiale. I forbindelse med en stenlægning fra bopladsen og et par meter ud i søen var der nedsat et lerkar med 15 flækkesegl

KHM 1579

Claus Kjeld Jensen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

401. Bryggerhaven

14.07.05 Mariager

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 220. Prøvegravning på et areal, som på byplanen fra 1767 viser våd mark, eng og et oprindeligt forløb af åen. Bortset fra 40-80 cm tykke møddingslag over hele arealet var der ingen spor af bebyggelse fra middelalder eller renaissance. Ved arealets nordlige del fremkom dog bl.a. et N-S orienteret kampestensfundament fra 1700-tallet

KHM 1584

Christoph Briese

Kulturlag - Nyere tid

402. Karlbyvej

14.07.07 Nørre Onsild

Stensat grav

Dyrkning

Ældre romertid

sb. 67. Få meter fra et sted, hvor der tidligere er udgravet fem stensatte grave fra ældre romersk jernalder, undersøgtes en Ø-V orienteret grav, rektangulær, med afrundede hjørner. I den 3 x 1,35 m store og ca. 1 m dybe grav viste stenspor, at flere af de øverste sten var fjernet ved pløjning. Smalle mørke striber over og under gravfylden er spor af trædække og -underlag. Plyndringsspor sås ikke i graven, der blot indeholdt tre sideskår

ÅHM 4654

Lise Frost

Gravplads/grav - Romersk jernalder

403. Svenstrup

14.07.11 Svenstrup

Gravhøje

Råstof

Udateret

sb. 56, 57-58. Prøvegravning , der viste, at der af tre overpløje høje intet var tilbage

KHM 1025

Claus Kjeld Jensen

Gravhøj - Udateret

404. Damsgaard Skov

14.09.02 Borup

Sorte pletter

Skovrejsning

Udateret

Overvågning af dybdepløjning af et 15 ha stort område. På grund af mange store sten i undergrunden kørte maskinen ofte fast, hvorfor store dele af området blev efterladt som omrodede muldflader, med ringe iagttagelsesmuligheder. Der sås blot nogle sorte pletter

KHM 1397

Reno Fiedel

Andre anlæg/diverse - Udateret

405. Tjærby

14.09.04 Gimming

Ødekirke og -kirkegård

Dyrkning

Middelalder

sb. 20. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 416) hvor der undersøgtes en grube og 58 grave i den centrale del af kirkegården. I en grav fandtes en kobbermønt slået af Erik Menved og i en anden en sølvmønt, antagelig Svend Estridsen, samt en 12-1300-tals kobbermønt; alle mønter lå i gravfylden. Endvidere udgravedes stolpehuller fra en bygning, 4,5 x 13 m, en tilbygning eller en fritstående bygning på 4 x 9 m, tæt ved gavlen af førstnævnte bygning, samt en række meget kraftige stolpehuller, måske fra en trækirke. Undersøgelsen fortsætter i 2001

KHM 0899

Inger Marie Hyldgaard

Kirke/Kirkegård - Middelalder

406. Blegdammen

14.09.08 Randers

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Renæssance

sb. 87. I en ca. 100 m lang grøft registreredes i en uforstyrret del rester af et hus med vægge af stolper og brædder, antagelig fra 16-1700-tallet. Der udtoges en prøve af en stolpe til dendrokronologisk datering

KHM 1536

Ernst Stidsing

Bebyggelse - Nyere tid

407. Kirketorvet

14.09.08 Randers

Kirkegård

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 69. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 417) i snævre grøfter, for det meste i gamle tracéer, eller meget forstyrrede kulturlag, hvor enkelte fundamenter fra nyere tid blev identificeret ud fra Randers Matriklen fra 1844, eller ved hjælp af fotografier. Desuden indledtes undersøgelse i ned til en meters dybde omkring Skt. Mortens Kirke, hvis kirkegård sløjfedes i 1820/22. Herved fandtes store mængder menneskeknogler og rester af velbevarede kister. En uforstyrret grav kunne identificeres som Caspar von Gählers fra 1797. Desuden fandtes trappeopgangen til Kong Hans' kapel og indgangen fra koret til Eske Brocks kapel, opført 1640, nedbrudt 1810. Undersøgelserne fortsættes i 2001

KHM 1448

Christoph Brieze

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Kirke/Kirkegård - Nyere tid

408. Slotsgården

14.09.08 Randers

Kulturlag/bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Middelalder/nyere tid

sb. 88. Under prøvegravning uden for den middelalderlige bygrænse fandtes på undergrunden gammel havbund med mange skaller, et ca. 2,5 m tykt møddingslag og et ca. 2 m tykt lag med moderne byggeaffald. Den ældste bebyggelse i området er et påfyldningslag af sand og grus og et kampestensfundament med ødelagte rester af munkestensmurværk i kalkmørtel og en tilhørende, omhyggeligt lagt pikstensbrolægning. Bygningen, antagelig fra slutningen af 1700-tallet, kan identificeres ud fra Randers Matriken fra 1844

KHM 1500

Christoph Brieze

Bebyggelse - Middelalder

Kulturlag - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Kulturlag - Nyere tid

409. Gl. Estrup

14.10.03 Fausing

Teglstensbro

Diverse

Renæssance/nyere tid

sb. 57. Undersøgelse af rester af en bro over den ydre voldgrav, der viste, at broen sandsynligvis har to byggefaser, hvor den ældste er dateret til mellem 1616 og 1620, hvor Eske Brock, død 1625, var blevet eneejer af herregården. Denne fase sås som en murrest af kampesten og småsten og små murstensfragmenter i kalkmørtel ved det østlige landfæste. Karakter og alder af et murhjørne, som vender mod voldgraven, kunne ikke afklares. Den yngre byggefase kan givetvis dateres til første halvdel af 1800-tallet, men med renovering/ombygning i løbet af dette århundrede

KHM 1511

Christoph Brieze

Vej/bro - Nyere tid

410. Panvej

14.10.08 Kristrup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder/tidlig førromersk jernalder

sb. 71. Prøvegravning af ca. 20.000 m², hvor der fandtes bopladsspor på ca. 2.000 m². Der undersøgte en hustomt, overlejret af et keramikholdigt kulturlag og flere gruber, af hvilke en stor også var overlejret af kulturlaget. I nær tilknytning til bopladsen fandtes et udtørret vandhul, og i dette undersøgte et udsmidslag med keramik. Hustomt, gruber og udsmidslag skal alle dateres til overgangen mellem bronze- og jernalder. Der er tidligere fundet bopladrester fra slutningen af yngre bronzealder i området, og det er nu muligt at afgrænse et ca. 6.000 m² stort bopladsareal fra denne periode

KHM 1476

Mette Bjerrum

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

411. Borgen, Skovgårde

14.10.13 Nørager

Høj

Vejanlæg

Bronzealder

sb. 87. Efterundersøgelse (AUD 1986, 359), bl.a. gennemgang af samtlige randsten for skåltegn mv., da der tidligere er fundet en helleristning

KHM 1399

Ragna Stidsing

Reno Fiedel

Gravhøj - Bronzealder

412. Skovgårde

14.10.13 Nørager

Gård/voldsted

Dyrkning

Middelalder/nyere tid

sb. 91. Undersøgelse af husfundament, 10 x 9 m, og nærmeste omgivelser, i alt 520 m². Huset havde været i to faser og indeholdt rester af to ovne, ligeledes i to faser. Der var spor af en overdækket sidegang eller udskud i syd. I den vestlige del en brolagt vej/sti indtil en brolagt indgang med en halv kværnsten som trappesten. Lige øst for fundamentet var der et til efter en bygning på 3,5 x 4 m, hvori fandtes munkesten med brandspor samt trækul. Vest for det førstnævnte husfundament er der endnu et fundament efter en bygning, der har været mindst 9 m lang. Desuden var der mod syd spredte brolægninger. Fundene udgøres bl.a. af keramik, tegl og jerngenstande fra 15- og 1600-tallet. Det formodes, at fundamenterne er rester af en ladegård, der hørte til det nærliggende voldsted

KHM 1462

Christoph Brieze

Bebyggelse - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

413. Isakslund 7

14.10.20 Vivild

Bopladsområde

Skovrejsning

Germansk jernalder

sb. 55. Ved prøvegravning af 8 ha fandtes et mindre antal gruber, af hvilke en indeholdt keramik fra germansk jernalder

KHM 1346

Reno Fiedel

Bebyggelse - Germansk jernalder

414. Østby

14.10.20 Vivild

Høj

Dyrkning

Ældre romersk jernalder

sb. 61. Undersøgelse af en lille, ikke tidligere registreret højtomt, ca. 13 m i diameter. Centralt i højen sås et stenlagt kisteleje, og ifølge lokale udsagn skulle graven være tømt 1930-40 af sønnen på gården. De fundne genstande skulle være typiske for ældre romersk jernalder

KHM 1345

Ragna Stidsing

Reno Fiedel

Gravhøj - Romersk jernalder

415. Aldersro II

14.11.02 Egå

Boplads/kulturlag

Vejanlæg

Førromersk jernalder/ynge stenalder

sb. 51. Ved prøvegravning på en mindre højning fandtes gruber og mulige stolpehuller med keramik fra sen førromersk jernalder. Tilsvarende keramik er tidligere fundet i et nærliggende mosehul. Neden for højningen fandtes mod nord og øst rester af et op til 20 cm tykt kulturlag hvori en del flintafslag samt keramik af såvel sten- som jernalderkarakter

FHM 4097

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Kulturlag - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

416. Kirstineborg

14.11.02 Egå

Boplads/kulturlag

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 49. Ved prøvegravning fandtes i en mindre lavning et op til 20 cm tykt, trækulholdigt kulturlag med lidt ildsprængte sten og afslag. På den tilstødende flade ovenfor sås spredte rester af kulturlag og lave gruber og fyldskifter med trækul, lidt flintafslag og keramik. Et fragment af en tyndnakket økse daterer sandsynligvis pladsen til tidlignepolitikum

FHM 4099

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Kulturlag - Yngre stenalder

417. Dyrgård 2

14.11.04 Hornslet

Boplads og grav

Råstof

Ældre bronzealder

sb. 64. Efter prøvegravning af 6.000 m² undersøgte 4.000 m², hvor der fandtes en boplads fra ældre bronzealder. Der blev udgravet tre toskibede og et treskibet langhus samt et antal gruber. Fundene bestod af lidt flintafslag og nogle få lerkarskår. Når det ene toskibede hus fandtes en jordfæstegrav, der indeholdt en fladehugget dolk; der var ingen sikre spor af høj over graven

KHM 1544

Merete Jensen

Claus Kjeld Jensen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Gravplads/grav - Ældre bronzealder

418. Vendehøj II

14.11.04 Hornslet

Gravplads

Råstof

Ældre romersk jernalder

sb. 64. Fortsat undersøgelse (AUD 1995, 328). Der undersøgte 20 jordfæstegrave, 20 brandgrave, 10 gruber, hvoraf flere må være offergruber og en enkelt hustomt. Gravene var velbevarede, da de lå i et område, der ikke havde været dyrket de sidste årtier. Gravene var karakteriseret af stor variation i udformningen, og at gravgaverne var relativt beskedne: knive, glasperler og forsteninger og sten med hul i. Dog bemærkes en urnegrav med velbevarede fund, lanse, skjold, svajet kniv og halvmåneformet ragekniv, og at der var mange fine lerkarsæt i gravene

KHM 244

Claus Kjeld Jensen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

419. Astrup

14.11.07 Skarresø

Gravplads, boplads

Dyrkning

Æl. rom. jerna./germ.

sb. 31. Efter dybdepløjning og indberetning om fund fra en amatørarkæolog foretoges en undersøgelse. Syv brandgrave og en jordfæstegrav, helt eller delvist ødelagte, blev gennemgravet manuelt og en del mørke pletter soldet. Ved undersøgelsen af den centrale del af gravpladsen fandtes 12 jordfæstegrave, sodpletter og kogestensgruber. Brandgravene indeholdt fortrinsvis urne, bikar, dækfad og evt. jernknive. Jordfæstegravene, alle Ø-V orienterede og med ligspor, der viste, at den døde havde ligget på højre side med hovedet i vest, indeholdt i de fleste tilfælde et eller to lerkar i sydsiden og eventuelt en jernkniv. Den største grav indeholdt 11 lerkar, bronzefibula, enægget sværd i skede med beslag og ophængningsspænde, saks og kniv. I en anden grav lå 12 små sten på række, evt. spillebrikker, samt en stor ravring. Alle gravene skal dateres til ældre romersk jernalder. Desuden undersøgte to 8 m brede langhuse, der ikke kan være samtidige. Til et af disse skal nok knyttes et grubehus ødelagt ved dybdepløjning; herfra stammer jernslagge, bronzemejsel, kogesten og lerkarskår. Disse huse skal dateres til germansk jernalder og herpå tyder også en ligearmet fibula, fundet i pløjelaget nær et af husene

DJM 2828

Lisbeth Wincentz

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

420. Holmgård

14.11.08 Skødstrup

Boplads

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 84. Prøvegravning i kuperet terræn med flere lavninger. På en højning afdækkedes gruber og mulige stolpehuller med flint og keramik samt en ofte grålig fyld hvori lidt trækul. Et sted fandtes ned mod en lavning et mørkere lag med trækul, måske delvis en vådbundsaflejring, der i et prøvehul viste sig at være op til 60 cm tyk med lidt flintafslag og keramik. På et par mindre, tilstødende højninger sås også flint og enkelte anlægsspor. Keramik og flint på disse pladser peger på en datering til tidligeolitikum

FHM 4103

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

421. Kankbølle

14.11.08 Skødstrup

Anlægsspor

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 83. Prøvegravning på en markant højning med koncentration af flintafslag. Der frilagdes enkelte mindre anlægsspor med trækulsnistre og lidt afslag. Pladsen henlå ved undersøgelsen med opløjet undergrundsmateriale

FHM 4102

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Århus Amt

422. Bomholtgård

15.01.02 Framlev

Boplads

Vejanlæg

Ældre jernalder

sb. 103. Efter en prøvegravning, hvor der var påvist en boplads fra ældre jernalder, frilagdes et areal på ca. 5.000 m². Herved fandtes affaldsgruber, kogestensgruber og et vådområde med udsmidslag, som indeholdt store mængder keramik, der daterer pladsen til sen førromersk/ældre romersk jernalder

FHM 4274

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Ældre jernalder

423. Lillering

15.01.02 Framlev

Boplads

Vejanlæg

Y. br./førrom.

sb. 128. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 421-22) hvor der frilagdes 3.000 m². Der fremkom herved kogestensgruber, affaldsgruber og en formodet brønd. En fugtig lavning indeholdt udsmidslag med store mængder sten og keramik, samt lidt husdyrknogler og -tænder

FHM 4273

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

424. Snåstrup Mølle

15.01.02 Framlev

Høj

Vejanlæg

Udateret

sb. 20. Undersøgelse af en overpløjet høj, der fremtræder som en naturlig bakketop, men i sognebeskrivelsen i 1919 omtales som svært beskadiget. Ved udgravningen fandtes hverken spor efter anlæg eller højfyld

FHM 4021

Claus Skriver

Gravhøj - Udateret

425. Over Randlev

15.02.11 Randlev

Boplads/skattefund

Selvvalgt forskning

Vikingetid

sb. 11. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 427) af boplads med tilknytning til Hesselbjerggravpladsen. Der blev afdækket 2.000 m², hvorved der fremkom et rundt grubehus med en diameter på godt to meter, spor efter tagbærende stolper fra et ca. 16 m langt hus og rester af hegnsløb. Der fremkom en række metalfund, bl.a. en sølvskat, der omfatter 15 halve og kvarte arabiske mønter samt fem brudstykker af forskellige sølvgenstande. Skatten var nedgravet i kanten af en større grube

FHM 4016

Jens Jeppesen

Bebyggelse - Vikingetid

Depotfund/skattefund/offerfund - Vikingetid

426. Selkærgård I

15.03.01 Brabrand

Stenlægning/kulturlag

Skovrejsning

Ældre jernalder

sb. 61. Undersøgelse af stenlægning under opløjning, hvor det kunne konstateres, at der var tale om rester af en brolægning i et kulturlag fra sen førromersk/ældre romersk jernalder

FHM 4247

Henrik Skousen

Kulturlag - Ældre jernalder

427. Sommerlyst III

15.03.06 Skejby

Landsby/gruber/urnegrave

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder/ romersk jernalder

sb. 16. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 429) af en ca. 18.000 m² stor boplads fra ældre romersk jernalder. Der er afdækket i alt 93 hustomter, både Ø-V og N-S orienterede, der især fremtræder som gårdsanlæg i flere faser. Gårdene, hvortil kun enkelte, spredte hegnsløb er bevarede, ligger på række på en lav, Ø-V liggende højning. Ved et af husene fandtes et stensat, overdækket afløb, og der er undersøgt en mængde gruber med et stort, keramisk materiale på bopladsen. Der er imidlertid også mange gruber med tidlig førromersk keramik, der sandsynligvis hører til spredte bopladsrester i området. Ca. 400 m nordøst for bopladsen undersøgte fire brandgrave fra ældre romersk jernalder, som hører til gravpladsen Sommerlyst II (AUD 1992, 291).

FHM 4227

Henrik Skousen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

428. Sommerlyst IV

15.03.06 Skejby

Boplads/gruber

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder/ yngre stenalder

sb. 24. Ved prøvegravning fandtes i flere afgrænsede områder gruber, især fra førromersk jernalder, der for hovedpartens vedkommende kan knyttes til allerede kendte pladser. En lav højning med gruber fra førromersk jernalder per. II er dog ny. Ved undersøgelsen fandtes også en grube fra tragtbægerkulturen

FHM 4288

Henrik Skousen

Grube - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

429. Årslev kro

15.03.07 Sønder Årslev

Høj

Vejanlæg

Udateret

sb. 14. Eftersøgning af overpløjet høj, der i 1919 omtales som svært beskadiget. Ved udgravningen fandtes hverken anlægspor eller højfyld

FHM 4020

Claus Skriver

Gravhøj - Udateret

430. Åboulevarden 28-30

15.03.11 Århus

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 124. En profilgrøft nær den gamle åhavn viste sig at ligge uden for åbassinet. Afgravninger i nyere tid havde fjernet alle tidligere spor. Undersøgelsen fortsætter i 2001

FHM 4230

Hans Skov

Kulturlag - Nyere tid

431. Åboulevarden 40-44

15.03.11 Århus

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 123. Undersøgelse i et felt på nordsiden af åen, hvor det forventedes, at man kunne få klarlagt forholdene omkring vikingetidens eventuelle åhavn. Det viste sig dog, at afgravning af åbrinken i 15- eller 1600-tallet havde fjernet ældre spor

FHM 4243

Lars Krants Larsen

Kulturlag - Nyere tid

432. Århus Teater

15.03.11 Århus

Kulturlag/ veje/ bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Vik./ midd./ nyere tid

sb. 1. Registrering i ned til tre meter dybe grøfter. Der fremkom seks grubehuse fra 900-tallet eller begyndelsen af 1000-tallet, hvor der i enkelte fandtes vævevægte, og i andre iagttoges fletværkssvægge og vægbænke. Fire grubehuse lå på række, hvilket kunne tyde på, at de har ligget ud mod en gade, i givet fald Kannekegades forløber. En gade - brolagt med strandsten - kan dog først dokumenteres her ca. 1100. I middelalderlagene sås en brønd og spor efter grundmurede teglstenshuse og huse i bindingsværk, måske kannikerresidenser, der vides at have ligget syd for domkirken. Af fund kan nævnes tre fragmenterede halvkuglekar og et lille drikkebæger fra slutningen af 1000-tallet, rester af højmiddelalderlige, glaserede kander, skår fra rhinske stentøjskander og renæssancetidens stjertpotter; desuden kamme, mønter, bennåle og kridtpiber

FHM 4262

Lars Krants Larsen

Bebyggelse - Vikingetid

Vej/ bro - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

Vej/ bro - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

433. Guldsmegade 10-18

15.03.11 Århus

Bebyggelse/vej

Andet anlægsarbejde

Vik./midd./nyere tid

sb. 101. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 414), hvor der i et kulturlag fra 1000-tallet fandtes Østersøkeramik, ten- og vævævægte, husdyr- og fiskeknogler mv. Fra ca. 1100-tallet optræder et hus med jordgravede stolper, og fra anden halvdel af 1200-tallet det første gavlhus. Dette, 11 x 6 m, havde jordgravede, tagbærende stolper, heraf en bevaret af eg, og eventuelt udskud mod syd. I huset lergulv, åbent ildsted og vægbænke. Vægstolperne udskiftedes, og ca. 1300 ses vægge på en fodrem, lagt direkte på jorden, og der kommer et solidt mørtelgulv. Omkring 1400 anbringes fodremmen på en stensyld, og der kommer igen lergulv. Midt i 1500-tallet afløses huset af et med en kraftig stensyld, hvori en genanvendt, romansk vinduesoverligger; et nu meget tykt lergulv er delvist dækket med teglfliser. Dette hus står til 1800-tallets første del. En passage syd om gavlhuset har ført til en i høj- og senmiddelalder brolagt gårdsplads, hvor der ca. 1300-1500 har været en stor kampestensbrønd. I denne indgik en svær træramme, bl.a. med genanvendt bygningstømmer af eg; i alt er der påvist tre brønde af kampesten og en bygget af tønder. Desuden fandtes tre træbyggede affaldskasser, to bageovne, garverikar og en latringrube. Af fund bør nævnes et stort keramikmateriale fra 1000-1700-tallet, flere senmiddelalderlige ovnkakler, mønter, bæltespænder, knive, bjælde, bennåle og slibesten af skifer. Udgravningen fortsætter i 2001

FHM 4225

Hans Skov

Kulturlag - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Vej/bro - Nyere tid

434. Kannikegade 14

15.03.11 Århus

Kulturlag/ veje

Andet anlægsarbejde

Vik./ midd.

sb. 118. Mindre undersøgelse tæt op mod Søndervold, hvor der fremkom et næsten 90 cm tykt lag fra vikingetid, men uden anlægsspor. Herover en række brolægninger fra 1100-tallet til 1200-tallets slutning, antagelig vejen langs indersiden af volden. Over brolægningerne ukarakteristiske lag fra højmiddelalder

FHM 4267

Lars Krants Larsen

Kulturlag - Vikingetid

Kulturlag - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

435. Latinergården

15.03.11 Århus

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Midd./ nyere tid

sb. 79. Undersøgelse straks uden for nordre voldgrav der viste, at de ældste lag bestod af forskellige gruber og hegnsførløb og måske nedgravning til en brønd, fra 12-1300-tallet. Fra anden halvdel af 1300-tallet er to store ovnkomplekser, hvis funktion ikke er klarlagt. En stenrække er måske rester af et til ovnene knyttet hus. I anden fjerdedel af 1400-tallet opførtes et gavlhus til beboelse med stensyld og flere gulvfaser, og senere tilkom en bagbygning med tykt lergulv på en stenpakning. Ved siden af fandtes spor af en lettere bygning, måske et værksted, med gulv af jernslagge; også her opføres en bagbygning, Mellem husene lå en stensat brønd. Store mængder slagge tyder på, at komplekset har tilhørt en smed. Ca. 1500 nedbrændte gavlhuset, efter hvilket blot sås de forkullede fodremme. På tomten opførtes i samme århundrede på en kraftig stenfyld to formodede gavlhuse, hvis rester er meget ødelagte af moderne forstyrrelser. Udgravningen fortsætter i 2001

FHM 4222

Lars Krants Larsen

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

436. Mejlgade 33

15.03.11 Århus

Bebyggelse/kulturlag

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

sb. 87. Mindre undersøgelse af kulturlag og fundamentrester fra middelalder og nyere tid

FHM 4277

Hans Skov

Bebyggelse - Middelalder

Kulturlag - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Kulturlag - Nyere tid

437. Møllegade 36

15.03.11 Århus

Bebyggelse/vej

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

sb. 121. Mindre undersøgelse, hvor der sås et op til 1,35 m tykt kulturlag, hvis ældste del er fra højmiddelalder. Snit i gaden viste, at den var anlagt på et kulturlag midt i 1600-tallet

FHM 4282

Hans Skov

Bebyggelse - Middelalder

Vej/bro - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Vej/bro - Nyere tid

438. Nydamsvej

15.03.11 Århus

Grube

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 122. Mindre undersøgelse, hvor en affaldsgrube fra førromersk jernalder blev registreret

FHM 4257

Henrik Skousen

Carsten Risager

Grube - Førromersk jernalder

439. Paradisgade/Borggade

15.03.11 Århus

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

sb. 120. Iagttagelser i periferien af det middelalderlige Århus viste op til 2,3 m tykke, strukturløse kulturjordslag, nærmest som havemuld. Et righoldigt keramikmateriale daterer lagene, der må skyldes byens renovation, til senmiddelalder og ind i 1700-tallet

FHM 4276

Hans Skov

Kulturlag - Middelalder

Kulturlag - Nyere tid

440. Rosengade

15.03.11 Århus

Vej/bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Vik./midd./nyere tid

sb. 67. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 441) hvor der i gadens sydøstligste del fandtes et forløb af en syv skifter høj munkestensmur i et meget usystematisk krydsforbandt. Muren har omgivet bispegårdskomplekset og kan tidligst være opført i anden halvdel af 1300-tallet; den viser desuden, at gaden oprindeligt var smallere

FHM 4200

Birka R. Bitsch

Vej/bro - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

Vej/bro - Nyere tid

441. Rosengade 17-19

15.03.11 Århus

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Midd./ nyere tid

sb. 67. Undersøgelse af knap 100 m², hvor der i undergrunden sås forskellige gruber, nogle måske grubehuse, samt mindst en brønd. Der fandtes desuden spor af en række faser af bindingsværkshuse med stensatte tagdryp og spinkel sylde. Disse dateres til 13- og 1400-tallet og opfattes foreløbig som gavlhuse. Fra 1500-tallet er store bindingsværksbygninger med trappetårne og pikstensbelagte kældre, hvor ét kan følges i flere faser. Antagelig drejer det sig om de bageste huse i en stor købmandsgård, nedrevet i 1600-tallet

FHM 4278

Lars Krants Larsen

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

442. Sct. Clemensborg

15.03.11 Århus

Havneanlæg

Andet anlægsarbejde

Midd./ nyere tid

sb. 117. Undersøgelse på sydsiden af åen mellem Fiskergade og den nuværende å, som har været væsentlig bredere end hidtil antaget, idet åbrinken lå oppe under Fiskergade. I slutningen af 1300-tallet bygges der et fletværksbolværk i åløbet, og mellemrummet mellem bolværk og åbrink fyldes op med gødning, på hvilken der lægges en faskine af ris. Med mellemrum opføres i alt syv bolværk i de næste 250 år, hvor mellemrummet mellem bolværkerne fyldes op, i de yngre faser bl.a. med sten og murbrokker. Omkring 1500 optræder mere solide bolværker med pæle og planker af eg, herunder genanvendt tømmer og en del af et klinkbygget skib. I opfyldslagene gjordes mange fund bl.a. lædersko, reb, træ- og benarbejder, tekstil, knive, skibsnagler, pyntebeslag, mønter, klædeplomber, glas og geværkugler. Udgravningen fortsætter i 2001

FHM 4201

Lars Krants Larsen

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

443. Vestergade 49

15.03.11 Århus

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

sb. 119. Under et hus, der er ældre end 1761, fandtes kulturlag, hvis nederste del kunne dateres til 12-1300-tallet

FHM 4258

Lars Krants Larsen

Hans Skov

Kulturlag - Middelalder

Kulturlag - Nyere tid

444. Vilhelmsborg

15.04.06 Mårslet

Herregårdsanlæg

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 105. Registrering af fundamenter og teglstensbrønd fra nyere tids avlsbygninger samt mulige fundamenter fra ældre bygninger

FHM 4254

Henrik Skousen

Herregård - Nyere tid

445. Refshøjgård I

15.05.01 Folby

Høj/jordfæstegrave

Vejanlæg

Enkeltgravskultur/yngre romersk jernalder

sb. 35. Undersøgelse af overpløjet høj med en diameter på ca. 19 m, hvori to grave fra undergravstid over hinanden. Kisten i den nederste grav fremstod med forkullede plankespor, åben gavlen i øst, men i øvrigt stensatte sider. Der sås bevaret ligskygge, og af gravgaver fandtes en flintøkse og et A-bæger. I den øverste grav lå en stridsøkse, type E, og en flintøkse. Langs højfoden udgravedes fem voksengrave og to barnegrave fra yngre romersk jernalder. Sidstnævnte grave indeholdt blot et lerkar, medens en stenomsat voksengrav indeholdt tre lerkar, kniv, bæltespænde, mosaikperler, fire sølvfibler, 49 glasperler, heraf 24 med guldfolie

FHM 4264

Claus Skriver

Gravhøj - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

446. Refshøjgård II

15.05.01 Folby

Høj/jordfæstegrave

Vejanlæg

Y. Bronzealder/æ. romertid

sb. 36. Undersøgelse af overpløjet høj med en diameter på 15 m, delvist beliggende i vej. Langs højfoden fandtes en urne, antagelig fra yngre bronzealder, en udateret brandgrav samt en lerkargrav fra ældre romersk jernalder. Denne indeholdt seks lerkar, en glasperle og bronzefibler; sidstnævnte optaget som præparat

FHM 4265

Claus Skriver

Gravhøj - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

447. Refshøjgård III

15.05.01 Folby

Høj

Vejanlæg

Udateret

sb. 17. Ifølge sognebeskrivelsen fra 1898 har der på stedet været en "ikke ubetydelig Høj". Ved prøvegravning viste alle spor efter denne sig at være forsvundet

FHM 4266

Jens Jeppesen

Gravhøj - Udateret

448. Lilleåen

15.05.03 Hadsten

Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 15. udgår

KHM 1415

Christoph Briese

Kulturlag - Nyere tid

449. Lystrup Enge

15.06.01 Elev

Kulturlag/marine aflejringer

Vejanlæg

Ældre stenalder

sb. 9. Prøvegravning ved den forhistoriske fjord i Lystrup Enge for at afklare udstrækning og karakter af forholdene omkring den forud kendte boplads fra ældre Ertebøllekultur. Det fremgik bl.a., at der i brednære aflejringer vest for det udgravede område findes tilspidsede stager, knogler og flint i aftagende mængder over 300 m. Det 10-15 cm tykke fundlag kan følges ned til en dybde af 0,8-1,2 m. I marine aflejringer iagttoges desuden et område med lag af tørv/driftgytje, hvori forskellige plante- og insektrester, der åbner mulighed for naturvidenskabelige undersøgelser

FHM 4283

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Kulturlag - Ældre stenalder

450. Ørvadgård

15.06.01 Elev

Boplads/kulturlag

Vejanlæg

Ældre stenalder

sb. 12. Prøvegravning straks oven for Lystrup Enge, hvor der mod syd afdækkedes et område med et op til 30 cm tykt, mørkt, gråt, sandet, trækulholdigt lag med mange flintafslag og ildskørnede sten. Laget lå i en sækning/hak, evt. skabt ved haverosion. Op ad skråningen mod nord afdækkedes et meget stenet, muligt kulturlag, hvorunder et par gruber med ildsprængte sten. Blandt fundene er mange skiveøkser fra yngre Ertebøllekultur. Desuden fandtes et fragment af en tyndnakket økse

FHM 4122

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Ældre stenalder

Kulturlag - Ældre stenalder

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

451. Aldersro I

15.06.02 Elsted

Boplads/kulturlag/vådbund

Vejanlæg

Yngre stenalder/førromersk jernalder

sb. 55. Ved prøvegravning registreredes et op til 35 cm tykt, gråbrunt, trækulholdigt kulturlag hvorunder anlægsspor. Kulturlaget indeholder meget flint og keramik, især ved en fugtig lavning. I et lille prøvehul her sås vådbundsaflejringer i et 80 cm tykt lag, hvoraf 40 cm tørv, med jernalderkeramik, flintafslag, skiveskrabere og knogler. Geotekniske borerer fra lavningen viser tørv og gytje ned til en dybde af 3,6 m. Bopladsen, der dækker et areal på ca. 1 ha, dateres til MNA V

FHM 4096

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

452. Egå Mosevej

15.06.02 Elsted

Gruber

Vejanlæg

Førromersk jernalder

sb. 29. Ved prøvegravning registreredes i en lav sænkning over knap 40 m et op til 0,4 m tykt, kulturpåvirket lag. Under dette fandtes en kogestensgrube og flere fyldskifter med trækulpartikler. Desuden fandtes et par gruber på et tilstødende område oven for laget. Antagelig repræsenterer det fundne udkanten af et bopladsområde

FHM 4095

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Grube - Førromersk jernalder

453. Kildevang

15.06.02 Elsted

Boplads

Vejanlæg

Ældre jernalder/ynge stenalder

sb. 53. Ved prøvegravning fandtes inden for 0,5 ha spredte gruber og stolpehuller med keramik fra ældre jernalder. Desuden fremkom en grube med tidligneolitisk keramik

FHM 4092

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre jernalder

454. Affaldscenter Aarhus

15.06.04 Lisbjerg

Diverse

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 142. Efter spredte rekognosceringsfund af bearbejdet flint foretoges prøvegravning, uden at der fremkom noget af arkæologisk interesse

FHM 4286

Claus Skriver

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

455. Høris I

15.06.04 Lisbjerg

Anlægsspor

Vejanlæg

Stenalder

sb. 94. I et område, hvor der var opsamlet mange afslag, skiveskrabere og en tyndnakket økse, foretoges prøvegravning. Inden for en flintkoncentration afdækkedes en grube og enkelte, spredte fyldskifter

FHM 3485 BW

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

456. Høiris II

15.06.04 Lisbjerg

Voldgrav/kulturlag

Vejanlæg

Oldtid

sb. 94. Fortsat undersøgelse (AUD 1997, 333), hvor der ved prøvegravning nord for Egådalen fremkom en ca. 2,5 m bred og 1,3 m dyb, rundbundet, Ø-V orienteret grav, som kunne følges i en serie felter over 200 m, uden at en afgrænsning blev erkendt. Gravens fyld var brun, let humøs, mod bunden lidt grålig med lysegrå marmorering. I nogle felter fremstod graven som en dobbeltgrav med en 75 cm bred grav mod nord, hvorved den samlede bredde blev op til fire meter. På en del af forløbet fandtes et op til 25 cm tykt, mørkegråt kulturlag med meget bearbejdet flint, lidt keramik og brændte sten fra yngre stenalder

FHM 3485 BY

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Kulturlag - Yngre stenalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Oldtid

457. Høiris X

15.06.04 Lisbjerg

Voldgrav

Vejanlæg

Oldtid

sb. 94. Ved prøvegravning nord for Egådalen afdækkedes en ca. 1,6 m bred, Ø-V løbende grav, der gennem en serie felter kunne følges i et næsten lige forløb over en strækning på ca. 800 m, uden at der fandtes en afgrænsning. Det drejer sig om en ned til 1,3 m dyb spidsgrav med en lagdelt, lysebrun, let humøs fyld, mod bunden let grålig med lysegrå/gulbrun marmorering, måske nedskredne, vandaflejrede lag. Fundene udgjordes af et par små lerkarskår og flintafslag

FHM 3485 CH

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Oldtid

458. Lisbjerg Skole

15.06.04 Lisbjerg

Boplads

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 49. Prøvegravning af en ca. 2 ha stor boplads fra tidligneolitikum og MN A V på en terrasse ned til Egådalen. Der fandtes omfattende kulturlag, der i en sænkning var 35 cm tykt og indeholdt mange afslag, skiveskrabere, fragmenter af slebne tynd- og tyknakkede økser samt keramik; under laget var der gruber og stolpehuller. På pladsen i øvrigt optræder diverse anlægsspor, og der fandtes vådbundsaflejringer med enkelte afslag, knogler og knusesten. Desuden registreredes en 1,6 m bred og 1,3 m dyb spidsgrav over 140 m, uden at en afgrænsning blev fundet. Gravens fyld er lagdelt med linseformede partier og striber af undergrund, og i bunden optræder en tynd, sandet, lysegrå stribe, antagelig vandaflejret. I fylden fandtes enkelte afslag og lerkarskår

FHM 2125

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

459. Lisbjerg Terp

15.06.04 Lisbjerg

Boplads

Vejanlæg

Førromersk jernalder

sb. 138. Inden for 1,5 ha fandtes ved prøvegravning enkelte stolpehuller og gruber, hvori keramik fra førromersk jernalder per. I. Desuden fremkom et område med et op til 35 cm tykt, kulturpåvirket lag, og i en vådbundsaflejring med tørv var der keramik og knogler

FHM 4194

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

460. Lisbjerggård X

15.06.04 Lisbjerg

Kulturlag/vådbund

Vejanlæg

Stenalder

sb. 94. Mindre prøvegravning ved kanten af en lavning med vådbundsaflejringer, som fulgtes til 1,1 m dybde. Der fandtes enkelte, mindre knoglesamlinger og spredte afslag. Oven for lavningen fandtes svage fyldskifter med lidt trækulpartikler og enkelte afslag samt et muligt forarbejde til en skiveøkse

FHM 3485 AH

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Kulturlag - Stenalder

Kulturlag - Stenalder

461. Terp Nord

15.06.04 Lisbjerg

Agerskel

Vejanlæg

Nyere tid

sb. 143. Ved prøvegravning registreredes sporene af en lav, ca. 1 m bred grøft med et lige forløb, antagelig en skelgrøft i marker fra stjerneudskiftningen ved Lisbjerg Terp

FHM 4284

Henrik Skousen

Peter Hambroe Mikkelsen

Ager/mark - Nyere tid

Skanderborg Amt

462. Sejs Snævringen

16.01.05 Linå

Broanlæg ?

Diverse

Middelalder

sb. 182. Mindre undersøgelse af udkløvede, lodrette egepæle og stykker af vandrette planker i Sejs Snævringen. Over 30-40 m stikker pælene op over søbunden langs den nuværende bred på ca. 1 m dybde. To prøver er dendrokronologisk dateret til ca. 1150 e.Kr. Ved uddybning af sejløbet i 1948 fandtes i samme område pæle og sten samt en jernøkse fra vikingetid eller tidlig middelalder. Det drejer sig muligvis om rester af en bro, der har givet mulighed for at krydse Gudenå på et af de smalleste steder i søsystemet, inden vandstanden i søerne hævedes ved Silkeborg Vandmølle

SIM 8/2000

Knud Bjerring Jensen

Vej/bro - Middelalder

463. Borrehøj

16.01.09 Skannerup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Romersk jernalder

sb. 77. Prøvegravning straks vest for et udgravet gårdsanlæg fra yngre romersk jernalder (AUD 1988, 322), hvorved der kunne påvises enkelte, spredte stolpehuller på den østligste del af området. Dette styrker formodningen om, at der er tale om en enkeltgård

SIM 115/1988

Knud Bjerring Jensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

464. Bøgholt

16.01.14 Tvillum

Langhøj

Skovrejsning

Yngre stenalder

sb. 26. Udgravning af tidligneolitisk langhøj, orienteret NV-SØ, stærkt nedpløjet og forstyrret af rævegrave og recente nedgravninger. Højen har været ca. 30 m lang og 8,5 m bred i østenden, hvor der fandtes en dyb, stenpakket palisadegrøft med stolpespor og spredte skår af to eller tre tragtbægre. Ca. 10 m vest for østenden fandtes rester af et stærkt nedpløjet anlæg af Konens Høj type, bestående af to 0,6-0,8 m store og ca. 0,75 m dybe, stenpakkede stolpehuller, der har indgået i et træbygget gravkammer. I og omkring de to stolpehuller fremkom en lille tyndnakket økse og en flækkekniv, begge af flint, en ravperle, rester af en øskenflaske samt enkelte skår af et tragtbæger. Højens langsider har været afgrænset af enkeltstillede stolper, hvis spor kunne følges langs højens nordside og delvist i højens sydøstside. Fund af trækul og områder med rødbrændt ler antyder, at de træbyggede dele af anlægget er blevet afbrændt, inden det blev dækket af højfyld. Sydvest for højen fremkom en sekundær, fundtom jordfæstegrav

SIM 10/2000

Knud Bjerring Jensen

Gravhøj - Yngre stenalder

465. Voel Vestergård

16.01.15 Voel

Høj

Dyrkning

Bronzealder

sb. 164. Udgravning af overpløjet høj med en diameter på ca. 14 m, hvori der centralt afdækkedes en 3 x 1,6 m stor, Ø-V vendt, stenpakket grav, der havde rummet en nu forsvundet egekiste. I graven, der kan dateres til per. II, fandtes to ørenringe af guldtråd, en snoet halsring, en glat armring, tre fingerringe, en bælteplade, fragmenter af en dragtnål og enkelte fragmenter af en ubestemmelig genstand, alt af bronze, og i østenden et lille tøndeformet lerkar. Højen, der var opført af græstørv, havde været omgivet af et randstensgærde. Uden for højfoden fremkom rester af en urnegrav og en brandplet med brændte knogler, begge antagelig fra yngre bronzealder, og under højen sås ardsfor

SIM 12/2000

Knud Bjerring Jensen

Gravhøj - Bronzealder

Ager/mark - Oldtid

466. Voel Vestermark

16.01.15 Voel

Høj

Dyrkning

Bronzealder

sb. 161. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 457), hvor ringgrøften og kraftige stolpehuller kunne følges hele vejen rundt langs højfoden, medens den centrale del af højen var fuldstændig ødelagt af moderne nedgravninger. De usædvanligt tydelige spor af græstørvsopbygget højfyld sandsynliggør en datering til ældre bronzelader. I højens østside fremkom en urne med brændte knogler fra yngre bronzealder

SIM 414/1999

Knud Bjerring Jensen

Gravhøj - Ældre bronzealder

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

467. Lynghoved

16.02.03 Dover

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Sen førrom./æ.rom.

sb. 253. Fortsat undersøgelse (AUD 1997, 339) på et kraftigt planeret område. Der fremkom kun en samling store lertagningsgruber med en del keramik fra sen førromersk/ældre romersk jernalder

SBM 737

Ejvind Hertz

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

468. Vrold

16.02.03 Dover

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Y.br./førrom.

sb. 254. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 458) hvor der kun fremkom en stærkt nedpløjet kogestensgrube

SBM 809

Ejvind Hertz

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

469. Hybenparken/Kløverparken

16.02.08 Skanderup

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Sen f.rom.

sb. 136. Ved prøvegravning blev der kun lokaliseret en grube med keramik fra sen førromersk jernalder

SBM 797

Ejvind Hertz

Bebyggelse - Førromersk jernalder

470. Farvergade

16.03.03 Horsens

Brønd / fiskedamme / grøfter

Andet anlægsarbejde

Midd. / nyere tid

sb. 60. Fortsat undersøgelse (AUD 1994, 443) hvor der påvistes yderligere fire karpedamme (?), to brønde og grøfter i flere faser

HOM 1467

Anders Horsbøl Nielsen

Andre anlæg/diverse - Middelalder

Bebyggelse - Middelalder

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

Bebyggelse - Nyere tid

471. Gråbrødrekloster

16.03.03 Horsens

Kloster

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 55. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 465), nu af den sydlige del af østfløjen og den østlige del af sydfløjen. Pga. faldende terræn indeholdt sydfløjen en underetage (med velbevarede teglstensgulve). Set fra syd har denne fløj været et almindeligt stokværk, men set fra klostergården en kælder. De tidligere påviste fundamenter i Kirkegyde (AUD 1990, 288) viste sig at stamme fra en senmiddelalderlig udløberfløj mod syd, med gavlen ud mod åhavnen, sikkert et pakhus

HOM 1272

Hans Krongaard Kristensen

Kloster - Middelalder

472. Søndergade 39

16.03.03 Horsens

Bylag /hus

Andet anlægsarbejde

Oldtid / midd. / nyere tid

sb. 75. Opmåling af et længere profil i et eksisterende hus, hvor der påvistes stolpehuller og andre nedgravninger, overlejret af et pløjelag. Over dette registreredes færdselsflader, opfyldninger, en serie middelalderlige lergulv og enkelte, senere forstyrrelser, ligesom der blev gjort iagttagelser vedrørende tidligere kældre. Et endnu udateret møntfund er stratigrafisk ældre end lergulvene

HOM 1421

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Oldtid

Kulturlag - Middelalder

Kulturlag - Nyere tid

473. Boringholm

16.03.04 Hvirring

Voldsted

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 96. Udtagning af ti prøver fra hovedanlægget (AUD 1999, 467) til dendrokronologisk datering. Otte prøver angiver et opførelsestidspunkt til 1369-73, medens to prøver repræsenterer en reparation eller tilføjelse i 1377

VKH 6331

Folmer Christiansen

Jan Kock

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

474. Lindegård, Kørup

16.03.06 Tamdrup

Gravhøj

Dyrkning

Oldtid

sb. 107. Efter fund af senneolitiske flintredskaber på en lav højning foretoges prøvegravning. Herved fandtes en stenbræmme, antagelig et "randstenstæppe" til en hidtil ukendt høj

HOM 1167

Anders Horsbøl Nielsen

Gravhøj - Oldtid

475. Lund Skole

16.03.06 Tamdrup

Gruber / kulturlag

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 102. Ved undersøgelse af to arealer fremkom en kogestensgrube, flade gruber og kulturlag. Lidt keramik og enkelte flintredskaber dateres til MN A I

HOM 1402

Per Borup

Grube - Yngre stenalder

Kulturlag - Yngre stenalder

476. Nygård, Molger

16.03.06 Tamdrup

Gravhøje / boplads

Råstof

Oldtid

sb. 47, 48, 49. Prøvegravning for at finde højene sb. 48 og 49 afslørede ingen spor efter disse, hvorimod det for sb. 47's vedkommende kunne ses, at der havde ligget en høj med en diameter på 22 m. Tilbage var blot dele af et stentæppe, enkelte randsten og ganske få sten fra centralgraven. Prøvegravning afslørede desuden to udaterede bopladsområder

HOM 1392

Anders Horsbøl Nielsen

Anne Mette Kristiansen

Bebyggelse - Oldtid

Gravhøj - Oldtid

477. Tamdrup Bisgård

16.03.06 Tamdrup

Herregårdsanlæg

Selvvalgt forskning

Nyere tid

sb. 108. Mindre bygningsarkæologisk undersøgelse hvor alle spor under gulvene synes at stamme fra den stående 1700-tals bygning. Desuden blev der indhentet mange oplysninger om den oprindelige ruminddeling

HOM 1418

Anders Horsbøl Nielsen

Herregård - Nyere tid

478. Torp Nørremark

16.03.07 Underup

Gravplads

Skovrejsning

Førrom. / rom.

sb. 116. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 469) på en mindre gravplads, der hermed er totalt udgravet. Der er undersøgt en jordfæstegrav, ni brandgrave samt nogle dårligt bevarede/tvivlsomme grave. Af flere våbengrave bør nævnes en med både et enægget og et tveægget sværd. Desuden fandtes kogestensgruber, stolpehuller og gruber

HOM 1362

Peter Mohr Christensen

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Bebyggelse - Udateret

479. Møllevangen

16.04.04 Ring

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder (?)

sb. 52. Efter fund af kogestensgruber afslørede en hurtig undersøgelse gruber og stolpehuller fra to treskibede huse, heraf et med ildsted. Mod nord kunne en 30-80 cm bred og 20-30 cm dyb grøft med et uregelmæssigt forløb følges 25 m mod syd. Keramik, bl.a. fra to store gruber ikke langt fra de to hustomter, er antagelig fra yngre bronzealder

HOM 1432

Per Borup

Bebyggelse - Yngre bronzealder

480. Ring

16.04.04 Ring

Urnegrav

Andet anlægsarbejde

Yngre bronzealder / Ældre jernalder

sb. 41. Ved muldafrømning fandtes rester af en urnegrav ca. 24 m øst for midten af den overpløjede høj
sb. 41

HOM 1464

Anders Horsbøl Nielsen

Gravplads/grav - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Ældre jernalder

481. Gantrup grusgrav

16.04.11 Voerladegård

Boplads

Råstof

Oldtid

sb. 98. Efter fund af trækulsholdige fyldskifter foretoges prøvegravning, hvorved der fremkom mange stolpehuller. En tolkning ud fra deres placering var dog ikke mulig

HOM 1329

Peter Mohr Christensen

Bebyggelse - Oldtid

482. Gantrupvej

16.04.11 Voerladegård

Boplads

Andet anlægsarbejde

Vik. / midd.

sb. 97. Undersøgelse af 2.200 m² i udkanten af Voerladegård, hvor der fandtes gruber, et grøftforløb, 8-10 grubehuse, heraf et med ildsted, og to langhuse. Det største af disse, der forventes færdigundersøgt i 2001, er mindst 32 m langt og 9,5 m bredt, orienteret Ø-V. Hvor der er mulighed for stratigrafiske iagttagelser, ses det, at huset er yngre end grubehusene; men det kan foreløbig ikke dateres nøjagtigt. Fundene består især af keramik og forskellige typer af slagge fra jernbearbejdning. Desuden er der fundet en jernnøgle, flere jernbeslag, en dragtnål af bronze og bly

HOM 1483

Anne Mette Kristiansen

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

483. Kirstinelund

16.04.11 Voerladegård

Boplads / teglovn

Andet anlægsarbejde

Førom. / nyere tid

sb. 90. Fortsat undersøgelse (AUD 1997, 359) af flere gruber fra tidlig førromersk jernalder, heraf en del ret store; en dyb grube med spor efter ild indeholdt en mængde lerkarskår. Endvidere iagttoges et større kulturlag og et område med stolpehuller. En teglovn med tilhørende lertagningsgrube skal sandsynligvis ud fra stenstørrelsen dateres til 1800-tallet. Undersøgelsen fortsættes i 2001

HOM 987

Per Borup

Anne Mette Kristiansen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Nyere tid

484. Ryvej, Sandvad

16.04.11 Voerladegård

Gravhøje

Vejanlæg

Oldtid

sb. 72-73. Ved prøvegravning eftersøgte de to overpløjede høje uden resultat

HOM 1026

Per Borup

Gravhøj - Oldtid

485. Sandvad Gl. Kro

16.04.11 Voerladegård

Bygning

Vejanlæg

Nyere tid

sb. 99. Ved prøvegravning afdækkedes lidt nord for kroen et ca. 4 x 2 m stort stengulv, delvist omgivet af et vægfundament. Måske drejer det sig om den krobygning, der blev nedbrændt af tyskerne i 1864. En nærmere undersøgelse forventes foretaget i 2001

HOM 1518

Per Borup

Bebyggelse - Nyere tid

486. Egebjerg NV

16.05.02 Hansted

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førom. / y. romertid / æ. germantid

sb. 82. Ved prøvegravning af 37 ha fremkom følgende: på et fladt plateau øst for Lærkenfeldtgravene fandtes bopladsrester, som ud fra keramikfund kan dateres til yngre romersk/ældre germansk jernalder. På en nord- og vestvendt skråning var der spredte stolpehuller og gruber med keramik fra førromersk jernalder per. I, og det samme var tilfældet på et fladt plateau. I et lille område, også med stolpehuller og gruber, kunne keramikken dateres til periode IIIa. Undersøgelsen forventes fortsat i 2001

HOM 1481

Kirsten Christensen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

487. Brørup

16.05.03 Hylke

Gravhøj

Diverse

Æ.br.

sb. 32. Ved overvågning af kabelnedpløjning gennem den sydlige del af en overpløjet høj sås kun de sidste rester af randsten mod sydvest

SBM 834

Ejvind Hertz

Gravhøj - Ældre bronzealder

488. Skovrejsning 1999/2000

16.05.03 Hylke

Diverse

Skovrejsning

Oldtid

sb. 82. U D G Å R

SBM 804, 825 og 805

Ejvind Hertz

Andre anlæg/diverse - Oldtid

489. Sletkær I

16.05.03 Hylke

Bebyggelse

Skovrejsning

Æ.rom./y.germ.

sb. 82. Ved udvidet prøvegravning undersøgtes en velbevaret hustomt fra yngre germansk jernalder, og der sås omfattende bopladsrester fra perioden ældre romersk - yngre germansk jernalder

SBM 804

Ejvind Hertz

Camilla Bjarnø

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

490. Sletkær II

16.05.03 Hylke

Jordfæstegrav

Skovrejsning

Æ.rom.

sb. 60. Undersøgelse af itupløjet, stenindrammet jordfæstegrav fra ældre romersk jernalder, hvori op til ni ødelagte lerkar og en jernkniv; i pløjelagte lå en glasperle

SBM 825

Ejvind Hertz

Camilla Bjarnø

Gravplads/grav - Romersk jernalder

491. Marielyst 2

16.05.06 Nebel

Gravhøj

Dyrkning

Yngre stenalder

sb. 59. Undersøgelse af to jordfæstegrave, formodentlig fra sen enkeltgravskultur, i en hidtil uregistreret, overpløjet høj. Den ene grav, sandsynligvis med spor efter en plankekiste, indeholdt en sen stridsøkse og et bæger. Den anden grav, antagelig en bulkiste, indeholdt 21 ravperler

HOM 1389

Anders Horsbøl Nielsen

Gravhøj - Yngre stenalder

492. Vasegården

16.05.07 Ovsted

Keramikværksted

Andet anlægsarbejde

1550-1575

sb. 30. Ved prøvegravning fremkom en grube med et stort keramikmateriale fra 1550-75, antagelig affald fra et keramikværksted

SBM 837

Ejvind Hertz

Grube - Nyere tid

493. Søvind Station

16.05.08 Søvind

Gravplads / boplads / ager

Andet anlægsarbejde

Germanertid / midd. / nyere tid

sb. 114. På en Ø-V gående, sandet bakke, omgivet af vådområder på tre sider, undersøgtes et antal nærmest N-S orienterede jordfæstegrave, hvoraf halvdelen var stensatte. Flere grave var så små, at der må være tale om barnegrave. Gravgaver fandtes ikke, men i fylden sås grove skår af samme type som de, der fandtes ved undersøgelse af to små hustomter på bakken. Disse skår kan med nogen usikkerhed dateres til yngre germansk jernalder. I udgravningsområdet i øvrigt sås spor efter højryggede agre

HOM 1426

Mariann Hahn-Thomsen

Bebyggelse - Germansk jernalder

Gravplads/grav - Germansk jernalder

Ager/mark - Middelalder

Gravplads/grav - Middelalder

494. Torupvolde

16.05.08 Søvind

Diverse

Andet anlægsarbejde

Midd. / nyere tid

sb. 15. Mindre undersøgelse i engen 100 m syd for voldstedet Torupvolde, hvor der var fremkommet en stenrække og en opfyldning; en opfyldning til iagttoges andetsteds i engen

HOM 1390

Anders Horsbøl Nielsen

Andre anlæg/diverse - Middelalder

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

495. Lindegård, Gedved

16.05.09 Tolstrup

Boplads

Læhegn

Yngre bronzealder

sb. 27. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 476) hvor der fremkom spredte stolpehuller og gruber med keramik fra yngre bronzealder. To anlæg med keramik må dog dateres til henholdsvis tragtbægerkultur og ældre romersk jernalder

HOM 1286

Anders Horsbøl Nielsen

Mariann Hahn-Thomsen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Romersk jernalder

496. Mårhøj

16.05.09 Tolstrup

Gravhøj / boplads / ager

Andet anlægsarbejde

Bronzealder(?) / æ. rom. jernalder /
midd. / nyere tid

sb. 4, 28. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 477), hvor der undersøgtes to grøfter, af hvilke den ene påvistes over mere end 100 m. Begge var fladbundede, 50-65 cm dybe og 1-2,7 m brede. Lavt i området ved østsiden af den lange grøft var der gravet en række store, flade gruber, som har haft forbindelse med denne, og som begge indeholdt grålige, vandaflejrrede lag. I grøfter og gruber var en del skår fra ældre romersk jernalder. Højere i området sås forskellige gruber med ildspor i bunden, og i en var der planterester, bl.a. af hør, medens andre måske indeholdt rester af trætrug. Atter andre, cirkelrunde gruber med lodrette sider, tolkes som brønde. I området sås også spor af højryggede agre, og i en overpløjet høj undersøgtes rester af en mandslang, nærmest pæreformet brandgrav, antagelig fra bronzealderens midte

HOM 1350

Per Borup

Gravhøj - Bronzealder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Ager/mark - Middelalder

497. Gl. Århusvej, Hovedgård

16.05.14 Ørriidslev

Boplads

Vejanlæg

Førromersk jernalder

sb. 71. Ved undersøgelsen registreredes 4-5 gruber fra førromersk jernalder per. IIIa

HOM 1462

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

498. Møllegård Øst

16.05.14 Ørriidslev

Gruber

Vejanlæg

Førromersk jernalder

sb. 70. Undersøgelse af et par næsten cirkulære gruber med mørk fyld fra tidlig førromersk jernalder. Den ene, 125 x 135 cm og 75 cm dyb indeholdt ud over et større skårmateriale et stedvist massivt lag af sortbrændte dyrekogler og -tænder

HOM 1441

Per Borup

Grube - Førromersk jernalder

499. Anelyst

16.05.15 Østbirk Gravhøj

Dyrkning Oldtid

sb. 111. Efter opløjning af sten gennem en lang årrække undersøgte en overpløjet høj, der sås som en let højning på en bakke. Tilbage var blot den centrale del af det stenlagte gravleje og et tyndt lag højfyld omkring dette

HOM 860 Per Borup

Gravhøj - Oldtid

500. Birkholm

16.05.15 Østbirk Gruber / grave(?)

Vejanlæg Oldtid

sb. 184. Ved prøvegravning fandtes syv tætliggende gruber af forskellig form, blandt hvilke der kan være grave. Undersøgelsen forventes afsluttet i 2001

HOM 1510 Per Borup

Gravplads/grav - Oldtid

Grube - Oldtid

501. Holmegård

16.05.15 Østbirk Grav(?)

Vejanlæg Jernalder

sb. 185. Ved prøvegravning fandtes et regelmæssigt 2 x 1,1 m stort, Ø-V orienteret fyldskifte hvori større sten og enkelte skår fra fine, tynde, glittede kar. Denne formodede jernaldergrav forventes undersøgt i 2001

HOM 1511 Per Borup

Gravplads/grav - Jernalder

502. Industrivej 11

16.05.15 Østbirk Stenlægninger / grave

Vejanlæg Oldtid

sb. 93, 94. Prøvegravning ved to ikke-synlige, overpløjede høje førte til fundet af stensamlinger, heraf en grav. Udgravning forventes foretaget i 2001

HOM 1514 Per Borup

Andre anlæg/diverse - Oldtid

Gravplads/grav - Oldtid

503. Kirstinelyst

16.05.15 Østbirk Gravhøj / kogestensgruber

Vejanlæg Bronzealder

sb. 95, 96. Prøvegravning ved to overpløjede høje af hvilke kun den ene, undersøgt i 1967, endnu er synlig. I en søgegrøft straks øst for denne høj fremkom to mindre kogestensgruber, nogle få stolpehuller og en grube. Undersøgelse under højen forventes at ske i 2001

HOM 951 Per Borup

Gravhøj - Bronzealder

Grube - Bronzealder

504. Kirstinelyst Øst

16.05.15 Østbirk

Gruber

Vejanlæg

Oldtid

sb. 188. Ved prøvegravning sås to stenholdige gruber, den ene med keramik. Undersøgelse forventes i 2001

HOM 1515

Per Borup

Grube - Oldtid

505. Kirstinelyst Vest

16.05.15 Østbirk

Boplads / grave

Vejanlæg

Oldtid

sb. 181. Ved prøvegravning fandets et sted sorte fyldskifter med stenalderflint og et andet sted lidt stolpehuller. Mod nordvest fremkom fire stenspækninger, af hvilke mindst to må være grave, samt brændte knogler på overfladen, måske fra en brandgrav. Undersøgelse forventes i 2001

HOM 1516

Per Borup

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

Gravplads/grav - Oldtid

506. Petersborg Vest

16.05.15 Østbirk

Palisadegrøft / hustomt

Vejanlæg

Oldtid / y. stenalder

sb. 183. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 485) af palisadegrøft over ca. 65 m, hvor afgrænsning dog hindredes af moderne nedgravninger; herefter er grøftens samlede længde over 500 m, dvs. tværs over den fladbundede smeltevandsdal. Dateringen er stadig uklar, men to steder skærer grøften kulturlag fra senneolitikum. I det ene, et ca. 4,5 m bredt, mørkebrunt fyldskifte med betydelige mængder af forkullet korn, sås spor efter flere sortbrændte stolper, antagelig fra en senneolitisk hustomt med forsænket gulv. Denne undersøgtes kun i overfladen

HOM 1509

Per Borup

Bebyggelse - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Oldtid

507. Petersvang

16.05.15 Østbirk

Grav(?)

Vejanlæg

Oldtid

sb. 187. I en knapt 220 m lang søgegrøft fritlagdes tre stenholdige nedgravninger, måske grave. En undersøgelse forventes i 2001

HOM 1513

Per Borup

Gravplads/grav - Oldtid

508. Præstemarken

16.05.15 Østbirk

Gravhøje / dige

Andet anlægsarbejde

Oldtid / nyere tid

sb. 79, 80. Prøvegravning hvor to overpløjede høje blev afgrænset. Et langt fyldskifte med mange sten blev tolket som et sløjfet dige med lave grøfter på begge sider

HOM 1427

Mariann Hahn-Thomsen

Gravhøj - Oldtid

Ager/mark - Nyere tid

509. Sandvad

16.05.15 Østbirk

Kulturlag

Vejanlæg

Ældre stenalder

sb. 182. Ved prøvegravning sås under et mere end en meter tykt sand- og tørvelag et lidt mørkere, delvist helt mørkerødt sandlag, med lidt forarbejdet flint, heriblandt en symmetrisk kærneøkse. En nærmere undersøgelse forventes i 2001

HOM 1517

Per Borup

Kulturlag - Ældre stenalder

510. Toftkærgård

16.05.15 Østbirk

Boplads / ager

Vejanlæg

Jernalder / midd. / nyere tid

sb. 186. I en mere end 300 m lang søgegrøft fandtes gruber og sorte kulturlag med keramik, evt. også stolpehuller. Desuden formodede spor af højryggede agre. Videre undersøgelse forventes i 2001

HOM 1512

Per Borup

Bebyggelse - Jernalder

Ager/mark - Middelalder

Ager/mark - Nyere tid

511. Hedegård Vest

16.06.01 Ejstrup

Gravhøj

Skovrejsning

Oldtid

sb. 236. Ved prøvegravning påvistes en hidtil uregistreret gravhøj

HOM 1312

Peter Mohr Christensen

Gravhøj - Oldtid

512. Storgårde

16.06.01 Ejstrup

Boplads

Skovrejsning

Y. bronzealder / y. stenalder(?)

sb. 235. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 488) af spredte stolpehuller blandt hvilke der med nogen usikkerhed kunne udskilles en toskibet, neolitisk hustomt. Nær denne opsamledes neolitisk flint, bl.a. et slebet øksefragment. En stor grube viste sig at bestå af flere mindre gruber, der delvis skar hinanden. Den fundne keramik kan dateres til yngre bronzealder, men evt. er noget af den fra tidlig førromersk jernalder

HOM 1097

Per Borup

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

513. Højvang

16.06.03 Klovborg

Boplads / gravhøje / brandgrav

Skovrejsning

Jernalder / oldtid

sb. 53, 54, 55, 109. Omfattende prøvegravninger hvor den vestlige afgrænsning af jernaldergravpladsen Marielyst 4 (AUD 1998, 445) blev fastlagt. På et fladt plateau mod vest fandtes stolpehuller og gruber fra en anden boplads; den dateres til jernalder ud fra opsamlet keramik. Prøvegravning for at lokalisere gravhøjen sb. 53 var uden resultat, og heller ikke højene sb. 54 og 55 var der spor af; men her fremkom dog en urne med brændte ben samt spredte bopladsrester

HOM 1456

Anders Horsbøl Nielsen

Kirsten Christensen

Bebyggelse - Jernalder

Gravhøj - Jernalder

Gravplads/grav - Oldtid

514. Lille Malund

16.06.03 Klovborg

Gruber

Skovrejsning

Oldtid

sb. 123. Ved prøvegravning fandtes to gruber og et stolpehul

HOM 1458

Anders Horsbøl Nielsen

Anne Mette Kristiansen

Bebyggelse - Oldtid

515. Malundvej 13

16.06.03 Klovborg

Kogestensgrube

Skovrejsning

Oldtid

sb. 122. Ved prøvegravning påvistes en kogestensgrube

HOM 1459

Anders Horsbøl Nielsen

Anne Mette Kristiansen

Grube - Oldtid

516. Malundvej 5

16.06.03 Klovborg

Boplads

Skovrejsning

Oldtid / jernalder

sb. 121. Ved prøvegravning påvistes to bopladsområder, dels et nordøstligt med spredte stolpehuller og en kogestensgrube, dels et sydvestligt med mange stolpehuller; sidstnævnte er sandsynligvis fra jernalderen

HOM 1460

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Jernalder

Bebyggelse - Oldtid

517. Skade

16.06.03 Klovborg

Boplads

Skovrejsning

Føromersk jernalder

sb. 111. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 490) hvor der inden for 80 x 100 m undersøgtes ti velbevarede hustomter fra tidlig føromersk jernalder. Disse kan inddeles i tre grupper: uden væggroft, med væggroft i øst og med væggroft hele vejen rundt. I fire huse sås spor af båseskillerum til 8-12 dyr. I øvrigt kunne der gøres forskellige arkitektoniske iagttagelser omkring indgangspartier og væggrofternes stolpe- og plankespor. Desuden undersøgtes nogle større, oftest sten- og keramikholdige gruber, der hyppigt enkeltvis eller i par sås i tilknytning til et hus. Keramikken omfatter bl.a. lerkar med svaleredører og kan dateres til tidlig føromersk jernalder, hvortil også husene bør henføres. De ret spredtliggende tomter repræsenterer formentlig sporene af nogle få samtidige gårde, der flere gange er flyttet inden for et lille område

HOM 1266

Per Borup

Bebyggelse - Føromersk jernalder

518. Skovdalen / Sct. Michaels kilde

16.06.05 Nørre Snede

Kogestensgruber / vejanlæg

Andet anlægsarbejde

Y. bronzealder / udateret.

sb. 493, 494. Ved prøvegravning lige syd for Nørre Snede (AUD 1986, 406) påvistes enkelte kogestensgruber fra yngre bronzealder samt vejspor under og i et meget omfattende påfyldningslag op mod en slugt og direkte på det traditionelle hærvejsforløb

HOM 1184

Mads Kähler Holst

Grube - Yngre bronzealder

Vej/bro - Udateret

519. Tvillinggård

16.06.05 Nørre Snede

Gravhøje, bopladser, bygning

Skovrejsning

Oldtid / y. bronzealder / førrom. / nyere tid

sb. 85, 86. En prøvegravning viste bevarede rester af højene, som har givet gården navn. Tæt ved sås rester af mindst to bygninger, hvor den ene, 8 x 13 m, med lergulv i nord og jordgulv i syd dateres til nyere tid ud fra byggeskikken. På små højninger vest for fandtes stolpehuller, væg- og hegnsgrøfter samt gruber. Fund af skår fra keglehalskar med vandrette tapører og skår med facetterede rande daterer bopladresterne til henholdsvis yngre bronzealder per. V og føromersk jernalder

HOM 1455

Anders Horsbøl Nielsen

Kirsten Christensen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Føromersk jernalder

Gravhøj - Oldtid

520. Gjessø

16.06.06 Them

Boplads

Dyrkning

Oldtid

sb. 402. Undersøgelse af to opløjede kogestensgruber

SIM 5/2000

Knud Bjerring Jensen

Grube - Oldtid

521. Alsted Møllevej

16.06.07 Tørring

Bebyggelse

Vejanlæg

Vikingetid/middelalder

sb. 89. Prøvegravning på en sydskråning, hvor der fandtes stolpehuller fra et hus. Opsamlet keramik kan dateres både til vikingetid og middelalder

VKH 6397

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

522. Alsted Møllevej II

16.06.07 Tørring

Gruber

Vejanlæg

Jernalder

sb. 88.

Prøvegravning på en sydskråning ved en lille sø, hvorved der fremkom en større grube med jernalderkeramik

VKH 6398

Aase Gyldion Andersen

Grube - Jernalder

523. Åle Præstegård

16.06.09 Åle

Kampestenssat kælder

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 32. Opmåling og registrering af vægge og brolagt gulv i kampestenssat kælder og kældernedgang under præstegårdsstuehus fra 1672. Kælderen måler 7 x 5,5 m, er 1,8 m dyb og tilgængelig ad en rampe mod sydvest

VKH 6336

Karen Rysgaard

Bebyggelse - Nyere tid

Vejle Amt

524. Bjerre Herreds Ungdomsskole

17.01.03 Bjerre

Boplads

Andet anlægsarbejde

Germansk jernalder

sb. 21. Undersøgelse af et ret dårligt bevaret, stort treskibet langhus, et mindre, formodet "hegnshus" samt dele af et hegn; hertil et område med gruber og et par ildsteder/kogestensgruber. Alt kan med nogen usikkerhed dateres til germansk jernalder

HOM 1429

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Germansk jernalder

525. Stenvad Gårde 1

17.01.04 Glud

Boplads(?)

Andet anlægsarbejde

Jernalder

sb. 26. Ved prøvegravning fremkom flere større, men forholdsvis tynde, trækulholdige fyldskifter/ildsteder, et par smalle aflange gruber med stolpespor samt enkelte stolpehuller. Nogle få, mindre skår fra en af gruberne skal antagelig dateres til jernalder

HOM 1436

Per Borup

Bebyggelse - Jernalder

526. Stenvad Gårde 2

17.01.04 Glud

Vej / vadested

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder / førrom. / midd. /
nyere tid

sb. 62. Tæt ved en meget stor, jordfast sten fandtes i et dybt niveau en cirkulær, neolitisk skiveskraber. Højere lå op ad stenen en skårsamling fra førromersk jernalder per. II eller IIIa. Endnu højere sås en vejbrolægning af sten, der har forbindelse med et nærliggende vadested, som den store sten udgjorde en del af

HOM 1436

Anders Horsbøl Nielsen

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Førromersk jernalde

Vej/bro - Middelalder

527. Hornumvej 8

17.01.06 Hornum

Landsby

Læhegn

Midd.? / nyere tid

sb. 5. Ved prøvegravning fremkom fem ikke sikkert daterbare gruber

HOM 1475

Jan Maack Kjerbye

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

528. Møgelhøj

17.01.08 Nebsager

Gravhøj

Dyrkning

Bronzealder

sb. 1. Uafsluttet undersøgelse af en stor høj opført i mindst tre faser. En 3 x 1,5 m stor stenlægning midt på højen, lige under pløjelaget udgør antagelig spor efter en i moderne tid delvist forstyrret grav. Nogle tætliggende, større sten hører måske til en ældre grav, og nogle meter syd for denne formodes der at være endnu en grav. Her fandtes i et fyldskifte lige under pløjelaget en dobbeltknap af bronze.

Udgravningen forventes genoptaget i 2001

HOM 1178

Per Borup

Gravhøj - Bronzealder

529. Uldal

17.01.11 Stouby

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 63. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 495) hvor der fremkom spredte stolpehuller og gruber. Den eneste grube, hvori der fandtes daterende keramik - fra tidlig førromersk jernalder - lå lidt for sig selv

HOM 1293

Peter Mohr Christensen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

530. Almind sogn

17.02.01 Almind Enkeltfund og bopladser
Læhegn Stenalder, jernalder og højmiddelalder
sb. 30, 70-76. udgår
MKH 1068, 1082, 1083, 1064, 1065, 1084, 1080,
1081, 1064, 1065
- Kirsten Prangsgaard

531. Hesselly 5

17.02.02 Eltang Rydningsdyng
Andet anlægsarbejde Ældre jernalder
sb. 48. Ved prøvegravning fandtes en rydningsdyng samt enkelte gruber
MKH 1039 Kirsten Prangsgaard
Andre anlæg/diverse - Ældre jernalder

532. Hesselly 6

17.02.02 Eltang Boplads
Andet anlægsarbejde Neolitikum og ældre jernalder
sb. 42. Ved prøvegravning blev der påtruffet enkelte gruber og stolpehuller med keramik fra ældre jernalder samt et mindre indslag af formodede, neolitiske flintafslag
MKH 1040 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Yngre stenalder
Bebyggelse - Ældre jernalder

533. Hesselly 7

17.02.02 Eltang Boplads
Andet anlægsarbejde TBK MN A I
sb. 46. Undersøgelse af en 4 x 8 m stor, Ø-V orienteret konstruktion (hustomt?) bestående af otte meget diffuse, indtil 20 cm dybe stolpehuller, anbragt i tre rækker på tværs af konstruktionen. I dennes vestdel var der en dyb rodvælt, hvori hovedparten af fundene fremkom: keramik, flintskrabere og -knive samt afslag; førstnævnte kan dateres til MN A I. Syd og øst for dette anlæg var der et 5-10 cm tykt kulturlag
MKH 1041 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Yngre stenalder

534. Hesselly 8

17.02.02 Eltang Boplads
Andet anlægsarbejde Ældre romersk jernalder
sb. 47. Undersøgelse af to hustomter samt gruber, antagelig en enkeltgård i to faser
MKH 1042 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Romersk jernalder

535. Hesselly 9

17.02.02 Eltang Boplads
Andet anlægsarbejde Neolitikum
sb. 49. Undersøgelse af to formodede midtsulehuse, antagelig senneolitiske, samt gruber
MKH 1060 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Yngre stenalder

536. Vanglund 1 og 2

17.02.02 Eltang Boplads
Læhegn Oldtid, neolitikum og MN A II-III
sb. 50-51. Ved efterrekonoscering fandtes et stort opløjet kulturlag med fund fra MN A II-III samt et mindre, ligeledes fra neolitikum. Desuden fremkom en udateret, men antagelig yngre grube
MKH 1078, 1079 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Yngre stenalder
Grube - Oldtid

537. Ankershus

17.02.05 Kolding Boplads
Andet anlægsarbejde Ældre romersk jernalder
sb. 16, 58. Ved prøvegravning fandtes gruber, antagelig tilhørende en enkeltliggende gård
MKH 944 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Romersk jernalder

538. Brændkjærskolen

17.02.05 Kolding Kulturlag
Andet anlægsarbejde Ældre romersk jernalder
sb. 61. Ved prøvegravning fandtes et diffust kulturlag samt enkelte gruber
MKH 1037 Kirsten Prangsgaard
Kulturlag - Romersk jernalder

539. Kirsebærvej

17.02.07 Nørre Bramdrup Boplads
Andet anlægsarbejde Jernalder
sb. 39. Ved prøvegravning fandtes spredte gruber samt et diffust kulturlag med enkelte stykker keramik
MKH 1061 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Jernalder

540. Landerupgård

17.02.08 Sønder Vilstrup Enkeltfund
Læhegn Oldtid
sb. 21. u d g å r
MKH 1085 Kirsten Prangsgaard
Andre anlæg/diverse - Oldtid

541. Højgaard 2

17.03.03 Fredericia

Gravplads/boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre jernalder/vikingetid

sb. 39. Undersøgelse af fire grave, formodentlig fra ældre vikingetid, af hvilke en indeholdt en kniv. Desuden fandtes stolpehuller og nogle få gruber fra ældre jernalder

VKH 6356

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Ældre jernalder

Gravplads/grav - Vikingetid

542. Højgaard 3

17.03.03 Fredericia

Boplads/grave/forsvarsanlæg

Andet anlægsarbejde

Ældre jernalder/nyere tid

sb. 38. Undersøgelse af ca. 400 m² hvor der fandtes en staklade, brudte hegnsløb og nogle gruber. Desuden fremkom to urnebrandpletter hvori jerngenstande og en mulig jordfæstegrav. Endelig frilagdes et større stykke af byens yderste forsvarsanlæg, den såkaldte Ryttergrav

VKH 6374

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Ældre jernalder

Gravplads/grav - Ældre jernalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

543. Vejlevej

17.03.03 Fredericia

Brønd

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 37. Undersøgelse af brønd i 4 m dybde. Denne málte 2,25 x 2,25 x 0,5 m og var øverst af eg, nederst af savet nåletræ

VKH. 6357

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Nyere tid

544. Lindegård

17.03.04 Taulov

Boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 97. Ved prøvegravning fremkom en del stolpehuller, kogestensgruber og dele af et hegnsløb

VKH. 6380

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Oldtid

545. Lucinaborg 2

17.03.04 Taulov

Boplads

Andet anlægsarbejde

Romersk jernalder

sb. 98. Undersøgelse af gårdsanlæg med syv samtidige bygninger. Hovedbygningen målte 22 x 5 m og var orienteret Ø-V med spor efter båseskillerum og vægforløb. Desuden var der spor af to Ø-V orienterede udhuse; et NØ-SV orienteret hus var stratigrafisk ældre end disse. To staklader har antagelig ligget uden for den indhegnede gårdsplads. Et 20 m langt forløb af stolpesæt kan være spor af et eller flere huse, evt. en "hegnsbygning". Endelig fandtes et udhus og en staklade. Hegnssporene omkring gården var kun sporadisk bevarede, men ud fra bygningernes beliggenhed, må hegnet have omfattet mindst 1.000 m². Keramikfund daterer anlægget til ældre romersk jernalder, og ud fra størrelsen kan der være tale om en stormandsgård, der indgår i bopladsen lige nord for (AUD 1995, 382)

VKH 6337

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Romersk jernalder

546. Annesminde

17.03.05 Trinitatis Ls (Ullerup)

Bopladsgrube

Andet anlægsarbejde

Førromersk jernalder

sb. 24. Ved prøvegravning fandtes en stor grube med en mængde keramik fra førromersk jernalder

VKH 6353

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

547. Højgaard

17.03.05 Trinitatis Ls (Ullerup)

Gravplads

Andet anlægsarbejde

Æ.rom./vikingetid

sb. 17, 25. Ved undersøgelsen fremgik placeringen af en forsvundet, overpløjet høj af 36 jordfæstegrave og fem urnegrave, der, i en rundkreds, afbrudt af et vandhul, har omgivet højen. Af urnerne var blot bunden med lidt brændte ben og jerngenstande tilbage på grund af pløjning. Jordfæstegravene viste spor efter både bul- og plankekister, orienteret mod højmidten, enten med kort- eller langsiden. 10 af gravene indeholdt fund, hovedsagelig knive og bæltespænder

VKH 6347

John E. Jeppesen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Vikingetid

548. Kalvehavegård

17.03.05 Trinitatis Ls (Ullerup)

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrøm./germ./vikingetid

sb. 24. Der fremkom spor af mindst 17 huse, hvoraf det største var 40 x 7 m, med let buede sider; de øvrige huse var 8-18 x 4-6 m, ligeledes med let buede sider; både Ø-V og N-S orienterede bygninger forekom. Flere steder, bl.a. ved det længste hus, sås tydeligt to faser. Der blev også fundet syv grubehuse, meget forskelligt konstruerede; i et af disse lå en jernøkse og en jernstang, i et andet to tenvægte. Antagelig drejer det sig om en enkeltgård med udskiftninger og tilføjelser gennem et vist tidsrum. Endelig fandtes der nogle få gruber, herunder også fra førromersk jernalder

VKH 6344

John E. Jeppesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

549. Højgård 1

17.04.01 Daugård

Langdysse / boplads

Skovrejsning

Y.st./førrom./ Y.rom.

sb. 33. Lokalisering af langdysse samt undersøgelse af stolpehuller og en grube fra jernalderen

VKH 1888

Bjørnar Måge

Gravhøj - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

550. Højgård 2

17.04.01 Daugård

Megalit? / Grav? / Boplads

Skovrejsning

Y. st. / Førrom.

sb. 38. En registreret megalitgrav kunne ikke lokaliseres, bortset fra fund af hvidbrændt flint. I stedet fandtes større gruber og en stenkonstruktion, der var op til 8 m lang, 1,5 m bred og ca. 1 m høj. Både denne og gruberne indeholdt store mængder førromersk keramik fra per. III

VKH 1893

Bjørnar Måge

Megalitanlæg - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

551. Bjergagergård

17.04.03 Hatting

Gruber

Læhegn

Førromersk jernalder

sb. 145. Ved prøvegravning fremkom tre gruber og et enkelt stolpehul

HOM 1482

Anders Horsbøl Nielsen

Jan Maack Kjerbye

Grube - Førromersk jernalder

552. Nørremarksgård 2

17.04.03 Hatting

Jættestue

Diverse

Yngre stenalder

sb. 10. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 503) viste stenspor og tørmur i op til 13 skifter, og at der var tale om en acentralt placeret jættestue med kort gang. Kammergulvet var ødelagt, men under dette sås ardspor og et stolpehul med spor efter brand. Ved højen undersøgt desuden forskellige stenlægninger og flintforekomster. Den yngste stenlægning kan, ud fra fund af fladehugget flint, dateres til senneolitikum, medens en grubekeramisk A-pil giver en terminus post quem datering af en af de øvre stenlægninger. I nedre niveauer sås i meget komplicerede aflejringsforhold under sand og sten keramik fra MN A I-II, hvor de fleste skår stammer fra MN A Ib. For at holde styr på de mange fænomener anvendtes Harris Matrix

HOM 1189

Anne Bjerrekær

Ager/mark - Yngre stenalder

Megalitanlæg - Yngre stenalder

553. Aldumgård

17.04.07 Stenderup

Gravhøj

Læhegn

Oldtid

sb. 17. Prøvegravning hvor det ikke lykkedes at finde den registrerede, overpløjede gravhøj

HOM 1474

Jan Maack Kjerbye

Anders Horsbøl Nielsen

Gravhøj - Oldtid

554. Horsholm, Ørnstrup

17.04.09 Torsted

Grube / landsby

Læhegn

Middelalder

sb. 35. Prøvegravning hvor der fandtes to gruber. Den ene kan ud fra keramik dateres til tidlig middelalder

HOM 1476

Jan Maack Kjerbye

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Middelalder

Grube - Middelalder

555. Torsmark

17.04.09 Torsted

Kulturlag / kogestensgrube

Andet anlægsarbejde

Oldtid

sb. 34. Prøvegravning hvor der fandtes kogestensgruber og fyldskifter. I et af sidstnævnte var der et fragment af bronzeblik

HOM 1468

Anders Horsbøl Nielsen

Mariann Hahn-Thomsen

Grube - Oldtid

Kulturlag - Oldtid

556. Torsted Vestermark

17.04.09 Torsted

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre romersk jernalder

sb. 23. Udgravning af den østlige del af en boplads, hvis vestlige del tidligere er undersøgt (AUD 1988, 342). Der fandtes spor af tagbærende stolper til fire huse samt af indgangsstolper. I et stolpehul i et hus var der skår med mæanderbort og tætsiddende, lodret afstrikning, som kan dateres til B 2. Rester af en urne med små, hvidbrændte knogler formodes at være en barnegrav, nedgravet på bopladsen

HOM 400/1488

Kirsten Christensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

557. Bankager

17.04.10 Tyrsted

Gravhøj / boplads

Andet anlægsarbejde

Oldtid/ y. stenalder / y. bronzealder

sb. 50. Ved prøvegravning fremkom enkelte sten og stenspor til en uregistreret, fuldstændig nedpløjet gravhøj. Videre afdækkedes et lille, toskibet hus, antagelig tidligneolitisk samt flere større gruber med keramik fra yngre bronzealder

HOM 1384

Karen Rysgaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Grube - Yngre bronzealder

Gravhøj - Oldtid

558. Skanska, Kometvej

17.04.12 Ølsted

Boplads / Kulturlag

Andet anlægsarbejde

Yngre Bronzealder

sb. 30. Ved prøvegravning fandtes to stolpehuller og i en lavning et kulturlag med flint og keramik, der med nogen forsigtighed kan dateres til yngre bronzealder

HOM 1235

Anders Horsbøl Nielsen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Kulturlag - Yngre bronzealder

559. Brandtlundvej

17.05.01 Gauerslund

Grube

Andet anlægsarbejde

Yngre stenalder

sb. 63. Ved prøvegravning fandtes en mindre grube med mellemneolitisk tragtærerkeramik

VKH 6372

John E. Jeppesen

Grube - Yngre stenalder

560. Kragelundvej

17.05.01 Gauerslund

Grav

Andet anlægsarbejde

Ældre bronzealder

sb. 42. Ved prøvegravning af en overpløjet høj viste det sig, at kun centralgraven, hvis nedgravning målte 2,5 x 0,9 x 0,4 m, var bevaret. Omtrent midt i nedgravningen sås et 1,1 x 0,65 x 0,2 m stort område med rensede, brændte ben fra et barn på ca. fem år. Eneste gravgave var et lille lerkar, der var placeret i vestenden

VKH. 6376

John E. Jeppesen

Gravplads/grav - Ældre bronzealder

561. Tygesminde

17.07.04 Sønder Stenderup

Boplads

Læhegn

Neolitikum/ældre bronzealder og jernalder

sb. 142. udgår

MKH 1091

Kirsten Prangsgaard

-

562. Hoppeshave

17.07.07 Vonsild

Boplads

Skovrejsning

Palæolitikum, mesolitikum og tidlig neolitikum

sb. 38. I et område kendt for mange mesolitiske pladser graves efter rekognoscering en række prøvehuller, uden at der nogetsteds blev fundet bevarede kulturlag

MKH 1058

Kirsten Prangsgaard

Bebyggelse - Ældre stenalder

563. Juhlsminde

17.07.07 Vonsild

Diverse

Skovrejsning

Yngre bronzealder

sb. 35. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 512). Der fandtes to gruber med et kompakt bundlag af trækul, hvorover et opfyldningslag med fragmenter af en digel

MKH 1024

Kirsten Prangsgaard

Grube - Yngre bronzealder

564. Juhlsminde 2

17.07.07 Vonsild

Urne

Skovrejsning

Tidlig førromersk jernalder

sb. 37. Efter dybdepløjning fandtes bunden af en urne fra tidlig førromersk jernalder

MKH 1038

Kirsten Prangsgaard

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

565. Toftegård

17.07.07 Vonsild

Boplads

Skovrejsning

Ældre romersk jernalder

sb. 36. Ved prøvegravning fandtes en velbevaret boplads, stedvis med et op til 25 cm tykt kulturlag, hvori bl.a. et formodet indgangsparti til et hus. Der er derfor på et cirka en hektar stort område anmodet om friholdelse for skovrejsning

MKH 1056

Kirsten Prangsgaard

Bebyggelse - Romersk jernalder

566. Christiansholm 1 og 2

17.07.08 Ødis

Enkeltfund og boplads

Læhegn

Jernalder

sb. 62-63. Ved rekognoscering efter dybdepløjning opsamledes enkeltliggende stykker keramik samt keramik i opløjede gruber

MKH 1076, 1077

Kirsten Prangsgaard

Bebyggelse - Jernalder

Grube - Jernalder

567. Grarup 2ø

17.08.02 Brande

Gruber

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 143. Prøvegravning og mindre udgravning, i alt 3.080 m², hvorved der bl.a. fremkom tre mindre gruber, som lå nær anlæg fra enkeltgravskulturen (AUD 1998, 470)

HEM 3547

Jens Jørgen Kærgaard
Hans Rostholm

Grube - Udateret

568. Sjællandsvej

17.08.02 Brande

Boplads

Andet anlægsarbejde

Y. st./br. el. j.

sb. 129. Udgravning i to områder, i alt 4.220 m². På det ene fremkom en toskibet hustomt, ca. 7,5 x 5,5 m, antagelig fra yngre stenalder - som flintsagerne i pløjelaget. Desuden var der spredte stolpehuller og to 1,5 m dybe nedgravninger, hvor den ene øverst indeholdt en kværn og skår fra overgangen bronze-/jernalder; en overpløjet, sb.- registreret høj, sb. 129, kunne ikke findes. På det andet område undersøgte 28 stolpehuller, en kogestensgrube og seks mindre gruber. Der fremkom skår både fra enkeltgravskultur og yngre bronzealder. To steder sås ardspor

HEM 3789

Jens Jørgen Kærgaard
Hans Rostholm

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

Ager/mark - Oldtid

569. Dalsgård

17.08.05 Givskud

Boplads

Vejanlæg

Jernalder

sb. 307. Prøvegravning på et højedrag vest for Hærvejen. Der registreredes stolpehuller, kogestensgruber og fundet keramik

VKH 6392

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Jernalder

570. Frydensbjerg

17.08.05 Givskud

Høj

Vejanlæg

Oldtid

sb. 235. Prøvegravning af en overpløjet høj, hvor et diffust fyldskifte med gråt, trækulholdigt sand ved højmidten tolkes som nedgravningen til en jordfæstegrav. Højen udgraves i 2001

VKH 3043

Aase Gyldion Andersen

Gravhøj - Oldtid

571. Frydensbjergvej I

17.08.05 Givskud

Høj

Vejanlæg

Oldtid

sb. 234. Udlægning af to på hinanden vinkelrette prøvegrøfter, hvorved der frilagdes en samling nævestore sten tæt ved højmidten. Stensamlingen fortsætter mod øst og er antagelig en stenpakning omkring centralgraven. Højen vil blive udgravet i 2001

VKH 3042

Aase Gyldion Andersen

Gravhøj - Oldtid

572. Frydensbjergvej II

17.08.05 Givskud

Høj

Vejanlæg

Oldtid

sb. 232. Højen var knapt synlig i terrænet, men prøvegravningen afslørede dog et diffust fyldskifte, 6 m i diameter, bestående af gulbrunt sand. Undersøgelsen fortsætter i 2001

VKH 3040

Aase Gyldion Andersen

Gravhøj - Oldtid

573. Frydensbjergvej III

17.08.05 Givskud

Høj

Vejanlæg

Oldtid

sb. 119. Der udlagdes to Ø-V orienterede søgegrøfter, der dels afslørede, at højen med en højde på 1,3 m og en diameter på 25 m var meget velbevaret, dels at den indeholdt en acentralt beliggende, stenpakket grav. Højen er blevet fredet

VKH 2925

Aase Gyldion Andersen

Gravhøj - Oldtid

574. Riis

17.08.05 Givskud

Boplads

Vejanlæg

Stenalder/ bronzealder

sb. 304. Prøvegravning på et højedrag, hvor søgegrøfterne afslørede en mænge stolpehuller, herunder spor efter huse. Undersøgelsen fortsætter i 2001

VKH 6389

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

575. Riisgård

17.08.05 Givskud

Boplads

Vejanlæg

Bronzealder/ jernalder

sb. 305. Prøvegravning med fund af 50 anlæg, herunder stolpehuller og en større grube med en kværnsten samt keramik/randskår fra overgangen mellem bronze- og jernalder. Undersøgelse finder sted i 2001

VKH 6390

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

576. Riismarkvej I

17.08.05 Givskud

Dysse ?

Vejanlæg

Stenalder

sb. 302. Prøvegravningen afslørede gruber og stolpehuller, og i fylden var der brændt flint og flintredskaber; måske drejer det sig om en dyssetomt. Undersøges i 2001

VKH 6387

Aase Gyldion Andersen

Megalitanlæg - Yngre stenalder

577. Riismarkvej II

17.08.05 Givskud

Boplads

Vejanlæg

Stenalder

sb. 303. Prøvegravning på en lav, sandet bakke, hvor der blev fundet 24 anlæg, f.eks. kogestensgruber og stolpehuller. Undersøgelse finder sted i 2001

VKH 6388

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

578. Riisvej

17.08.05 Givskud

Boplads

Vejanlæg

Bronzealder / jernalder

sb. 306. Prøvegravning med fund af stolpehuller, kogestensgruber og gruber, i alt 150 anlæg. I gruberne groftmagret keramik med beklaskning. Undersøgelse vil ske i 2001

VKH 6391

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

579. Kirkholm

17.08.08 Hvejsel

Diverse

Vejanlæg

Jernalder?

sb. 52. Ved prøvegravning på en nordskråning ned mod en lille sø fandtes et heterogent fyldskifte, mindst 10 m langt, hvori trækul, spredte større sten og i bunden et stentæppe af ildskørnede sten. Undersøgelse vil finde sted i 2001

VKH 6399

Aase Gyldion Andersen

Andre anlæg/diverse - Jernalder

580. Mindstrup mark

17.08.08 Hvejsel

Boplads/specialplads

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 64. Ved udlægning af prøvegrøfter på en lav sandbanke fandtes gruber og stolpehuller samt brændt flint, flækker og retoucherede afslag. Pladsen undersøges i 2001

VKH 6394

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

581. Hauge

17.08.09 Langskov

Boplads/mosefund

Vejanlæg

Uvis

sb. 25. Ved prøvegravning på skrånende terræn tæt ved en lille sø fremkom der både kogestensgruber, stolpehuller og mindre gruber. I den af de to søgegrøfter, der blev lagt direkte ud mod søen, fandtes i gytje i 80 cm dybde et træstød med tydelige hugspor samt kviste og hasselnødder. Pladsen undersøges i 2001

VKH 6400

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Udateret

582. Hvolgård

17.08.09 Langskov

Boplads

Vejanlæg

Stenalder

sb. 27. Prøvegravning i et moseområde, hvor der på det højeste sted afsløredes flere gruber og et ildsted. Desuden blev der fundet afslagsblokke, flækker og en slagsten. Pladsen undersøges i 2001

VKH 6402

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

583. Mølholm

17.08.09 Langskov

Specialplads

Vejanlæg

Stenalder

sb. 26. Prøvegravning på en bakkekam, hvor der ved rekognoscering var opsamlet en del flækker, en afslagsblok og flere afslag. Der blev registreret 26 mindre gruber og en række stolpehuller. Pladsen udgraves i 2001

VKH 6401

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

584. Torvegade, Vejle

17.08.15 Vejle

Vej/kulturlag

Andet anlægsarbejde

Middelalder/nyere tid

sb. 30. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 528), hvor der fandtes tre brolægninger, som kan dateres ved hjælp af keramik. En mindre småstensbelægning henføres til 1300-tallets begyndelse, medens en større med varierende stenstørrelse hører til i anden halvdel af dette århundrede. En tredje knapt så veldokumenteret brolægning dateres til 1400-tallets begyndelse. Desuden fandtes adskillige rester af husfundamenter og murrester, herunder 7 m af en gavlfundament, bevaret i syv skifter. Disse husrester dateres til senmiddelalder-tidlig renæssance. Et nutidigt hus viste sig at stå direkte på en senmiddelalderlig forgænger, af hvilket adskillige skifter var bevaret. Lagene fra senmiddelalderens slutning og renæssancen fandtes især i gadens sider, langs husrækkerne, medens disse lag oftest var bortgravet ude i gaden. Blandt fundene kan nævnes toarmet lysestage, skebor, nøgle og pincet

VKH 6335

Mogens Skaaning Høegsberg
Martin Wangsgaard Jürgensen

Vej/bro - Middelalder

585. Alsted mark

17.08.18 Øster Nykirke

Boplads/gruber

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 300. Ved rekognoscering på en sydvendt skråning, syd for en lille højgruppe, fandtes en flintøkse. Ved prøvegravning fremkom en koncentration af gruber og stolpehuller. Lokaliteten udgraves i 2001

VKH 6395

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Grube - Yngre stenalder

586. Alstedgård

17.08.18 Øster Nykirke

Boplads

Vejanlæg

Bronzealder/førrrom. jernalder

sb. 299. Prøvegravningen afslørede gruber, stolpehuller og kogestensgruber, hvori keramik og flintafslag. En udgravning finder sted i 2001

VKH 6396

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Førrromersk jernalder

587. Margrethediget

17.08.18 Øster Nykirke

Folkevold

Selvvalgt forskning

Jernalder

sb. 297. Fem snit gennem og i forlængelse af den fredede vold viste, at den oprindelig har haft en længde på lidt over 300 m, hvoraf 250 m kan ses i terrænet. Herudover kan anlægget følges ved hjælp af graven, til det både mod øst og vest knytter an til bakkedrag. Ud fra voldens terrænmæssige placering kan det godtgøres, at den har været vendt mod syd. Graven viste sig at være op til 1,75 m dyb, og volden har antagelig været af tilsvarende højde. Der fandtes intet daterende materiale, men på grund af ligheder med bl.a. sønderjyske folkevolde skønnes Margrethediget at være opført i første halvdel af det første årtusind e.Kr

VKH 0423

Steen W. Andersen

Forsvarsanlæg/voldsted - Jernalder

588. Sdr. Kollemorten Mark

17.08.18 Øster Nykirke

Boplads/specialplads

Vejanlæg

Stenalder

sb. 298. På en lille, sandet bakke med en koncentration af flintafslag blev der udlagt søgegrøfter og registreret et mindre kulturlag med flint og trækul. Undersøgelse vil ske i 2001

VKH 6393

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

589. Højeknøs

17.09.02 Gadbjerg

Boplads

Råstof

Mellemneolitikum

sb. 111. På toppen af et markant, sandet næs, der i nord afgrænses af Tøsby Sø og i syd af et fugtigt engareal, frilagdes 6.000 m², hvorved der fremkom kogestensgruber, stolpehuller og gruber samt to anlæg, der måske er små dødehuse. På det højeste sted sås tre stolpehuller på række, måske fra et midtsulehus; et stolpehul indeholdt en vævevægt. Tæt ved fandtes fem sæt spor efter tagbærende stolper til et lille hus. Flere fund af flint og ornamenteret keramik daterer bopladsen til midten af mellemneolitikum A. Prøvegrøfterne afslørede i øvrigt, at bopladsen er omtrent dobbelt så stor, som det frilagte område

VKH 6378

Aase Gyldion Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

590. Refstrup

17.09.02 Gadbjerg

Boplads

Skovrejsning

Jernalder

sb. 112. Ved prøvegravning fandtes stolpehuller og en kogestensgrube, som ud fra et begrænset fundmateriale dateres til jernalder

VKH 6381

Bjørnar Måge

Bebyggelse - Jernalder

591. Skinbjerg 2

17.09.04 Jelling

Boplads/høj

Andet anlægsarbejde

Æ.br. ?/Førr./y.rom/æ.germ.

sb. 122. Fortsat undersøgelse (AUD 1996, 367) hvor der blev afdækket tre gårdtomter, i.e. tre op til 30 m lange tomter samt 18-20 mindre hustomter og staklader, alt fra ældre germansk jernalder. Fra et af langhusene udgik et hegn, der omkransede et areal på ca. 250 m² ved husets sydside. Spredt i området fandtes desuden gruber fra ældre førromersk jernalder. Endelig undersøgte en hidtil uregistreret, stærkt nedpløjet høj, ca. 10 m i diameter og 0,2 m høj. Den tilsyneladende uforstyrrede centralgrav var fundtom og tegnede sig som en ca. 1,2 x 3 m stor dyng af hånd- til hovedstore sten over et plant, brolagt gravleje på den oprindelige overflade

VKH 6362

Folmer Christiansen

Gravhøj - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

592. Amlund Mark 1

17.09.06 Lindeballe

Boplads

Vejanlæg

Yngre bronzealder

sb. 47. Undersøgelse af ca. 30 x 20 m på et bakkedrag, der skrånede ret stejlt mod VNV. Der fandtes flere kogestensgruber, et større antal stolpehuller samt fyldskifter; to sæt stolpehuller er formentlig rester af et mindre hus. To lerkarskår skal antagelig dateres til yngre bronzealder, og fundene i øvrigt udgøres af enkelte groft magrede skår, en kværnsten samt nogle flækker og afslag

VKH 6340

Jakob Bonde

Bebyggelse - Yngre bronzealder

593. Amlund Mark 2

17.09.06 Lindeballe

Boplads/jernudvinding

Vejanlæg

Æ.germ.j./bronzealder

sb. 46. På en bakketop frilagdes knap 4.800 m², hvorved der fremkom velbevarede spor af den nordlige del af et gårdsanlæg fra ældre germansk jernalder: langhus, 21 x 6 m, med let krummede vægge og en mindre hustomt, 9 x 5 m, mod vest, nord og øst spor af omgivende hegn med "cykelskursudhæng". Der fandtes to slaggegruber fra jernudvindingsovne, en lige inden for og en lige uden for hegnet. Nordvest for gården fremkom en del stolpehuller, kogestensgruber og fyldskifter med skårmateriale fra bronzealderen

VKH 6350

Charlotte Abildgård

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Jernudvinding - Germansk jernalder

594. Vandel

17.09.08 Randbøl

Overpløjet høj / Gravplads

Vejanlæg

Enkeltgravskultur ? / Jernalder

sb. 57. Undersøgelse af høj på fladt terræn, hvor kun ca. 10 cm højfyld var bevaret. Centralt i højen, der har haft en diameter på mindst 10 m, sås et plyndringshul. Højens størrelse antyder en datering til enkeltgravskultur. I højens udkant fandtes seks fyldskifter, 75-100 cm brede, 130-200 cm lange og ca. 50 cm dybe, der tolkes som jordfæstegrave, antagelig fra jernalderen

VKH 3792

Michael Vinter Jensen

Gravhøj - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Jernalder

Ringkøbing Amt

595. Skjern Bro

18.01.08 Skjern

Brohoved

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 41. Frilægning af et af træ og sten konstrueret brofæste ved sydenden af den historisk kendte Skjern Bro

SKJ 319

Torben Egeberg

Vej/bro - Nyere tid

596. Skjern Bro II

18.01.08 Skjern

Broanlæg m.m.

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 42. Undersøgelse af trækonstruktion og fiskegårdsanlæg mv. fra tidlig middelalder

SKJ 319II

Torben Egeberg

Mogens Schou Jørgensen

Vej/bro - Middelalder

597. Damgårde

18.02.02 Estvad

Boplads

Plantning

SN/BRA/JA

sb. 104. Ved rekognoscering på reolpløjet areal sås opløjede gruber, kogestensgruber og stolpehuller med keramik. I et fyldskifte fandtes resterne af en ornamentet kuglehovednål med skrå gennemboring, der foreløbig dateres til senneolitikum. En efterfølgende undersøgelse viste, at bopladssporene skal dateres til sen yngre bronzealder og ældre jernalder

SMS 736A

Ole I. Jensen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

598. Stavlund

18.02.04 Haderup

Boplads

Skovrejsning

Ældre bronzealder per. I.

sb. 188. Prøvegravning og udgravning på et 730 m² stort areal, hvor der fandtes en toskibet hustomt, ni kogestensgruber, tre gruber og spredtliggende stolpehuller

HOL 20.352

Bo Steen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

599. Højgård

18.02.09 Sevel

Gruber

Dyrkning

Stenalder/bronzealder

sb. 688. Ved eftersøgning af flere grave (AUD 1995, 398) fandtes fyldskifter, af hvilke et tolkes som en trækulsmile, medens de fleste andre var af stenalderkarakter. Et felt var desuden gennemskåret af vejspor fra nyere tid. I et fyldskifte til en i 1960'erne undersøgt stendyngegrav lå en tyndbladet økse, og nær en brandgrav (AUD 1994, 478) et stykke af en ildskørnet flintdolk

HOL 20.164

Lis Helles Olesen

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Grube - Stenalder

Grube - Stenalder

Vej/bro - Nyere tid

600. Takkehøj

18.02.09 Sevel

Boplads

Råstof

Ældre romersk jernalder 1. årh. e. Kr.

sb. 752. Inden for et afrømmet areal på 1.150 m² iagttoges stolpehuller efter 11 helt eller delvist frilagte hustomter og mindst en staklade, hvor en tomt havde spor efter båseskillerum i øst. Der er tale om gårdsanlæg, der afløser hinanden, og det frilagte areal udgør den østlige tredjedel af bopladsområdet. Undersøgelsen forventes fortsat

HOL 20.354

Bo Steen

Bebyggelse - Romersk jernalder

601. Olling Hede

18.03.02 Assing

Boplads

Plantning

Æ. st./br. el. j.

sb. 287. På en dybdepløjet mark registreredes 15 opløjede kogestensgruber uden daterende fund; de lå inden for et 150 x 60 m stort område på et næs ud mod Vonå. Desuden opsamledes en del flint fra ældre stenalder

HEM 3759

Hans Rostholm

Bebyggelse - Ældre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

602. Ravnholt I

18.03.04 Bording

Boplads

Vejanlæg

Y. br.

sb. 142. På en 385 m lang strækning, hvor der afdækkedes 8.150 m², fremkom 42 kogestensgruber, 26 stolpehuller og 17 gruber mv., især i et stort felt midt i området. Den største grube og et par stolpehuller indeholdt skår fra yngre bronzealder. Området lå på et plateau, der mod vest endte ved en ca. 10 m høj skrænt

HEM 3779

Jens Jørgen Kærgaard

Hans Rostholm

Bebyggelse - Yngre bronzealder

603. Ravnholt II

18.03.04 Bording

Hegnsgroft

Vejanlæg

Nyere tid

sb. 43. Frilægning af i alt 2.250 m² og undersøgelse af en 131 m lang, ca. NV-SØ gående grøft, som fortsatte uden for vejtracéet. Grøften var indtil 65 cm dyb og havde med ca. 40 cm mellemrum spor efter lodrette stolper. Det drejer sig muligvis om spor efter den kongelige vildtbane, som havde sin vestgrænse omtrent på dette sted

HEM 3780

Jens Jørgen Kærgaard

Hans Rostholm

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

604. Ravnholt III

18.03.04 Bording

Boplads

Vejanlæg

Br. el. j.

sb. 143. Ved prøvegravning på en 145 m lang strækning, hvor der afdækkedes 2.945 m², bl.a. på en markant højning, fandtes tre kogestensgruber, fem stolpehuller, en grube med trækulholdig fyld og diverse nedgravninger

HEM 3781

Jens Jørgen Kærgaard

Hans Rostholm

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

605. Bjødstrup II

18.03.05 Gjellerup

Boplads/gruber

Vejanlæg

Førrom. j./nyere tid

sb. 67. Fortsat undersøgelse (AUD 1995, 402), hvor der blev udlagt søgegrøfter på et 320 x 175 m stort areal og efterfølgende frilagt 9.140 m². Der fandtes seks kogestensgruber og en 11,5 x 6 m stor lertagningsgrube med bl.a. skår fra førromersk jernalder; desuden registreredes 29 lertagningsgruber fra nyere tid

HEM 3373

Peter Mohr Christensen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Grube - Nyere tid

606. Bjødstrup III

18.03.05 Gjellerup

Stolperækker

Vejanlæg

Udateret

sb. 80. Undersøgelse af stolpehulsrækker, op til 3,25 m lange og overvejende med 4-6 huller ved siden af hinanden. Hullerne var 20-30 cm i diameter og indtil 20 cm dybe. Rækkerne, orienteret SV-NØ, kunne følges over 65 m og fortsatte uden for tracéet. I alt afdækkedes 3.440 m²

HEM 3782

Hans Rostholm

Andre anlæg/diverse - Udateret

607. Bjødstrup IV

18.03.05 Gjellerup

Boplads

Vejanlæg

Br. el. j.

sb. 66. Afdækning af 1.945 m² hvor der fandtes en kogestensgrube og to fyldskifter

HEM 3785

Peter Mohr Christensen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

608. Elia, Birk

18.03.05 Gjellerup

Boplads/bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Førrom. j./midd./nyere tid

sb. 78. Afdækning af 14.630 m² på sydvendt skråning ned mod et stort engområde. Der fandtes spor efter tre middelaldergårde, der lå på sand på en ca. 130 m lang, Ø-V orienteret række. Hver gård bestod af et toskibet hus, 19-25 m langt samt en ca. 10 m lang bygning. Ved det længste hus sås en 12 m lang række af stolpehuller, der tolkes som spor efter udskud /svalegang. I forbindelse med gårdene fremkom gruber og kulturlag, bl.a. i østenden af det største hus, ligesom der sporadisk sås spor af hegn. I kulturlag syd for den mellemste gård var der spor af pløjning med muldfjælsplow, og i kulturlag og stolpehuller fandtes bl.a. slibesten, slagge og skår, herunder Østersøkeramik og glaseret keramik. Desuden undersøgte diverse gruber og fire brønde, hvoraf to med sikkerhed hører til bebyggelsen. I en brønd indgik antagelig en tønne, hvori et lerkar. Størstedelen af fundene dateres til 12-1300-tallet. Fra førromersk jernalders midterste del undersøgte syv hustomter, heraf to der var henholdsvis 14 og 16 m lange. Den ene havde vægrende og spor efter båseskillerum i øst, medens der var spor af stolpevæg og ildsted med lerkar i vestenden, medens den anden hustomt havde spor af båseskillerum i begge ender; de fem andre huse var ca. 9 m lange. Der fremkom også gruber og kogestensgruber samt rester af en jernudvindingsovn af Espevejstype

HEM 3760

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Jernudvinding - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

609. Humlegård

18.03.05 Gjellerup

Boplads

Vejanlæg

Førrom. j.

sb. 77. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 545), nu af rester efter fire huse, en lertagningsgrube, en kogestensgrube samt spredte stolpehuller. I flere af anlæggene var der skår fra førromersk jernalder

HEM 3562

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

610. Klokketildevvej

18.03.05 Gjellerup

Boplads

Vejanlæg

Vikingetid

sb. 81. Undersøgelse af den østlige del af et N-S orienteret, ca. 30 m langt hus med buet væg. I et stolpehul lå der skår fra vikingetid. Desuden sås spredte stolpehuller. Undersøgelsen fortsætter i 2001

HEM 3839

Hans Rostholm

Bebyggelse - Vikingetid

611. Skovby Nord

18.03.05 Gjellerup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrom. j.

sb. 58. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 546) hvor der frilagdes 2.550 m². Der fremkom fem kogestensgruber, enkelte stolpehuller og fire mindre lertagningsgruber med fund fra førromersk jernalder per. I

HEM 3266

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

612. Skovby Syd

18.03.05 Gjellerup

Boplads

Vejanlæg

Br. el. j.

sb. 79. Frilægning af 3.450 m² hvorved der fremkom tre kogestensgruber, en nedgravning med trækul og en løsfunden skubbekværn

HEM 3783

Hans Rostholm

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

613. Toftebo

18.03.05 Gjellerup

Boplads

Andet anlægsarbejde

Br. el. j.

sb. 82. Fund af en kogestensgrube og enkelte stolpehuller på et større område. Ved undersøgelse af 620 m² fremkom tre kogestensgruber, fire små gruber, spredte stolpehuller og spor efter et lille hus

HEM 3776

Hans Rostholm

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

614. Holing

18.03.06 Herning

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrøm. j./germ. j./nyere tid

sb. 31. Undersøgelse af 11.040 m² på den sydvestlige del af Holingknuden (AUD 1993, 399). I områdets laveste del fremkom fire, 8-10 m lange, ret dårligt bevarede hustomter mv. fra førromersk jernalder; fra samme tid er gruber med skår og knusesten. Endvidere frilagdes et hus fra 5. årh., 26 m langt og med 10 sæt spor efter tagbærende stolper samt spor af væg og fire indgange. I stolpehullerne fremkom skår og to fragmenter fra en drejekværn. Et N-S gående hegn gik sammen med husets vestgavl, og nord for huset lå to småhuse. Syd for langhuset udgravedes tre brønde, som alle rummede skår, én også dele af en træstige. Længere mod sydvest var der lertagningsgruber fra yngre jernalder, der indeholdt skår og måske plantefibre. Fra nyere tid stammer desuden nogle brønde og gruber, som blev delvist undersøgt

HEM 3176

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Nyere tid

615. Holtbjerg Syd

18.03.06 Herning

Boplads

Vejanlæg

Ældre j.

sb. 42. Ved prøvegravning afdækkedes 3.860 m², hvorved der inden for ca. 20 x 20 m fremkom to kogestensgruber, et fyldskifte og en grube. Sidstnævnte indeholdt trækul og skår fra tiden omkring Kristi fødsel

HEM 3787

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Ældre jernalder

616. Nystedvej

18.03.06 Herning

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrøm. j./y. br.?

sb. 43. Undersøgelse af 4.650 m², hvor der på den lavestliggende del på stift ler fandtes en 12,5 m lang førromersk hustomt med spor efter seks sæt tagbærende stolper og indgangstolper. Tæt omkring huset, undtagen ved indgangene, var der spor af et hegn, 17,5 x 8,5 m, i.e. en 20 cm dyb rende hvori skår og rester af lerklining. Huset overløjrede en lertagningsgrube med enkelte skår, antagelig fra bronzealderen. Desuden fremkom der tre kogestensgruber og ti lertagningsgruber, hvoraf flere indeholdt skår fra enten førromersk jernalder eller sen bronzealder

HEM 3836

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

617. Sdr. Messevej

18.03.06 Herning

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrøm. ja.

sb. 41. Undersøgelse af 3.315 m², hvor der fandtes to huse, hhv. 22,5 og 8,5 m lange, omgivet af et hegn på 25 x 19 m, med en lille gårdspads mod sydvest. Det største hus havde spor af 20 båseskillerum og væggroft næsten hele vejen rundt; desuden tre lave gruber med skår og lerlag, måske gulvrestes. I det lille hus fandtes bunden af et stort forrådskar. Siden kommer et 18,5 m langt hus til, med bevaret ildsted og væggroft med lerkliningsrester. Al keramikken fra husene er fra per. III. Desuden fremkom der længere mod syd to kogestensgruber og en stolperække, der fortsatte uden for udgravningsfeltet

HEM 3754

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

618. Grødde I

18.03.07 Ikast

Boplads

Andet anlægsarbejde

Br./førrom. j./y. j.

sb. 72. Undersøgelse af bopladsrester i et 200 m langt tracé. Mod vest var der en række stolpehuller og en slaggegrube, bl.a. med rester af en glaseret ovnside fra yngre jernalder. Længere mod øst fremkom otte spredte kogestensgruber, heraf en med skår fra førromersk jernalder. Desuden var der stolpehuller, af hvilke et indeholdt skår fra bronzealder

HEM 3745

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Yngre jernalder

619. Ikast Byskov I

18.03.07 Ikast

Kogegruber

Plantning

Bronzealder/udateret

sb. 71. På en dybdepløjet mark registreredes 14 opløjede kogestensgruber inden for ca. 100 x 100 m. I den opløjede fyld fandtes enkelte bronzealderskår. Lidt sydligere var der opløjet sten fra en ca. 5 m lang og 60 cm bred rende, hvis bund var urørt

HEM 3581

Hans Rostholm

Grube - Bronzealder

Andre anlæg/diverse - Udateret

620. Lægdsgård 2a

18.03.07 Ikast

Boplads

Vejanlæg

Y. st./br. el. j./j.

sb. 64. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 550) hvor der afdækkedes 11.980 m². Der fremkom 20 kogestensgruber, 13 stolpehuller, 23 gruber, 9 dybe anlæg samt en del moderne nedgravninger. To store gruber indeholdt skår fra førromersk jernalder. De ni "dybe anlæg" er af en særlig type, hvis tolkning endnu er uklar. Ved overfladen havde nedgravningerne en diameter på mindst 2,5 m - de største anlæg målte 4,9 x 4 m og var indtil 2,3 m dybe. De fleste anlæg indeholdt ofte buede lag af trækul og et par rødfarvet sand, men med adskillige variationer mht. udformning og fyld; et anlæg indeholdt spredte skår fra et snoreornamenteret bæger fra enkeltgravskultur, som dog kan være tilfældig indblanding. Det vil derfor være nødvendigt at foretage C14 dateringer for at få fastslået disse anlægs alder

HEM 3578

Hans Rostholm

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

621. Munklund

18.03.07 Ikast

Boplads

Vejanlæg

Førrom. j.

sb. 67. Undersøgelse, hvor der over en ca. 250 m lang strækning afdækkedes i alt 2.004 m². Der fremkom seks kogestensgruber, indtil 1,1 m i diameter, tre gruber og to trækulspletter. En grube, der var 2,3 m i udstrækning, indeholdt et sammenhængende trækulslag, en flintflække og lidt brændte ben. På den højestliggende del af området undersøgtes en lertagningsgrube, der målte 2,7 x 3,1 m og var 1,15 m dyb. Øverst var der en massiv stendynge, ca. 2,3 x 1,75 m, med flere kværne og en del meget store sten. Spredt i fylden skår og større kardele fra tidlig førromersk jernalder

HEM 3784

Vibeke Juul Pedersen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

622. Uhre I

18.03.07 Ikast

Boplads/grave

Vejanlæg

Y. br./førrom. j.

sb. 57. Fortsat undersøgelse (AUD 1995, 419) på den østlige del af et større bakkedrag, hvor der afgravedes 6.365 m². Der fandtes 14 kogestensgruber, 13 stolpehuller, en 2 m lang stenlægning samt 36 gruber og fyldskifter. Den største grube, 4,5 x 3 m og indtil 2,1 m dyb, indeholdt mange sten, flintaffald og en del skår fra sen bronzealder, herunder en lille kop. Desuden fandtes to ødelagte brandgrave, dels bunden af et lerkar med brændte ben, dels mørk fyld med rødbrændte skår og brændte ben i en nedgravning. To mindre nedgravninger er måske også ødelagte brandgrave. Gravene må dateres til yngre bronzealder eller førromersk jernalder. I den sydlige del af området undersøgte et dybt anlæg af særlig type, 2,6 x 1,9 m og 1,8 m dybt. Øverst var der en flække og et buet trækulslag, længere nede et andet trækulslag og nederst hverken fund eller strukturer

HEM 3331

Martin Winther Olesen

Hans Rostholm

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

623. Vådde/Grødde

18.03.07 Ikast

Boplads

Andet anlægsarbejde

Br. el. j.

sb. 70. Undersøgelse af 904 m² bopladsrester over en godt 100 m lang strækning. Der fremkom ca. 200 stolpehuller, spredt og i mindre rækker. I den østlige del af området fandtes en kogestensgrube og en grube, som indeholdt enkelte sten og flintaffald. De få skår er fra sen bronzealder eller tidlig førromersk jernalder

HEM 3744

Jens Jørgen Kærgaard

Hans Rostholm

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

624. Nøvlingholm I

18.03.09 Nøvling

Gravplads

Vejanlæg

Rom./æ. germ. j.

sb. 53. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 553) hvor der undersøgte en grav fra ældre romersk jernalder med et 2,5 x 1,3 m stort trækammer, omgivet af en massiv stenpakning hvori mange knuse- og kværnsten. I fylden til et plyndringshul fandtes et bronzerembeslag og skår fra ældre romersk jernalder, medens der i gravens urørte østende stod seks lerkar. I stenpakningen ved plyndringshullet lå to sølv- og en bronzenål. Mod vest undersøgte en næsten bortpløjet grav med rester af to lerkar, tre jerngenstande og en uforstyrret samling af syv perler, heraf to af guldblik. En anden grav, et 15 cm dybt og 1,4 x 0,55 m stort trætrug, indeholdt skeletrester, kniv, fire fibler, to ringnåle og ca. 100 perler af rav, glas og guldfolie. Uden for truget sås rester af et træfad, og der lå et lerkar med bunden i vejret, med et meget lille kar indeni. Disse to grave er fra ældre germansk jernalder

HEM 3730

Jens Jørgen Kærgaard

Martin Winther Olesen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Germansk jernalder

625. Koustrup

18.03.10 Rind

Boplads/grav

Vejanlæg

Y. st./y. br./førrom. j.

sb. 125. Fortsat undersøgelse (AUD 1998, 506) af i alt 52.500 m², hvor der fremkom 30 hustomter, ca. 75 lertagningsgruber, 97 kogestensgruber, tre brønde, fem trækulsmiler, ca. 20 andre nedgravninger og to brandpletter. Hovedparten af fundene er fra førromersk jernalder, men der er også bopladsrester fra yngre bronzealder, dels fire hustomter, heraf en der målte 37,5 x 7,5 m, dels gruber hvori flintredskaber, kværne, bronzenål og meget keramik. De førromerske hustomter, der var 12-24 m lange, lå generelt i Ø-V gående rækker, dog afbrudt af fundtomme arealer. Der sås både rester af hegn, ildsteder, nedgravet forrådskar og grebning. Nogle gruber var meget fundrige og kunne indeholde meget keramik, kværn- og knusesten og forkullet bark; disse fund er fra ældste og mellemste del af førromersk jernalder. Endelig indeholdt en enkeltgrav en flintøkse og to små ravskiver; graven var omgivet af en ringgrøft, 3,7 m i diameter, hvori en del sten

HEM 3391

Vibeke Juul Pedersen

Peter Mohr Christensen

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

626. Stensbjergvej

18.03.10 Rind

Boplads

Andet anlægsarbejde

Br. el. j.

sb. 126. Fund af et stolpehul og en grube, der indeholdt en kværn, rester af lerklining og enkelte bronze- eller jernalderskår

HEM 3442

Vibeke Juul Pedersen

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

627. Bjalderbækvej

18.03.12 Sinding

Boplads

Vejanlæg

Førrom. j.

sb. 83. Ved prøvegravning over 140 m afdækkedes 9.260 m². Der fandtes 21 kogestensgruber, heraf 10 der var over 1 m i diameter, og tre der indeholdt keramik. Der fremkom 19 stolpehuler, delvis i rækker. En lertagningsgrube, 9,5 x 8,5 m, indeholdt bl.a. en jernkniv, en del keramik og knusesten. Alle fund er fra tidlig førromersk jernalder

HEM 3739

Erik Møller Jensen

Hans Rostholm

Bebyggelse - Førromersk jernalder

628. Lille Asbjerg

18.03.12 Sinding

Boplads

Vejanlæg

Br. el. j.

sb. 82. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 556) af 3.314 m², hvor der fremkom yderligere to kogestensgruber

HEM 3734

Erik Møller Jensen

Hans Rostholm

Bebyggelse - Bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

629. Blåkær

18.03.13 Skarrild

Boplads

Plantning

Ældre stenalder

sb. 92. Udgravning af kulturlag fra Ertebøllekulturen, dels et par felter på en markant Ø-V liggende højning, der målte ca. 80 x 35 m, dels i søgegrøfter og prøvehuller flere steder i et lavtliggende område; i alt undersøgtes 675 m². På højningsens vestlige del var der på ca. 15 m² et op til 15 cm tykt kulturlag, de fleste steder blot få centimeter tykt, gråligt sandlag med en del fund: 21 tværpile, 19 skiveskrabere, 6 flækkeskrabere, 72 flækker, 30 mikroflækker, 40 blokke, 5 slagsten, et fladehugget stykke, et lille afslag af en sleben grønstensøkse og en "planke" af sandsten med tilhuggede kanter, der minder om et forarbejde til en tyndnakket økse. I 1963 skal der være fundet to tyndnakkede, 28 og 20 cm lange, uslebne flintøkser på højningen

HEM 3756

Jens Jørgen Kærgaard

Hans Rostholm

Bebyggelse - Ældre stenalder

630. Åparken Syd

18.03.17 Sønder Felding

Boplads/grave/jernudvinding/engvanding
ingsanlæg

Andet anlægsarbejde

Ældre st./br. el. j./ germ. j. el.
vik./nyere tid

sb. 97. Undersøgelse af 6.470 m² hvor der undersøgtes et kulturlag fra tidlig Maglemosekultur, ca. 3,5 m i diameter og indtil 30 cm tykt med store mængder flint: mikrolitter, skrabere, flækker, mikroflækker og blokke. På et ca. 45 x 70 m var der spredte fund fra Kongemose- eller Ertebøllekultur. Desuden fandtes kogestensgruber med keramik fra sen bronze/tidlig jernalder, og over en stor del af området desuden bopladsrester, primært fra 7. årh. e.Kr. Disse omfatter bl.a. syv hustomter af hvilke fire blev helt frilagt; det bedst bevarede hus var 17 m langt. Af øvrige fund kan nævnes hegn, trækulsgruber og gruber, hvori enkelte stykker basalt og skår fra yngre jernalder samt slaggegrubeovne. Af grave fremkom en jordfæstegrav, udateret, samt to brandgrave, heraf en med en lille lerkop, sammenbøjet sværd, spydspids, skjold- og sværdskeuderester fra førromersk jernalder. I et gammelt åleje fremkom desuden enkelte jernalderskår. Endelig undersøgtes et engvandingensanlæg fra 1870'erne

HEM 3837

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Ældre stenalder

Grube - Bronzealder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Jernudvinding - Germansk jernalder

Gravplads/grav - Jernalder

631. Rosenholmvej

18.03.18 Tjørring

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre jernalder

sb. 49. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 560) hvor der udgravedes 7.040 m². Der fremkom rester af ni huse, som indgår i en række med to eller tre gårde fra sen førromersk jernalder. Desuden undersøgtes rester af hegn, fire kogestensgruber, tre brønde samt et område med ardsfor og lertagningsgruber med skår fra omkring Kristi fødsel. Fra området kommer også et større bronzestykke, måske en del af en hank eller en halsring

HEM 3441

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Ager/mark - Ældre jernalder

632. Nøvling Plantage

18.03.20 Vildbjerg

Boplads/grave/stolperækker

Vejanlæg

Y. st./br./j./udat.

sb. 51. Fortsat udgravning (AUD 1999, 562) hvor der i alt er undersøgt 18.700 m². En 3,5 x 2 m stor og 65 cm dyb, stenfyldt nedgravning indeholdt en grav fra en tidlig del af senneolitikum, hvori en 25 cm lang, lancetformet flintdolke og tre pilespidser af flint. Blandt gravens sten var 14 kværnsten og 2 slibesten. Nær graven i en stor, rund grube, 13,5 m i diameter og 0,65 m dyb, fandtes en del flint, bl.a. en fladehugget spids. Lidt vest for graven undersøgte en toskibet hustomt, 18,5 x 7 m, med tre sikre stolpehuller i midtaksen samt vægstolpehuller med en indbyrdes afstand på ca. 50 cm og indgang i begge langsider. I den midterste og østligste del af tomtten var der et indtil 25 cm tykt kulturlag, og i den vestlige del sås rester af et ildsted. I huset, hvor der fandtes en arbejdsøkse af sten og en del skår, udtoges jordprøver til fosfatanalyse. Der fremkom yderligere seks hustomter, af hvilke en 24 m lang tomt er fra ældre bronzealder, medens en 18 m lang tomt med spor af vægstolper og indgange samt et 7,0 x 2,5 m stort og indtil 0,35 m tykt kulturlag i øst indeholdt skår fra yngre bronzealder; også her udtoges prøver til fosfatanalyse. Et 15 m langt, dårligt bevaret hus er antagelig fra yngre bronzealder, medens der af tre huse blot var bevaret to rækker huller efter tagbærende stolper; midt i et af husene sås en lille grube med spor efter en firkantet træramme. Omkring et 2 x 1 m stort ildsted med rødbrændt ler fandtes 10 stolpehuller, måske rester af et hus, ligesom stolpehuller i området i øvrigt i rækker/grupperinger antyder, at der har været andre huse. I flere hustomter fandtes kogestensgruber, af hvilke der undersøgte 46, heraf kun to med skår. Af mange små gruber indeholdt tre skår fra bronzealderen. Endelig undersøgte en del af et Ø-V gående hegn med op til 15 rækker huller ved siden af hinanden. Hegnet kan følges over 140 m og fortsætter uden for feltet; det er utvivlsomt fra oldtiden

HEM 3731

Jens Jørgen Kærgaard

Hans Rostholm

Bebyggelse - Yngre stenalder

Gravplads/grav - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Jernalder

633. Pugdøl

18.03.20 Vildbjerg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Førrom. j.

sb. 34. Fortsat undersøgelse (AUD 1996, 394) hvor der afdækkedes 4.030 m². Der fremkom bl.a. et 12,5 m langt hus og en grube

HEM 2817

Martin Winther Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

634. Lyngsmose

18.04.06 No

Befæstet boplads

Dyrkning

Yngre førromersk jernalder

sb. 56. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 565) hvor den sydlige tredjedel af Borremoseanlægget, knap 2.000 m², blev frilagt. Der fandtes syv hustomter, alle med båseskillerum i øst, samt et udhus. To hustomter knyttes sammen af en dyb hegnsgrøft, der tillige med den sydlige langside af den nordligste tomt danner en indhegning omkring den sydlige hustomt. Indhegningen afbrydes af en lågeåbning ud for det frie areal mellem de to tomter, som sammen med to hustomter længere mod vest synes at tilhøre den ældste bebyggelsesfase. I en senere fase er der spor af tre hustomter og et udhus, men begge faser synes delvis samtidige med voldgraven. Det er uklart, om det også gælder det ovennævnte hegn, eller om det blev sløjft ved anlæggelse af den 3 m brede og 1,3 m dybe voldgrav. På indersiden af voldgraven ses spredte stolpehuller, antagelig spor af en palisade. I voldgravens fyld er der fundet adskillige dobbelt tilspidsede træpinde, aldeles som i Borremose, og i bunden frilagdes et system af lodret nedstukne, tilspidsede pinde, et klart forsvarsmæssigt aspekt. Trods bopladsens placering på et højedrag ved sydsiden af Hover Ådal ligger den fugtigt, idet den er anlagt på et ca. en meter tykt flyvesandslag, der forsejler et søbassin med tørveaflejringer i niveau med voldgravens bund. Ardspejler afspejler dyrkning af arealet forud for bebyggelsen, medens et forløb af dobbeltstolpehuller er stratigrafisk ældre end denne dyrkningsfase. Undersøgelsen forventes afsluttet i 2001-2002

RIM 7723

Palle Eriksen
Per Ole Rindel

Ager/mark - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

635. Hugborgvej

18.04.09 Rindum

Boplads

Andet anlægsarbejde

Ældre romersk jernalder

sb. 34. Efter fund af stenlægninger, rester af lergulve og lerkarskår undersøgte 90 m², som afslørede tre hustomter fra ældre romersk jernalder, hvor den ene havde været omgivet af to hegn. Undersøgelsen var partiel, idet hver hustomt kun udgravedes i 4 m bredde

RIM 7761

Palle Eriksen

Bebyggelse - Romersk jernalder

636. Kirkepladsen

18.04.10 Ringkøbing

Kirkegård

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 17. Mindre prøvegravning hvor der indtil 1807 var kirkegård. Området var meget præget af forskellige, moderne forstyrrelser. De fremkomne grave indeholdt bevarede skeletter og må være fra nyere tid. En kiste havde buet tværsnit

RIM 7762

Palle Eriksen

Kirke/Kirkegård - Nyere tid

637. Lystbækgård

18.04.14 Torsted

Forsvar/palisade

Selvvalgt forskning

Førromersk jernalder per. I.

sb. 87. Fortsat undersøgelse af spor efter et palisadehegn (AUD 1991, 340) hvor gode bevaringsforhold muliggjorde en større undersøgelse. Hegnet er 3,5 m bredt med 7-8 stolpehuller på tværs og kunne følges over et 200 m langt L-formet stræk; men det har været længere, idet det til den ene side er eroderet bort og til den anden fortsætter i plantage. Et sted fandtes en 2 m bred åbning i hegnet, men der kan have været flere, da hegnet kun blev partielt undersøgt ved hjælp af 25 tværgående felter. Stolpehullerne var, skønt godt bevarede under gamle muldrag og flyvesand, ikke særligt dybe. Det sås også, at flere stolpehuller i fladen havde mangelkantet omrids efter de spader, der var anvendt, og et par steder sås spor efter stolpehegn omtrent vinkelret på palisadehegnet. Gode keramikfund daterer hegnet til førromersk jernalder per. I. I et større felt op til hegnet undersøgte et par udaterede, ringformede anlæg og staklader, og flere steder sås ardspor, der var ældre end palisadehegnet. Endelig var der spredte forekomster af udaterede grøfter, hegn og agerrener fra højryggede agre

RIM 7008

Palle Eriksen

Per Ole Rindel

Andre anlæg/diverse - Førromersk jernalde

Ager/mark - Oldtid

Ager/mark - Udateret

638. Brødbæk Øst

18.05.02 Borbjerg

Boplads

Dyrkning

Førromersk jernalder per IIIa

sb. 644. Undersøgelse af hustomt 250 m syd for tidligere udgravning (AUD 1998, 519). Huset, der bar præg af ombygninger, har været 15 m langt, og en stor del af lergulvet med to ildsteder var bevaret i godt 10 cm tykkelse; i østenden var der spor efter båseskillerum og en række større sten under lergulvet i midteraksen. Langs husets nordside var der bevaret stenlægning omkring indgangen og langs en del af væggen, og ved den sydlige indgang lå en enkelt række større sten. Under lergulvet var der et 20 cm tykt kulturlag/dyrkningslag, hvorunder flere steder sås ardspor. I feltet lå yderligere mindst fire velbevarede hustomter, ligesom der i marken flere steder sås opløjede lergulve

HOL 20.081

Lis Helles Olesen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Ager/mark - Oldtid

639. Lille Agerbæk

18.05.10 Mejrup

Høj

Vejanlæg

Yngre stenalder

sb. 71. Undersøgelse af overpløjet høj med en diameter på ca. 15 m omkring hvilken der var spor efter nedgravede stolper. I en ca. 4 x 2 m stor dobbeltgrav i den centrale del af højen fandtes i gravens nordende en stridsøkse og i sydenden et lille bæger. En anden dobbeltgrav med samme mål, ligeledes i højens centrale del, indeholdt blot et bæger med rund bug i gravens sydende. En grav var fundtom, medens en i vestenden indeholdt et retvægget bæger. Denne grav havde 25-50 cm store sten langs gravbundens sider, og en af stolperne i højens nordside stod oven i graven. Alle fundne oldsager kan dateres til overgravstid. I højens sydside fandtes en meget nedpløjet grav, der er senere end de øvrige, men ikke kan dateres nærmere

HOL 20.357

Bo Steen

Gravhøj - Yngre stenalder

640. Krøjbroerne

18.06.01 Egvad

Broanlæg

Andet anlægsarbejde

Renæssance/nyere tid

sb. 70. Prøvegravning af resterne af et broanlæg der kan dateres til renæssance/nyere tid

SKJ 659

Torben Egeberg

Vej/bro - Nyere tid

641. Rysensten

18.07.01 Bøvling

Voldsted

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 79. Fortsatte undersøgelser (AUD 1999, 584), hvor en tidligere påvist munkestensbelagt gangbro kunne følges over 11 m. Fylden omkring den var præget af køkkenaffald med bl.a. mange dyreknogler, og sammen med en afløbsrende under munkestenene tyder det på, at gangbroen var anlagt for at lette færdslen på stedet. Overraskende var fremkomsten af et sydøstligt hjørne af en bygning af velbrændte munkesten i sandmørtel, bevaret i op til ni skifter, der delvis hvilede på fem store, let tildannede granitsten. Bygningen, der lå omtrent 1 m under nuværende overflade, formodes at være middelalderlig og havde en anden orientering end den stående hovedbygning, hvis ældste dele er fra 1600-tallets midte

HOL 20 340

Helle Henningsen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

642. Stensgård vest

18.08.04 Nørre Felding

Boplads

Andet anlægsarbejde

Æ.br / y.br.

sb. 240. Inden for et ca. 4.000 m² stort, fladeafdækket område fremkom to treskibede hustomter fra ældre bronzealder per. II; de målte henholdsvis 18,5 x 9 m og 8,5 x mindst 35 m. I begge tomter var der kogestensgruber i vestenden. I alt blev der afdækket 12 gruber og 57 kogestensgruber. En kogestensgrube og fire gruber kunne ud fra keramik dateres til periode IV/V, idet dog flertallet af kogestensgruberne antages at være samtidige med hustomterne

HOL 20.350

Bo Steen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Yngre bronzealder

643. Bavnsbjerggård

18.08.11 Vinding

Høj

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 135. Udgravning af høj hvor der ved Nationalmuseets undersøgelse i 1963 fandtes rester af en centralgrav med skår fra enkeltgravstid samt formodede jordfæstegrave fra jernalderen. Der udlagdes et felt på 8 x 12 m samt to søgegrøfter, men der fremkom kun spor af recente nedgravninger, der kunne være dem, der i 1963 opfattedes som jordfæstegrave

HOL 20.349

Bo Steen

Gravhøj - Nyere tid

Ribe Amt

644. Ribe Amt

19.00.00 Fortidsminder i skov
Diverse Oldtid til nyere tid
Undersøgelse af udvalgte storm- og oprydningsskadede gravhøje, hulveje, højryggede agre og voldanlæg
HBV 1013 Ejvind Hertz
Niels Andreasen

Gravhøj - Oldtid
Vej/bro - Oldtid
Vej/bro - Nyere tid
Ager/mark - Udateret
Forsvarsanlæg/voldsted - Udateret

645. Ribe Amt

19.00.00 Fortidsminder i skov
Diverse Oldtid til nyere tid
Udgår
HBV 1013 Ejvind Hertz
Niels Andreasen

-

646. Andst

19.01.00 Diverse
Skovrejsning Oldtid
Fortsat prøvegravning (AUD 1999, 589) hvor der fremkom en boplads fra begyndelsen af senneolitikum samt en hustomt fra bronzealder

HBV 1007 Ejvind Hertz
Bebyggelse - Yngre stenalder
Bebyggelse - Bronzealder

647. Skovrejsning 2000/2001

19.01.00 Diverse
Skovrejsning
Udgår
HBV 1037 Ejvind Hertz
Niels Andreasen

-

648. Hjarup

19.01.04 Hjarup Bopladser
Læhegn Jernalder
sb. 15-16. Ved efterrekgnoscering registreredes to bopladser fra henholdsvis førromersk /ældre romersk jernalder

MKH 1066 og 1067 Kirsten Prangsgaard
Bebyggelse - Ældre jernalder

649. Jordrup

19.01.05 Jordrup

Enkeltfund og boplads

Læhegn

Neolitikum og jernalder

sb. 8-9. Ved efterreknoscering opsamledes lidt keramik fra jernalderen, og der blev registreret en boplads fra neolitikum

MKH 1063 og MKH 1086

Kirsten Prangsgaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Jernalder

650. Lejrskov

19.01.06 Lejrskov

Enkeltfund og bopladser

Læhegn

Oldtid, neolitikum, jernalder og middelalder

sb. 63, 71-74. Ved efterreknoscering opsamledes enkeltfund fra oldtid, neolitikum og middelalder, og der registreredes to bopladser fra henholdsvis oldtid og ældre jernalder

MKH 1089, 1087, 1090, 1069, 1088

Kirsten Prangsgaard

Andre anlæg/diverse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Andre anlæg/diverse - Oldtid

Bebyggelse - Oldtid

Andre anlæg/diverse - Middelalder

651. Skanderup

19.01.08 Skanderup

Enkeltfund, bopladser og urne

Læhegn

Neolitikum, jernalder og højmiddelalder

sb. 69-74. Ved efterreknoscering opsamledes hvæssesten fra yngre jernalder/vikingetid og keramik fra middelalder, ligesom der fandtes en intakt, opløjet urne med låg/bikar. Desuden registreredes der formodede bopladser fra yngre stenalder, ældre jernalder og jernalder

MKH 1070, 1074, 1071, 1031, 1093, 1072, 1073

Kirsten Prangsgaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre jernalder

Andre anlæg/diverse - Yngre jernalder

Bebyggelse - Jernalder

Andre anlæg/diverse - Vikingetid

652. Vamdrup

19.01.09 Vamdrup

Enkeltfund og boplads

Læhegn

Stenalder og neolitikum

sb. 76-78. Ved efterreknoscering opsamledes to enkeltfund fra stenalder og neolitikum, og der blev registreret en boplads fra neolitikum

MKH 1062, 1092, 1075

Kirsten Prangsgaard

Bebyggelse - Yngre stenalder

Andre anlæg/diverse - Stenalder

Andre anlæg/diverse - Stenalder

653. Margrethenborg

19.01.10 Veerst

Bebyggelse

Skovrejsning

Tidlig senneolitikum

sb. 63. Ved prøvegravning på et 2,8 ha stort areal fandtes der på 1-1,5 ha bebyggelsesspor fra en tidlig del af senneolitikum. Der undersøgte en toskibet hustomt, 6,5 x 21-22 m, med forsænket vestdel og langsgående ardspor i bunden. Undersøgelsen forventes fortsat i 2001

HBV 1047

Ejvind Hertz

Ager/mark - Yngre stenalder

Bebyggelse - Yngre stenalder

654. Endrup-Vejen/Agerland Høj II og III

19.03.00

Bebyggelser

Diverse

Romersk jernalder

sb. 152, 153. Muldafrømning 10 steder af arealer på 12 x 12 m førte til fund af to bopladser fra romersk jernalder. Arbejdet fortsættes i 2001

HBV 1038/1050/1051

Ejvind Hertz

Bebyggelse - Romersk jernalder

655. Holsted Åmark

19.03.04 Holsted

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Æ.germ/y.germ./tidlig midd.

sb. 89. Undersøgelse af velbevarede bopladserester fra mindst to gårdsanlæg fra ældre/ynge germansk jernalder samt to faser af en gård fra tidlig middelalder med et stort, indhegnet areal

HBV 1025

Ejvind Hertz

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Middelalder

656. Holsted Overmark

19.03.04 Holsted

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Y.rom/y.germ.

sb. 87. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 597), hvor der undersøgte ca. 3.000 m² med bopladserester i tre faser fra sen yngre romersk jernalder samt ældre og yngre germansk jernalder. Bemærkelsesværdigt er fundet af en "kornkælder" i et af husene, hvori et rent indhold af avnklædt byg. Desuden fandtes et lille, tredelt lerkar, der indeholdt rester af forskellige former for behandlet okker. Der fremkom 23 jernudvindingsovne, og ved magnetisk detektering påvist mindst 50 slaggegruber på de omkringliggende arealer

HBV 941

Ejvind Hertz

Olfert Voss

Tatyana Smekalova

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Jernudvinding - Jernalder

657. Sønder Holsted I

19.03.04 Holsted

Bebyggelse/jernudvinding

Andet anlægsarbejde

Æ.rom./førrom.

sb. 83. Fortsat undersøgelse (AUD 1996, 453) af 4.000 m² med bopladsrester fra ældre romersk jernalder, omgivet af en 0,6 -1 m dyb hegnsgrøft. Der fremkom stolpehuller efter to huse og et enkelt jernudvindingsanlæg af Skovmarkstype

HBV 850

Ejvind Hertz

Tatyana Smekalova

Olfert Voss

Jernudvinding - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

658. Gammelby

19.03.06 Læborg

Fundament/syldsten

Dyrkning

Nyere tid

sb. 151. Ved en undersøgelse fremkom der et hjørne af et syldstensfundament fra nyere tid

HBV 1022

Ejvind Hertz

Bebyggelse - Nyere tid

659. Klåbygård

19.04.07 Ribe Domkirke Ls

Bebyggelse/ardspor

Skovrejsning

Førrom./rom./germ.

sb. 21. På et 11,1 ha stort areal, af hvilket 4,96% undersøgtes, fremkom i spredtliggende søgegrøfter og enkelte, mindre felter følgende: to hustomter fra tidlig førromersk jernalder; fra sen førromersk/ældre romersk jernalder mindst syv hustomter og spredte fyldskifter, alt inden for 80-90 x 60-70 m. Der kunne udskilles mindst to formodede, samtidige gårde. Fra yngre romersk/ældre germansk jernalder undersøgtes dele af mindst to gårde med i alt syv hustomter samt hegnsforløb. Spredt over det meste af området sås ardsfor, delvis med tilhørende muldrag, der antagelig er samtidig med den erkendte bebyggelse. Desuden var der på størstedelen af det undersøgte område også spor efter højryggede agre, der ud fra nogle få stykker keramik må dateres til renæssance/nyere tid. På baggrund af ovenstående blev 2 ha, fordelt på tre områder, friholdt for dybdepløjning og skovrejsning, medens det øvrige areal blev dybdepløjet og beplantet

ASR 1361

Claus Feveile

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Ager/mark - Jernalder

660. Nygade 10

19.04.08 Ribe Domkirke

Kloster/bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Midd./nyere tid

sb. 11. Afsluttende udgravning (AUD 1999, 602) hvor der er undersøgt ca. 2.000 m² under klostret. I området har der været pløjet med ard og siden med hjulplov, men omkring 1100 udlagdes et system af grøfter omkring matriklerne, grøfter, der var gravet ned i undergrunden, og hvori der i mange tilfælde har stået plankeværk eller vidjeflettede hegn. Udgravningsfeltet blev skåret af en Ø-V gående vej, der kunne følges fra ca. 1100 til en gang i 1300-tallet, medens en N-S gående vej, der sløjfede nogle matrikler, er en smule yngre og fungerede til en gang i 1500-tallet. Sporene af den ældste bebyggelse udgjordes af hustomter med lerstampede gulve, stolpehuller og vægggrøfter og lå ud til vejene, medens der på baggrundene var affaldsgruber, brønde og latriner. 12- og 1300-tallet var karakteriseret af en voldsom byggeaktivitet og tykke kulturlag, og fra dette tidsrum skal især fremhæves et verdsligt stenhus på sandfundamenter, 5,2 x 6,2 m, flankeret af lettere bygninger. En kælder havde spor efter tagbærende stolper, medens jordvæggene var beklaskede med ler, som fugtspærre og indvendigt beklædt med planker; gulvet var ligesom trappevingerne i munkesten. Der blev optaget 16 brønde af typerne holk, bødkerkar og tønde, hvor den ældste er dateret til 1132. Fra brøndene stammer bl.a. en møntskat, 21 mønter fra begyndelse af 1300-tallet, og mange hele kander, af hvilke nogle var tilpasset til at trække vand op af brøndene. Klostermuren, der omgav Gråbrødre-klostret mod syd, fulgte den ældste matrikelgrøft samt den Ø-V gående vej. Der blev udgravet flere klosterbygninger i klostrets gård nummer to. Særlig interesse har sydfløjen, opført i munkesten på sandfundament, med hemmelighed på bagsiden samt opvarmede rum, af hvilke det ene havde haft vægbænke. Vestfløjen var opført i bindingsværk med en port fra gården til den N-S gående vej

ASR 11

Lis Andersen

Ager/mark - Oldtid

Bebyggelse - Middelalder

Kloster - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

661. Giørtzvej

19.04.09 Ribe Sankt Katharine

Markedsplads/bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Y.germ./vik./midd.

sb. 40. Ved undersøgelse af ca. 950 m² fremkom følgende: kulturlag med værkstedsrester og tre grubehuse fra 8. og 9. årh., en brønd fra første halvdel af 8. årh. samt et formodet hus og en brønd fra 13.-14. årh. Desuden undersøgte dele af grøft/hegn i adskillige faser, antagelig alle fra 8. til begyndelsen af 9. årh. Udgravningen fandt sted i udkanten af markedspladsen og omfattede således bl.a. anlæg og lag i direkte tilknytning til denne

ASR 1357

Claus Feveile

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

662. Lustrupholm

19.04.09 Ribe Sankt Katharine

Gård/bebyggelse

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 22. Afsluttende undersøgelse (AUD 1999, 606) hvor der undersøgte en kælder med indre mål på ca. 6 x 6,6 m, opført af en blanding af tuf- og teglsten, med tre bevarede gulvlag samt spor efter vægbænke i to faser. Ved indgangen sås fire kraftige stolpehuller, der uden tvivl har båret et trappetårn med indgang til det/de øvre stokværk. Mønt- og keramikfund daterer kælderen til 1200-tallet, og bygningen er næppe nedbrudt senere end ca. 1300. Kælderen samt to store, træbyggede huse har udgjort et samlet gårdsanlæg fra første halvdel af 1200-tallet. Lustrupholm nævnes førstegang i 1233, hvor den betegnes som Ribebispens gård

ASR 1301

Claus Feveile

Bebyggelse - Middelalder

663. Ribe Jernindustri

19.04.09 Ribe Sankt Katharine

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 102. Ved udgravningen, der omfattede ca. 40 m², fandtes keramikdaterede affaldsgruber fra 1200-tallet og hjulspor fra anden halvdel af 1100-tallet med stratigrafisk relation til gruber. To stolpehuller med bevaret træ og et til hører sandsynligvis til et hus; i stolpehullerne var der tegl. Et kulturlag med enkelte stykker stentøj dateres til omkring 1250-1300 og overlejlrede ovennævnte anlæg; det afbrømedes med en minigraver

ASR 1356

Lars Christian Bentsen

Bebyggelse - Middelalder

664. Bryndumdam

19.05.02 Brøndum

Boplads

Skovrejsning

Udateret

Prøvegravning hvor der blot fandtes en grube

ESM 2314

Jakob Andersen

Palle Siemen

Grube - Udateret

665. Forum III

19.05.02 Brøndum

Bebyggelse

Skovrejsning

Vikingetid

sb. 346. På kanten af et smalt engområde langs Forum Bæk fremkom dele af tre Ø-V orienterede huse med rette eller svagt buede langsider samt et N-S orienteret hus med klart buede langsider; alle huse dateres til vikingetid

ESM 2330

Jakob Andersen

Palle Siemen

Bebyggelse - Vikingetid

666. Forumlund

19.05.02 Brøndum

Høje

Skovrejsning

Udateret

sb. 6-8. Prøvegravning hvor det lykkedes at lokalisere to af tre gravhøje; den tredje høj ligger antagelig uden for det berørte område

ESM 2331

Jakob Andersen

Gitte Ingvarsen

Palle Siemen

Gravhøj - Udateret

667. Måde Industri IV

19.05.03 Esbjerg

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Yngre Bronzealder/middelalder

sb. 293. Øst for et tidligere prøvegravet område (AUD 1999, 613) udlagdes søgegrøfter for at afgrænse bopladsrester fra midten af bronzealderen. I en del af området fandtes desuden N-S orienterede, tofægøflignende anlæg, som eventuelt stammer fra det middelalderlige Måde

ESM 2320

Marlene Jensen

Palle Siemen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Middelalder

668. Måde losseplads

19.05.03 Esbjerg

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Y.br./æ.j.

sb. 295. I et område på ca. 20.000 m² fandtes bopladsrester fra begyndelsen af romersk jernalder, dels Ø-V vendte hustomter, dels gruber. I et par af husene fremkom rester af brolagte stalde, men ellers sås blot væggrøfter og stolpehuller. Undersøgelsen fortsætter i 2001

ESM 2348

Jakob Andersen

Søren Jensen

Palle Siemen

Bebyggelse - Yngre bronzealder

Bebyggelse - Ældre jernalder

669. Rørkjær

19.05.03 Esbjerg

Bosættelse

Andet anlægsarbejde

Ældre jernalder

sb. 294. Prøvegravning af et mindre område viste spredte bopladsrester fra ældre jernalder, desværre noget forstyrret af moderne nedgravninger

ESM 2355

Marlene Jensen

Palle Siemen

Bebyggelse - Ældre jernalder

670. Blank Gårde

19.05.05 Grimstrup

Jernudvinding, boplads

Andet anlægsarbejde

YRJ/ÆGJ

sb. 109. Ved en i al hast udført nødudgravning fremkom syv jernudvindingsovne og en del stolpehuller, muligvis fra et hegn

VAM 1142

Lene B. Frandsen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Jernudvinding - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Jernudvinding - Germansk jernalder

671. Breinholtgårds Golfbane I

19.05.07 Hostrup

Høje

Læhegn

Enkeltgravstid

sb. 66, 68. Undersøgelse, hvor det viste sig at begge høje var forstyrrede af en større nedgravning, som kunne følges gennem de sidste rester af højfyld og ned i den gamle overflade. Fra sb. 66 kendes et C1-bæger og 11 ravperler

ESM 2136

Jakob Andersen

Palle Siemen

Gravhøj - Yngre stenalder

672. Tjæreborg

19.05.13 Tjæreborg

Bebyggelse, grave og vejspor

Andet anlægsarbejde

Æ.j./vik./midd.

sb. 80. Undersøgelse af ca. 8.000 m² knapt 500 m sydøst for Tjæreborg Kirke, hvor de fleste bopladsrester var fra vikingetid: Ø-V orienterede, 20-30 m lange hustomter med buet væg og rette gavle, flere mindre N-S orienterede, 10-15 m lange hustomter og enkelte spor efter hegn, ca. 10 grubehuse samt enkelte gruber og et par fyldskifter. To anlæg udgjordes af en ca. 0,5 m bred, cirkelformet grøft, knapt 4 m i indre diameter, indtil 0,8 m dyb. Blandt fundene var to rektangulære pladefibler. I den sydøstlige del af området fandtes to små kældre fra romersk jernalders midte, medens der mod nord var en lille gravplads, som undersøges i 20001. Mod nordvest sås et stykke af en SV-NØ orienteret vej med grøft i hver side. Over vejen spor af et 8 x 13 m stort hus med op til 0,75 m bred væggrøft med åbning i syd. Hverken vejen eller hustomten indeholdt daterende fund

ESM 2321

Palle Siemen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

Vej/bro - Middelalder

673. Tjæreborg Sønderby III

19.05.13 Tjæreborg

Bebyggelse

Andet anlægsarbejde

Yngre jernalder

sb. 79. Undersøgelse af grubehuse, gruber og hustomter fra yngre jernalder. Mod øst fandtes bebyggelsesspor fra udflytningen omkring 1800, toftegrøfter og formodede etskibede hustomter fra middelalderen

ESM 2327

Jakob Andersen

Gitte Ingvarsdén

Palle Siemen

Bebyggelse - Yngre jernalder

Bebyggelse - Middelalder

Bebyggelse - Nyere tid

674. Årre

19.05.18 Årre

Boplads

Skovrejsning

Yngre FRJ

sb. 137. Prøvegravning af 8 ha vest for Årre By, ikke langt fra tuegravpladsen. Der fandtes stolpehuller, grøfter og kogestensgruber fra førromersk jernalder. Pladsen er ikke helt afgrænset, men måler mindst 100 m Ø-V. Det lykkedes at hindre dybdepløjning her, og da muldlaget er ca. 50 cm tykt, håbes det, at pladsen kan bevares

VAM 1363

Lene B. Frandsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

675. Billum

19.07.01 Billum

Gravplads

Andet anlægsarbejde

ÆRJ

sb. 82. Fortsat undersøgelse (AUD 1997, 453), nu af 17 jordfæstegrave, både med og uden spor af kiste/plankekonstruktioner. Karakteristisk var det, at der ved anlæggelsen af de fleste grave var anvendt enorme mængder af sten, og flere havde fine bundbrolægninger, medens andre havde stankanter eller stenspækninger. Desuden undersøgte tre brandgrave. Gravgaverne bestod af jernknive og lerkar

VAM 1227

Lene B. Frandsen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

676. Kjelst, Ho Bugtvej

19.07.01 Billum

Boplads

Andet anlægsarbejde

Vikingetid/tidl.mid.a.

sb. 36. Prøvegravning på et område med udsigt over Ho Bugt og indsejlingen til Varde Å. Der fremkom tykke kulturlag med trækul, sintrede lerslagger og rødbrændte områder samt dele af et grubehus. De få fund omfatter bl.a et randskår og en hvæssesten af vikingetidskarakter. Fra luftfoto vides det, at grubehusbebyggelsen fortsætter mod vest, og opløjede, rødbrændte pletter antyder en vis udstrækning også mod øst

VAM 1352

Lene B. Frandsen

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

677. Hyllerslev øst

19.07.04 Janderup

Boplads

Andet anlægsarbejde

YRJ/ÆGJ og middelalder

sb. 153. Udgravning af 10 m i tracé. Fra yngre romersk/ældre germansk jernalder er to grubehuse, spor af langhuse og af et halvtagshegn. Til middelalderen dateres nogle lidt kraftigere og firkantede stolpespor, som muligvis er spor af en mindre bygning og nogle hegn

VAM 1355

Niels Algreen Møller

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Bebyggelse - Middelalder

678. Marie Bæk

19.07.04 Janderup

Formodet hustomt

Andet anlægsarbejde

Udateret

sb. 154. Prøvegravning der bl.a. viste nogle store, dybe stolpehuller, måske spor efter en bygning på ca. 21 x 5 m. Desuden fremkom grøfter med stolpespor i bunden

VAM 1356

Niels Algreen Møller

Bebyggelse - Udateret

679. Hesselmed

19.07.14 Ål

Boplads

Dyrkning

FRJ/ÆRJ

sb. 134. Fortsat udgravning (AUD 1999, 455) hvor der afdækkedes en større brolægning, et langhus samt to mindre økonomibygninger. Desuden gravedes en prøvegrøft mod øst, hvor der sidste år med magnetometer var påvist anomalier. Disse viste sig at skyldes en velbevaret tomt af et langhus med et tykt kulturlag; antallet af hustomter er herefter 21. Udgravningen fungerede for sjette og formodentlig sidste gang som uddannelsesudgravning for arkæologistuderende fra Aarhus Universitet

VAM 1179

Jørgen Lund

Lene B. Frandsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

680. Møllemarksgård

19.07.14 Ål

Boplads

Råstof

FRJ/ÆRJ

sb. 142. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 636) hvor der foreløbig er udgravet syv hustomter og en staklade, men bopladsresterne fortsætter både mod nord, øst og syd. En af gårdene var i sin yngste fase nedbrændt, med ekstremt gode bevaringsforhold til følge. Der fandtes grebning, brolægninger, gulvlag, ildsteder og knuste lerkar. Til den yngste fase hørte sporene af en interessant sidebygning, "tårnet", en lille, treskibet hustomt med vægggrøft, ca. 5 x 4 m, med indgang i nord og udvendig brolægning mod vest og syd. Med bopladsens dybeste stolpehuller, 80-90 cm, kunne der være tale om en kraftig eller høj konstruktion, måske et udsigtstårn. I så fald en velvalgt placering hvor man formodentlig kunne se ud over Ho Bugt

VAM 1302

Lene B. Frandsen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

681. Kirkely

19.08.04 Tistrup

Jernudvindingsplads

Andet anlægsarbejde

YRJ/ÆRJ

sb. 108. Ved en hurtig undersøgelse fandtes spor af seks jernudvindingsovne, af hvilke blot de nederste 10-20 cm var tilbage, samt enkelte stolpehuller. Der fremkom ikke flere ovne ved den efterfølgende magnetiske kortlægning, og de fundne ovne hører muligvis til den sydlige del af den jernudvindingsplads, der ligger vest for kirken

VAM 1359/VAM 1312

Lene B. Frandsen

Jernudvinding - Romersk jernalder

682. Snorup

19.08.04 Tistrup

Boplads/brandgrave/jernudvinding

Dyrkning

YRJ/ÆGJ

sb. 103. Fortsat udgravning (AUD 1999, 641). På Mark B udgravedes dele af tre hustomter med tilhørende halvtagshegn. Desuden rester af 11 jernudvindingsovne, som var erkendt med magnetometer. På Mark E frilagdes resten af Smedegården, hvortil kommer halvtagshegn og staklader fra andre gårde vest herfor. På Mark G blotlagdes spor af hegn, grubehus og økonomibygninger til en gård, hvis ene halvdel undersøgtes i 1998 (AUD 1998, 576). Landsbyen på Mark E og G er herefter afgrænset på tre sider. På sidstnævnte mark fandtes desuden to stensatte brandgrave. Ved magnetometisk kortlægning på den østligste del af jernudvindingspladsen påvistes mere end et hundrede slaggegruber, og pladsens samlede udstrækning er herefter ca. 900 x 600 m

VAM 1068

Lars Nørbach

Tatyana Smekalova

Olfert Voss

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Jernudvinding - Romersk jernalder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Gravplads/grav - Germansk jernalder

Jernudvinding - Germansk jernalder

683. Yderik

19.08.05 Torstrup

Jernudvindingsplads

Diverse

y.rom/germ.j.a .

sb. 108. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 643) hvor der foretoges magnetisk kortlægning. Pladsen strækker sig som et 800 x 200 m bælte på sydvestsiden af Linding Å og indeholder 1.000 slaggegruber eller mere. Endnu mangler kortlægning af den vestlige afgrænsning

VAM 1314

Tatyana Smekalova

Olfert Voss

Jernudvinding - Romersk jernalder

Jernudvinding - Germansk jernalder

Haderslev Amt

684. Petersholm

20.01.08 Øster Lindet

Boplads

Andet anlægsarbejde

Stenalder

sb. 50. Prøvegravning i udkanten af et bopladsområde hvorved der kun fandtes en ringe mængde flint

HAM 3683

Lisbeth Christensen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

685. Hammelev

20.02.02 Hammelev

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre romersk jernalder

sb. 127. Undersøgelse af 8.000 m² hvor der udgravedes fem velbevarede gårdsanlæg bestående af langhuse, udhuse og velbevarede spor af hegn. Alle langhuse er blevet revet ned og genopført inden for samme gårdsplads. Bebyggelsen er delt i to områder, adskilt af en lavning. På den ene synes en stor gård fra tidlig yngre romersk jernalder at blive delt i fire gårde. Undersøgelsen fortsætter i 2001

HAM 3883

Hans Chr. H. Andersen

Bebyggelse - Romersk jernalder

686. Fromsminde 1

20.02.07 Oksenvad

Gravplads

Dyrkning

Førromersk jernalder

sb. 225. På et lille plateau fandtes ved prøvegravning seks urner fra den ældre del af førromersk jernalder. En hel urne var omgivet af en pakning af flade fliser og indeholdt to jernnåle

HAM 3490

Lisbeth Christensen

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

687. Uldal

20.02.08 Skrydstrup

Gravplads

Dyrkning

Førromersk jernalder

sb. 80. Fortsat udgravning (AUD 1999, 646) i samarbejde med Konservatorskolen. Inden for 2.000 m² registreredes og undersøgte 60 grave. Kun få, urørte urner stod tilbage, medens de øvrige enten var mere eller mindre itupløjede, eller opgravede af apoteker Mikkelsen i 1934. Også i det aktuelle område blev der registreret ringgrøfter omkring tuegravene, grøfter, der var op til 9 meter i diameter og med op til ni afbrydelser

HAM 3241

Erik Jørgensen

Gravplads/grav - Førromersk jernalder

688. Grimballe

20.02.09 Sommersted

Voldsted/boplads

Dyrkning

Middelalder/stenalder/bronzealder

sb. 59. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 647) af voldsted, hvor der udgravedes spor efter tre bygninger med jordgravede stolper samt en 6 x 7 m stor og 1,5 m dyb kælder med indgang, bræddewæg og nedbrudt oven. Desuden blev den 1 m brede og 0,6 m dybe grøft omkring bebyggelsen lokaliseret mod øst; ved den eneste adgangsvej til voldstedet var grøften dobbelt. Store dele af næsset, hvor voldstedet ligger, har været bebygget i middelalderen. Desuden fandtes to toskibede, senneolitiske hustomter med forsænket gulv samt et treskibet langhus og et rammehus fra ældre bronzealder

HAM 3486

Lisbeth Christensen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Bronzealder

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

689. Slotseng

20.02.09 Sommersted

Boplads

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 101. Genoptagelse af udgravning (AUD 1993, 487) i et dødishul hvor der fra top til bund blev opmålt et profil af den sydvendte væg og udtaget prøver til pollen- og makrofossilanalyse. Profilet er unikt, idet alle senglaciale perioder og den første del af de postglaciale er repræsenteret. Bevaringsforholdene for knogler, planterester, insekter mv. er fremragende, og i de ældste gytjelag fandtes 35 rentakstykker, heraf et hvorfra der var udskåret en 40 cm lang spån. Desuden fremkom der knoglefragmenter og hals/ryghvirvler, tre helt friske flintflækker og en amboltsten med prikugget fordybning

NMI 6884/89

Jørgen Holm
Charlie Christensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

690. Vestervang

20.02.10 Vedsted

Boplads/gravplads

Dyrkning

Ældre romersk jernalder/ældre
germansk jernalder

sb. 367. Udvidet prøvegravning hvor der undersøgte syv huse i flere fase fra ældre romersk jernalder. Faserne kan keramikdateres til midten og slutningen af perioden og er dermed samtidige med urnegravpladsen ca. 100 m fra bopladsen, der har givet navn til "Over Jerstal kredsen". Desuden fremkom to nedpløjede urnegrave samt slagge og dele af kappen til en jernudvindingsovn, og med metaldetektor fandtes en korsformet fibula. Pladsen er endnu ikke afgrænset

HAM 3824

Lisbeth Christensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Germansk jernalder

691. Erlevvej

20.03.02 Gammel Haderslev Ls

Begravelse/forbrydelse

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 71. Skeletfund af 20-25 årig kvinde, nedgravet før udvidelse af en bygning fra 1723. Skelettet lå med hovedet mod syd og i fylden var der kridtpibedele og keramik fra omkring 1700

HAM 3860

Lisbeth Christensen

Gravplads/grav - Nyere tid

692. Hansborg Slot

20.03.04 Haderslev

Slot

Andet anlægsarbejde

Anden halvdel af 1500-tallet

sb. 85. Gennem søgegrøfter over syd- og østfløjen kunne der skabes et indtryk af slottets størrelse og bevaring. Sydfløjen ses som en mere end 4 m dyb og mindst 60 x 19 m stor nedgravning (kælder), medens østfløjen, hvis udstrækning ikke kunne fastslås, fremstår som en mere end 3 m dyb nedgravning. I bunden af kældrene findes nedbrydningslag og fundamenter

HAM 1016

Tenna R. Kristensen

Bebyggelse - Nyere tid

693. Slotsgade 22

20.03.04 Haderslev

Byhus

Andet anlægsarbejde

1500-tallet

sb. 134. Undersøgelse i hus opført ca. 1580 af arkitekten Hercules von Oberberg. I stueetagen sås et flisegulv, lagt i et tyndt lerlag direkte på gulvbrædderne. Desuden udgravedes dele af kælderen, hvor der fremkom et pikstensbelagt gulv 50 cm under det nuværende

HAM 3844

Tenna R. Kristensen

Bebyggelse - Nyere tid

694. Sønderbro

20.03.04 Haderslev

Vandmølle

Andet anlægsarbejde

Nyere tid

sb. 107. Undersøgelse af dele af et spunsanlæg fra Slotsvandmøllen. Tømmer herfra er afleveret til årringsbestemmelse

HAM 1980

Lennart S. Madsen

Vandmølle - Nyere tid

695. Venbjerg

20.03.06 Hoptrup

Høj

Dyrkning

Sten-/bronzealder

sb. 219. Prøvegravning i høj, hvori der tidligere er fundet to jordfæstegrave fra bronzealderens per. III. Højen havde to faser med op til 1 m bevaret fyld. Til en fase hørte en randstensskæde med en diameter på 12 m, medens en anden var omgivet af en 2 m bred og 1 m dyb grøft med en diameter på 17 m. En grav tilhørende denne fase blev iagttaget

HAM 3694

Lisbeth Christensen

Gravhøj - Bronzealder

696. Fuglbæk

20.03.07 Moltrup

Ejerlaugsskel

Vejanlæg

Udateret

sb. 11. Under det nuværende ejerlaugsdige fandtes en desværre udateret grøft, der antagelig er en ældre markering af skellet

HAM 3869

Hans Chr. H. Andersen

Andre anlæg/diverse - Udateret

697. Østergård

20.04.02 Bevtoft

Boplads/gravplads

Plantning

æ.br/æ.germ/vik/midd

sb. 245. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 656) af den vestlige del af et velbevaret, tidligt middelalderligt, indhegnet gårdsanlæg og vest herfor af en stor middelalderlig hovedbygning. Optagning af fosfatprøver fra hele gårdsanlægget afsluttedes. Ved kanten af den delvist undersøgte vældmose fremkom et par brønde, en med et par kuglekar og en med en velbevaret laftekonstruktion. I mosen afsluttedes undersøgelsen af de tofte- og palisadehegn, der her fandtes velbevarede in situ og hvorfra der udtoges prøver til dendrokronologisk undersøgelse. Fra mosen stammer også et stykke genanvendt tømmer fra en bulvægskonstruktion. Der undersøgte videre et par grubehuse fra vikingetid samt to langhuse fra henholdsvis ældre bronzealder og yngre jernalder. Umiddelbart nord og nordvest for en overpløjet gravhøj fandtes over et større område små, tætliggende, firkantede dødehuse, i forbindelse med hvilke der fandtes brandgrave fra ældre germansk jernalder. To dødehuse blev fosfatkarteret, men ABOLAS analyseresultater viser uensartede resultater, som bør suppleres. Indtil nu er der ved denne udgravning afdækket omkring 96.000 m². Området er foreløbig kun afgrænset mod nord og vest

HAM 3116

Anne Birgitte Sørensen

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Germansk jernalder

Gravplads/grav - Germansk jernalder

Bebyggelse - Vikingetid

Bebyggelse - Middelalder

698. Ndr. Ringvej II

20.05.08 Tyrstrup

Boplads/gravplads

Andet anlægsarbejde

Ældre romersk jernalder

sb. 71. På et lille plateau fandtes en 27 m lang, treskibet hustomt, spor af en 8 m lang økonomibygning samt tre firstolpebygninger omgivet af delvist bevarede spor af hegn. Inden for dette gårdsanlæg fandtes tre urner og ca. 50 m vest herfor en urnegravplads med 17 urner. Det drejer sig antagelig om en enkeltgård med tilknytning til en samtidig boplads (AUD 1996, 500). Urnegravpladsen kan også tilhøre denne

HAM 3877

Lisbeth Christensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Gravplads/grav - Romersk jernalder

Tønder Amt

699. Barsbøl

21.01.07 Skærbæk

Gravplads

Råstof

Ældre romersk jernalder

sb. 113. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 659) hvor der udgravedes 10 urner, heraf en våbengrav, der var usædvanlig stor ligesom de tidligere på gravpladsen fundne urner med våben. Der er nu udgravet ca. 60 urner, og pladsen anses for færdigundersøgt

HAM 3536

Lisbeth Christensen

Gravplads/grav - Romersk jernalder

700. Brink

21.03.01 Ballum

Voldsted

Selvvalgt forskning

Middelalder

sb. 44. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 661) af Ribebispens gård i samarbejde med Løgumkloster Højskole. Der udgravedes yderlige dele af teglstensbygningen, herunder fundamentgrøfter og et stengulv. Bygningen har haft flere faser og kan dateres til 12- og 1300-tallet. Undersøgelsen fortsætter i 2001

HAM 2455

Tenna R. Kristensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

701. Tønder Museum

21.05.03 Tønder

Voldsted

Andet anlægsarbejde

Middelalder

sb. 31. Delundersøgelse af en N-S orienteret voldgrav vest om forborgen til Tønderhus (AUD 1997, 480). Graven kunne ikke frilægges helt, hverken i bredde eller dybde, men tilhører antagelig den middelalderlige borg

HAM 3140

Tenna R. Kristensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Åbenrå Amt

702. Johannesminde

22.01.10 Uge

Boplads

Råstof

Senneo/førrom/ældre rom

sb. 83. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 674) af 8.700 m² af tre hustomter med forsænket gulv, antagelig fra enkeltgravstid eller senneolitikum og samtidige med en høj 200 m mod nord. Ardspor viste pløjning, efter at husene var forladte. Fra overgangen mellem førromersk og romersk jernalder er der afdækket 4-5 hustomter, medens der fra ældre romersk jernalder er undersøgt en lille rækkebebyggelse med fem gårde, dvs. langhus, udhus og firstolpeanlæg. De fleste huse var fornyede og et var større end de øvrige - måske landsbylederens bolig. Ved et par gårde sås hegnslder, måske en forløber for yngre romersk jernalders saddeltagshegn. Den nordøstlige del af bopladsen er ødelagt af grusgravning. Et 28 m langt hus med udbygninger, ligeledes fra ældre romersk jernalder, afløser rækkebebyggelsen. Pladsens eneste N-S orienterede hus kan typologisk dateres til yngre jernalder

HAM 3698

Hans Chr. H. Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

Bebyggelse - Yngre jernalder

Ager/mark - Oldtid

703. Porsbøl

22.01.10 Uge

Høj

Råstof

Udateret oldtid

sb. 10. En prøvegravning viste, at den totalt nedpløjede gravhøj havde haft en diameter på omkring 20 m. En anelse bevaret højfyld dækkede over den gamle markoverflade

HAM 3626

Lisbeth Christensen

Gravhøj - Oldtid

704. Skovsminde

22.01.10 Uge

Boplads

Råstof

Førromersk og ældre romersk jernalder

sb. 79. Fortsat undersøgelse (AUD 1999, 676) tæt ved Olgerdigets nordlige afslutning af en lille boplads med rester efter seks små langhuse og tilhørende firstolpeanlæg fra sen førromersk jernalder. Fra ældre romersk jernalder afdækkedes tre gårde med udhuse og firstolpeanlæg. Korte partier af hegnsgrøfter var bevarede, måske spor af folde. En lavning midt i bopladsen var opfyldt med kulturlag og indeholdt keramik og store mængder af dyreknogler. Bopladsen er sandsynligvis flyttet mod øst, hvor en gård tidligere er afdækket

HAM 3505

Hans Chr. H. Andersen

Bebyggelse - Førromersk jernalder

Bebyggelse - Romersk jernalder

705. Teglgård

22.01.10 Uge

Høj

Råstof

Yngre stenalder/bronzealder

sb. 84. Undersøgelse af stærkt nedpløjet høj, hvor centralgraven fra ældre bundgravstid indeholdt stridsøkse, flintøkse og lerkar. Fra enkeltgravstid desuden to barnegrave med henholdsvis en ravperle og en flintøkse, medens tre jordfæstegrave var uden gravgaver. Denne høj skal sandsynligvis knyttes til den nærliggende boplads ved Johannesminde, lb. Nr. 702. Ved en udvidelse i ældre bronzealder fik højen en diameter på 16 m og var omgivet af en kreds af kraftige stolper. En oval stenlægning er tilsyneladende et leje for en stammekiste

HAM 3710

Lisbeth Christensen

Gravhøj - Yngre stenalder

Gravhøj - Bronzealder

706. Brundlund Slot

22.02.05 Åbenrå

Borganlæg

Andet anlægsarbejde

Middelalder/nyere tid

sb. 39. Ved gennemgravning af ældre kampestensfundamenter flere steder kunne der gøres bygningsarkæologiske iagttagelser. På vognportens nordside sås således et Ø-V orienteret, tre skifter højt og 1,5 m bredt fundament, og et lignende fandtes ved portens sydside. Endnu to tilsvarende fundamenter blev lokaliseret ca. 10 m fra slottets sydøstlige hjørnetårn. Hvad fundamenterne har båret er endnu uvist

HAM 3452

Tenna R. Kristensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Middelalder

Forsvarsanlæg/voldsted - Nyere tid

707. Æ Vold

22.03.04 Øster Løgum

Vold/grav

Plantning

Ældre jernalder/udateret

sb. 146. Nord for den bevarede del af "Æ vold" fandtes flere steder parallelt med volden en 35 cm bred og 50 cm dyb grøft med jævnt rundede sider og bund

HAM 2118

Lisbeth Christensen

Forsvarsanlæg/voldsted - Ældre jernalder

Sønderborg Amt

708. Dohøjvej

23.01.01 Egen

Boplads

Andet anlægsarbejde

Yngre neol/æ.br/førromersk jernalder

sb. 302. Prøvegravning af 6 ha nord for boplads fra tiden omkring Kristi fødsel (AUD 1997, 490). Der fandtes spor af en enkeltgård fra ældre jernalder og andetsteds bopladsrester fra senneolitikum/ældre bronzealder samt første del af førromersk jernalder. Sidstnævnte kunne være forgængeren til den tidligere udgravede boplads

HAM 2059

Hans Chr. H. Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

Bebyggelse - Førromersk jernalder

709. Gl. Fabriksvej

23.01.02 Havnbjerg

Boplads

Andet anlægsarbejde

Senneolitikum/ældre bronzealder

sb. 264. På et større område fandtes udsmidslag af kogesten samt flere kogestensgruber, som ud fra keramikfund kan dateres til senneolitikum eller ældre bronzealder. Den tilhørende boplads ligger på et nærliggende plateau

HAM 3879

Hans Chr. H. Andersen

Bebyggelse - Yngre stenalder

Bebyggelse - Ældre bronzealder

710. Kløverholm

23.02.03 Hørup

Boplads/gruber

Andet anlægsarbejde

Ældre romersk jernalder

sb. 237. Ved en prøvegravning lykkedes det ikke at finde spor efter gravhøjene sb. 154-156. Derimod fremkom gruber og kogestensgruber fra ældre romersk jernalder

HAM 3849

Lisbeth Christensen

Bebyggelse - Romersk jernalder

Grube - Romersk jernalder

Undersøgelser på havbunden Amt

711. Flensborg Fjord

40.15.38 Egersund - Gråsten - Nybøl Nor

Stammebåd

Diverse

Middelalder

sb. 1. Den forreste del af en velbevaret stammebåd fisket op fra Flensborg Fjord. Den bageste del blev efterfølgende systematisk eftersøgt indtil videre dog forgæves. Båden er af bøgetræ og C14-dateret til AD 1455-1625 kal. Den bjærgede del er 3,28 m lang, 98 cm bred og op til 42-43 cm høj. Båden er helt fladbundet med stort set lodrette sider. Dele af forstævnen er intakt og bevaret i sin fulde højde

NMU 1955

Jørgen Dencker

Vrag - Middelalder

712. Hardeshøj

40.15.34 Als Fjord - Dyvig

Boplads/løsfund

Andet anlægsarbejde

Mesolitikum/middelalder

sb. 7. Under prøvegravning fremkom i et prøvehul et tyndt gruslag med indhold af stærkt patineret flint. Der blev ikke fundet daterende genstande. Desuden blev der lokaliseret en mindre samling munkesten. Der blev ikke konstateret skibstømmer eller andet træ i forbindelse med munkestenene

NMU 2097

Jørgen Dencker

Bebyggelse - Ældre stenalder

Andre anlæg/diverse - Middelalder

713. Helligkilde

40.15.13b Flessingen - Fænø

Boplads

Diverse

Ældre stenalder

sb. 1. Undersøgelse af submarine udsmidslag fra yngre Ertebøllekultur på 1,25-3 m vand beliggende ud for tidligere, nu helt eroderet kyst med lerundergrund. Der var bevaret store mængder træ, knogler, keramik mv. i lag med sammenskytsgytje. Lagene syntes velbevarede og kun let truet af erosion. På 5 m dybde på skrænt mod dybere løb en naturlig østersbanke med enkelte indblandede stykker bearbejdet flint

LMR 13850

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

714. Møllegabet I, II

40.15.52 Ærøskøbing - Urehoved - Halmø

Boplads

Diverse

Ældre stenalder

sb. 3. Ved udgravning af 18 m² i forbindelse med et større grundstødningsskår i Møllegabet fremkom et betydeligt fundmateriale af flint, keramik, ben, tak, træ og planterester, bl.a. flere tusinde fiskeknogler. Af træsagerne kan fremhæves en pil med kølleformet afslutning, formentlig til jagt på småvildt, lystersidegrene og flere stykker med stikkelbearbejdningsspor. En ildskørnet ligger til en skubbekværn fra den øvre del af affaldslaget har afgjort også interesse. Menneskeknogler synes igen at være til stede i materialet

LMR 8895; LMR 12123

Jørgen Skaarup

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

715. Kajbjerg Skov S

40.14.23 Nyborg Fjord - Lundeborg N

Boplads

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 2. I samarbejde med sportsdykkere afsøgte og summarisk undersøgte et bopladsområde med bevarede gytjelag på 5,5-7 m dybde, hvorved fremkom bearbejdet flint og træ, bl.a. sidelystergren og brændt træ i gytjen

LMR 13841

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

716. Kongshøj Å

40.14.23 Nyborg Fjord - Lundeberg N

Diverse

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 7. Rekognosceringsprojekt i samarbejde med sportsdykkere, hvorved det submarine åleje blev konstateret med ekkolod. Det var dækket af 1-3 m tykke aflejringer. På 3,5-5 m dybde fandtes spredtliggende, omlejret, bearbejdet flint. En eroderet moræne med efterladte blokke blev konstateret på 3-3,5 m dybde nord for den sandfyldte dalsænkning

LMR 13845

Hugo H. Sørensen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

717. Lindholm Grund SØ

40.14.22. Nyborg Fjord

Diverse

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 1. Rekognosceringsprojekt i samarbejde med sportsdykkere. Ved afsøgning af eroderet næs af moræneler med store blokke på fladen, fandtes gytjeaflejringer og en del omlejret flint fra 4-7 m dybde

LMR 13846

Hugo H. Sørensen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

718. Mademose Grund

40.14.23 Nyborg Fjord - Lundeberg N

Boplads

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 4. Rekognoscering af undersøisk odde i samarbejde med sportsdykkere, hvorved fremkom spredte stykker bearbejdet flint præget af mange flækker og enkelte områder med bevaret organisk materiale på 5,5-7 m dybde

LMR 13840

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

719. Nyborg Dyrehave

40.14.22. Nyborg Fjord

Diverse

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder/ynge stenalder

sb. 6. Rekognosceringsprojekt i samarbejde med sportsdykkere hvorved fremkom en del omlejret, bearbejdet flint på 0-2,5 m dybde

LMR 13847

Hugo H. Sørensen

Andre anlæg/diverse - Stenalder

Andre anlæg/diverse - Stenalder

720. Skansepynt S

40.14.22. Nyborg Fjord

Boplads

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 7. Rekognoscering i samarbejde med sportsdykkere på et mindre område ca. 10 x 20 m på 2,5 m dybde ved tidligere sydvendt kyst med liggende træ og bearbejdet flint, hvoraf enkelte stykker er upatinerede

LMR 13839

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

721. Slotsgrund

40.14.22. Nyborg Fjord

Diverse

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder, historisk tid

sb. 8. Ved besigtigelse og summarisk undersøgelse fandtes omlejret, bearbejdet flint samt genstande fra 18-1900-tallet

LMR 13806

Hugo H. Sørensen

Andre anlæg/diverse - Ældre stenalder

Andre anlæg/diverse - Nyere tid

722. Slotsgrund S

40.14.22. Nyborg Fjord

Boplads

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder

sb. 9. I samarbejde med sportsdykkere opsamledes omlejret bearbejdet flint og enkelte bearbejdede træstykker på 2,5-3,5 m dybde

LMR 13838

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

723. Blåby

40.15.62 Svendborg - Skårupøre Sund - Thurø

Boplads, udsmid

Diverse

Ældre stenalder

sb. 2. På et areal på 50 x 20 m centralt i det af sportsdykkerne tidligere undersøgte område med eksponerede gytjelag foretoges systematisk afsøgning. Fire boreprofiler blev lagt omtrent vinkelret på kysten inden for dette areal. Kystaflejringerne består ifølge boreprofilerne af en forholdsvis "turbulent" kystzone med vekslende lag af fin og grov gytje samt skal-, sand- og gruslag. Det opsamlede oldsagsmateriale består hovedsageligt af bearbejdet flint, mens kun få stykker af knogle og tak var at finde inden for det undersøgte område. Pladsen forsøges holdt under årlig observation, men skønnes ikke at kunne begrunde yderligere intensive undersøgelser

LMR 13721

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

Kulturlag - Ældre stenalder

724. Mejlø Vest

40.24.12 Hindsholm NV

Submarin boplads

Diverse

Mesolitikum

sb. 4. Besigtigelse af den submarine stenalderboplads Mejlø Vest (AUD 1998, 619) for at konstatere om også denne lokalitet, som så mange af de øvrige klassiske, submarine bopladser, havde lidt under det forgangne års heftige storme. Det kunne konstateres, at der har fundet erosion sted, som har blotlagt nye genstande af flint, knogle, tak og træ. Blandt det nyopsamlede materiale må nævnes en fint tildannet harpun af rådyrtak samt et fragment af et menneskekranium. Ud fra bevaringstilstanden er kraniedelen antagelig først for nylig blevet revet bort fra sin oprindelige position i kulturlagene. Der er næppe tvivl om, at en stenaldergrav er under udvaskning eller allerede er helt bortroderet

NMU 1164

Jørgen Dencker

Bebyggelse - Ældre stenalder

725. Maglebjerg, Kertinge Nor

40.14.13a Kettinge Nor

Boplads

Diverse

Ældre stenalder

sb. 17. Undersøgelse af vandretliggende træstammer samt bopladsaffald på 0,5 m vand

LMR 13815

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Ældre stenalder

726. Ebeltoft Camping

40.12.72 Ebeltoft Vig

Vrag

Diverse

Nyere tid

sb. 4. Undersøgelsen, der var tilrettelagt som et feltkursus, og hvis formål var at opmåle det fundne, vurdere trusselsgraden og tilvejebringe dateringsprøver med henblik på at be- eller afkræfte en hypotese om, at en række tætliggende og tilsyneladende samtidige vrag skal ses i sammenhæng med en træfning i vigen i 1659. Vragene viste sig, mod forventning, ikke at være truede i samme grad som tidligere, da de for nylig, sandsynligvis under orkanen 3/12 1999, er dækket af ca. 50 cm sand. Der blev udgravet et mindre parti af stævnen på et kravelbygget, fyrretræsforhudet fragtskib bygget på klamp. Under dokumentationsarbejdet blev der optaget enkelte genstandsfund fortrinsvis keramik af "stjertpote"-gods, der ikke lader sig datere nærmere end 1600-tallet, men også enkelte andre genstande bl.a. en dobbeltkam af horn og en (uniforms-?)knap med bogstaverne G F på bagsiden. Desuden fandtes et hidtil ukendt parti af vragdele fra et eller flere klamp- og kravelbyggede fartøjer. Af begge fund blev udtaget prøver med henblik på dendrokronologisk datering. Disser viser, at fragtskibet er bygget af tømmer fældet ca. 1663 i det nordtyske område, hvilket afkræfter føromtalt hypotese. De øvrige prøver kunne ikke dateres

NMU 425, NMU 2083

Hanne Marie Myrhøj

Mikkel H. Thomsen

Vrag - Nyere tid

727. Fehmern Bælt

40.17.10 Østersøen Vest: Lillebælt - Rødby

Stammebåd

Diverse

Middelalder

sb. 16. Undersøgelse og dokumentation af opfisket stammebåd. Den bjærgede del er 4,50 m lang med en største bredde på 70 cm. Bunden er flad til let buet og indvendig mellem 40 og 50 cm bred. Begge sider er mere eller mindre nedbrudte med en maksimal højde på 21 cm. Ingen af stævnparterne er bevarede. I den ene ende forekommer en 17 cm høj og 10 cm bred tværribbe. Bådens tykkelse er 6-8 cm. Stammebåden er af bøgetræ og C14-dateret til AD 1255-1285 kal

NMU 2073

Jørgen Dencker

Vrag - Middelalder

728. Knudshoved SV

40.14.25 Knudshoved

Boplads/diverse

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder/ynge stenalder

sb. 2. Afsøgning af område med omlejret, bearbejdet flint over røsumpgytje på 1-2,5 m dybde syd for nuværende strandsø, samt velbevarede gytjelag med grene, østersskaller og bearbejdet flint, bl.a. en let forbrændt, upatineret kerneøkse på 3,5 m dybde i gytjelag

LMR 13843

Hugo H. Sørensen

Bebyggelse - Stenalder

Bebyggelse - Stenalder

729. Slipshavn SØ

40.14.25 Knudshoved

Diverse

Selvvalgt forskning

Ældre stenalder/Yngre
stenalder/bronzealder

sb. 1. Ved rekognosceringsprojekt i samarbejde med sportsdykkere afsøgte et stærkt erosionspræget område med bevaret rørsumpdytje. Herved fremkom en del bearbejdet flint, som var stærkt vandrullet og helt domineret af skiver, formentlig fra grovhugning af fremeroderede flintknolde

LMR 13842

Hugo H. Sørensen

Andre anlæg/diverse - Stenalder

Andre anlæg/diverse - Stenalder

730. Nyrup Bugt

40.22.07 Nyrup Bugt (Lumsås - Dybesø)

Vrag

Diverse

Nyere tid

sb. 1. Besigtigelse og opmåling af en vragedel. Kun ca. 6 m af vragedelen var helt frilagt, medens resten var dækket af sand. Vragdelen er ca. 12 m lang og 2 m bred bestående af spanter, bordplanker og enkelte garneringsplanker. Spanterne er ca. 20 cm høje og 18 cm brede og hver anden spant er et dobbeltspant. Bordplankerne er af fyrretræ og er 25 x 5 cm. I vraget forekommer kobbernagler, kobberspigre og trænegler. Det var ikke muligt at afgøre, hvilken del af skibet vragedelen stammer fra. Vraget er ud fra teknologiske træk vurderet til at være fra den 1. halvdel af 1800-tallet

NMU 2092

Jørgen Dencker

Vrag - Nyere tid